
Προγραμματική Περίοδος
2007 – 2013

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Τίτλος: **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ**
Κωδικός Ε.Π.: **7**
CCI: **2007GR05UPO003**

Αθήνα, Οκτώβριος 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥΣ	
1.1 Ανάλυση με γνώμονα τους στόχους της ΕΕ (Λισαβόνα, ΕΠΜ, ΟΚΓ)	8
1.1.1. Το πλαίσιο των Ευρωπαϊκών και των εθνικών πολιτικών	8
1.1.2. Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης	10
1.1.2.1. Η υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά τη διοικητική ικανότητα	10
1.1.2.1.α Εισαγωγή	10
1.1.2.1.β Ανθρώπινο δυναμικό	11
1.1.2.1.γ Κανονιστικό πλαίσιο	15
1.1.2.1.δ Δομές και συστήματα	18
1.1.2.1.ε Ισότητα των Φύλων	20
1.1.2.1.στ Ζητήματα στρατηγικού χαρακτήρα	28
1.1.2.2. Η υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά την καλή διακυβέρνηση	29
1.2 Συστήματα Οργανωτικής Υποστήριξης του Δημοσίου και Δεξιότητες στη Χρήση ΤΠΕ των Δημοσίων Υπαλλήλων	32
1.3 Θεματικές Προτεραιότητες	37
1.4 Ανάλυση των περιφερειακών ή/και τοπικών ανισοτήτων και αναπτυξιακών αναγκών	58
1.5 Πόλοι Ανάπτυξης	60
1.6 Ποσοτικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης με τη χρήση διαρθρωτικών δεικτών	62
1.6.1 Διαρθρωτικοί δείκτες σύγκρισης της χώρας με το Ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον	62
1.6.2. Δείκτες για τα χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα	64
1.7 Ανάλυση SWOT	67
1.8 Συνοπτική αποτίμηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο της 2^{ης} και 3^{ης} προγραμματικής περιόδου	76
1.9 Διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης	82
ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013	83
2.1 Διατύπωση των στρατηγικών, γενικών στόχων και αξόνων προτεραιότητας του ΕΠ και αιτιολόγηση της επιλογής τους	83
2.1.1 Αναπτυξιακό όραμα – Συνολική στρατηγική προσέγγιση	83
2.1.2 Στρατηγικός στόχος - θεματικές προτεραιότητες	85
2.1.3 Γενικοί και ειδικοί στόχοι	88
2.1.4 Άξονες προτεραιότητας	89
2.1.5. Η περιφερειακή στρατηγική του Επιχειρησιακού Προγράμματος	93
2.1.6. Η προσέγγιση των πόλων ανάπτυξης	94
2.1.6.1 Η σημασία των πόλων για την προώθηση της Στρατηγικής της Λισαβόνας	94
2.1.6.2 Οι πόλοι ανάπτυξης στη στρατηγική του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013	94
2.1.6.2.1 Εννοια των πόλων ανάπτυξης	94
2.1.6.3 Διαδικασία επιχειρησιακής εξειδίκευσης της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης – Χρονοδιάγραμμα ..	95
2.2 Συνοπτική τεκμηρίωση της συνάφειας-συμβολής της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων του ΕΠ με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες	97
2.2.1. Συνάφεια με τις εθνικές προτεραιότητες	97
2.2.2 Συνάφεια με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες	102
2.3 ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Ενδεικτική κατανομή ανά κατηγορία παρέμβασης – earmarking	104
2.4 Σύνοψη των πορισμάτων της εκ των προτέρων αξιολόγησης	106
2.4.1 Επάρκεια της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης και της ανάλυσης SWOT	106
2.4.1.1 Αξιολόγηση της επάρκειας της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ΕΠ	106
2.4.1.2 Αξιολόγηση της επάρκειας της ανάλυσης SWOT	107
2.4.1.3 Συμπεράσματα	109
2.4.2 Αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής της στρατηγικής του ΕΠ	109
2.4.2.1 Αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού	109
2.4.2.2 Αξιολόγηση της επικινδυνότητας της στρατηγικής	111
2.4.3 Συνάφεια του ΕΠ με τις Εθνικές και Κοινοτικές πολιτικές	112
2.4.5 Χωρική διάσταση του ΕΠ	114
2.4.6 Κοινοτική προστιθέμενη αξία	114
2.4.7 Αξιολόγηση των συστημάτων υλοποίησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης	115
2.4.8 Διαδικασία συνεργασίας και σύνταξης της ex ante αξιολόγησης	116
2.5 Συνοπτική περιγραφή της διαδικασίας σχεδιασμού στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης	118
2.6 Προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών	120
- Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των δράσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και της υποστήριξης των ΜΚΟ, θα λάβουν χώρα ενέργειες για τις γυναίκες με αναπηρίες	121
2.7 Αειφόρος Ανάπτυξη	121
2.8 Ενσωμάτωση των πορισμάτων της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης	122
2.9. Καινοτομία και Διακρατικότητα	122
ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

3.1 Εσωτερική αρχιτεκτονική του ΕΠ και διάρθρωση σε άξονες προτεραιότητας.....	125
3.1.1 Γενικοί Στόχοι - Άξονες Προτεραιότητας	125
3.1.2 Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων.....	126
3.1.3 Προτεραιότητες προώθησης δράσεων.....	129
3.2. Περιγραφή αξόνων προτεραιότητας	132
3.2.1. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ.....	132
3.2.2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ.....	153
3.2.3. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ.....	165
3.2.4 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙVΑ, ΙVΒ, ΙVΓ.....	176
3.3 Ρήτρα ευελιξίας του 10% ΕΚΤ/ΕΤΠΑ.....	180
3.4 Συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων με αυτές που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης(ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) - Κριτήρια Διαχωρισμού των Παρεμβάσεων των Ταμείων με το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ.	181
3.5 Συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων	206
3.6 Τεχνική Βοήθεια.....	207
3.7 Ειδικά θέματα για ΕΠ και ΠΕΠ που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ	208
3.8 Ειδικά θέματα για ΕΠ που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.....	209
ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	210
4.1. Αρχές και Φορείς Συντονισμού, διαχείρισης και ελέγχου	210
4.1.1. Εθνική αρχή συντονισμού αναπτυξιακών προγραμμάτων 2007-2013	210
4.1.2. Βασικοί μηχανισμοί συντονισμού	213
4.1.2.1. Συντονισμός δράσεων ΕΚΤ.....	214
4.1.2.2. Συντονισμός δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος	216
4.1.2.3. Συντονισμός δράσεων στον τομέα της υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης.....	217
4.1.2.4 Συντονισμός δράσεων ΕΤΠΑ στον τομέα της εκπαίδευσης	217
4.1.2.5 Συντονισμός των ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση».....	218
4.1.2.6. Συντονισμός συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κρατικών ενισχύσεων, μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής και δανείων ΕΤΕπ.....	218
4.1.2.7. Συντονισμός και προώθηση της Έρευνας και Τεχνολογίας	219
4.1.2.8. Συντονισμός δράσεων στον τομέα του πολιτισμού.....	219
4.1.2.9. Συντονισμός ΕΠ του ΕΣΠΑ με ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ	219
4.1.3. Διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος	220
4.1.4. Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης.....	229
4.1.4.1. Άλλοι Ενδιάμεσοι φορείς.....	230
4.1.4.2 Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης και υλοποίησης συνολικών επιχορηγήσεων.....	230
4.1.5. Αρχή πιστοποίησης	231
4.1.6. Αρχή ελέγχου	233
4.1.6.1. Έλεγχοι υπό την ευθύνη της αρχής ελέγχου.....	235
4.1.6.2. Όργανα ελέγχου	236
4.1.7. Φορέας Υπεύθυνος για την έκθεση και παροχή γνώμης του άρθρου 71 (3) .. Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	
4.1.8. Φορέας υπεύθυνος για την είσπραξη των πληρωμών από την Επιτροπή	237
4.1.9. Φορέας/είς Υπεύθυνος/οι για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους	237
4.2. Παρακολούθηση	238
4.2.1. Διυπουργική Επιτροπή κοινοτικών προγραμμάτων (ΔΕΠ)	238
4.2.2. Ετήσια διάσκεψη Προέδρων επιτροπών παρακολούθησης επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΔΙΠ).....	239
4.2.3. Επιτροπή παρακολούθησης επιχειρησιακού προγράμματος	240
4.2.4. Δείκτες παρακολούθησης.....	243
4.2.5. Ετήσια έκθεση.....	244
4.2.6 Ετήσια εξέταση ΕΠ.....	244
4.2.7 Παρακολούθηση των πιστώσεων των Περιφερειών μεταβατικής στήριξης	244
4.3. Αξιολόγηση	246
4.3.1. Γενικά	246
4.3.2. Αξιολογήσεις επιχειρησιακής φύσης	246
4.3.3. Εκ των υστέρων αξιολόγηση	247
4.4. Πληροφόρηση και δημοσιότητα	251
4.5. Χρηματοδοτικές ροές	252
4.6. Ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων.....	254
4.7. Διασφάλιση της εταιρικής σχέσης	255
4.8. Προαγωγή της ισότητας των δύο φύλων και διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης.....	256
4.9. Ρήτρα ευελιξίας.....	257
4.10. Ειδικά θέματα.....	258
4.11. Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.....	259
4.12. Έργα Γέφυρες.....	259
4.13. Λοιπά θέματα	260
4.13.1. Κανόνες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, τις κρατικές ενισχύσεις, τις ίσες ευκαιρίες και το περιβάλλον	260
4.13.2. Διαχειριστική Επάρκεια Δικαιούχων ΕΠ	261
ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	262

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	267
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	268
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (1996-2005)	270
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (2000, 2004)	277
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΟ Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-13..	279

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η στρατηγική για το Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση» είναι εθνική, δεδομένης της φύσης των προβλημάτων του τομέα της Δημόσιας Διοίκησης, και σε πλήρη αρμονία με τη στρατηγική του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2005-2008, και του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013. Αυτός ο λόγος και ο στόχος της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας στην υλοποίηση των δράσεων, οδήγησαν στη δημιουργία αυτού του πολυστοχικού ΕΠ.

Πεδίο παρέμβασης του παρόντος ΕΠ αποτελεί η Δημόσια Διοίκηση και στις 13 Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας, η οποία προσδιορίζεται ως το σύνολο των κατηγοριών δημόσιων φορέων που ορίζουν το λεγόμενο στενό δημόσιο τομέα, δηλαδή: Δημόσιες υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης (υπουργεία, γενικές γραμματείες, γενικές γραμματείες περιφερειών) και ανεξάρτητες αρχές - Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) - Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (α' και β' βαθμού).

Μπορεί να συμμετέχουν στο ΕΠ ως τελικοί δικαιούχοι ή ως ωφελούμενοι και άλλοι δημόσιοι φορείς, ιδρύματα, ΜΚΟ, και οργανώσεις του τρίτου τομέα (μη δημόσιες δομές, που ασκούν δραστηριότητες δημοσίου ενδιαφέροντος οι οποίες χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους για την παροχή υπηρεσιών ή παρέχουν υπηρεσίες τα χαρακτηριστικά και η ποιότητα των οποίων εντάσσονται στην ρυθμιστική αρμοδιότητα του κράτους, ή ασκούν δραστηριότητες που μπορεί να συμβάλλουν στις δημόσιες πολιτικές), κοινωνικοί εταίροι, κλπ, εφόσον το αντικείμενο δραστηριότητάς τους και ο ρόλος του συνάδει με τις δράσεις του Ε.Π.

Το ΕΠ συνιστά μια ολοκληρωμένη δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων με τις οποίες προσδοκάται ότι θα αντιμετωπισθούν οι βασικές δυσλειτουργίες της Δημόσιας Διοίκησης, σε ότι αφορά τους βασικούς συντελεστές διοικητικής ικανότητας (ανθρώπινο δυναμικό, κανονιστικό πλαίσιο, δομές και συστήματα) και στο επίπεδο της διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών και στο επίπεδο της εφαρμογής τους από τις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης. Βασικές μεθοδολογικές αρχές οργανωτικής αλλαγής τις οποίες υιοθετεί το ΕΠ αποτελούν:

- Η ολοκληρωμένη προσέγγιση συνδυασμού παρεμβάσεων στο επίπεδο της πολιτικής και στο επίπεδο της επιχειρησιακής λειτουργίας των υπηρεσιών και των συντελεστών διοικητικής ικανότητας.
- Η δημιουργία μηχανισμών και δομών πολιτικής και τεχνικής υποστήριξης για την προώθηση της εφαρμογής των αλλαγών στις οποίες στοχεύει το ΕΠ.
- Η ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα, η αξιοποίηση της διαδικασίας της δημόσιας διαβούλευσης και η ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων μερών πέραν της διοίκησης και των εκπροσώπων του προσωπικού, όπως είναι οι κοινωνικοί εταίροι, ανεξάρτητες αρχές, ΜΚΟ, οργανώσεις πολιτών, κλπ.
- Η συστηματική συγκριτική επισκόπηση της διεθνούς εμπειρίας και της θέσης της χώρας σε όλες τις κατηγορίες δράσεων του ΕΠ και η αξιοποίηση των διδαγμάτων που

προσφέρει η ξένη εμπειρία με στόχο την μεταφορά και προσαρμογή καλών πρακτικών στο Ελληνικό περιβάλλον, σε συνδυασμό με την on going αξιολόγηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων των κατηγοριών δράσεων του ΕΠ.

- Η προώθηση καινοτόμων, παραδειγματικών, δράσεων σε όλο το εύρος των κατηγοριών δράσεων του ΕΠ και η αξιοποίησή τους σε ευρύτερη κλίμακα με τη διαδικασία «πilotική εφαρμογή-τελική εφαρμογή-διάδοση-προσαρμογή-μεταφορά».

Παρέμβαση στο πλαίσιο του Στόχου «Σύγκλιση» και του Στόχου «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση»

Το ΕΠ καλύπτει όλες τις περιφέρειες της χώρας(περιφέρειες σύγκλισης, περιφέρειες σταδιακής εξόδου, περιφέρειες σταδιακής εισόδου) με δράσεις πανελλαδικού χαρακτήρα που συμβάλλουν αδιακρίτως στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας σε όλο το εύρος της Δημόσιας Διοίκησης. Οι «συστημικές» δράσεις για όλες τις περιφέρειες της χώρας χωροθετούνται με pro rata μέθοδο βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας. Οι δράσεις που έχουν σχέση με κατάρτιση θα χωροθετηθούν με βάση το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων ανά περιφέρεια (βλ. ανάλυση ανά ειδικό στόχο στο Παράρτημα 3). Οι δράσεις για την τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής θα χωροθετηθούν με βάση τον προϋπολογισμό που κατανέμεται ανά περιφέρεια στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Γεωγραφική Περιοχή Παρέμβασης	
GR - Greece	
GR11	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ
GR14	ΘΕΣΣΑΛΙΑ
GR21	ΗΠΕΙΡΟΣ
GR22	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ
GR23	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
GR25	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
GR41	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
GR43	ΚΡΗΤΗ
GR12	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
GR13	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
GR30	ΑΤΤΙΚΗ
GR42	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
GR24	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ως ορίζεται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, το ΕΠ θα εξασφαλίσει ότι οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται για καθέναν από τους στόχους των Ταμείων και τις συνιστώσες

τους, και έχουν προσδιορισθεί στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ 2007-2013, δεν πρόκειται να μεταφερθούν από τον ένα στόχο στον άλλο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

1.1 Ανάλυση με γνώμονα τους στόχους της ΕΕ (Λισαβόνα, ΕΠΜ, ΟΚΓ)

1.1.1. Το πλαίσιο των Ευρωπαϊκών και των εθνικών πολιτικών

Οι αναθεωρημένοι στόχοι της Λισαβόνας¹ προσδιορίζουν μια σειρά από διαρθρωτικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν και θέτουν μια σειρά από κατευθυντήριες οδηγίες. Κεντρικό ζήτημα το οποίο συνδέεται άμεσα με την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης τόσο στο επίπεδο του σχεδιασμού και της διοίκησης των πολιτικών όσο και στο επίπεδο της εφαρμογής των πολιτικών, αποτελεί η **βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου**. Για το ζήτημα αυτό τίθεται με την Κατευθυντήρια Οδηγία Νο 14, ο στόχος της δημιουργίας ενός πιο ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και της ενθάρρυνσης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσω της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου. Παράλληλα, το σύνολο των πεδίων και των στόχων που θέτουν οι κατευθυντήριες οδηγίες σχετίζεται με την διοικητική ικανότητα της διοίκησης από την οποία εξαρτάται η ποιότητα και η αποτελεσματική εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών που θα υποστηρίξουν του στόχους αυτούς.

Ειδικότερες αναφορές για την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας τίθενται στις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Οδηγίες της Πολιτικής της Συνοχής για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση². Οι οδηγίες αυτές συνοψίζονται ως εξής:

- **Διακυβέρνηση:** τίθεται το ζήτημα της αποτελεσματικότητας και της επιτυχίας των δημόσιων πολιτικών και της ανάγκης για την ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης, ως πρώτη προτεραιότητα για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες. Δίνεται έμφαση στην ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και στην ανάγκη ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών, και υποδεικνύονται βασικές προϋποθέσεις για το σκοπό αυτό στα επίπεδα του σχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών και της εφαρμογής τους.
- **Διοικητική ικανότητα:** τίθενται τα ζητήματα της καλής νομοθέτησης, της βελτίωσης του σχεδιασμού των πολιτικών και της αποτελεσματικής εφαρμογής των πολιτικών, ως βασικοί συντελεστές δημιουργίας των κατάλληλων συνθηκών για την οικονομική ανάπτυξη και την δημιουργία θέσεων εργασίας. Για τις περιφέρειες του στόχου της Συνοχής, τονίζεται η ανάγκη για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας της εργασιακής ζωής στο δημόσιο τομέα και η σημασία εστίασης των παρεμβάσεων ενδυνάμωσης της διοικητικής ικανότητας σε τομείς δημόσιας δράσης που είναι κρίσιμοι για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων, την ενίσχυση της κοινωνικής και χωρικής σύγκλισης και τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης (οικονομία, απασχόληση, κοινωνική πολιτική, υγεία, περιβάλλον και δικαιοσύνη). Στο πλαίσιο αυτό ως περιοχή

¹ EC, 2005, Working together for Europe's future - Integrated guidelines for growth and jobs (2005-2008).

² ΕΕ, Πολιτική της Συνοχής για την ενίσχυση της Ανάπτυξης και της απασχόλησης: Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της κοινότητας 2007-2013, COM (2005) 0299 .

παρέμβασης πρώτης προτεραιότητας προσδιορίζεται η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο³ υποδεικνύει συγκεκριμένες κατευθύνσεις για την **πολιτική βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας** στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2007-2013. Προσδιορίζει ένα πρότυπο καλής διακυβέρνησης το οποίο συγκροτείται από οκτώ διακριτά, αλλά αλληλεξαρτώμενα χαρακτηριστικά, ως βασικούς συντελεστές της καλής διακυβέρνησης· τα εξής:

- Συμμετοχή (Participation)
- Εφαρμογή του Νόμου (Rule of law)
- Διαφάνεια (Transparency)
- Συναίνεση (Consensus orientation)
- Ανταπόκριση (Responsiveness)
- Ισονομία και αρχή της μη διάκρισης (Equitability and inclusiveness)
- Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα (Effectiveness and efficiency)
- Λογοδοσία (Accountability)

Αντίστοιχα με τα χαρακτηριστικά αυτά είναι και οι διαστάσεις Καλής Διακυβέρνησης που χρησιμοποιεί η Παγκόσμια Τράπεζα⁴ στις διεθνείς συγκρίσεις που διεξάγει:

- Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability)
- Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness)
- Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality)
- Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law)
- Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption)

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας⁵ συμβαδίζει με τους στόχους των Ευρωπαϊκών πολιτικών που προαναφέρθηκαν. Οι στόχοι που θέτει το Πρόγραμμα για τη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης εντάσσονται σε επτά (7) ενότητες ως εξής:

- Βελτίωση της εκπαίδευσης του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης.
- Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου ρύθμισης των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού και της διοικητικής οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης.
- Αναμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου που ρυθμίζει τη δημόσια δράση.
- Εκσυγχρονισμός των δομών και των διαδικασιών της Δημόσιας Διοίκησης.

³ EC, 2005, Strengthening institutional capacity and efficiency of public administrations and public services in the next programming period (2007-2013).

⁴ World Bank, Governance indicators: 1996-2005 (www.worldbank.org), 2005.

⁵ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας 2005-2008, Αθήνα, 2006.

- Αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.
- Ενίσχυση της ανοιχτής διοίκησης.
- Ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Δημιουργία δομών τεχνικής και πολιτικής υποστήριξης της μεταρρύθμισης και αξιοποίηση της ξένης εμπειρίας.

1.1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης παρουσιάζεται σε δύο ενότητες:

- Η πρώτη ενότητα καλύπτει τις κύριες **παραμέτρους της διοικητικής ικανότητας**: το ανθρώπινο δυναμικό, το κανονιστικό πλαίσιο, τις δομές και τα συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης, την ισότητα των φύλων.
- Η δεύτερη ενότητα καλύπτει τα **κριτήρια της καλής διακυβέρνησης**, με βάση το πρότυπο που προαναφέρθηκε και οριοθετεί τις σχέσεις τους με τους συντελεστές της διοικητικής ικανότητας.

1.1.2.1. Η υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά τη διοικητική ικανότητα

1.1.2.1.a Εισαγωγή

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης της χώρας παρουσιάζεται με βάση τις κύριες παραμέτρους της διοικητικής ικανότητας: το ανθρώπινο δυναμικό, το κανονιστικό πλαίσιο, τις δομές και τα συστήματα, την ισότητα των φύλων.

Οι ως άνω διακριτοί συντελεστές συνδέονται στενά μεταξύ τους. Αποτέλεσμα της σύνδεσης αυτής είναι ότι δυσλειτουργίες σε καθένα από αυτούς δημιουργούν δυσλειτουργίες και στους άλλους, ενώ, αντίστοιχα, βελτιώσεις και αλλαγές σε καθένα από αυτούς απαιτούν συμπληρωματικές βελτιώσεις και αλλαγές στους υπόλοιπους.

Το συνδυασμένο αποτέλεσμα της κατάστασης αυτών δημιουργεί το προϊόν της δημόσιας δράσης σε ότι αφορά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών και την παραγωγή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Οι δυσλειτουργίες που παρουσιάζουν αυτοί οι τομείς δημιουργούν τις αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης της χώρας σε ότι αφορά τα κριτήρια της **καλής διακυβέρνησης**, όπως αυτά προσδιορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για τις παρεμβάσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας στην περίοδο 2007-2013: **συμμετοχή, εφαρμογή του νόμου, διαφάνεια, συναίνεση, ανταπόκριση, ισονομία και ενσωμάτωση, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα, λογοδοσία.**

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης για καθένα από τους τομείς αυτούς, που ακολουθεί, διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) επί μέρους ενότητες. Στις ενότητες αυτές οριοθετούνται οι δυσλειτουργίες, τα αποτελέσματά τους, οι παράγοντες που τις

δημιουργούν, και οι προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την αντιμετώπισή τους. Η ανάλυση αυτή υποδεικνύει τα ελλείμματα διοικητικής ικανότητας που πρέπει να αντιμετωπισθούν και υποδεικνύει τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από το παρόν ΕΠ για την αντιμετώπισή τους.

Στο παρόν επίπεδο ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης δεν είναι δυνατή, παρά μόνο σε πολύ αδρές γραμμές, η διαφοροποίηση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της Δημόσιας Διοίκησης (κεντρική διοίκηση, περιφερειακή διοίκηση, νομαρχιακή και τοπική αυτοδιοίκηση) ή μεταξύ των διαφόρων τομέων δημόσιας δράσης και πολιτικής. Οι δυσλειτουργίες και τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα της Δημόσιας Διοίκησης, διατρέχουν, στο επίπεδο της ανάλυσης που ακολουθεί, όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.

Διαφοροποίηση μεταξύ επιπέδων διοίκησης και τομέων δημόσιας δράσης υπάρχει στη επιχειρησιακή έκφραση των δυσλειτουργιών και των προβλημάτων που καταγράφονται στην ανάλυση που ακολουθεί. Η διαφοροποίηση αυτή αναδεικνύεται επίσης στην διάρθρωση του ΕΠ σε άξονες προτεραιοτήτων και στον προσδιορισμό των ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνουν (Βλέπε ενότητα 3), και θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω εξειδίκευσης της στόχευσης και εκτέλεσης των δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος.

1.1.2.1.β Ανθρώπινο δυναμικό

Ο τομέας του ανθρώπινου δυναμικού αφορά το ίδιο το προσωπικό της δημόσιας διοίκησης και τα χαρακτηριστικά του - μέγεθος και δημογραφικά χαρακτηριστικά, προσόντα, γνώσεις και δεξιότητες, αντιλήψεις και στάσεις, σχέσεις με την πολιτική ηγεσία της Δημόσιας Διοίκησης, καθήκοντα και οργάνωση της εργασίας, συμπεριφορές στις υπηρεσιακές σχέσεις και στις σχέσεις με τους χρήστες των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης, κλπ - το κανονιστικό πλαίσιο που ρυθμίζει τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού, τις αμοιβές του προσωπικού, και τις πολιτικές και πρακτικές διοίκησης προσωπικού.

Ο τομέας του ανθρώπινου δυναμικού, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται με μέτρα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης καθώς και με θεσμικά μέτρα, εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από εγγενείς, παραδοσιακά διαμορφωμένες **δυσλειτουργίες** όπως ιδίως:

- Η μειωμένη υποκίνηση.
- Η μειωμένη κινητικότητα.
- Η μειωμένη συμμετοχή των γυναικών στις ανώτερες θέσεις της ιεραρχίας (προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων).
- Η ελλιπής αξιοποίηση του προσωπικού με βάση τα προσόντα.
- Η έλλειψη προσωπικού εξειδικευμένων προσόντων σε κρίσιμους τομείς δημόσιας δράσης (π.χ. στον τομέα των ΤΠΕ ή στη λειτουργία του επιτελικού σχεδιασμού και της επεξεργασίας προγραμμάτων και πολιτικών).

- Η απουσία άσκησης σύγχρονου management, και εκπαίδευσης για την άσκησή του από τα στελέχη που κατέχουν θέσεις ευθύνης (Γενικοί Διευθυντές, προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Τμημάτων).
- Η προσήλωση στον τύπο του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, σε βάρος του περιεχομένου και της ποιότητας των παραγόμενων υπηρεσιών.
- Η προσήλωση στις ιεραρχικές σχέσεις, η περιχαράκωση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων και η δυσχέρεια ομαδικής εργασίας ή οριζόντιας συνεργασίας, ενδο-υπηρεσιακής ή δι-υπηρεσιακής.
- Η δυσκολία αποτελεσματικής και δημιουργικής συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με βάση το πρότυπο της εταιρικής σχέσης και επιχειρησιακής συνεργασίας σε αντιδιαστολή με το πρότυπο της συμβατικής σχέσης εργοδότη-προμηθευτή.
- Η αναντιστοιχία μεταξύ της στελέχωσης των υπηρεσιών και των πραγματικών αναγκών τους, ιδιαίτερα σε ότι αφορά προσωπικό διοικητικών καθηκόντων και προσωπικό καθηκόντων παροχής υπηρεσιών, σε ενδο-υπηρεσιακό και σε δι-υπηρεσιακό επίπεδο, ως προς τα αριθμητικά μεγέθη, τα ουσιαστικά προσόντα, και το χρονισμό των προσλήψεων.
- Η έλλειψη πρόβλεψης εναλλακτικών μεθόδων συναλλαγής, προσβάσιμων σε άτομα με αναπηρίες.

Οι δυσλειτουργίες αυτές, σε συνδυασμό με τις δυσλειτουργίες που χαρακτηρίζουν και τους άλλους δύο τομείς της διοικητικής ικανότητας, έχουν μια σειρά από **αρνητικά αποτελέσματα** για το ίδιο το προσωπικό της Δημόσιας Διοίκησης και για την εκπλήρωση της αποστολής της, όπως ιδίως:

- Οι περιορισμένες δυνατότητες προσωπικής ανάπτυξης.
- Η επιβάρυνση του κόστους λειτουργίας των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης.
- Η μειωμένη ικανότητα των δημοσίων υπηρεσιών για την επεξεργασία δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων.
- Η μειονεκτική θέση των συναλλασσομένων με το κράτος έναντι των δημοσίων υπηρεσιών με τις οποίες συναλλάσσονται, ιδίως αυτών που δεν διαθέτουν αυξημένη ικανότητα ή γνώσεις διαχείρισης των υποθέσεών τους, όπως είναι διάφορες κατηγορίες πολιτών (πχ. άτομα χαμηλής μόρφωσης, μετανάστες κλπ), άτομα με αναπηρίες που αποκλείονται λόγω μη προσβάσιμων υποδομών και υπηρεσιών αλλά και επιχειρήσεων (πχ. οι πολύ μικρές επιχειρήσεις).
- Η δημιουργία πρόσφορου εδάφους που καθιστά δύσκολη τη διασφάλιση της διαφάνειας στις πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης και την αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Οι δυσλειτουργίες αυτές συναρτώνται με, και προέρχονται σε μεγάλο βαθμό από, δομικές και θεσμικές δυσκαμψίες της Δημόσιας Διοίκησης όπως ιδίως:

- Το γραφειοκρατικό, συχνά περίπλοκο και αναποτελεσματικό, θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει συνολικά τη λειτουργία της δημόσιας δράσης και τις σχέσεις των δημόσιων υπηρεσιών με το περιβάλλον και υποθάλλει την τυπολατρία.
- Οι αποσπασματικές αλλαγές των ρυθμίσεων του θεσμικού πλαισίου που διέπει τα θέματα ανθρώπινου δυναμικού.
- Η περιορισμένη ανεξαρτησία και αντίστοιχη υπευθυνότητα της υπηρεσιακής ιεραρχίας έναντι της πολιτικής ηγεσίας, σε συνδυασμό με το περιορισμένο εύρος δικαιοδοσιών των ανώτερων κλιμακίων της υπαλληλικής ιεραρχίας για τη λήψη αποφάσεων, τη διαχείριση οικονομικών πόρων και τη διοίκηση προσωπικού.
- Η απουσία περιγραφών θέσεων εργασίας και καθηκόντων.
- Η απουσία στοχοθεσίας, μέτρησης αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της οικονομικότητας και της ποιότητας των παραγόμενων υπηρεσιών.
- Η απουσία ουσιαστικής ατομικής αξιολόγησης της απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων με βάση το παραγόμενο έργο.
- Η έλλειψη κινήτρων και μηχανισμών υποκίνησης.
- Η συντήρηση απαρχαιωμένων δομών και πρακτικών λειτουργίας που χαρακτηρίζονται από την πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων, τον κατακερματισμό της δικαιοδοσίας και της ευθύνης για το παραγόμενο έργο, την αδυναμία προσαρμογής προς μεταβαλλόμενες ανάγκες και προτεραιότητες και την απουσία σχημάτων ομαδικής εργασίας.
- Οι ανεπάρκειες των διαδικασιών προγραμματισμού και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Οι **προσπάθειες που έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται** για την άρση των αδυναμιών που χαρακτηρίζουν το ανθρώπινο δυναμικό της Δημόσιας Διοίκησης εντάσσονται σε δύο κατηγορίες παρέμβασης: πρώτον, εκπαίδευση και επιμόρφωση, και δεύτερον, λήψη θεσμικών μέτρων σχετικά με το υπηρεσιακό καθεστώς του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης.

Στην κατηγορία της *εκπαίδευσης και επιμόρφωσης* εντάσσονται η βραχυχρόνια εισαγωγική εκπαίδευση για τους νεοπροσλαμβανόμενους δημόσιους υπαλλήλους, η προεισαγωγική εκπαίδευση η οποία προετοιμάζει στελέχη ταχείας εξέλιξης, και η επιμόρφωση των υπηρετούντων υπαλλήλων.

Η εκπαίδευση και επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα η προεισαγωγική εκπαίδευση παρέχεται από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και την Εθνική Σχολή Αυτοδιοίκησης, και η εισαγωγική εκπαίδευση και η επιμόρφωση από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης. Πέραν αυτών, λειτουργούν η Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών, η Διπλωματική Ακαδημία για το διπλωματικό προσωπικό του Υπουργείου Εξωτερικών, η Σχολή Δικαστών για το Υπουργείο Δικαιοσύνης και για το προσωπικό του τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κυρίως, τα ΚΕΚ των νοσοκομείων και των προνοιακών οργανισμών.

Η συμβολή της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης που παρέχεται μέσω των φορέων αυτών έχει συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις οι οποίες πρέπει να αντιμετωπισθούν, όπως ιδίως:

- Η πολύ περιορισμένη κάλυψη των αναγκών επιμόρφωσης. Με εξαίρεση το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, όπου ο δείκτης διείσδυσης της επιμόρφωσης εκτιμάται ότι είναι της τάξης μεγέθους του 25% (δηλαδή 25% των υπαλλήλων συμμετέχουν κατά μέσον όρο ετησίως σε προγράμματα επιμόρφωσης ή οι υπάλληλοι συμμετέχουν κατά μέσο όρο σε πρόγραμμα επιμόρφωσης μια φορά κάθε 4 χρόνια), η κάλυψη των αναγκών είναι εξαιρετικά περιορισμένη στο υπόλοιπο της Δημόσιας Διοίκησης, όπου ο αντίστοιχος δείκτης διείσδυσης εκτιμάται ότι είναι της τάξης μεγέθους 5-6% (ή συμμετοχή υπαλλήλων κατά μέσο όρο κάθε 17-20 χρόνια)⁶.
- Η απουσία εσωτερικών μηχανισμών σχεδιασμού και αξιοποίησης της εκπαίδευσης στους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης. Οι οργανικές μονάδες με αρμοδιότητα για τα θέματα προσωπικού και την εκπαίδευση περιορίζονται κατά κανόνα στην τυπολατρική εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου και σε ότι αφορά την εκπαίδευση στην διεκπεραίωση των διαδικασιών συμμετοχής του προσωπικού σε προγράμματα επιμόρφωσης.
- Η απουσία συστηματικής ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία ανταπόκρισης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προς τις πραγματικές ανάγκες.
- Ο προσανατολισμός της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς την προσφορά και όχι προς τη ζήτηση, ως αποτέλεσμα της απουσίας ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών και της ανυπαρξίας στους δημόσιους φορείς πολιτικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού την οποία θα εξυπηρετήσει η εκπαίδευση.
- Η απουσία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της επιμόρφωσης σε ότι αφορά την αξιοποίηση των παρεχόμενων γνώσεων και δεξιοτήτων στο περιβάλλον εργασίας του υπαλλήλου.
- Η απουσία πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτώνται από την επιμόρφωση.

Στην κατηγορία των *θεσμικών μέτρων* εντάσσονται μια σειρά από διαδοχικές ρυθμίσεις για το υπηρεσιακό καθεστώς των δημόσιων υπαλλήλων, όπως ο νέος Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας (Ν.3528/2007, ΦΕΚ Α 26). Ο νέος κώδικας εισάγει μια σειρά νέων ρυθμίσεων οι σημαντικότερες από τις οποίες αφορούν **στο σύστημα προαγωγών** με εφαρμογή αντικειμενικών και μετρήσιμων κριτηρίων, μέρος των οποίων συνδέεται με την εκπαίδευση, **στην επιτάχυνση της εξέλιξης υπαλλήλων** με διδακτορικούς και μεταπτυχιακούς τίτλους και **στην ενίσχυση της κινητικότητας του προσωπικού**. Καθιερώνει επίσης **τριετή θητεία** για τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων καθώς

⁶ Ακριβή στοιχεία διείσδυσης δεν είναι διαθέσιμα γιατί τα τηρούμενα στοιχεία αφορούν συμμετοχές σε επιμόρφωση (ένας υπάλληλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα από ένα προγράμματα επιμόρφωσης) και όχι άτομα που συμμετέχουν τουλάχιστον μία φορά σε επιμόρφωση.

και **ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων** με τη συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργάνων.

Όμως τα μέτρα αυτά δεν αρκούν για να ανατρέψουν εγγενείς παγιωμένες δυσλειτουργίες του τομέα του ανθρώπινου δυναμικού. Βασικό πρόβλημα και στον τομέα αυτό αποτελεί το γεγονός ότι τα θεσμικά μέτρα δεν εντάσσονται σε μια ολοκληρωμένη πολιτική ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και δεν συνοδεύονται από αλλαγές στις πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού στο επίπεδο των υπηρεσιών.

Σοβαρά προβλήματα, τα οποία μάλιστα επιδεινώνονται διαχρονικά, αποτελούν η διόγκωση του αριθμού του προσωπικού που απασχολείται στις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης και η συνακόλουθη επιβάρυνση του δημόσιου προϋπολογισμού, σε συνδυασμό με το άναρχο καθεστώς των αμοιβών του προσωπικού. Βασικά στατιστικά στοιχεία για τα μεγέθη του προσωπικού δίνονται στο παράρτημα 2.2.

Η κατάσταση αυτή είχε ως αποτέλεσμα δύο σοβαρές συνέπειες. Πρώτον, έχει επιβαρύνει το δημόσιο προϋπολογισμό με υψηλές και αυξανόμενες, ως ποσοστό του προϋπολογισμού, δαπάνες μισθοδοσίας από 22,1% το 1995 σε 24,1% το 2003 έναντι 21,8% της ΕΕ των 12 και 22,9% της ΕΕ των 24 το 2003⁷. Δεύτερον, έχει οδηγήσει συχνά σε πρακτικές παράκαμψης των αξιοκρατικών διαδικασιών πρόσληψης με αποτέλεσμα την ανατροπή της ισότιμης μεταχείρισης των ενδιαφερομένων για πρόσληψη στο δημόσιο, την υποβάθμιση των προσόντων λόγω απουσίας ανταγωνισμού και, συχνά, την πρόσληψη μη απαραίτητου προσωπικού.

Το άναρχο καθεστώς των αμοιβών αφορά κυρίως το προσωπικό της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και προέρχεται από την αποσπασματική εισαγωγή, με πρωτοβουλία μεμονωμένων υπουργείων, διαφόρων επιδομάτων, τα οποία δεν συνδέονται με την επιχειρησιακή απόδοση, είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε επίπεδο οργανικής μονάδας. Η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία στεγανών και την άνιση μεταχείριση του προσωπικού, στρεβλώσεις που λειτουργούν αρνητικά για την κινητικότητα του προσωπικού, και την τάση εξομοίωσης των αμοιβών προς τα επάνω και την επιβάρυνση του δημόσιου προϋπολογισμού.

1.1.2.1.γ Κανονιστικό πλαίσιο

Ο τομέας του κανονιστικού πλαισίου αφορά το σύνολο των νόμων, διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν την εσωτερική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και τις σχέσεις της με το περιβάλλον, τις διαδικασίες παροχής υπηρεσιών και διοικητικών συναλλαγών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Και ο τομέας του κανονιστικού πλαισίου, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται με μέτρα απλούστευσης των διαδικασιών, κυρίως σε ότι αφορά τις συναλλαγές των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σοβαρές **δυσλειτουργίες** όπως ιδίως:

- Η πολυπλοκότητα των ρυθμίσεων.

⁷ EUROSTAT, Δεκέμβριος 2005.

- Οι ασάφειες των ρυθμίσεων και οι αντιφάσεις μεταξύ ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με την απουσία κωδικοποίησης των εκάστοτε ισχυουσών ρυθμίσεων.
- Οι απαρχαιωμένες ρυθμίσεις οι οποίες δεν έχουν προσαρμοσθεί προς τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα και τις νέες κοινωνικο-οικονομικές απαιτήσεις.
- Η ύπαρξη ρυθμίσεων, το κόστος εφαρμογής των οποίων υπερβαίνει το δημόσιο όφελος, οικονομικό ή άλλο.
- Η ύπαρξη περιττών ρυθμίσεων.
- Η τυπολατρική εφαρμογή των ρυθμίσεων από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Οι δυσλειτουργίες του κανονιστικού πλαισίου έχουν μια σειρά από **αρνητικά αποτελέσματα**, όπως είναι:

- Η επιβάρυνση των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες, είτε πρόκειται για τους πολίτες, είτε πρόκειται για τις επιχειρήσεις, με υπέρογκο διαχειριστικό κόστος για τη συμμόρφωσή τους με τις ρυθμίσεις. Το διαχειριστικό αυτό κόστος συνιστά σοβαρό ανασταλτικό παράγοντα για την επιχειρηματικότητα, τις επενδύσεις και την οικονομική ανάπτυξη, σε ότι αφορά τις συναλλαγές των επιχειρήσεων με το κράτος, αλλά και σε ότι αφορά τις συναλλαγές των πολιτών.
- Η επιβάρυνση της ίδιας της δημόσιας διοίκησης με περιττό εσωτερικό κόστος διεκπεραίωσης περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών.
- Ο προσανατολισμός των δημοσίων υπαλλήλων προς ένα πρότυπο ρόλου που θεωρεί ως πρωτεύοντα στόχο τη διασφάλιση της τυπικής νομιμότητας και όχι την παραγωγή υπηρεσιών και έργου.
- Η μειονεκτική θέση των συναλλασσομένων με το κράτος έναντι των δημοσίων υπηρεσιών με τις οποίες συναλλάσσονται, ιδίως αυτών που δεν διαθέτουν αυξημένη ικανότητα ή γνώσεις διαχείρισης των υποθέσεών τους, όπως είναι διάφορες κατηγορίες πολιτών (π.χ. άτομα χαμηλής μόρφωσης, μετανάστες κλπ.) αλλά και επιχειρήσεων (π.χ. οι πολύ μικρές επιχειρήσεις).
- Η επιβάρυνση του κόστους ζωής και της ποιότητας ζωής του πολίτη.
- Η δημιουργία πρόσφορου εδάφους που καθιστά δύσκολη τη διασφάλιση της διαφάνειας στις πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης και την αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Οι δυσλειτουργίες αυτές επιβαρύνονται περαιτέρω από δομικές αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης και από πρακτικές, όπως:

- Η πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης που παράγουν τις ρυθμίσεις του κανονιστικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια αποτελεσματικών μηχανισμών οριζόντιου, ενδο-υπηρεσιακού και δι-υπηρεσιακού, συντονισμού.
- Η αποσπασματικότητα παραγωγής ρυθμίσεων.
- Η μη προσαρμογή των υφιστάμενων ρυθμίσεων, στις μεταβαλλόμενες λειτουργικές ανάγκες, η οποία επιτείνεται από την τάση θεσμοθέτησης ρυθμίσεων στο υψηλότερο

και λιγότερο ευέλικτο επίπεδο, αυτό του Νόμου, έναντι του επιπέδου Προεδρικού Διατάγματος, ή του επιπέδου της Υπουργικής απόφασης.

- Η καθυστέρηση ολοκλήρωσης των νομοθετικών ρυθμίσεων σε ότι αφορά την έκδοση των κανονιστικών πράξεων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των νόμων.
- Η απουσία συγκροτημένου μηχανισμού και διαδικασιών συστηματικής αξιολόγησης της ποιότητας και των επιπτώσεων των παραγόμενων ρυθμίσεων και βελτίωσης των υφιστάμενων ρυθμίσεων.
- Η απουσία κωδικοποίησης των ισχυουσών ρυθμίσεων.
- Η περιορισμένη νομοτεχνική τεχνογνωσία των υπηρεσιών στο αντικείμενο της επεξεργασίας κανονιστικών ρυθμίσεων σε συνδυασμό με την περιορισμένη δυναμικότητα νομοτεχνικής επεξεργασίας στους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης.
- Οι απαρχαιωμένες αντιλήψεις και πρακτικές, που έχουν διαμορφώσει παλαιότερες ρυθμίσεις που βρίσκονται σε ισχύ, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εξαλειφθεί, σε ότι αφορά την αναγκαιότητα ρύθμισης κάθε διαδικασίας που αφορά τις συναλλαγές των δημόσιων υπηρεσιών με τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις - ακόμη και στον πλέον ελάχιστο στοιχείο διεκπεραίωσης της- και την αναγκαιότητα διασφάλισης της νομιμότητας έναντι οποιουδήποτε πιθανού κινδύνου από το συναλλασσόμενο με το δημόσιο πολίτη ή επιχείρηση, που θεωρείται δυνάμει αφερέγγυος, ανεξάρτητα από το κόστος που αυτό συνεπάγεται και για την ίδια την υπηρεσία αλλά και για τον συναλλασσόμενο με αυτήν πολίτη ή επιχείρηση.

Οι **προσπάθειες που έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται** για την άρση των αδυναμιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης εντάσσονται σε δύο κύριες κατηγορίες παρέμβασης: την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την εισαγωγή διαδικασιών αξιολόγησης των κανονιστικών ρυθμίσεων.

Οι προσπάθειες *απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών* χρονολογούνται από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 στο πλαίσιο της γενικότερης πολιτικής βελτίωσης των σχέσεων κράτους-πολίτη. Με πρόσφατες ρυθμίσεις (Ν. 3242/2004, Ν. 3345/2005, Ν. 3448/2006):

- Ιδρύθηκε και έχει ενεργοποιηθεί η Κεντρική Επιτροπή Απλούστευσης Διαδικασιών με αντικείμενο την απλούστευση περίπλοκων νομοθετικών και διοικητικών διαδικασιών.
- Προωθήθηκε η αυτεπάγγελτη αναζήτηση από τις υπηρεσίες περισσότερων από 200 δικαιολογητικών, για πολλαπλάσιο πλήθος διαδικασιών.
- Προωθήθηκε η κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής δικαιολογητικών στις διοικητικές συναλλαγές όταν αυτά έχουν ήδη κατατεθεί σε άλλη υπηρεσία η οποία εμπλέκεται στην διοικητική συναλλαγή.
- Προωθήθηκε η κατάργηση ή ο περιορισμός συναρμοδιοτήτων Υπουργών που αφορούν διοικητικές πράξεις ατομικού ή κανονιστικού χαρακτήρα.
- Προωθείται η μείωση του χρόνου και του κόστους ίδρυσης στις διαδικασίες αδειοδότησης των επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης (Ν.3325/2005) και του εμπορίου και των υπηρεσιών.

1.1.2.1.δ Δομές και συστήματα

Οι δομές και τα συστήματα αφορούν την τυπική διάρθρωση του κράτους και των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης -όπως προσδιορίζεται με τα προεδρικά διατάγματα των οργανισμών των υπηρεσιών- την οργάνωση της εργασίας και την κατανομή δικαιοδοσιών και καθηκόντων, τις διαδικασίες και τις πρακτικές λειτουργίας των υπηρεσιών, και τα μέσα που διαθέτουν, ιδίως σε ότι αφορά τις ΤΠΕ.

Τα στοιχεία αυτά συνολικά συνιστούν το σύστημα παραγωγής των δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών. Αποτελούν σημαντικό παράγοντα διαμόρφωσης των χαρακτηριστικών του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, και σε συνδυασμό με το κανονιστικό πλαίσιο, συνιστούν καθοριστικό συντελεστή της διοικητικής ικανότητας της χώρας.

Όπως και οι δύο προηγούμενοι τομείς, και ο τομέας των δομών και συστημάτων χαρακτηρίζεται από σοβαρές **δυσλειτουργίες**, όπως ιδίως:

- Η οριζόντια ανάπτυξη της ιεραρχικής πυραμίδας σε υπερβολικά μεγάλο αριθμό οργανικών μονάδων (γενικών διευθύνσεων, διευθύνσεων και τμημάτων) με αποτέλεσμα την πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων και καθηκόντων, τον πολλαπλασιασμό των θέσεων ευθύνης και τον κατακερματισμό της οργάνωσης των υπηρεσιών σε οργανικές μονάδες βάσης, τμήματα πολύ μικρού μεγέθους αριθμού προσωπικού.
- Η πλήρης απουσία οργάνωσης σε θέσεις εργασίας, καθηκοντολογίου και περιγραφών εργασίας.
- Η αδυναμία στοχοθεσίας, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Η αδυναμία προσαρμογής των δομών και της οργάνωσης της εργασίας των υπηρεσιών προς τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και αρμοδιότητες των δημόσιων οργανισμών.
- Η συντήρηση απαρχαιωμένων ρυθμίσεων στους οργανισμούς των υπηρεσιών.
- Η περιορισμένη, μέχρι σήμερα, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία των υπηρεσιών και τις συναλλαγές τους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Η απουσία οργανωμένων δομών οριζόντιας, δι-υπηρεσιακής, συνεργασίας.
- Η εκτεταμένη παρουσία των φαινομένων διαφθοράς, τα οποία, παρά τα θεσμικά μέτρα που καταβάλλονται, έχουν αποκτήσει ενδημικό χαρακτήρα. Τα φαινόμενα αυτά απαντώνται σε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και διοικητικών συναλλαγών με τον πολίτη και την επιχείρηση, με κυριότερες εστίες τις υπηρεσίες φορολογίας και τελωνείων, τις πολεοδομίες, τις πάσης φύσεως υπηρεσίες που αδειοδοτούν επιχειρήσεις, τα νοσοκομεία, κλπ.
- Η παράλληλη άσκηση δημόσιων λειτουργιών και οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ φορέων και υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την ύπαρξη μεγάλου αριθμού δημόσιων φορέων (ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ) για ορισμένους από τους οποίους οι λειτουργίες που επιτελούν μπορούν να μεταφερθούν, εν μέρει ή στο σύνολό τους, σε άλλους φορείς.

Οι δυσλειτουργίες αυτές συναρτώνται οπωσδήποτε με το θεσμικό πλαίσιο διοικητικής οργάνωσης, υπηρεσιακής κατάστασης και αμοιβών των δημοσίων υπαλλήλων που δημιουργεί πιέσεις εκ μέρους του προσωπικού για τον πολλαπλασιασμό των θέσεων

ευθύνης και των αντίστοιχων αμοιβών, αλλά και με τις αντιστάσεις προσαρμογής της οργάνωσης των υπηρεσιών προς τις εξελίξεις, όταν η προσαρμογή αυτή απαιτεί κατάργηση κεκτημένων ή αλλαγές ρόλων, καθώς επίσης και με την καθυστέρηση, ως ένα βαθμό, στις διαδικασίες έκδοσης των απαραίτητων Προεδρικών Διαταγμάτων.

Οι **προσπάθειες αναδιοργάνωσης που έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται** για τον εκσυγχρονισμό των δομών και των συστημάτων και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, εντάσσονται σε τρεις κύριες κατηγορίες: θεσμικές αλλαγές και πρωτοβουλίες, την ίδρυση των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ), καθώς και αξιοποίηση των ΤΠΕ με την εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Οι *θεσμικές αλλαγές και πρωτοβουλίες* στον τομέα αυτό περιορίζονται μέχρι σήμερα κυρίως σε θεσμικές αλλαγές (π.χ. την αναθεώρηση των προεδρικών διαταγμάτων που προσδιορίζουν την τυπική διάρθρωση των υπηρεσιών, τους Οργανισμούς) οι οποίες δεν έχουν αντιμετωπίσει πλήρως τις βασικές δυσλειτουργίες της διοικητικής οργάνωσης των υπηρεσιών. Παράλληλα έχουν αναληφθεί και πρωτοβουλίες επιχειρησιακού χαρακτήρα (π.χ. με τις πρόσφατες ρυθμίσεις του Ν.3230/2004 για την καθιέρωση Συστήματος Διοίκησης με στόχους και μέτρηση της αποδοτικότητας), των οποίων όμως η εφαρμογή προσκρούει στην έλλειψη τεχνογνωσίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί στην **αντιμετώπιση της διαφθοράς** με τη θωράκιση των ελεγκτικών μηχανισμών τόσο σε θεσμικό επίπεδο με μια σειρά ειδικών ρυθμίσεων (Ν. 3074/2002, 3260/2004, Ν. 3320/2005, Ν. 3345/2005, Ν. 3320/2005) όσο και με μέτρα ενίσχυσης του στελεχιακού δυναμικού και της υποδομής των ελεγκτικών δομών (Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Ελεγκτών Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, κλπ.) και την εντατικοποίηση των ελέγχων.

Τα *Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη(ΚΕΠ)* συνιστούν υπηρεσίες μιας στάσης μέσω των οποίων οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκπεραιώνουν τις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες, και αποτελούν μια ριζοσπαστική και ιδιαίτερα επιτυχή προσπάθεια αναδιοργάνωσης του πλαισίου διαχείρισης των διοικητικών συναλλαγών με τις δημόσιες υπηρεσίες. Η εισαγωγή των ΚΕΠ χρονολογείται από το 1998, σε πιλοτική μορφή με το Πρόγραμμα ΑΣΤΕΡΙΑΣ για τις νησιωτικές περιοχές του Αιγαίου. Σήμερα λειτουργούν περισσότερα από 1.000 ΚΕΠ τα οποία καλύπτουν όλη την χώρα και διεκπεραιώνουν περισσότερες από 1.000 διαδικασίες.

Στον τομέα της *ηλεκτρονικής διακυβέρνησης* με τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΠ ΚτΠ 2000-2006 έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος με χαρακτηριστικά παραδείγματα την ολοκλήρωση του Δικτύου "ΣΥΖΕΥΞΙΣ" που συνδέει 1.800 δημόσιες υπηρεσίες και την καθιέρωση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για την ενδοϋπηρεσιακή επικοινωνία, την προώθηση τριών οριζόντιων έργων που αποτελούν την αναγκαία υποδομή για τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών (Εθνική Διαδικτυακή Πύλη "ΕΡΜΗΣ", Σύστημα Αυθεντικοποίησης, Σύστημα Διαλειτουργικότητας), και την προώθηση συνολικού σχεδίου για τον ανασχεδιασμό και την αυτοματοποίηση των κρίσιμων συναλλαγών πολιτών και επιχειρήσεων με το Κράτος. Όμως, παρά το γεγονός ότι τα έργα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης εισάγουν αλλαγές στην λειτουργία και τις

διαδικασίες παραγωγής υπηρεσιών, δεν έχουν αντιμετωπίσει μέχρι σήμερα στον απαιτούμενο βαθμό τις προϋποθέσεις οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική λειτουργία τους.

1.1.2.1.ε Ισότητα των Φύλων

Η σημαντική απόκλιση του επιπέδου απασχόλησης στην Ελλάδα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο οφείλεται κυρίως στο χαμηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών. Τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παρουσιάζουν αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια και από 41,7 % το 2001 διαμορφώνονται στο 47,4 % το 2006, υπολειπόμενα όμως κατά πολύ του ευρωπαϊκού μέσου όρου 57,1% (ΕΕ- 27)⁸.

Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε αύξηση των θέσεων εργασίας, οι οποίες κυρίως καλύφθηκαν από γυναίκες. Από τη μελέτη των στοιχείων της διαχρονικής εξέλιξης των ποσοστών απασχόλησης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά φύλο, για τα εν λόγω έτη, προκύπτει ότι το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα αυξήθηκε το σχετικό μέγεθος της απασχόλησης των δύο φύλων κατά 4,5 ποσοστιαίες μονάδες. Η αύξηση της απασχόλησης των γυναικών υπερτερεί έναντι των ανδρών (5,7 ποσοστιαίες μονάδες έναντι 3 μονάδων για τους άνδρες).

Εξετάζοντας δε τη διαχρονική εξέλιξη της διαφοράς των ποσοστών απασχόλησης ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες συνάγεται ότι στην Ελλάδα η διαφορά στα ποσοστά απασχόλησης ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες βαίνει διαχρονικά μειούμενη.

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα οι γυναίκες που καταλαμβάνουν θέσεις εργασίας είναι αναλογικά περισσότερες από τους άνδρες, με αποτέλεσμα να αυξάνονται ταχύτερα τα ποσοστά απασχόλησής τους. Παρόλα αυτά, η διαφορά στα ποσοστά απασχόλησης ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες εξακολουθεί να είναι σημαντική και αυτό σημαίνει ότι η προσέλκυση περισσότερων γυναικών στην απασχόληση θα πρέπει να αποτελεί μόνιμο στόχο των πολιτικών της αγοράς εργασίας (προκειμένου να επιτευχθεί η μείωση της διαφοράς των ποσοστών απασχόλησης ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες).

Πάντως, η μικρή και αργά αυξανόμενη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και ειδικότερα στην απασχόληση αφενός σημαίνει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης της γυναικείας απασχόλησης στη χώρα μας αφετέρου υπονοεί ότι για να αυξηθεί η γυναικεία απασχόληση επιβάλλεται η λήψη ολοκληρωμένων ενεργητικών μέτρων για την άρση των εμποδίων, προκαταλήψεων, διακρίσεων και αλλαγής ατομικών συμπεριφορών έτσι ώστε οι γυναίκες να μπορέσουν να προωθηθούν στην απασχόληση. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα ποσοστά απασχόλησης των ανδρών βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις είναι υψηλότερα των

⁸http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/pdf/2007compendiummonitoring_en.pdf.pdf

αντιστοίχων ποσοστών απασχόλησης των ανδρών στην ΕΕ-25, με αποτέλεσμα τα περιθώρια αύξησής τους να είναι πολύ μικρά. Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση των ποσοστών απασχόλησης των γυναικών είναι η δέουσα λύση για την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας.

Για τα έτη 2000-2006 προκύπτει η διεύρυνση του χάσματος απασχόλησης των ηλικιωμένων γυναικών έναντι των ανδρών στη χώρα μας (ηλικιακή ομάδα 55-64). Συγκεκριμένα, το ποσοστό απασχόλησης των ηλικιωμένων ανδρών είναι υψηλότερα από το αντίστοιχο των γυναικών, ενώ τα έτη 2000-2006 σημειώθηκε αύξηση των ποσοστών απασχόλησης των ανδρών κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, όταν το αντίστοιχο ποσοστό απασχόλησης των ηλικιωμένων γυναικών αυξήθηκε μόνο κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες. Ανεξαρτήτως των λόγων που οδηγούν τις ηλικιωμένες γυναίκες εκτός της απασχόλησης (π.χ. ανεργία, πρόωρη συνταξιοδότηση, διάσταση ανάμεσα στην οικογενειακή και επαγγελματική ζωή, κλπ.) το συμπέρασμα είναι ότι οι ηλικιωμένες γυναίκες στη χώρα μας δεν ωφελήθηκαν σημαντικά από την αύξηση της απασχόλησης.

Αναφορικά με το πρόβλημα της ανισότητας των αμοιβών⁹ από τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι για το έτος 2005, το πρόβλημα του χάσματος στις αμοιβές ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα είναι μικρότερο (9%) από το αντίστοιχο της ΕΕ-27 (15%).

Σε σχέση με τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην ΕΕ-25 (όπου το ποσοστό των γυναικών οι οποίες απασχολούνταν στη δική τους επιχείρηση έφθανε μόλις το 8,6% το 2005, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες ήταν ακριβώς το διπλάσιο), παρατηρείται ότι στην Ελλάδα τα αντίστοιχα στοιχεία είναι αρκετά ενθαρρυντικά: με εξαίρεση τους τομείς της βιομηχανίας και των κατασκευών, στους οποίους το ποσοστό των ανδρών που απασχολούνται στη δική τους επιχείρηση είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών (απόκλιση 4,1 και 16,3 ποσοστιαίων μονάδων αντίστοιχα) στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας (γεωργία, υπηρεσίες, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές και τηλεπικοινωνία, χρηματοοικονομικές και άλλες υπηρεσίες) το ποσοστό των γυναικών που απασχολούνται στη δική τους επιχείρηση είναι είτε ίσο ή υψηλότερο από αυτό των ανδρών¹⁰.

Η θέση της γυναίκας στη Δημόσια Διοίκηση

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του ΥΠΕΣΣΔΔΑ/ΓΓΙ για το προσωπικό που απασχολείται στον ευρύτερο ελληνικό δημόσιο τομέα για το 2004, από το σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων, το 55,15% ήταν άνδρες, ενώ οι γυναίκες ανέρχονταν σε 44,85%.

Τα ποσοστά απόκλισης διαφέρουν ανά φορέα και κατηγορία εκπαίδευσης.

⁹[ibid.](#) σελ. 30

¹⁰ Eurostat, "The entrepreneurial gap between men and women", 2007.

Στις δημόσιες υπηρεσίες, ενώ στην κατηγορία ΠΕ το ποσοστό ανδρών και γυναικών μονίμων υπαλλήλων ήταν το ίδιο (50%), στις κατηγορίες ΔΕ και ΥΕ το ποσοστό των ανδρών ήταν υψηλότερο σε σύγκριση με αυτό των γυναικών, 58% έναντι 42% και 66% έναντι 34% αντίστοιχα. Τέλος, στην κατηγορία ΤΕ το ποσοστό γυναικών ήταν 64% έναντι 36% των ανδρών.

Στα ΝΠΔΔ, τα συνολικά ποσοστά απασχόλησης των γυναικών ήταν σχεδόν διπλάσια από αυτά των ανδρών: στην κατηγορία ΠΕ το ποσοστό ανδρών ήταν 39%, ενώ το 61% ήταν γυναίκες. Οι γυναίκες κυριαρχούν και στις κατηγορίες ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ με ποσοστά 83%, 65% και 59%.

Αντίθετα στους ΟΤΑ, τα συνολικά ποσοστά απασχόλησης των ανδρών ήταν σχεδόν διπλάσια από αυτά των γυναικών: στην κατηγορία ΠΕ το ποσοστό ανδρών ήταν 52%, έναντι 48% των γυναικών, ενώ στην κατηγορία ΤΕ το ποσοστό γυναικών είναι 52% έναντι 48% των ανδρών. Στις κατηγορίες ΔΕ και ΥΕ οι άνδρες κυριαρχούν με ποσοστά 67% και 79% αντίστοιχα.

Τέλος, στα ΚΝΠΙΔ τα συνολικά ποσοστά απασχόλησης των ανδρών ήταν σχεδόν τριπλάσια από αυτά των γυναικών: στην κατηγορία ΠΕ το ποσοστό ανδρών ήταν 78%, έναντι 22% των γυναικών, ενώ στην κατηγορία ΤΕ το ποσοστό των ανδρών ήταν 76% έναντι 24% των γυναικών. Αντίστοιχα, στις κατηγορίες ΔΕ και ΥΕ οι άνδρες κυριαρχούν με ποσοστά 78% και 91% αντίστοιχα.

Πίνακας 1: Ποσοστιαία Κατανομή Υπαλλήλων ανά είδος Φορέα του Δημοσίου, Φύλο και Κατηγορία Εκπαίδευσης, για το έτος 2004					
ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
Σύνολο Υπαλλήλων	100%	100%	100%	100%	100%
Άνδρες	55,15%	50%	36%	58%	66%
Γυναίκες	44,85%	50%	64%	42%	34%
Σύνολο Μονίμων Υπαλλήλων Δημοσίων Υπηρεσιών	100%	100%	100%	100%	100%
Άνδρες	55%	49%	59%	57%	60%
Γυναίκες	45%	51%	41%	43%	40%
Σύνολο Μονίμων Υπαλλήλων ΝΠΔΔ	100%	100%	100%	100%	100%
Άνδρες	32%	39%	17%	35%	41%
Γυναίκες	68%	61%	83%	65%	59%
Σύνολο Μονίμων Υπαλλήλων ΟΤΑ	100%	100%	100%	100%	100%
Άνδρες	66%	52%	48%	67%	79%
Γυναίκες	34%	48%	52%	33%	21%

Σύνολο Τακτικού Προσωπικού ΚΝΠΙΔ	100%	100%	100%	100%	100%
Άνδρες	78%	63%	76%	78%	91%
Γυναίκες	22%	37%	24%	22%	9%

Πηγή: ΥΠΕΣΔΔΑ / ΓΓΔΔ, 2006, Δελτίο στατιστικών στοιχείων προσωπικού δημόσιου τομέα, Απογραφή 31-12-2004

Επεξεργασία στοιχείων: Γενική Γραμματεία Ισότητας - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Γυναικεία Εκπροσώπηση στη διαδικασία Λήψης Αποφάσεων

Θέσεις Ευθύνης του Δημοσίου Τομέα

Το πρόβλημα της ανισότητας παρουσιάζεται στις πραγματικές του διαστάσεις εάν εξετασθούν τα ποσοστά συμμετοχής ανδρών και γυναικών σε θέσεις ευθύνης στις δημόσιες υπηρεσίες αλλά και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Από τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα 2 προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- i) Στα Υπουργεία και στις δημόσιες υπηρεσίες, το συνολικό ποσοστό ανδρών με θέση γενικού διευθυντή, διευθυντή και προϊσταμένου τμήματος ανερχόταν στο 63%, 66%, και 53%, έναντι μόλις 37 %, 34% και 47% των αντιστοίχων των γυναικών. Τούτο, είναι αποκαλυπτικό, όταν ως σημειώθηκε ανωτέρω, στις δημόσιες υπηρεσίες, στην κατηγορία ΠΕ το ποσοστό ανδρών και γυναικών μονίμων υπαλλήλων ήταν το ίδιο, 50%.
- ii) Στα ΝΠΔΔ, όπου το συνολικό ποσοστό της γυναικείας απασχόλησης ήταν το διπλάσιο του συνολικού ποσοστού των ανδρών, το ποσοστό των ανδρών που καταλαμβάνουν θέση γενικού διευθυντή, διευθυντή και προϊσταμένου τμήματος ανέρχεται στο 53%, 38%, και 26%, έναντι 47 %, 62% και 74% των αντιστοίχων των γυναικών. Τούτο, είναι σημαντικό, όταν ως σημειώθηκε ανωτέρω, στην κατηγορία ΠΕ το 39% ήταν άνδρες, ενώ το 61% ήταν γυναίκες.
- iii) Στους ΟΤΑ, οι ανισότητες είναι σαφείς: το ποσοστό των ανδρών που καταλαμβάνουν θέση γενικού διευθυντή, διευθυντή και προϊσταμένου τμήματος ανέρχεται στο 76%, 63%, και 56%, έναντι 24%, 38% και 45% των αντιστοίχων των γυναικών. Τούτο, είναι σημαντικό, όταν ως σημειώθηκε τα ποσοστά των ανδρών και γυναικών στην κατηγορία ΠΕ και ΤΕ ήταν περίπου τα ίδια.

- iv) Στα ΚΝΠΙΔ όπου τα συνολικά ποσοστά απασχόλησης των ανδρών ήταν σχεδόν τριπλάσια από αυτά των γυναικών, η κυριαρχία των ανδρών είναι αντίστοιχα απόλυτη.

Πίνακας 2: Ποσοστιαία κατανομή των προϊσταμένων ανά είδος Φορέα του Δημοσίου, Φύλο και Οργανική Μονάδα, 2004

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ		ΤΜΗΜΑΤΑ		ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΓΡΑΦΕΙΑ	
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Υπουργεία	63%	37%	66%	34%	53%	47%	49%	51%
ΝΠΔΔ	53%	47%	38%	62%	26%	74%	44%	56%
ΟΤΑ	76%	24%	63%	38%	56%	45%	57%	43%

Πηγή: ΥΠΕΣΔΔΑ / ΓΓΔΔ, 2006, Δελτίο στατιστικών στοιχείων προσωπικού δημόσιου τομέα, Απογραφή 31-12-2004

Επεξεργασία στοιχείων: Γενική Γραμματεία Ισότητας - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Σε αιρετές θέσεις

Οι ανισότητες απεικονίζονται και στα ποσοστά γυναικών σε αιρετές θέσεις:

Οι γυναίκες βουλευτές το έτος 1996 ανέρχονταν σε 19 (6,3%), το έτος 2000 σε 31 (10,3%), ενώ μετά τις εκλογές του 2004 ήταν μόλις 39 (13%).

Οι γυναίκες ευρωβουλευτές το έτος 1999 ανέρχονταν σε 4 (16%), ενώ μετά τις εκλογές του 2004 ήταν μόλις 7 (28,8%).

Στις νομαρχιακές εκλογές του 2006, από το σύνολο των 57 θέσεων εκλέχτηκαν 2 γυναίκες νομάρχες (3,5%). Αντίστοιχα, στις δημοτικές εκλογές του 2006, από το σύνολο των 1.033 αιρετών θέσεων, εκλέχτηκαν μόλις 32 γυναίκες δήμαρχοι (3,1%).

Διαχρονικά η πρόοδος ήταν ελάχιστη καθώς τα αντίστοιχα ποσοστά στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές του 2002, ήταν 1,75% και 2,03%.

Μηχανισμοί για την Ισότητα των Φύλων

1.Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του ΥΠΕΣΔΔΑ (Ν.1558/1985, ΦΕΚ Α 137 και ΠΔ. 320/1988, ΦΕΚ Α 149).

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας είναι ο αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς.

Εισηγείται τις προτεραιότητες πολιτικής και τους άξονες δράσης για την ισότητα των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες, και παρακολουθεί την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων, παρεμβαίνοντας όταν παρουσιάζεται έλλειμμα ισότητας κατά την άσκηση των πολιτικών και την υλοποίηση των δράσεων ίσων ευκαιριών.

Λόγω των ελλειμμάτων σε επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό, στο πλαίσιο του νέου Νόμου για τη «Διαχείριση, τον Έλεγχο και την Εφαρμογή Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013» πρόκειται να συσταθεί Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής.

2. Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας – ΚΕΘΙ (άρθρο 1 του Π.Δ. 42/1994, ΦΕΚ 33/Α’).

Το ΚΕΘΙ είναι ΝΠΙΔ εποπτευόμενο από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας του ΥΠΕΣΔΔΑ, και έχει ως σκοπό την επιστημονική τεκμηρίωση όλων των πολιτικών ισότητας.

3. Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας - ΠΕΠΙΣ (άρθρο 6 παρ.2, 3, και 4 του Ν.2839/2000, ΦΕΚ 196/Α’).

Οι δεκατρείς (13) ΠΕΠΙΣ διατυπώνουν προτάσεις και εισηγούνται προς τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας, καθώς και στη Γ.Γ.Ι. του ΥΠΕΣΔΔΑ τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση και κατοχύρωση της ισότητας των δύο φύλων σε όλους τους τομείς. Επίσης, διοργανώνουν εκδηλώσεις και προγράμματα με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Περιφέρεια καθώς επίσης προωθούν τη διασύνδεση και το συντονισμό των ΟΤΑ, των ΜΚΟ και των κοινωνικών εταίρων της Περιφέρειας σε θέματα ισότητας των φύλων.

4. Μόνιμη Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρο 43^Α παρ.1 εδ. δ. του Κανονισμού της Βουλής, ΦΕΚ 284/Α’/18.12.2001).

Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η μελέτη, έρευνα και η εισηγήση προτάσεων με σκοπό την προώθηση της θέσης της γυναίκας στην εκπαίδευση, στην οικογένεια και στους άλλους κοινωνικούς θεσμούς, καθώς και η κατοχύρωση και εφαρμογή από τη διοίκηση, της αρχής της ισότητας των φύλων, ιδίως σε θέματα απασχόλησης και του σεβασμού και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, κατ’εφαρμογή των άρθρων 4 παρ.2 και 116 παρ.2 του Συντάγματος.

5. Γραφείο Ισότητας των Δύο Φύλων στο Επιτελείο Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Π.Δ. 39/2004).

Αποστολή του γραφείου είναι να συλλέγει, να διαχειρίζεται και να επεξεργάζεται κατά την κείμενη νομοθεσία στοιχεία και πληροφορίες για θέματα που αφορούν την ισότητα των φύλων στο στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων της Ελλάδος καθώς και άλλων κρατών μελών της Ε.Ε., του Βορειοατλαντικού Συμφώνου και άλλων Διεθνών Οργανισμών. Ακόμη διατυπώνει θεσμικές προτάσεις και προωθεί τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων στο στρατιωτικό προσωπικό των

Ενόπλων δυνάμεων της χώρας καθώς επίσης συνεργάζεται για την ισότητα των φύλων με τη Γ.Γ.Ι., τα Γενικά Επιτελεία και τις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

6. Φορέας Παρακολούθησης της Εφαρμογής της Αρχής Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (άρθρο 13 του Ν. 3488/2006, ΦΕΚ 191/ Α').

Φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στο πεδίο εφαρμογής και κατά τους ορισμούς του Ν.3488/2006 ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη.

7. Τμήμα Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Άρθρο 15 παρ. του Ν.3488/2006).

Στις αρμοδιότητες του τμήματος ανήκουν :

- Η επεξεργασία σχεδίων νόμων και κανονιστικών διοικητικών πράξεων που αναφέρονται στην ισότητα των φύλων στις εργασιακές σχέσεις σε συνεργασία με την ΓΓΙ του ΥΠΕΣΔΔΑ.
- Η παρακολούθηση των Συλλογικών Συμβάσεων Έργου, των διαιτητικών αποφάσεων, των εσωτερικών κανονισμών προσωπικού και των εν γένει πρακτικών στο χώρο εργασίας, σε συνεργασία με κάθε αρμόδια υπηρεσία όπως το ΣΕΠΕ και τον ΟΜΕΔ.

8. Γραφεία Ισότητας των Φύλων στα Τμήματα Κοινωνικής Επιθεώρησης Εργασίας του ΣΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 3 του Ν.3488/2006).

Στις αρμοδιότητες τους περιλαμβάνονται η ενημέρωση και η συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη και τα αρμόδια όργανα για την εφαρμογή από τους Κοινωνικούς Επιθεωρητές των ρυθμίσεων του Ν.3488/2006.

9. Τμήμα Ισότητας των Φύλων του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας (άρθρο 14 του Ν. 3488/2006).

Το Τμήμα γνωμοδοτεί για σχέδια νόμων, διοικητικών πράξεων και γενικά θέματα που αναφέρονται στην εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις εργασιακές σχέσεις, εφόσον παραπέμπονται σε αυτό από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Συμφιλίωση της εργασίας και της οικογενειακής ζωής

Στη Ελλάδα από το 1984 ισχύει νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία και διευκόλυνση των εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις, το οποίο βελτιώνεται μέχρι σήμερα. Αξίζει να σημειωθεί ότι με το Ν.1483/1984 προβλέφθηκε γονική άδεια ανατροφής για κάθε γονέα πριν από την οδηγία 96/34/ΕΚ. Στο θέμα αυτό όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας του 1993 αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στα θέματα ισότητας των φύλων όπου μεταξύ των άλλων περιλαμβάνονταν μια δέσμη ρυθμίσεων για την αύξηση της άδειας μητρότητας, τη βελτίωση της μέχρι τότε νομοθετικά κατοχυρωμένης γονικής άδειας

ανατροφής, τη θέσπιση μιας νέας διευκόλυνσης της γυναίκας με τη μορφή της άδειας θηλασμού και φροντίδας παιδιών, την πρόβλεψη χορήγησης άδειας γάμου και γέννησης τέκνου πέντε εργάσιμων ημερών με αποδοχές καθώς και τη θέσπιση άδειας γέννησης τέκνου με αποδοχές για τον πατέρα. Με τις επόμενες ΕΓΣΣΕ οι διατάξεις αυτές βελτιώνονταν μέχρι σήμερα αφού αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών συνομιλητών.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας στο πλαίσιο των Εθνικών Προτεραιοτήτων Πολιτικής και Δράσεων για την Ισότητα των Φύλων (2004-2008) που έχουν υιοθετηθεί από την Κυβερνητική Επιτροπή, κατά προτεραιότητα επεξεργάζεται, προτείνει και υλοποιεί δράσεις που στόχο έχουν την ενίσχυση, βελτίωση και επέκταση παροχών ή και δομών για την εναρμόνιση οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων.

Για την υποστήριξη της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής λαμβάνονται σειρά μέτρων με στόχο τη στήριξη της γυναίκας στην προσπάθειά της να συνδυάσει την οικογένεια με την επαγγελματική δραστηριότητα. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τις άγαμες καθώς και για τις πολύτεκνες μητέρες. Στο πλαίσιο αυτό, στον νέο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα (Ν. 3528/2007, ΦΕΚ Α 26) το μειωμένο ωράριο εργασίας που προβλέπεται για τις γυναίκες δημοσίου υπαλλήλους και η 9μηνη άδεια με αποδοχές την οποία αυτές μπορούν να επιλέξουν αντί του μειωμένου ωραρίου, ισχύει για πρώτη φορά και για τους άνδρες δημοσίου υπαλλήλους εφόσον δεν κάνει χρήση η μητέρα υπάλληλος. Το ίδιο δικαίωμα αναγνωρίζεται και στο μοναδικό γονέα των μονογονεϊκών οικογενειών. Επίσης, αμειβεται η γονική άδεια, για τρεις μήνες, για γονείς με τρία παιδιά (μέχρι τώρα ήταν μη αμειβόμενη με αποτέλεσμα ο αριθμός των γυναικών που έκαναν χρήση να είναι ελάχιστος και των ανδρών σχεδόν μηδενικός), ενώ παρατείνεται το μειωμένο ωράριο εργασίας για δύο ακόμη έτη μετά τη γέννηση 4^{ου} παιδιού.

Σημειώνεται, ότι ολοκληρώνεται το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής με στόχο την ενίσχυση της γυναικείας απασχολησιμότητας. Στόχος είναι η στήριξη της γυναικείας απασχόλησης και απασχολησιμότητας υπό το πρίσμα της εξατομικευμένης ενίσχυσης, προκειμένου να επιτευχθεί η άρση των πολλαπλών εμποδίων συμφιλίωσης της εργασιακής και της οικογενειακής /προσωπικής ζωής των γυναικών κυρίως, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση ή και η παραμονή τους στην αγορά εργασίας.

Η Γ.Γ.Ι. θεωρεί σημαντική τη συμβολή των επιχειρήσεων στη στήριξη των γυναικών αλλά και των ανδρών στην εργασία μέσα από τον παραγωγικό τους ρόλο και την κοινωνική τους ευθύνη. Στο πλαίσιο αυτό η Γ.Γ.Ι., το 2006, υπέγραψε Μνημόνιο Συνεργασίας με το Ελληνικό Δίκτυο Επιχειρήσεων για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη καθώς επίσης και Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τις κορυφαίες εργοδοτικές οργανώσεις της χώρας μας, όπου

οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τη διευκόλυνση εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις ανδρών και γυναικών.

1.1.2.1.στ Ζητήματα στρατηγικού χαρακτήρα

Οι δυσλειτουργίες που προαναφέρθηκαν και η διαχρονική αδυναμία αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους συναρτάται με τρία ζητήματα στρατηγικού χαρακτήρα σε ότι αφορά καθιερωμένες προσεγγίσεις και πρακτικές προώθησης των αλλαγών του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης:

- Το πρώτο ζήτημα αφορά την πρακτική της **περιστασιακής και περιπτωσιακής προσέγγισης** των αλλαγών -σε αντιδιαστολή με την **ολοκληρωμένη προσέγγιση** στο επίπεδο του δημόσιου οργανισμού- των διαφόρων συντελεστών της διοικητικής ικανότητας που καθορίζουν τελικά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης.
- Το δεύτερο ζήτημα αφορά την κυριαρχία του προτύπου της **θεσμικής προσέγγισης** των αλλαγών σε συνδυασμό με την υποβάθμιση του ρόλου της **επιχειρησιακής προσέγγισης**. Όμως το πρότυπο της θεσμικής προσέγγισης βασίζεται στη νομοθέτηση ρυθμίσεων γενικής ισχύος, η εφαρμογή των οποίων πρέπει να συνδυάζεται με οργανωτικές αλλαγές και σαφώς στοχοθετημένα επιχειρησιακά σχέδια. Κατά συνέπεια, τις ρυθμίσεις αυτές καλούνται να υιοθετήσουν οι φορείς της Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς να υπάρχουν συγκροτημένοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί και διαδικασίες παρακολούθησης της εφαρμογής των ρυθμίσεων και χωρίς την αναγκαία τεχνική ή και πολιτική υποστήριξη που είναι απαραίτητη για την προώθηση της οργανωτικής αλλαγής, στο πλαίσιο εσωτερικών αντιδράσεων και της αδράνειας του συστήματος. Με το ζήτημα αυτό συναρτάται και η έλλειψη τεχνογνωσίας και ικανότητας οργανωτικής αλλαγής στο εσωτερικό της Δημόσιας Διοίκησης.
- Το τρίτο ζήτημα αφορά τη **συγκεντρωτική οργάνωση**, σε ότι αφορά βασικές οριζόντιες λειτουργίες, όπως είναι η δημοσιονομική διαχείριση και άλλες οριζόντιες λειτουργίες. Η κατά τα ανωτέρω συγκεντρωτική οργάνωση του κράτους αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό της οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης και συνιστά ιδιαίτερα σοβαρό εμπόδιο για την ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας και αντίστοιχα της υπευθυνότητας των δημόσιων οργανισμών, σε όλα τα επίπεδα της Δημόσιας Διοίκησης. Καθιστά τους δημόσιους οργανισμούς εξαρτώμενους από κεντρικά υπουργεία, που δεν είναι πρακτικά δυνατόν να ανταποκριθούν στην ποικιλία των αναγκών που αντιμετωπίζουν οι δημόσιοι οργανισμοί, και στερεί τους τελευταίους από δικαιοδοσίες σε βασικά μέσα άσκησης αποτελεσματικής διοίκησης, όπως είναι οι οικονομικοί πόροι και το ανθρώπινο δυναμικό. Ενδεικτικό στοιχείο της συγκεντρωτικής οργάνωσης του κράτους είναι και το υψηλό ποσοστό των δαπανών της γενικής διοίκησης (Expenditure on general public administration) το οποίο προσεγγίζει το 10% του ΑΕΠ και το 20% δαπανών της Δημόσιας Διοίκησης και είναι το υψηλότερο μεταξύ των χωρών μελών του ΟΟΣΑ (στοιχεία 2004)¹¹.

11 OECD, 2006, National Accounts database, October 2006.

Πρωταρχικό ζήτημα στρατηγικού χαρακτήρα αποτελούν οι διαδικασίες **διαχείρισης της παραγωγής των δημόσιων πολιτικών και προώθησης της εφαρμογής τους**. Στο ζήτημα αυτό υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες οι οποίες προέρχονται οπωσδήποτε από δυσλειτουργίες στους τρεις συντελεστές της διοικητικής δράσης που προαναφέρθηκαν αλλά και από την πρακτική «εξίσωσης» της *παραγωγής πολιτικής* με τη *νομοθέτηση πολιτικής*, χωρίς να υπάρχουν πάντοτε βασικές προϋποθέσεις επιτυχίας όπως:

- Η απαιτούμενη προεργασία ανάλυσης του πεδίου παρέμβασης της πολιτικής.
- Η πλήρης τεκμηρίωση της πολιτικής, πέραν των εκάστοτε αναγκαίων νομοθετικών προϋποθέσεων.
- Ο απαραίτητος επιχειρησιακός προγραμματισμός των ενεργειών εφαρμογής της πολιτικής και η διασφάλιση των απαραίτητων χρηματοδοτικών μέσων.
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων της πολιτικής, και η συνακόλουθη ανάδραση.

1.1.2.2. Η υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά την καλή διακυβέρνηση

Για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης σε ότι αφορά την καλή διακυβέρνηση χρησιμοποιούνται δύο παραπλήσια πρότυπα ορισμού της καλής διακυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Διεθνούς Τράπεζας αντίστοιχα, και σχετικές πηγές αναφοράς οι οποίες επιτρέπουν τη σύγκριση της χώρας με το Ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον.

Το πρώτο πρότυπο περιλαμβάνει τα κριτήρια της καλής διακυβέρνησης, τα οποία υποδεικνύονται από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο**, στο πλαίσιο του στόχου υποστήριξης της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης στην περίοδο 2007-1013. Τα κριτήρια αυτά εντάσσονται σε δύο ευρείς στρατηγικούς στόχους:

- Το στρατηγικό στόχο για μια **αποτελεσματική και αποδοτική** Δημόσια Διοίκηση. Στονστόχο αυτό εντάσσονται το κριτήριο της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, και το κριτήριο της ανταπόκρισης.
- Το στρατηγικό στόχο για μια **ανοιχτή, δίκαιη και συμμετοχική** Δημόσια Διοίκηση. Στο στόχο αυτό εντάσσονται τα κριτήρια της συμμετοχής, της εφαρμογής του νόμου, της διαφάνειας, της συναίνεσης, της ισονομίας και ενσωμάτωσης, και της λογοδοσίας.

Όπως και για την υφιστάμενη κατάσταση στους βασικούς τομείς της διοικητικής ικανότητας που αναλύθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, έτσι και για τα κριτήρια καλής διακυβέρνησης δεν υπάρχουν επαρκή ποσοτικά στοιχεία με τα οποία να είναι δυνατή η αξιολόγηση της κατάστασης της χώρας, με εξαίρεση κυρίως συγκριτικά στοιχεία με το Ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον (βλέπε Ενότητα 1.6 για τους σχετικούς ποσοτικούς δείκτες) και μεμονωμένες έρευνες στο Ελληνικό περιβάλλον της Δημόσιας Διοίκησης. Τα στοιχεία αυτά αφορούν ορισμένα ζητήματα κομβικής σημασίας για καθένα από τους δύο στόχους. Υπό τις συνθήκες αυτές, η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης βασίζεται και σε ποιοτικές εκτιμήσεις.

Σε ότι αφορά την **ανοιχτή, δίκαιη και συμμετοχική** Δημόσια Διοίκηση, τα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία περιορίζονται στο κριτήριο της **διαφάνειας**. Για το κριτήριο αυτό υπάρχουν τα στοιχεία των ερευνών για τη διαφθορά που διεξάγει η Διεθνής Διαφάνεια¹² που πραγματοποιούνται σε παγκόσμια κλίμακα, τα οποία κατατάσσουν τη χώρα σε πολύ χαμηλή θέση όχι μόνο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και διεθνώς. Τα στοιχεία αυτά τεκμηριώνουν την κρατούσα άποψη για το ενδημικό επίπεδο διαφθοράς το οποίο διατρέχει ένα μεγάλο εύρος των συναλλαγών των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Πρόσφατη έρευνα του Ελληνικού Γραφείου της Διεθνούς Διαφάνειας στην Ελλάδα επιβεβαιώνει την άποψη αυτή¹³. Την άποψη αυτή επιβεβαιώνουν εμμέσως και άλλα στοιχεία από Ελληνικές πηγές, που καταγράφουν τις απόψεις και την εμπειρία των πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως η "Έρευνα σχετικά με τη λειτουργία του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη"¹⁴.

Σε ότι αφορά την **αποτελεσματική και αποδοτική** Δημόσια Διοίκηση, τα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία περιορίζονται στο μέγεθος της **διοικητικής επιβάρυνσης συμμόρφωσης των επιχειρήσεων προς το κανονιστικό πλαίσιο** ως εμπόδιο επιχειρηματικότητας. Τα διαθέσιμα στοιχεία προέρχονται το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ¹⁵ και την Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁶. Τα στοιχεία αυτά κατατάσσουν τη χώρα στη δυσμενέστερη, ή στις 2-3 δυσμενέστερες θέσεις, μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών σε ότι αφορά:

- Το κόστος διοικητικής επιβάρυνσης συμμόρφωσης των επιχειρήσεων προς τις ισχύουσες ρυθμίσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ.
- Τη διοικητική επιβάρυνση συναλλαγής με τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες που συναρτάται με τις διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού, την αυξητική τάση αυτής της διοικητικής επιβάρυνσης, καθώς και την προσφυγή σε προσωρινή απασχόληση και εξωτερικές υπηρεσίες (outsourcing) για την αποφυγή της διοικητικής επιβάρυνσης που συναρτάται με την πρόσληψη προσωπικού.

Το δεύτερο πρότυπο περιλαμβάνει πέντε (5) κριτήρια καλής διακυβέρνησης που χρησιμοποιεί η **Διεθνής Τράπεζα** για τις τακτικές συγκρίσεις που πραγματοποιεί σε παγκόσμια κλίμακα¹⁷. Τα κριτήρια αυτά είναι:

- Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability).
- Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness).
- Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality).
- Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law).

12 Transparency International, Transparency International Global Corruption Barometer, 2005.

13 Ελληνικό Γραφείο της Διεθνούς Διαφάνειας, Δημοσίευτη έρευνα για την έκταση της διαφθοράς στην Ελλάδα, 2004.

14 PRISMA, Δημοσίευτη έρευνα σχετικά με την λειτουργία του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη, 2002.

15 Observatory of European SMEs, No7, Recruitment of Employee: administrative burdens on SMEW in Europe, 2002.

16 EC, G.M.M. Gelauf and A.M. Lejour, The new Lisbon Strategy, an estimation of the economic impact of reaching five Lisbon targets, Industrial Policy and Economic Reforms Papers No 1, 2006.

17 World Bank, Governance indicators: 1996-2005, www.worldbank.org, 2005.

- Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption).

Και για τα πέντε αυτά κριτήρια, η χώρα κατατάσσεται στην δυσμενέστερη, ή στη δεύτερη δυσμενέστερη, θέση μεταξύ των χωρών της Ένωσης, ενώ διαχρονικά η απόλυτη θέση της χώρας δεν βελτιώνεται, με εξαίρεση το κριτήριο του ελέγχου της διαφθοράς όπου όμως εξακολουθεί να παραμένει στην τελευταία θέση.

Τα κριτήρια αυτά συμπίπτουν σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό με τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Σε ότι αφορά το ζήτημα της διαφάνειας και της διαφθοράς η αξιολόγηση της Διεθνούς Τραπεζής συμφωνεί με τα ευρήματα των ερευνών της Διεθνούς Διαφάνειας, ενώ σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης, η αξιολόγηση της Διεθνούς Τραπεζής επιβεβαιώνει την κρατούσα άποψη για τη χαμηλή αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης της χώρας.

1.2 Συστήματα Οργανωτικής Υποστήριξης του Δημοσίου και Δεξιότητες στη Χρήση ΤΠΕ των Δημοσίων Υπαλλήλων

Στο πλαίσιο της καταγραφής των συστημάτων/εφαρμογών οργανωτικής υποστήριξης (back office)¹⁸ ενός μεγάλου πλήθους Φορέων του Δημοσίου αναδείχτηκαν τα ακόλουθα συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη, τη χρήση και τη διάδοση των συστημάτων αυτών στο Ελληνικό Δημόσιο Τομέα.

- Ένας μεγάλος αριθμός φορέων έχει μηχανογραφήσει σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες οργανωτικής υποστήριξης. Πλήθος συστημάτων και εφαρμογών υφίστανται ή υλοποιούνται με στόχο τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης. Το πλήθος και το εύρος των εφαρμογών καθορίζονται σημαντικά από το μέγεθος, τις λειτουργίες, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την οργανωτική δομή του Φορέα.
- Οι πλέον διαδεδομένες εφαρμογές που υφίστανται στους Φορείς του Δημοσίου είναι **οι εφαρμογές αυτοματισμού γραφείου και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας** που χρησιμοποιούνται σε κάθε Φορέα από το σύνολο των υπαλλήλων για να καλύψουν τις βασικές ανάγκες (σύνταξη και μορφοποίηση εγγράφων, λογιστικά φύλλα, ηλεκτρονική αλληλογραφία κ.α.). Παράλληλα, σε αρκετούς Φορείς (περίπου το 50%) η *πρωτοκόλληση των εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο*, αλλά σχεδόν το σύνολο των Φορέων **δεν χρησιμοποιεί εφαρμογές ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων (Document Management) εργασιών και διοικητικών διαδικασιών (Workflow Management)**, αν και η έρευνα έδειξε ότι ανάλογες εμπορικές εφαρμογές υφίστανται σε ορισμένους Φορείς.
- Οι λειτουργίες της **μισθοδοσίας**, της **οικονομικής διαχείρισης** και τις **διαχείρισης του προσωπικού** καλύπτονται και αυτές (σε ποσοστό περίπου 60%) από εφαρμογές λογισμικού, ενώ οι λειτουργίες διαχείρισης υλικού, προμηθειών και παρακολούθησης έργων και προγραμμάτων των Φορέων δεν έχουν ακόμη μηχανογραφηθεί σε σημαντικό πλήθος Φορέων. Παράλληλα, αν και όλοι οι Φορείς διαθέτουν διαδικτυακό τόπο, η διαχείριση του περιεχομένου δεν βασίζεται σε ολοκληρωμένες εφαρμογές, αλλά γίνεται χρησιμοποιώντας απλά εργαλεία που συνοδεύουν τις εκδόσεις των λειτουργικών συστημάτων των προσωπικών υπολογιστών. Η μόνη πληροφορία που παρέχεται προς τους πολίτες είναι γενική ενημέρωση και πληροφόρηση για το αντικείμενο, τη δομή και τις δράσεις του κάθε Φορέα.
- Ένα άλλο σημείο με ιδιαίτερη σημασία, είναι ότι εκτός από τις γενικές εφαρμογές που καταγράφηκαν σε μεγάλο πλήθος Φορέων, κάθε ένας φορέας διαθέτει αρκετές εξειδικευμένες εφαρμογές οργανωτικής υποστήριξης που μηχανογραφούν τις ιδιαίτερες λειτουργίες του. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι εξειδικευμένες εφαρμογές αποτελούν το σύνολο σχεδόν των εφαρμογών του Φορέα.
- Σύμφωνα με στοιχεία της ως άνω μελέτης, από το σύνολο των υφιστάμενων συστημάτων/εφαρμογών οργανωτικής υποστήριξης περίπου το 50% αποτελεί

¹⁸ Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Έκθεση αναφοράς για τις εφαρμογές και τα συστήματα οργανωτικής υποστήριξης (Back-office) των Φορέων του Δημοσίου, Αθήνα, 2007.

εμπορικά προϊόντα ιδιωτικών εταιριών τα οποία παρέχονται μέσα από σχετικούς διαγωνισμούς, ενώ το υπόλοιπο 50% αποτελούν εφαρμογές εσωτερικής ανάπτυξης των αντίστοιχων Διευθύνσεων ή Τμημάτων Πληροφορικής των Φορέων. Η ανάπτυξη πραγματοποιείται από το προσωπικό των Διευθύνσεων/Τμημάτων Πληροφορικής και πρόκειται συνήθως για πολύ απλές custom-made εφαρμογές (με τη χρήση απλών εργαλείων και περιβαλλόντων ανάπτυξης) που μηχανογραφούν τις εσωτερικές λειτουργίες των Φορέων.

- Η χρηματοδότηση των έργων που αφορούν σχετικές εφαρμογές γίνεται **είτε** από τους ίδιους τους Φορείς (ίδιοι πόροι όταν πρόκειται για ανάπτυξη εφαρμογών από στελέχη του Φορέα), **είτε** αποκλειστικά από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), **εθνικό ή συγχρηματοδοτούμενο**. Από τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί είναι φανερό ότι την τελευταία δεκαετία έχουν δαπανηθεί μεγάλα ποσά με στόχο τη μηχανογράφηση των λειτουργιών οργανωτικής υποστήριξης των Φορέων του Δημοσίου. Οι πλέον πρόσφατες εφαρμογές σε μεγάλο βαθμό αναπτύσσονται σε σύγχρονες τεχνολογίες ανάπτυξης (βάσεων δεδομένων, γλώσσών προγραμματισμού κ.α.), αν και υπάρχουν φορείς που χρησιμοποιούν ακόμη εφαρμογές που η τεχνολογία τους θεωρείται ξεπερασμένη (εφαρμογές αναπτυγμένες σε γλώσσα προγραμματισμού Cobol, σε βάση δεδομένων Ingress κτλ). Από τα στοιχεία της καταγραφής γίνεται αντιληπτό ότι τα συστήματα/εφαρμογές οι οποίες αναπτύσσονται εσωτερικά αναβαθμίζονται τακτικά αλλά σχεδόν μόνο σε επίπεδο λειτουργιών (για παράδειγμα προσθήκη νέων λειτουργιών ανάλογα με τις τρέχουσες ανάγκες του Φορέα) και όχι σε επίπεδο τεχνολογιών. Οι βασικότεροι λόγοι της ανυπαρξίας αναβάθμισης σε επίπεδο τεχνολογιών είναι η έλλειψη χρόνου και σύγχρονων εργαλείων ανάπτυξης από τα στελέχη των αρμόδιων τμημάτων πληροφορικής και η διαφαινόμενη δυσκολία του προσωπικού των Φορέων να εκπαιδευτούν και να προσαρμοστούν στις νέες αυτές τεχνολογίες.
- Σε ένα μεγάλο πλήθος εφαρμογών υπάρχει η δυνατότητα για τη δημιουργία αναφορών προς τα ανώτερα διοικητικά στρώματα, οι αναφορές όμως δεν είναι γνωστό κατά πόσο αξιοποιούνται σε ανώτερο διοικητικό επίπεδο για την εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν τις λειτουργίες και τις υπηρεσίες των Φορέων.
- Οι εφαρμογές που χρησιμοποιούνται ευρέως αφορούν κυρίως μεμονωμένα Τμήματα/Διευθύνσεις των Φορέων και είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των λειτουργιών των Τμημάτων/Διευθύνσεων αυτών. Πάντως υπάρχουν περιπτώσεις Φορέων (όπως φαίνεται από τα στοιχεία της καταγραφής) όπου ενώ έχουν εγκατασταθεί εφαρμογές που υλοποιούν λειτουργίες με ηλεκτρονικό τρόπο το προσωπικό χρησιμοποιεί ακόμη τους παραδοσιακούς τρόπους τέλεσης των σχετικών λειτουργιών (π.χ. χειρόγραφο πρωτόκολλο) γεγονός που καθιστά μη αξιοποιήσιμη/λειτουργική τη συνολική επένδυση.
- Η διαλειτουργικότητα και η διασυνδεσιμότητα των επιμέρους εφαρμογών τόσο εσωτερικά (εντός του ίδιου Φορέα) όσο και εξωτερικά (μεταξύ διαφορετικών Φορέων του Δημοσίου) φαίνεται ότι αποτελεί ακόμα ένα **σημαντικό πρόβλημα**. Το παραπάνω πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός ότι παρόλο που σε όσα έργα

υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ και ειδικότερα στο Ε.Π. ΚΤΠ 2000-2006 είναι υποχρέωση τους από ειδικό όρο της Απόφασης Ένταξης τους να ακολουθούν διεθνή πρότυπα διαλειτουργικότητας, δεν λαμβάνονται μέτρα για τη διασυνδεσιμότητα των εφαρμογών μεταξύ τους με στόχο την αξιοποίηση της κοινής υπάρχουσας πληροφορίας. Παράλληλα, αιτία του συγκεκριμένου φαινομένου είναι ότι υποσύνολο των εφαρμογών αναπτύσσεται είτε εσωτερικά είτε αποτελούν εμπορικά προϊόντα. Στην καταγραφή που πραγματοποιήθηκε¹⁹ εντοπίστηκαν όμως και περιπτώσεις κατά τις οποίες ενώ υπάρχει πρόβλεψη και έχουν υλοποιηθεί τα απαραίτητα στοιχεία λογισμικού για τη διαλειτουργικότητα και τη διασυνδεσιμότητα των εφαρμογών αυτή δεν έχει πραγματοποιηθεί. Η έλλειψη διαλειτουργικότητας σε αρκετές περιπτώσεις δημιουργεί προβλήματα επαναχρησιμοποίησης της ίδιας πληροφορίας και περιορισμού της χρήσιμης πληροφορίας στα στενά πλαίσια ενός Τμήματος ή ενός Φορέα που χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη εφαρμογή. Σε αρκετές επίσης περιπτώσεις καταγράφηκε η μεταφορά πληροφοριών από ένα σύστημα σε ένα άλλο όχι με απευθείας τρόπο αλλά με τη χρήση ενδιάμεσων μέσων μεταφοράς (π.χ. CDs, batch files).

- Επιπρόσθετα, πολύ μικρό πλήθος εφαρμογών και συστημάτων οργανωτικής υποστήριξης (περίπου το 10%) παρέχει υπηρεσίας προς τους πολίτες, ενώ οι περισσότερες από αυτές χρησιμοποιούνται για να υποστηρίξουν τις εσωτερικές λειτουργίες των Φορέων (εφαρμογές ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου, μισθοδοσίας, διαχείρισης προσωπικού, εξειδικευμένες εφαρμογές κ.α.).
- Υπογραμμίζεται ότι πλήθος έργων σχεδίασης και υλοποίησης εφαρμογών και συστημάτων οργανωτικής υποστήριξης βρίσκονται σε εξέλιξη στους Φορείς του Δημόσιου Τομέα. Υπάρχει πλήθος συστημάτων (κυρίως Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα) που υλοποιούνται στα πλαίσια του 3^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τα οποία όμως είτε δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, είτε δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί λειτουργικά στους Φορείς. Η μη ενσωμάτωση οφείλεται μεταξύ άλλων στην **έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού**, στην **έλλειψη εξοικείωσης των στελεχών των Φορέων με τις νέες τεχνολογίες** όπως επίσης στο γεγονός ότι τα νέα συστήματα εισάγουν νέες λειτουργίες που απαιτούν επιπρόσθετη προσπάθεια η οποία δεν είναι δεδομένο ότι τα στελέχη του Δημοσίου είναι διατεθειμένα να τη διαθέσουν.

Δεξιότητες στη Χρήση ΤΠΕ των Δημοσίων Υπαλλήλων

Σε αυτό το πλαίσιο, ενώ οι υποδομές σε τεχνολογίες πληροφορικής βρίσκονται σε σχετικά αποδεκτό επίπεδο, υπάρχει έλλειμμα αξιοποίησής τους από τους υπαλλήλους. Αυτό αντανακλάται στο σχετικό βαθμό που η χρήση του Η/Υ είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων των εργαζομένων. Στο πλαίσιο ειδικής έρευνας του Παρατηρητηρίου για

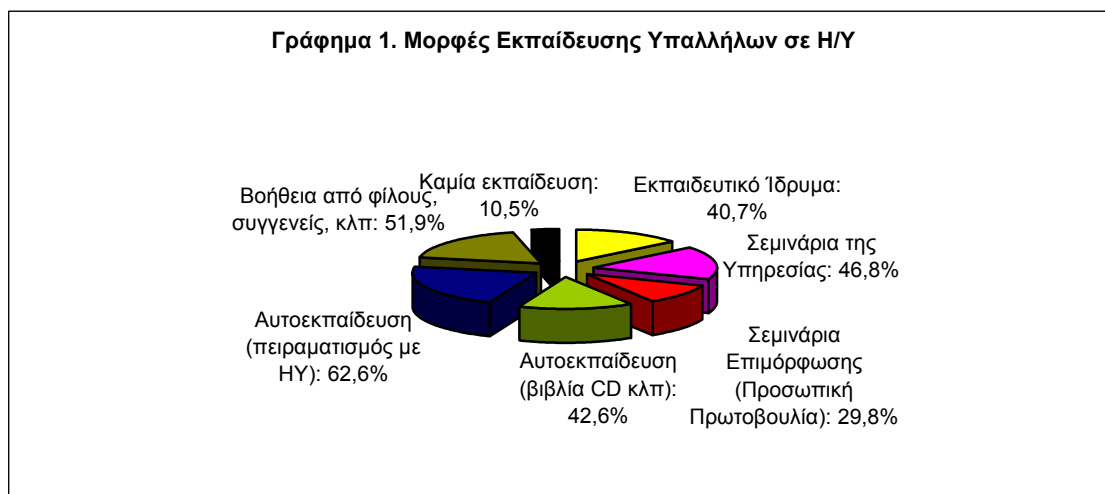
¹⁹ Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Έκθεση αναφοράς για τις εφαρμογές και τα συστήματα οργανωτικής υποστήριξης (Back-office) των Φορέων του Δημοσίου, Αθήνα, 2007.

την Κοινωνία της Πληροφορίας²⁰, με εξαίρεση κυρίως τους υπαλλήλους των ΔΟΥ οι οποίοι αναφέρονται περισσότερο στο λογισμικό της υπηρεσίας τους παρά στη γενικότερη αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής, δεν απαιτείται για τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων η χρήση Η/Υ για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να γίνει αναφορά και στη επικείμενη διανομή των 50.000 ψηφιακών πιστοποιητικών που θα πραγματοποιηθεί από το ΥΠΕΣΔΔΑ η οποία μπορεί να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας και επικοινωνίας των Δημόσιων Οργανισμών. Για να μπορέσει να υλοποιηθεί με επιτυχία το εγχείρημα θα πρέπει να υπάρχει ένα κρίσιμος αριθμός εργαζομένων με τις κατάλληλες δεξιότητες στη χρήση ΤΠΕ, κάτι το οποίο σε αυτή τη φάση φαίνεται αρκετά δύσκολο.

Συγκεκριμένα η έρευνα έδειξε ότι υπάρχει σχετική επάρκεια των δεξιοτήτων των εργαζομένων στη βασική χρήση ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, με ορισμένα περιθώρια βελτίωσης ιδίως για τις δεξιότητες του επιπέδου ΙΙ (αντιγραφή κειμένου, χρήση κειμενογράφου για διαμόρφωση και σύνταξη κειμένου, πλοήγηση στο Internet και αναζήτηση πληροφοριών, αποστολή και λήψη emails, αποθήκευση – ανάκτηση – αντιγραφή και μετακίνηση αρχείων).

Επίσης η έρευνα έδειξε ότι υπάρχει μεγάλο έλλειμμα στο επίπεδο της εκπαίδευσης των εργαζομένων των Δημόσιων Φορέων. Αρκετοί χρήστες - εργαζόμενοι δεν έχουν εκπαιδευθεί με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο στη χρήση Η/Υ.

Σημαντικό εύρημα της έρευνας είναι ότι η διάχυση των Τ.Π.Ε. στο Δημόσιο Τομέα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα **θετικά** κίνητρα καθώς και τα **αντικίνητρα**. Η **θετική** υποκίνηση είναι συνάρτηση του επιπέδου των δεξιοτήτων που έχουν οι εργαζόμενοι στη χρήση Η/Υ καθώς και του βαθμού που χρησιμοποιούν τον Η/Υ στην καθημερινότητά τους. Αντίθετα, η **αρνητική** πλευρά σχετίζεται με την αντίσταση του προσωπικού στις αλλαγές που συνεπάγονται οι ΤΠΕ στην καθημερινή διοικητική πρακτική. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι όποιες δεξιότητες υπάρχουν από τους Υπαλλήλους δεν αξιοποιούνται επαρκώς

²⁰ Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Διεξαγωγή έρευνας για τις δεξιότητες των Δημοσίων Υπαλλήλων στη χρήση ΤΠΕ, Αθήνα, 2007.

καθώς, η αυστηρά ιεραρχική οργάνωση λειτουργεί αποτρεπτικά στη χρήση του Η/Υ συμβάλλοντας αρνητικά στη διάχυση των Τ.Π.Ε.

Τα στελέχη πληροφορικής έχουν υψηλότερο επίπεδο δεξιοτήτων από τους χρήστες αλλά φαίνεται ότι αδυνατούν να παρέχουν επαρκή τεχνική υποστήριξη σε χρήστες και πληροφοριακά συστήματα.

Χωρίς όμως τις αναγκαίες δεξιότητες πολλά από τα στελέχη πληροφορικής όχι μόνον δεν συμβάλλουν αλλά εμποδίζουν την ταχύτητα διάχυσης των Τ.Π.Ε. κάτι το οποίο, όπως γίνεται αντιληπτό, έχει πολλαπλασιαστικές συνέπειες.

Τέλος, αναφορικά με τους Γενικούς Διευθυντές το σημαντικότερο ίσως συμπέρασμα είναι ότι οι δεξιότητες που έχουν οι ίδιοι στις τεχνολογίες πληροφορικής, συγκρινόμενες με εκείνες των απλών υπαλλήλων (χρηστών) είναι, σε όλα τα επίπεδα, υποδεέστερες. Επιπλέον η έρευνα έδειξε ότι οι Γενικοί Διευθυντές δεν έχουν ποτέ πιστοποιηθεί για τα προσόντα στη χρήση των Η/Υ. Αυτό είναι αναμενόμενο, δεδομένου ότι οι Γενικοί Διευθυντές είναι συνήθως μεγαλύτερης ηλικίας (πάνω από 55 ετών το 71%). Επιπλέον παρόλο που αναγνωρίζουν ότι ο Η/Υ είναι απαραίτητος για τις καθημερινές εργασίες, ωστόσο δεν αξιολογούν ιδιαίτερα σημαντική τη χρησιμότητα των Η/Υ για την εξέλιξη της καριέρας τους.

1.3 Θεματικές Προτεραιότητες

Το κανονιστικό πλαίσιο στην Ελλάδα παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί μέχρι σήμερα με μέτρα απλούστευσης των διαδικασιών, κυρίως σε ότι αφορά τις συναλλαγές των δημόσιων υπηρεσιών με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, εξακολουθεί να εμφανίζει σοβαρές δυσλειτουργίες όπως, η πολυπλοκότητα και η αποσπασματικότητα των ρυθμίσεων, οι ασάφειες και αντιφάσεις μεταξύ αυτών σε συνδυασμό με την απουσία κωδικοποίησης, και η ύπαρξη απαρχαιωμένων κανονιστικών διατάξεων που δεν έχουν προσαρμοσθεί προς τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα και τις νέες κοινωνικο-οικονομικές απαιτήσεις.

Οι δυσλειτουργίες αυτές επιβαρύνονται περαιτέρω από δομικές αδυναμίες της Δημόσιας Διοίκησης όπως, η πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια αποτελεσματικών μηχανισμών οριζοντίου, ενδο-υπηρεσιακού και δι-υπηρεσιακού συντονισμού, η οριζόντια ανάπτυξη της ιεραρχικής πυραμίδας σε υπερβολικά μεγάλο αριθμό οργανικών μονάδων, η απουσία περιγραμμάτων των θέσεων εργασίας, η αδυναμία στοχοθεσίας, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, η εκτεταμένη παρουσία φαινομένων διαφθοράς, η παράλληλη άσκηση δημόσιων λειτουργιών και οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ φορέων και υπηρεσιών.

I. Επιχειρηματικότητα

Το θεσμικό και επιχειρηματικό πλαίσιο παίζει καθοριστικό ρόλο στον προσδιορισμό του κόστους λειτουργίας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών μονάδων.

Το Εθνικό Σύστημα Μέτρησης της Ανταγωνιστικότητας²¹ χρησιμοποιεί δεκατέσσερις (14) δείκτες για την αξιολόγηση του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Από αυτούς οι οκτώ (8) καταγράφουν διάφορες πτυχές της μακροοικονομικής λειτουργίας της οικονομίας, ενώ οι υπόλοιποι έξι (6) εστιάζονται σε πτυχές του θεσμικού πλαισίου, του τρόπου λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού, της διαφάνειας, της διαφθοράς και της αποτελεσματικότητας της αντιμονοπωλιακής πολιτικής.

Ο παρακάτω πίνακας αναδεικνύει τις χαμηλές επιδόσεις της χώρας σε όρους θεσμικού πλαισίου και διαφάνειας, οι οποίες συνδυάζονται από εντυπωσιακές επιδόσεις σε επίπεδο ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων.

²¹ Ετήσια Έκθεση για την Ανταγωνιστικότητα 2006, σελ. 111 επ., 2007.

Πίνακας 3: Οικονομικό & Επιχειρηματικό Περιβάλλον - Διεθνής Κατάταξη και Εξέλιξη

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ		ΘΕΣΗ ΣΤΙΣ	
	ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ		ΕΕ-15	ΕΕ-25
Φορολογία				
Συνολικά Φορολογικά Έσοδα	36,7 %	-	X	X
Συντελεστής Φορολογίας Επιχειρήσεων	29,0 %	↘	X	X
Εργοδοτικές Ασφαλιστικές Εισφορές	5,5 %	↘	X	X
Δημόσια Οικονομικά				
Δημόσιες Δαπάνες	46,7 %	↘	X	X
Έλλειμμα/Πλεόνασμα Προϋπολογισμού	-5,2 %	↘	X	X
Ακαθάριστο Δημόσιο Χρέος	107,5 %	↘	15/15	25/25
Διαφάνεια & Διαφθορά				
Διαφάνεια & Διαφθορά	4,40	↗	15/15	24/25
Έλεγχος της Διαφθοράς	0,40	↘	15/15	22/25
Θεσμικό Πλαίσιο				
Αποτελεσματικότητα Κράτους	0,66	↘	14/15	23/25
Ποιότητα Ρυθμιστικού Πλαισίου	0,91	↘	15/15	23/25
Κράτος Δικαίου	0,66	↘	14/15	20/25
Αντιμονοπωλιακή πολιτική	4,60	:	13/15	17/25

Επενδύσεις				
Ιδιωτικές Επενδύσεις	20,2 %		3/15	7/25
Δημόσιες Επενδύσεις	4,1 %		2/15	4/25

X: Δεν ορίζεται κατάταξη, Πηγή: Ετήσια Έκθεση για την Ανταγωνιστικότητα 2006

Είναι δε σημαντικό να υπογραμμισθεί η αξιοσημείωτη επίδοση της ελληνικής οικονομίας σε όρους επενδύσεων τα τελευταία χρόνια, οι οποίες την φέρνουν στην τρίτη θέση στην Ε.Ε. - 15 (μετά την Ισπανία με 25,8% και την Ιρλανδία με 23,8%) το 2005 και στην 7^η θέση στις Ε.Ε. -25 [οπότε προστίθενται η Εσθονία, (27,9%), η Λετονία (27,5%) και η Σλοβακία (24,7%)]. Ακόμη καλύτερες – και μάλιστα αύξουσες – είναι οι επιδόσεις της χώρας στις δημόσιες επενδύσεις, που διαμορφώθηκαν στο 4,1% το 2005, δηλαδή μόλις 0,8% ποσοστιαίες μονάδες πίσω από την πρωτοπόρο Τσεχία. Οι έντονοι ρυθμοί ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων στη χώρα είναι συμβατοί με το προφίλ μίας ανερχομένης οικονομίας που έχει αρκετό έδαφος για να πετύχει την πραγματική σύγκλιση.

Η οικονομική σημασία των δημόσιων συμβάσεων για την εσωτερική αγορά είναι πολύ μεγάλη.

Το 2006, οι δημόσιες συμβάσεις ανήλθαν σε περισσότερα από 1.500 δισ. ευρώ, δηλ. στο 16% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Με τη διεύρυνση της ΕΕ σε 27 κράτη μέλη, αυξήθηκαν ακόμη περισσότερο οι διασυνοριακές ευκαιρίες για τους οικονομικούς παράγοντες. Επίσης, οι αγοραστές του δημόσιου τομέα θα μπορούν να κάνουν σημαντικές οικονομίες, επειδή θα υπάρχει μεγαλύτερος ανταγωνισμός.

Το παλαιότερο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2004/18 που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, και την Οδηγία 2004/17 που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς των υδάτων, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Οι δύο αυτές οδηγίες ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με τα ΠΔ 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005» (ΦΕΚ Α/64), και 59/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε» (ΦΕΚ Α/63).

Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Προμηθειών (Ε.Σ.Η.Δ.Π.)

Οι προδιαγραφές του συστήματος ενσωματώνουν της απαιτήσεις της Ε.Ε. και αποσκοπούν στη δημιουργία ενός συστήματος το οποίο θα είναι φιλικό προς τον εξωτερικό χρήστη και θα συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας και την απλοποίηση της διαδικασίας συμμετοχής σε διαγωνισμό του δημοσίου, αξιολόγησης των προσφορών και κατακύρωσής του σε καθεστώς διαφάνειας. Η ενίσχυση της διαφάνειας και του ανταγωνισμού στις δημόσιες προμήθειες θα συμβάλλει στη σημαντική βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006

Προκειμένου να δημιουργηθεί μια πραγματική εσωτερική αγορά υπηρεσιών έως το 2010, η Οδηγία 2006/123/ΕΚ²² σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά έχει σκοπό να διευκολύνει την ελευθερία εγκατάστασης των παρόχων υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών. Η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί επίσης στην αύξηση του εύρους των επιλογών που προσφέρονται στους αποδέκτες των υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών για τους καταναλωτές, καθώς και για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υπηρεσίες. Σύμφωνα με την οδηγία, τα κράτη μέλη εξετάζουν και, εάν κριθεί σκόπιμο, απλουστεύουν τις διαδικασίες και τις διατυπώσεις που ισχύουν για την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και την άσκησή της. Ειδικότερα, η οδηγία προβλέπει:

- τη δημιουργία ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης στα οποία ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να διεκπεραιώνει όλες τις αναγκαίες διατυπώσεις για την άσκηση της δραστηριότητάς του·
- την υποχρέωση παροχής δυνατότητας διεκπεραίωσης αυτών των διαδικασιών με ηλεκτρονικά μέσα.

Η Οδηγία θα πρέπει να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο έως τις 28.12.2009.

II. Ενίσχυση Ελεγκτικών Μηχανισμών

Στην Ελλάδα έχουν ιδρυθεί ελεγκτικά σώματα και υπηρεσίες ελέγχου που εποπτεύουν τη δράση των φορέων του δημοσίου τομέα. Τα σώματα και οι υπηρεσίες αυτές υπάγονται σε Υπουργεία, δεν εντάσσονται όμως στην τακτική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και αυτό είναι το στοιχείο που διαφοροποιεί τη δράση τους από τον ιεραρχικό έλεγχο. Οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους, παρουσιάζουν πολλές κοινές ρυθμίσεις, διατηρούν όμως ιδιαιτερότητες, κάποιες από τις οποίες δικαιολογούνται από την ποικιλομορφία των ελεγχόμενων φορέων, ενώ άλλες οφείλονται στην αποσπασματικότητα

²² Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., L 376 της 27.12.2006.

των σχετικών διατάξεων και στην έλλειψη συντονισμένης πολιτικής στον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης. Χαρακτηριστική είναι η μεγάλη απόκλιση που εμφανίζει το νομικό πλαίσιο που διέπει τα ελεγκτικά σώματα, όσον αφορά το βαθμό ανεξαρτησίας τους²³.

Η διοικητική αυτοτέλεια δεν αποκλείει τη διοικητική εποπτεία που συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας, αφού είναι αναγκαία. Ο έλεγχος νομιμότητας αφορά την τήρηση των επιταγών του δικαίου σε οποιαδήποτε πηγή και αν περιλαμβάνεται²⁴. Ο νόμος καταργεί ρητά τον έλεγχο σκοπιμότητας. Οι ειδικές εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό πρέπει κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας να ερμηνεύονται στενά.

Εποπτεία αγοράς τροφίμων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Εμπορίου

Εισαγωγικά, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο αριθμός ελέγχων από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου (ΓΓΕ) ξεπέρασε το 2006 τους 80.000 έναντι 73.000 το 2005 δηλαδή αυξήθηκε κατά 10%²⁵. Παράλληλα με την ποσοτική αυτή αύξηση, καταδεικνύεται η ανάγκη για μια ποιοτική βελτίωση σε αυτό τον τομέα.

Συγκεκριμένα η ΓΓΕ έχει διαγνώσει τις εξής ανάγκες:

- Καλλιέργεια κλίματος υγιούς ανταγωνισμού και ομαλότερης λειτουργίας της αγοράς.
- Μείωση Παραβάσεων και απλοποίηση νομικού-θεσμικού πλαισίου επιβολής κυρώσεων.
- Προστασία καταναλωτών.
- Βελτίωση εμπιστοσύνης στους ελεγκτές και στα αποτελέσματα των ελέγχων.
- Διαφάνεια στα αποτελέσματα των ελέγχων.
- Βελτίωση σχεδιασμού ελεγκτικού μηχανισμού ΓΓΕ αφενός για καλύτερη λειτουργία και αφετέρου για συντονισμό των υπηρεσιών της ΓΓΕ με άλλους φορείς άσκησης ελέγχων στην αγορά.

Επιθεώρηση & έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.) έχει προσδιορίσει τις εξής ανάγκες των σωμάτων και υπηρεσιών επιθεώρησης & ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης:

- Εισαγωγή συστημάτων Στρατηγικού Σχεδιασμού στα Σώματα & τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, και εκπόνηση εργαλείων επικεντρωμένων στα αποτελέσματα.

²³ Χ. Φλωράτος, Η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, σελ. 560-561, Αθήνα, 2005.

²⁴ Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, σελ. 572, Αθήνα, 2004.

²⁵ Γενική Γραμματεία Εμπορίου, 2007.

- Ανάπτυξη ενιαίου θεσμικού πλαισίου οργάνωσης & λειτουργίας των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης.
- Κωδικοποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, συναφών διατάξεων, με αναφορά δικαστικής και διοικητικής νομολογίας.
- Σύνταξη Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης.
- Αξιολόγηση του έργου των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης (ενίσχυση της αποδοτικότητας μέσω των αποτελεσμάτων).
- Ανάπτυξη ενιαίου πλαισίου- συστήματος εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων υπηρεσιών. Τυποποίηση ελεγκτικών διαδικασιών. Δόμηση σχετικών Ερωτηματολογίων, check lists, κ.λ.π. Πρόγραμμα εντοπισμού των αδυναμιών εσωτερικού ελέγχου ή των ελλείψεων που διαπιστώνονται κατά την ελεγκτική διαδικασία και δυνατότητα υποβολής προτάσεων για την πρόληψη και τον εντοπισμό φαινομένων κακοδιοίκησης, απάτης, διαφθοράς.
- Παρεμβατικές δράσεις για την διασφάλιση της αξιοπιστίας των Ελεγκτικών Υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα (απλούστευση διαδικασιών, ελαχιστοποίηση παρερμηνειών, περιορισμός εσωτερικών συγκρούσεων). Πρόληψη και συστηματική διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων.
- Εκπόνηση μελέτης Ανάλυσης Κόστους- Αποτελεσματικότητας στα Σώματα & τις Υπηρεσίες ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης.
- Παροχή τεχνικής βοήθειας για θέματα λογιστικής, διαχείρισης συστημάτων και ελέγχων.
- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ) στο Γραφείο Γ.Ε.Δ.Δ. για τη διαχείριση των πληροφοριών.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή προτύπου ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου για όλα τα Σώματα και τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, διασύνδεση με CIRCA, κ.λ.π.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή κατάλληλου και αποτελεσματικού Συστήματος Διαχείρισης Καταγγελιών- Ανάπτυξη μηχανογραφημένου Συστήματος για την παρακολούθηση των αιτημάτων και των καταγγελιών προς το Γραφείο Γ.Ε.Δ.Δ.
- Ανάπτυξη θεσμικού πλαισίου για τα θέματα δημοσιότητας του Γ.Ε.Δ.Δ και των Σωμάτων & Υπηρεσιών ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης (Δελτία Τύπου, Συνεντεύξεις Τύπου, Επαφές με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, παρακολούθηση και αξιολόγηση της τρέχουσας δημοσιότητας).
- Χρήση επικοινωνιακών στρατηγικών για τη δημοσίευση- διάχυση των αποτελεσμάτων μιας δημόσιας πολιτικής ανάλογα με το κοινό προς το οποίο απευθύνεται.

III. Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη

Δημόσιες Συμβάσεις του τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΥΚΑ) στοχεύοντας στην οικονομική εξυγίανση του συστήματος υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης σχεδιάζει την υλοποίηση μεταρρύθμισης για την αναδιοργάνωση των προμηθειών μέσω της οργάνωσης και συγκρότησης Επιτροπής Προμηθειών Υγείας (ΕΠΥ). Η υφιστάμενη κατάσταση στις προμήθειες χαρακτηρίζεται από αδυναμία ορθολογικού προγραμματισμού και παρακολούθησης, πολυπλοκότητα στις διαδικασίες, ανεπαρκείς προδιαγραφές, υψηλό κόστος (τιμή ανάλωσης) και αποσπασματικό έλεγχο.

Η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας εντάσσεται οργανικά στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με σημαντικό όμως βαθμό διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας που κατοχυρώνεται από τις διατάξεις του Ν. 3580/2007 «Προμήθειες Φορέων εποπτευομένων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 134 Α), και προορίζεται να λειτουργήσει ως κέντρο τεχνογνωσίας, γνώσης και αυθεντικότητας σε θέματα Προμηθειών Υγείας για το Δημόσιο Σύστημα Υγείας. Παράλληλα σημαντική είναι η εποπτεία και ο έλεγχος που ασκεί το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών σε ζητήματα οικονομικής διαχείρισης, εγκρίσεων και διάθεσης του δημοσίου χρήματος.

Η Επιτροπή δεν έχει όμως σκοπό συμβουλευτικό ή συντονιστικό μόνο, αλλά είναι εκτελεστικός μοχλός στην εξέλιξη και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος Προμηθειών και Υπηρεσιών του Ε.Σ.Υ., δεδομένου ότι επεξεργάζεται και οριστικοποιεί το συνολικό ετήσιο Πρόγραμμα Προμηθειών και Υπηρεσιών στο τομέα αυτό, ελέγχει τα μητρώα Προμηθευτών και Προϊόντων ή Υπηρεσιών, επιβλέπει τους εκτελεστικούς φορείς και διαχειρίζεται ταμειακά τη χρηματοδότηση του Προγράμματος, που αποτελεί μέχρι σήμερα Αχίλλειο πτέρνα του συστήματος.

Δημόσιες Δομές Πρωτοβάθμιας Περίθαλψης

Πίνακας 4 :Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας ΕΣΥ ανά Δ.Υ.ΠΕ

ΔΥΠΕ	Νοσοκομεία με Εξωτερικά Ιατρεία	Νοσοκομεία -Κ.Υ.	Κέντρα Υγείας	Περιφ/κά Ιατρεία	ΣΥΝΟΛΟ
Α' Αττικής	17				17
Β' Αττικής	10		9	6	25
Γ' Αττικής	8	1	5	14	28
Α' Κεντρικής Μακεδονίας	8	1	20	110	139
Β' Κεντρικής Μακεδονίας	12		11	80	103
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	6		14	119	139
Δυτικής Μακεδονίας	5		7	88	100
Ηπείρου	4	1	16	109	130
Θεσσαλίας	5		20	153	178
Ιονίων Νήσων	6		8	49	63
Δυτικής Ελλάδας	9	2	18	146	175
Στερεάς Ελλάδας	6	2	15	148	171
Πελοποννήσου	7	2	26	176	211
Βορείου Αιγαίου	3	2	7	65	77
Α' Νοτίου Αιγαίου	1	1	7	35	44
Β' Νοτίου Αιγαίου	1	3	4	40	48
Κρήτης	6	3	14	120	143
Σύνολο	114	18	201	1458	1791

Πηγή: Υγειονομικός Χάρτης, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (2004)

Με βάση στοιχεία του 2003, στα Κέντρα Υγείας και στα Περιφερειακά Ιατρεία του ΕΣΥ απασχολούνται μόνιμα 3.500 γιατροί (από τους οποίους οι 2.500 αγροτικοί), 2.000 νοσηλευτές και 3.000 λοιπό προσωπικό. Αν εξαιρέσει κανείς τα Κέντρα Υγείας και τα Περιφερειακά Ιατρεία απομακρυσμένων περιοχών, τα οποία ενισχύθηκαν για να καλυφθούν οι ελλείψεις τους, το προσωπικό των υπόλοιπων φορέων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας παρέμεινε σχεδόν σταθερό κατά τη δεκαετία 1993-2003. Σήμερα στη χώρα λειτουργούν περί τα 400 διαγνωστικά κέντρα, με πολλά από τα οποία συνάπτουν συμβάσεις δημόσιοι φορείς, όπως τα ασφαλιστικά ταμεία. Στη Ελλάδα υπολογίζεται ότι στον ιδιωτικό τομέα λειτουργούν 20.000 ιδιωτικά ιατρεία και εργαστήρια και 9.000 οδοντιατρεία, στα οποία απασχολούνται περίπου 20.000 ιδιώτες γιατροί ειδικότητας και 13.744 οδοντίατροι.

Δημόσιες Δομές Δευτεροβάθμιας Περίθαλψης

Βασικά μεγέθη που χαρακτηρίζουν τη δημόσια δευτεροβάθμια περίθαλψη περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: 10.000 εισαγωγές/ έτος/ Νοσοκομείο κατά μέσο όρο (τακτικές και έκτακτες), 4.500.000 εξετάσεις/ έτος/ Νοσοκομείο και 150.000 χορηγήσεις φαρμάκων/ έτος/ Νοσοκομείο.

Οι ανάγκες του τομέα της Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας για διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση μπορούν να αναγνωρισθούν σε κεντρικό- επιτελικό επίπεδο, σε επίπεδο περιφερειών και σε επίπεδο μονάδων παροχής υπηρεσιών Υγείας και σχετίζονται με:

- Απαξιωμένους ή ελλιπείς οργανισμούς λειτουργίας και προτύπων διοίκησης και οργάνωσης.
- Ανεπαρκή συστήματα οικονομικής διαχείρισης και οικονομικού προγραμματισμού.
- Ελλιπή (ή ανύπαρκτα) συστήματα διασφάλισης ποιότητας.
- Πεπαλαιωμένες και ανελαστικές πρακτικές αξιολόγησης και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ανεπαρκή, και σε πολλές περιπτώσεις ανύπαρκτα, πληροφοριακά συστήματα, τόσο σε επίπεδο οργάνωσης και διαχείρισης, όσο και σε επίπεδο διαχείρισης και αξιοποίησης των ιατρικών δεδομένων και γενικά της παραγόμενης γνώσης.

Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενούς (ΕΗΦΑ)

Στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Πληροφορικών Συστημάτων Υγείας (ΟΠΣΥ) που προβλέπονται να ολοκληρωθούν στις 7 Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ- πρώην 17 ΔΥΠΕ/ΠεΣΥΠ-) μέχρι το αργότερο 2008, επιπέδου σε όλη την Ελλάδα. Επίσης διασφαλίζεται η τεχνική διαλειτουργικότητα με άλλα συστήματα εντός των μονάδων υγείας αλλά και των κέντρων υγείας (Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας). Τα συστήματα ΤΠΕ που υλοποιούνται στο Γ' ΚΠΣ είναι ασθενοκεντρικά και ο ασθενής θεωρείται ως ο δια βίου κύριος συντελεστής στη διαδικασία της παροχής υπηρεσιών υγείας. Δίνεται έμφαση στη λειτουργία του συστήματος προς την κατεύθυνση της εξυπηρέτησης του Πολίτη. Στο ΟΠΣΥ

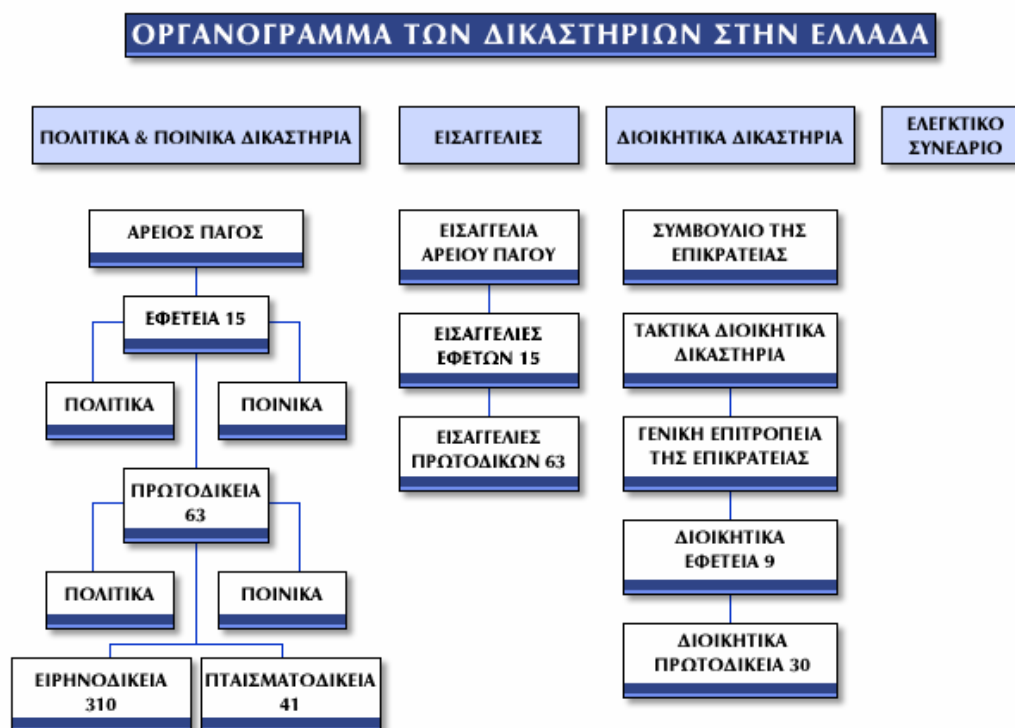
περιέχονται πολλές οντότητες (entities) όπως το περιστατικό, η επίσκεψη του ασθενούς, τα οικονομικά στοιχεία και πολλές άλλες που συνδέονται με τα παραπάνω. Η απαίτηση στόχος είναι ότι η οντότητα του ασθενούς είναι η κεντρική οντότητα στο ΟΠΣ, και με τη χρήση ενός βασικού πρωτεύοντος κωδικού της οντότητας θα πρέπει να αποκτάται πρόσβαση σε όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, ανάλογα με τα δικαιώματα του κάθε χρήστη. Η επιλογή αυτή στοχεύει στην ολοκλήρωση των δεδομένων της Υγειονομικής Περιφέρειας μέσω του Ενιαίου Αριθμού Μητρώου Ασθενούς (ΕΑΜΑ). Πέρα από την εξυπηρέτηση του Πολίτη, η αρχιτεκτονική αυτή σε συνδυασμό με την περιφερειακή διάσταση των ΟΠΣΥ, αναβαθμίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες θεραπείας αλλά και ενδυναμώνει το σύστημα στις δυνατότητες διαχείρισης χρόνιων ασθενειών και προληπτικής ιατρικής φροντίδας. Ο στόχος 3²⁶ επιδιώκεται μέσω του ΣΥΖΕΥΞΙΣ καθώς τις αντίστοιχες ενσωματωμένες εφαρμογές διαχείρισης ραντεβού στα ΟΠΣΥ. Παρόλα αυτά η βασική πληροφοριακή οργάνωση όλου του τομέα της Υγείας προϋποθέτει τη δημιουργία Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Ασθενούς (ΕΗΦΑ) ο οποίος θα είναι προσβάσιμος με απόλυτα ασφαλή τρόπο τόσο από τους επαγγελματίες υγείας (θεράποντες ιατρούς) όσο και από τον ίδιο τον ασθενή ανεξάρτητα του τρόπου και χώρου αποθήκευσης των επιμέρους στοιχείων του φακέλου. Βασικό πρόβλημα για τη δημιουργία του ΕΗΦΑ είναι ο καθορισμός ενός ελάχιστου συνόλου δεδομένων και η τυποποιημένη ανταλλαγή στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς (όπως αυτός τηρείται ανά φορέα) μεταξύ των φορέων υγείας με δομημένο τρόπο μεταξύ συστημάτων διαφορετικών κατασκευαστών και η συνένωση αυτών προκειμένου να δημιουργηθεί ο πλήρης φάκελος.

IV. Δικαιοσύνη

Η διαχείριση της δικαστικής λειτουργίας αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Υ.Δ.). Η οργάνωση της δικαστικής λειτουργίας αφορά όχι μόνο στη δομή και στον τρόπο άσκησης της αλλά και στην πρόσληψη, διαμόρφωση και διευθέτηση των υπηρεσιακών ζητημάτων του ανθρώπινου δυναμικού, ήτοι των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων. Το οργανόγραμμα των δικαστηρίων στην Ελλάδα παρουσιάζεται στο ακόλουθο σχήμα:

²⁶ Η δυνατότητα χρήσης του ΕΣΥnet για κλείσιμο συναντήσεων, παραπομπών για εξετάσεις σε όλα τα γεωγραφικά τμήματα των συγκεκριμένων ΥΠΕ.

Σχήμα 2: Οργανόγραμμα των Δικαστηρίων

Το ανθρώπινο δυναμικό που συγκροτεί τη δικαστική λειτουργία είναι οι δικαστικοί λειτουργοί (δικαστές και εισαγγελείς), οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι επιμελητές, οι ιατροδικαστικοί υπάλληλοι κλπ. Οι οργανικές θέσεις που προβλέπονται για δικαστικούς λειτουργούς στο σύνολο των δικαστηρίων της χώρας είναι 3.748, ενώ οι υπηρετούντες είναι 3.598 (κάλυψη 96%). Οι οργανικές θέσεις που προβλέπονται για τους δικαστικούς υπαλλήλους των δικαστηρίων είναι 8.751, ενώ οι υπηρετούντες είναι 6.492 (κάλυψη 74%).

Το κύριο έργο του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Υ.Δ.) και των υπαγόμενων σε αυτό φορέων του είναι η ανάπτυξη ενός Κράτους Δικαίου και μέσα από αυτό:

- Η απονομή της δικαιοσύνης και η διατήρηση της ανεξαρτησίας της.
- Η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου για τους πολίτες.
- Η διεύρυνση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, με σκοπό τη διασφάλιση της κοινωνικής και οικονομικής ευμάρειας και τη διευκόλυνση της καθημερινής ζωής των πολιτών.
- Η μείωση της εγκληματικότητας μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης σωφρονιστικής πολιτικής με στόχο τόσο την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς όσο και τη μείωση της υποτροπής των παραβατών.
- Η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας στο τομέα ευθύνης του, που απορρέουν από τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς, διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις κ.α..

Είναι προφανές, ότι το Υ.Δ και οι υπαγόμενοι σε αυτό φορείς αποτελούν σημαντικότατους ρυθμιστικούς παράγοντες για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Μερικές από τις καίριες παραμέτρους για τη διευκόλυνση και την απρόσκοπτη και αποτελεσματική εκτέλεση του έργου τους είναι:

- Ο εκσυγχρονισμός των λειτουργικών διαδικασιών του Υ.Δ. και των υπαγόμενων σε αυτό φορέων, ώστε τόσο οι δια-υπηρεσιακές συναλλαγές, όσο και η συναλλαγή με τους πολίτες να είναι ταχείες και αποτελεσματικές.
- Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού του Υ.Δ. και των υπαγόμενων σε αυτό φορέων, κυρίως όσον αφορά στην επιμόρφωση του.
- Η απρόσκοπτη εκτέλεση του έργου της σωφρονιστικής πολιτικής με σύγχρονες μεθόδους, ώστε να επιτυγχάνεται η μείωση της εγκληματικότητας και να ενισχύεται η κοινωνική συνοχή.

Στο προγραμματικό κείμενο *Σχεδιασμός του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2007-2013* του Υπουργείου Δικαιοσύνης έχουν προσδιορισθεί οι εξής αδυναμίες:

- Καθυστερήσεις στις συναλλαγές με τους πολίτες (π.χ. στην έκδοση των δελτίων ποινικών μητρώων αλλά και στις δικαστικές διαδικασίες) στις υπηρεσίες που δεν διαθέτουν πληροφοριακά συστήματα.
- Δυσκολίες που παρουσιάζονται στην εργασία των υπαλλήλων στις υπηρεσίες που δεν διαθέτουν πληροφοριακά συστήματα.
- Αδυναμία ηλεκτρονικής σύνδεσης μεταξύ των διάφορων υπηρεσιών.
- Διαφυγή των εσόδων από τις χρηματικές ποινές ως απόρροια των αποσπασματικών πληροφοριακών συστημάτων.
- Η κουλτούρα της δημόσιας διοίκησης όπως αυτή εκφράζεται από τη μειωμένη υποκίνηση, την τυπολατρία, τη γραφειοκρατία και τις παρωχημένες διαδικασίες.
- Ο χαμηλός βαθμός «τριβής» με την πληροφορική της πλειοψηφίας του ανθρώπινου δυναμικού του Υ.Δ., περιλαμβανομένων και των δικαστών και η αρνητική προδιάθεση απέναντι στις ΤΠΕ.
- Δυσκολία στην ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού του Υ.Δ. και των εποπτευόμενων φορέων.
- Η ελλιπής στελέχωση όλων των υπηρεσιών με ιδιαίτερη έμφαση στη στελέχωση των σωφρονιστικών υπηρεσιών και στα ελάχιστα στελέχη με κατάρτιση πληροφορικής.

V. Αγροτική Ανάπτυξη

Για την Ελλάδα ο αγροτικός χώρος έχει ιδιαίτερη σημασία, αφού καταλαμβάνει το 97% της έκτασής της και κατοικεί σ' αυτόν το 65% του πληθυσμού, ενώ παράλληλα επισημαίνεται

ότι η συμμετοχή του πρωτογενή τομέα στη συνολική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανέρχεται στο 7% περίπου, που την κατατάσσει πρώτη χώρα στην ΕΕ των 25. Συνεπώς, η ανάπτυξη και διαχείριση του αγροτικού χώρου, αποτελεί βασική προτεραιότητα στοχεύοντας στην οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης για την Ελλάδα έχει προσδιορίσει ότι μία ολοκληρωμένη στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης της υπαίθρου θα πρέπει να λάβει υπόψη οπωσδήποτε:

- Τις ανάγκες και τις δυνατότητες του πρωτογενή τομέα για αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων του λαμβάνοντας υπόψη τις παραγωγικές ιδιομορφίες που σχετίζονται με την ποικιλία των μικροκλιμάτων και της γεωμορφολογίας.
- Τις ανάγκες αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν από την αναθεώρηση της ΚΑΠ.
- Την ανάγκη για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος μέσω της διατήρησης και ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, και τέλος,
- Τις ανάγκες συγκράτησης του πληθυσμού και βελτίωσης της ποιότητας της ζωής του στις αγροτικές περιοχές μέσω της δημιουργίας ευκαιριών απασχόλησης, αναζήτησης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων και εξασφάλισης των απαραίτητων κοινωνικών υπηρεσιών.

Η συνολική στρατηγική για την Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας την 4^η Προγραμματική Περίοδο καθορίζεται από ένα ευρύτερο θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο το οποίο:

- Σε διεθνές επίπεδο περιλαμβάνει τις εξελίξεις των διαπραγματεύσεων σε επίπεδο Π.Ο.Ε και το πρωτόκολλο του Κιότο.
- Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο περιλαμβάνει τις βασικές πολιτικές προτεραιότητες της Ε.Ε., όπως αυτές περιγράφονται στη στρατηγική της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, την αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και τις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές (Κ.Σ.Κ.Γ.) για την αγροτική ανάπτυξη, και τέλος,
- Σε εθνικό επίπεδο περιλαμβάνει την εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη της χώρας [Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφορά (ΕΣΠΑ) & Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)], τις εμπειρίες από την εφαρμογή των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων και προγραμμάτων για την Αγροτική Ανάπτυξη και την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι κομβικής σημασίας η προσαρμογή των δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στις ανάγκες για την εφαρμογή της νέας ΚΑΠ.

VI. Κοινωνική Ασφάλιση

Μείωση του χρόνου απονομής κύριας και διαδοχικής σύνταξης

Ίσως το σημαντικότερο στοιχείο της διαδοχικής ασφάλισης, πέραν του συνυπολογισμού των χρόνων ασφάλισης που διανύθηκαν σε διαφορετικούς ασφαλιστικούς φορείς, είναι η δυνατότητα του ασφαλισμένου να αιτηθεί τη σύνταξή του από ένα μόνο ασφαλιστικό φορέα, τον τελευταίο στον οποίο ασφαλίστηκε. Επίσης, σημαντικό είναι ότι για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την απονομή της σύνταξης κάθε *διαδοχικά ασφαλισμένου* εργαζόμενου, αρμόδιος είναι ένας μόνον εκ των ασφαλιστικών φορέων στους οποίους έχει διανύσει ασφαλιστικό βίο. Ο φορέας αυτός καθορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 1902/90 και τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.Δ. 4202/61 και ονομάζεται απονέμων τη σύνταξη ασφαλιστικός φορέας ή απλά απονέμων φορέας.

Η αρμόδια Δ/νση Μηχανογραφικών Εφαρμογών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Ασφάλισης, υλοποιεί έργα στο Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας 2000-2006» για την καθιέρωση ενοποιημένου μηχανογραφικού αρχείου των ασφαλισμένων, που θα συνδέει τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και θα πληροφορεί αυτόματα και σε κάθε περίπτωση για την ασφαλιστική εικόνα του δικαιούχου σύνταξης. Με την ολοκλήρωση των ως άνω έργων αναμένεται ότι θα απαντώνται θετικά και σε ελαχιστοποιημένους χρόνους όλα τα τεχνικά, διοικητικά και γραφειοκρατικά προβλήματα σε σχέση με την απονομή σύνταξης που ταλαιπωρεί μέχρι σήμερα του Έλληνες ασφαλισμένους.

Επειδή όμως η μηχανογράφηση του συστήματος της Διαδοχικής Ασφάλισης έχει ως στόχο, σε συνδυασμό και με το Δελτίο Διαδοχικής Ασφάλισης την απλούστευση των διαδικασιών και την ταχύτερη έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες σε θέματα διαδικαστικής απλούστευσης και λειτουργίας του συστήματος διαδοχικής ασφάλισης, διότι τούτο θα ανακουφίσει μεγάλο αριθμό πολιτών και θα έχει μεγάλη κοινωνική αντανάκλαση με το δεδομένο ότι οι συνταξιοδοτούμενοι μέσω διαδοχικής ασφάλισης αυξάνονται κάθε μέρα με την κινητικότητα που παρουσιάζεται στην αγορά εργασίας.

Αναδιοργάνωση Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών(Ο.Α.Ε.Ε.)

Ο διοικητικός μηχανισμός του ΟΑΕΕ προήλθε από την ενοποίηση τριών (3) ασφαλιστικών ταμείων του ΤΕΒΕ, του ΤΑΕ και του ΤΣΑ.

Οι ασφαλισμένοι (κύρια ασφάλιση) του ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ ανέρχονται σε 584.132, του ΟΑΕΕ-ΤΑΕ σε 169.135 και του ΟΑΕΕ-ΤΣΑ σε 74.000²⁷.

Οι συνταξιούχοι (κύρια ασφάλιση) του ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ ανέρχονται σε 189.586, του ΟΑΕΕ-ΤΑΕ σε 38.200 και του ΟΑΕΕ-ΤΣΑ σε 51.126²⁸.

Η ενοποίηση αποτελεί μία πρόκληση για τα δεδομένα της ελληνικής διοίκησης και ως εκ τούτου απαιτεί την εφαρμογή σειράς διοικητικών εργαλείων, προτύπων και μεθόδων, προκειμένου ο ΟΑΕΕ να ανταποκριθεί προσηκόντως στις άμεσες ανάγκες των

²⁷ Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Κοινωνικός Προϋπολογισμός 2006, Αθήνα, 2006.

²⁸ Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, *ibid*, 2006.

ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του και για τη μείωση του χρόνου απονομής διαδοχικής σύνταξης.

VII. Μεταναστευτική Πολιτική

Η μετανάστευση αποτελεί, ένα από τα σημαντικότερα και δυναμικότερα φαινόμενα παγκοσμίως, εμφανίζεται δε με ιδιαίτερη ένταση στον ευρωπαϊκό χώρο, ο οποίος δέχεται σήμερα, εξαιρετικές μεταναστευτικές πιέσεις, αφενός εξαιτίας των γεωπολιτικών ανακατατάξεων σε διεθνές επίπεδο και αφετέρου επειδή το όλο ευρωπαϊκό οικοδόμημα εμφανίζεται ως ευκαιρία βελτίωσης των όρων διαβίωσης για πληθυσμούς χωρών που βιώνουν πολύχρονη οικονομική ύφεση.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, τόσο ως μέλος της Ε.Ε., όσο και ως εθνικό κράτος - που κατά τα τελευταία 15 περίπου χρόνια μετατράπηκε από μία χώρα, παραδοσιακά, αποστολής μεταναστών, σε χώρα υποδοχής-, η συνολική και συνεκτική αντιμετώπιση του φαινομένου σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής, καθώς και στο πλαίσιο που τίθεται από το διεθνές σκηνικό, είναι ουσιαστικής σημασίας.

Μέχρι το 2004 ο αλλοδαπός πληθυσμός (με συντηρητικούς υπολογισμούς των παράνομων μεταναστών) ανέρχονταν σε 900.000 άτομα που δεν ανήκαν σε χώρες της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή έχουν την ιδιότητα του ομογενή. Αν συμπεριληφθούν οι πολίτες της Ε.Ε. ο αριθμός τους υπερβαίνει τις 950.000 και αντιστοιχεί περίπου στο 8,5% του συνολικού πληθυσμού. Τέλος, συνυπολογίζοντας και τους μετανάστες με κάρτα ομογενή, ο συνολικός πληθυσμός των μεταναστών φαίνεται πως είναι της τάξης του 1,15 εκ. και αντιστοιχεί στο 10,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.²⁹

Ακόμη και χωρίς τα ανωτέρω μη επίσημα στοιχεία, η απογραφή του 2001 κατέδειξε ότι ο συνολικός αριθμός όσων διαμένουν στη χώρα χωρίς Ελληνική υπηκοότητα ανέρχεται σε 762.191 άτομα και αντιστοιχεί στο 7% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Μεταξύ αυτών, κυριαρχούν οι Αλβανοί (56%) και ακολουθούν οι Βούλγαροι (5%), οι Ρουμάνοι (3%) και οι Γεωργιανοί (3%). Το γεγονός ότι άνω του 50% των μεταναστών προέρχεται από μία εθνικότητα αποτελεί μοναδική ιδιαιτερότητα της χώρας στο σύνολο των χωρών της Ε.Ε.

Σε γενικές γραμμές ωστόσο και με βάση τα στοιχεία της Eurostat φαίνεται πως ο ρυθμός αύξησης του μεταναστευτικού πληθυσμού παρουσιάζει σταδιακή μείωση: κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 1991-2001 η κατά μέσο όρο ετήσια καθαρή μεταναστευτική εισροή ήταν 6,2 μετανάστες ανά 1.000 κατοίκους, το έτος 2005 η αντίστοιχη τιμή ανέρχεται σε 3,3, είναι δηλαδή κατά 47% χαμηλότερη.

Ως βασικός λόγος εγκατάστασης στη χώρα, με βάση την ανάλυση των αδειών παραμονής, εμφανίζεται η απασχόληση, σε ποσοστό 80%. Με βάση τα στοιχεία απογραφής του 2001 προκύπτει ότι 391.674 μετανάστες (51,4% των μεταναστών) είναι απασχολούμενοι και αντιπροσωπεύουν το 9,5% του εργατικού δυναμικού. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία

²⁹ Τα στοιχεία προέρχονται από μελέτη του ΙΜΕΠΟ που εκπονήθηκε το 2004 από το Μεσογειακό Παρατηρητήριο Μετανάστευσης και το ΙΑΠΑΔ - Πάντειο Παν/μιο.

δηλώνουν μισθωτοί (89%), αντιπροσωπεύοντας το 13% του συνόλου των μισθωτών της χώρας. Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι μολονότι στην Ελληνική νομοθεσία κατοχυρώνεται η ίση μεταχείριση των πολιτών ανεξάρτητα από φυλετική ή εθνοτική καταγωγή (με το Ν. 3304/2005 που ενσωματώνει τις οδηγίες 2000/43 περί ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και 2000/78 περί διαμόρφωσης γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία), στην πράξη διαμορφώνονται συνθήκες διακρίσεων που σε μεγάλο βαθμό συνδέονται με την κατάσταση της αδήλωτης εργασίας και κυρίως αφορούν είτε το μέγεθος της ανασφάλιστης εργασίας των μεταναστών, είτε το επίπεδο των αποδοχών τους.

Όσον αφορά τη διάρκεια παραμονής, φαίνεται ότι περίπου το 50% των μεταναστών διαμένουν στη χώρα πάνω από 8 χρόνια, ενώ περίπου το 80% διαμένει στη χώρα πάνω από 5 χρόνια.

Η σύνθεση του μεταναστευτικού πληθυσμού ανάλογα με το φύλο συναντά μεγάλες διαφοροποιήσεις ανά εθνικότητα. Έτσι, στις εθνικές ομάδες των Ασιατικών χωρών αντιπροσωπεύονται αποκλειστικά οι άνδρες με ποσοστά που αγγίζουν το 100% (Πακιστάν, Μπαγκλαντές, Ινδία), στους Αραβικούς πληθυσμούς κυριαρχούν σημαντικά οι άνδρες με ποσοστά της τάξης του 90%, στις εθνικές ομάδες των Αιγυπτίων και των Σύριων η ανδρική συμμετοχή είναι της τάξης του 80%, ενώ αντίθετα, στις εθνικές ομάδες από την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τις Φιλιππίνες, η συμμετοχή του γυναικείου φύλου υπερέχει και είναι της τάξης του 70%. Μεταξύ των εθνικοτήτων από την Αλβανία και τη Ρουμανία, ο ανδρικός πληθυσμός υπερέχει και είναι της τάξης του 60%.

Η ηλικιακή διάρθρωση των μεταναστών δείχνει τη συγκέντρωσή τους στις ομάδες εργάσιμης ηλικίας (15-64), όπου καταγράφεται ποσοστό 80%, εν αντιθέσει με το ποσοστό των Ελλήνων στην ίδια ηλικιακή ομάδα (68%). Επίσης, στην ηλικιακή ομάδα των παιδιών (ως 15 ετών) για τους μετανάστες το ποσοστό είναι 17% ενώ για τους Έλληνες 15%.

Η γεωγραφική τους διασπορά εκφράζεται με ένα σαφή πρότυπο. Στη Βόρεια Ελλάδα, ακόμα και στις περιπτώσεις όπου απαντάται μεγάλος αριθμός μεταναστών, η συμμετοχή τους στο σύνολο του πληθυσμού είναι σχετικά χαμηλή και πάντως αρκετά κάτω από τον εθνικό μέσο όρο (π.χ. 1-3% στις Σέρρες, τη Δράμα, την Κομοτηνή και την Αλεξανδρούπολη). Σχετική εξαίρεση αποτελεί η Θεσσαλονίκη, όπου το ποσοστό συμμετοχής των μεταναστών στο συνολικό πληθυσμό ανέρχεται σε 7% αγγίζοντας τον εθνικό μέσο όρο. Αντίθετα, στην Αττική και σε ορισμένες νησιωτικές περιοχές, οι μετανάστες αντιπροσωπεύουν περίπου το 8% του πληθυσμού, ενώ ειδικά στην πόλη της Αθήνας αντιπροσωπεύουν το 17% του αντίστοιχου συνολικού πληθυσμού.

Λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφική συγκέντρωση των μεταναστών στα μεγάλα αστικά κέντρα και κυρίως στην Αθήνα, έχει οδηγήσει στη μη αποτελεσματική αντιμετώπιση των ζητημάτων τους και κατ' επέκταση στην εμφάνιση εγγενών δυσλειτουργιών τόσο σε επίπεδο εισόδου και διαμονής αλλοδαπών, όσο και σε επίπεδο προώθησης της διαδικασίας ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία. Γενικότερα παρατηρείται έντονα σε όλες τις Περιφέρειες και συγκεκριμένα στις Δ/νσεις Αλλοδαπών των Περιφερειών σε επίπεδο

Νομών, η έλλειψη τόσο σε υλικοτεχνικές υποδομές (έλλειψη χώρων – στέγασης και τεχνολογικών υποδομών), όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό.

VIII. Διαχείριση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών

Οι καταστροφικές δασικές πυρκαγιές του 2007

Οι πρόσφατες καταστροφικές δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα είχαν ως αποτέλεσμα να χαθούν περισσότερες από 70 ανθρώπινες ζωές και να τραυματισθούν πολλοί άνθρωποι. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της ΓΓΠΠ, στην περίπτωση της Πελοποννήσου κήκαν 1.772.654 στρέμματα, εκ των οποίων 781.042 αφορούν αγροτικές καλλιέργειες, 975.179 δασικές εκτάσεις και 16.431 στρέμματα τεχνητές επιφάνειες (χωριά, δρόμοι, κτίρια, κ.λ.π) ενώ στην Πάρνηθα, η καμένη έκταση υπολογίζεται σε 50.400 στρέμματα. Το μέγεθος της καταστροφής προκύπτει και από στοιχεία παρελθόντων ετών για τις δασικές πυρκαγιές.

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ	Στρεμ/Πυρκαγιά
1998	8.951	945.078	105,58
1999	10.845	191.991	17,70
2000	14.855	1.570.941	105,75
2001	15.350	428.427	27,91
2002	8.881	81.886	9,22
2003	9.583	84.869	8,86
2004	10.861	134.417	12,38
2005	9.834	85.558	8,70
2006	8.941	153.507	17,17
Συνολικά	98.101	3.676.674	37,48

Δείκτης παρουσίας Υφιστάμενης Κατάστασης – Πηγή: ΓΓΠΠ

Περιγραφή: Έκταση ζημιών από πυρκαγιές ανά έτος (μέσος όρος ετών 1998 – 2006)

Πυρκαγιές σαν αυτές που έπληξαν τον ελλαδικό χώρο, δεν είναι σπάνιες για τα ευρωπαϊκά και διεθνή δεδομένα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Η μορφή αυτή των πυρκαγιών, που χαρακτηρίζεται διεθνώς με τον όρο Megafire (μεγα-πυρκαγιά), έχει γίνει αιτία για την απώλεια ανθρώπινων ζωών, υποδομών και οικισμών σε πολλές χώρες (π.χ. Αυστραλία, ΗΠΑ, Πορτογαλία, Ισπανία, νότια Γαλλία, Ρωσία κ.α.), που παρόλο που δεν μπόρεσαν να αποφύγουν καταστροφές μεγάλης έκτασης, κατάφεραν ωστόσο να μην έχουν τις ως άνω απώλειες. Λόγοι εμφάνισης mega-πυρκαγιών είναι οι παρατεταμένες ξηρασίες με επανειλημμένους καύσωνες, το έλλειμμα διαχείρισης των εύφλεκτων δασών μεσογειακού τύπου, και, η αντίληψη ότι η προστασία από τις δασικές πυρκαγιές ταυτίζεται με τη δασοπυρόσβεση.

Το κανονιστικό πλαίσιο

Ο Ν. 3013/2002 «Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 102/1.5.2002) καθορίζει το σκοπό της Πολιτικής Προστασίας, προσδιορίζει τα Κεντρικά και Αποκεντρωμένα όργανα και ορίζει το Δυναμικό και τα μέσα της.

Με το νόμο αυτό ιδρύεται η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, πρώην ΥΠΕΣΔΔΑ και της αναθέτει ως αποστολή τη μελέτη, σχεδιασμό, οργάνωση και συντονισμό δράσης για την πρόληψη, την ετοιμότητα, την ενημέρωση και αντιμετώπιση όλων των ειδών των καταστροφών.

Ο Νόμος αυτός εξειδικεύτηκε αργότερα το έτος 2003 με την έκδοση της Υ.Α. 1291/2003/ΦΕΚ 423Β/10.4.2003) για την Επικαιροποίηση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με την κωδική ονομασία «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», το οποίο ουσιαστικά έθετε ένα πλαίσιο σχεδιασμού για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

Αρμοδιότητες

Πρόληψη

- Η μελέτη και ανάλυση των κινδύνων με επιστημονικά κριτήρια, αποτελεί αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
- Οι αρμοδιότητες της πρόληψης, έχουν ανατεθεί σε κεντρικό-σχεδιαστικό επίπεδο στο ΥΠΕΧΩΔΕ και σε επίπεδο εφαρμογής και ελέγχου στις Περιφέρειες, Νομαρχίες και Δήμους. Οι παραπάνω αρμοδιότητες αφορούν κυρίως φυσικούς κινδύνους όπως οι σεισμοί, οι πλημμύρες, οι κατολισθήσεις κ.λ.π. Ειδικά για τους σεισμούς, η έκδοση του αντισεισμικού κανονισμού, ο οποίος θεωρείται από τους πιο σύγχρονους της Ευρώπης έχει ανατεθεί στον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Σε ότι αφορά τις δασικές πυρκαγιές, οι αντίστοιχες αρμοδιότητες πρόληψης έχουν ανατεθεί σε κεντρικό επίπεδο στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και σε επίπεδο εφαρμογής και ελέγχου στις Περιφέρειες, Νομαρχίες και Δήμους.
- Για τα Βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης, σε εγκαταστάσεις SEVEZO, η αρμοδιότητα κατάρτισης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ) έχει ανατεθεί σε διυπουργική επιτροπή υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ενώ ο έλεγχος και η εφαρμογή των κατά τόπους σχεδίων και κανονισμών αποτελεί ευθύνη των Περιφερειών και Νομαρχιών.

Ετοιμότητα

Η αρμοδιότητα για την έγκαιρη προειδοποίηση του κρατικού μηχανισμού σε περιπτώσεις φυσικών κινδύνων, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από πρόδρομα φαινόμενα, έχει ανατεθεί

ανάλογα με την περίπτωση σε κρατικές υπηρεσίες ή ερευνητικά ιδρύματα τα οποία εποπτεύονται από το κράτος.

- Για τα καιρικά φαινόμενα αρμόδια υπηρεσία για την προειδοποίηση είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.
- Για την περίπτωση πρόδρομων σεισμικών φαινομένων η έγκαιρη προειδοποίηση είναι αρμοδιότητα του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.
- Για την έκδοση του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, μέσω του οποίου προειδοποιείται ο μηχανισμός καταστολής δασικών πυρκαγιών, κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, υπεύθυνη είναι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.
- Επιπλέον, η έγκαιρη ενημέρωση όλων των «δυνάμεων πολιτικής προστασίας» είναι αρμοδιότητα του Κέντρου Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Διαχείριση

- Η διαχείριση μιας φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής είναι κυρίως αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο από την 16^η Σεπτεμβρίου 2007 υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, μετά τη συγχώνευση του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Έτσι, η πυρόσβεση, η διάσωση και ο απεγκλωβισμός, αποτελούν αρμοδιότητα του Π.Σ.
- Η μεταφορά ασθενών ή πληγέντων αποτελεί αρμοδιότητα του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Η Διοικητική Μέριμνα του πληγέντος πληθυσμού είναι αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του ΥΠΕΣ, του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, των Περιφερειών, Νομαρχιών και Δήμων
- Η αναγνώριση και διαχείριση των νεκρών είναι αρμοδιότητα των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Αποκατάσταση

- Η βραχείας διάρκειας αποκατάσταση, δηλαδή η αποκατάσταση των λειτουργιών της στέγασης, σίτισης, ηλεκτροδότησης και υδροδότησης των πληγέντων είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, μέσω της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, των Νομαρχιών και των Δήμων.
- Η μακράς διάρκειας αποκατάσταση, η οποία έχει να κάνει με την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και εκ των πραγμάτων ενέχει και την αρμοδιότητα

ανακατασκευής έργων υποδομής είναι κυρίως αρμοδιότητα του ΥΠΕΧΩΔΕ μέσω των Περιφερειών, Νομαρχιών και Δήμων.

- Η αποκατάσταση του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέσω του οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Αποζημιώσεων (ΕΛΓΑ).

Διοικητικές Δομές Πολιτικής Προστασίας

Σύμφωνα με τον Ν.3013/2002 τα όργανα πολιτικής προστασίας διακρίνονται σε Κεντρικά και Αποκεντρωμένα.

Τα Κεντρικά Όργανα είναι:

- ο Η Διυπηρεσιακή Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού, με αρμοδιότητες κυρίως την έγκριση του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας.
- ο Το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, με αρμοδιότητες κυρίως συντονισμού καταστροφών μεγάλης έντασης και έκτασης
- ο Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
- ο Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας στα Υπουργεία

Τα Αποκεντρωμένα Όργανα είναι:

- ο Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας στις Περιφέρειες της χώρας
- ο Τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας σε Νομαρχίες και Δήμους

Πέραν των διοικητικών μονάδων πολιτικής προστασίας ως δυναμικό και μέσα πολιτικής προστασίας ορίζεται το σύνολο των κρατικών υπηρεσιών, οι υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των οργανισμών κοινής ωφέλειας, καθώς και οι Εθελοντικές Ομάδες και οι Ειδικευμένοι Εθελοντές πολιτικής προστασίας.

Αδυναμίες

Ως αδυναμίες του ισχύοντος πλαισίου και της εφαρμογής του, έχουν διαγνωσθεί τα εξής:

- Ταύτιση της προστασίας από τις δασικές πυρκαγιές με τη δασοπυρόσβεση.
- Υστέρηση σε μηχανισμούς και σχέδια καθώς και ελλείψεις σε υποδομές Πολιτικής Προστασίας (ιδιαίτερα αντιπλημμυρικής, αντιπυρικής και αντισεισμικής).
- Προβλήματα από ασύμβατες χρήσεις γης δημιουργούνται σε σχέση με την πρόληψη και αντιμετώπιση βιομηχανικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.
- Περιορισμένη εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και αποφυγής ατυχηματικών περιστατικών.
- Μη ύπαρξη ολοκληρωμένων σχεδίων πρόληψης, διαχείρισης και αποκατάστασης πληγείσων περιοχών.
- Το δίκτυο όμβριων υδάτων πολλών περιοχών της χώρας είναι ανεπαρκές και προβληματικό με αποτέλεσμα τη συχνή εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων στα αστικά κέντρα.

1.4 Ανάλυση των περιφερειακών ή/και τοπικών ανισοτήτων και αναπτυξιακών αναγκών

Οι δυσλειτουργίες που χαρακτηρίζουν τους συντελεστές της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα, οι παράγοντες που τις δημιουργούν και τα αποτελέσματά τους και η κατάσταση της χώρας σε ότι αφορά και την καλή διακυβέρνηση, που παρουσιάστηκαν στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στο Κεφάλαιο 1.1.2. χαρακτηρίζουν το σύνολο της δημόσιας διοίκησης πανελλαδικά.

Οι περιφερειακές και τοπικές διαφοροποιήσεις και ανισότητες είναι πολύ περιορισμένες λόγω της ενιαίας οργάνωσης του κράτους σε ότι αφορά και τους τρεις συντελεστές της διοικητικής ικανότητας: τις δομές, το κανονιστικό πλαίσιο και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού. Παράλληλα, η οικονομική τους αυτοτέλεια είναι πολύ περιορισμένη και οι οικονομικοί πόροι για τους οποίους διαθέτουν δικαιοδοσίες αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό του δημόσιου προϋπολογισμού, σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως, παρά το γεγονός ότι τα χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης στη γενική τους έκφραση, όπως αυτή παρουσιάζεται στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αφορούν το σύνολο της χώρας, υπάρχουν περιφερειακές και τοπικές διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο εκδηλώνονται στην πράξη και τα μέσα με τα οποία μπορούν να αντιμετωπισθούν. Οι διαφοροποιήσεις αυτές έχουν κυρίως να κάνουν με το επίπεδο της αστικότητας και τον απομακρυσμένο ή δυσπρόσιτο χαρακτήρα ορισμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας.

Σε ότι αφορά τις **αστικές περιοχές**, υπάρχει σαφής διαφοροποίηση των δύο μεγάλων μητροπολιτικών κέντρων, της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, ιδιαίτερα της πρώτης, όπου βρίσκεται συγκεντρωμένο περισσότερο από το 1/3 του συνολικού πληθυσμού της χώρας και περισσότερο από το 1/2 των οικονομικών συμφερόντων της χώρας. Η μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας συγκεντρώνει το σύνολο των κεντρικών υπηρεσιών του κράτους -υπουργεία και δημόσιους οργανισμούς- που ασκούν αρμοδιότητες μητροπολιτικής σημασίας, τις οποίες στην υπόλοιπη χώρα ασκούν οι οργανισμοί της αυτοδιοίκησης.

Η κατάσταση αυτή επιβαρύνει τις κεντρικές υπηρεσίες του κράτους με διαχειριστικό έργο σε βάρος της κύριας αποστολής τους, που είναι το επιτελικό έργο διαμόρφωσης πολιτικής και άσκησης του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους. Παράλληλα, δεν επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση των τοπικών θεμάτων, τα οποία σε μια μητροπολιτική περιοχή απαιτούν κατ' εξοχήν συντονισμό και ενότητα δράσης, δεδομένου ότι σε αυτά εμπλέκονται σχεδόν όλα τα υπουργεία, η αντίστοιχη Γενική Γραμματεία Περιφέρειας και μια πληθώρα οργανισμών αυτοδιοίκησης (στην περίπτωση της Αθήνας η υπερνομαρχία, 4 νομαρχιακά διαμερίσματα και μεγάλος αριθμός δήμων -περισσότεροι από 100 δήμοι). Αντίστοιχα, μικρότερης κλίμακας, προβλήματα αντιμετωπίζει και η μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης, και τα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.

Η διαφοροποίηση των δύο αυτών περιοχών αντικατοπτρίζεται και στα χαρακτηριστικά των συναλλαγών πολίτη κράτους, όπου, σύμφωνα με τα ευρήματα της *Έρευνας Λειτουργίας των υπηρεσιών του Συνηγόρου του Πολίτη*, που προαναφέρθηκε, το ποσοστό δυσαρέσκειας του πολίτη από την λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών μειώνεται από 45,1% στην Αθήνα σε 38,4% στη Θεσσαλονίκη και σε 33,5% σε άλλα μικρότερα αστικά κέντρα της χώρας.

Η κατάσταση αυτή, προφανώς υποδεικνύει ως αναπτυξιακές ανάγκες πρώτης προτεραιότητας: την αφαίρεση αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα από τις κεντρικές υπηρεσίες του κράτους και την ανάπτυξη δομών και λειτουργιών μητροπολιτικής διοίκησης, κατά προτεραιότητα στις δύο αυτές περιοχές, αλλά και σε άλλα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.

Σε ότι αφορά τις **δυσπρόσιτες ορεινές και νησιωτικές περιοχές** της χώρας, αλλά και τις περιοχές υπαίθρου γενικότερα, υπάρχει διαφοροποίηση ως προς δύο στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο αφορά τις αποστάσεις και τη δυσκολία φυσικής πρόσβασης του πολίτη ή της επιχείρησης στις αρμόδιες κατά περίπτωση δημόσιες υπηρεσίες. Το δεύτερο στοιχείο αφορά το, κατά κανόνα, μικρότερο μέγεθος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των περιοχών αυτών και την αντίστοιχα μειωμένη δυναμικότητα τους στην εξυπηρέτη των πολιτών και στην αποτελεσματική διαχείριση της αναπτυξιακής διαδικασίας της περιοχής τους.

Τα προβλήματα που δημιουργούν τα δύο αυτά στοιχεία έχουν αντιμετωπισθεί σε σημαντικό βαθμό με τη λειτουργία των ΚΕΠ -αν και με δυσανάλογο κόστος σε ορισμένες περιπτώσεις- σε συνδυασμό με την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Όμως, εξακολουθούν να δημιουργούν ανισότητες και υποδεικνύουν ως αναπτυξιακή ανάγκη πρώτης προτεραιότητας την περαιτέρω αξιοποίηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε συνδυασμό με την κατάλληλη προσαρμογή της οργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους. Υποδεικνύουν επίσης ως σημαντική αναπτυξιακή ανάγκη την ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ενδεχομένως και με δομικές αλλαγές, είτε μέσω κοινών υπηρεσιών και διαδημοτικής συνεργασίας είτε μέσω συγχωνεύσεων.

1.5 Πόλοι Ανάπτυξης

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 οι πόλοι ανάπτυξης προκύπτουν από την αξιολόγηση του ιεραρχημένου αστικού συστήματος της χώρας με τη βοήθεια μιας σειράς κριτηρίων, τα οποία αναπτύσσονται στη συνέχεια.

Οι πόλοι ανάπτυξης αποτελούνται από **τρεις κατηγορίες αστικών κέντρων**.

Στην πρώτη κατηγορία κατατάσσονται τα **μητροπολιτικά κέντρα**, τα οποία αντιστοιχούν στις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της Αθήνας – Αττικής και της Θεσσαλονίκης. Οι συγκεκριμένες περιοχές θα πρέπει να θεωρούνται σε επίπεδο ημερησίων συστημάτων των συγκεκριμένων κέντρων τα οποία, καθώς ολοκληρώνονται τα βασικά μεγάλα έργα υποδομών (οδικοί άξονες, σιδηρόδρομος), τείνουν και αυτά να διευρύνονται σημαντικά. Έτσι το ημερήσιο σύστημα της Αθήνας – Αττικής μπορεί να θεωρηθεί ότι επεκτείνεται μέχρι την Χαλκίδα, Λειβαδιά, και Θήβα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, μέχρι την Κόρινθο, Κιάτο, Άργος και Ναύπλιο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, καθώς και μέχρι τα νησιά του Αργοσαρωνικού (ανήκουν στην Περιφέρεια Αττικής) αλλά και μέχρι τα βορειότερα νησιά των Κυκλάδων.

Στη δεύτερη κατηγορία κατατάσσονται συγκεκριμένα **αστικά κέντρα**, τα οποία είναι ή δευτερεύοντα κέντρα διαπεριφερειακής σημασίας, ή αποτελούν στοιχεία αναδυομένων δικτύων γειτονικών αστικών κέντρων ή προκύπτουν από αστικά κέντρα, τα οποία συγκεντρώνουν ειδικές χρήσεις, που κρίνονται σημαντικές για τη συνολική αναπτυξιακή διαδικασία (π.χ πύλες, κόμβοι κτλ).

Σε μια τρίτη κατηγορία κατατάσσονται τα **μεγάλα αστικά κέντρα της Κρήτης καθώς και τα αστικά κέντρα του Αιγαίου και των Ιονίων Νησιών**, τα οποία ανεξάρτητα από το μεγεθός τους ιστορικά αποτελούν ένα «ενιαίο αστικό χώρο» με κοινά χαρακτηριστικά στο σύνολό τους. Τα κέντρα αυτά αντιστοιχούν στην ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η αστική ανάπτυξη στις νησιωτικές περιοχές της χώρας³⁰.

Η επιλογή των πόλων ανάπτυξης γίνεται στη βάση των τριών κατηγοριών αστικών κέντρων που αναφέρονται παραπάνω **με τη βοήθεια συγκεκριμένων κριτηρίων** από ένα σύνολο, το οποίο αποτελείται από τα αστικά κέντρα της χώρας και όσες από τις πρωτεύουσες των νομών δεν εμπίπτουν στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Πρόκειται για :

- το πληθυσμιακό μέγεθος των πόλεων (ή πολεοδομικών συγκροτημάτων (ΠΣ),
- την πληθυσμιακή δυναμική,
- τη θέση των πόλεων σε σχέση με τους υφισταμένους και τους επιδιωκόμενους άξονες ανάπτυξης,
- τη διοικητική σημασία,

³⁰ βλ. Υπουργείο Πολιτισμού, *Το Αιγαίο: Μια Διάσπαρτη Πόλη*, 10η Έκθεση Αρχιτεκτονικής Μπιενάλε Βενετίας, Ελληνική Συμμετοχή, , Αθήνα, 2006.

- τη διαθεσιμότητα υποδομών έρευνας και υγείας,
- την δομή και τη δυναμική του παραγωγικού προτύπου
- την ύπαρξη στοιχείων δικτυώσεων με γειτονικά αστικά κέντρα.

1.6 Ποσοτικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης με τη χρήση διαρθρωτικών δεικτών

Για την ποσοτικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης υπάρχει περιορισμένος αριθμός διαρθρωτικών δεικτών μέσω των οποίων μπορεί να συγκριθεί η θέση της χώρας με το ευρωπαϊκό και το διεθνές περιβάλλον

Οι διαθέσιμοι αυτοί δείκτες παρουσιάζονται στα Παραρτήματα 2.1 και 2.2.

1.6.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι διαθέσιμοι διαρθρωτικοί δείκτες επιβεβαιώνουν τις διαπιστώσεις της ανάλυσης και την πολύ χαμηλή θέση της χώρας. Οι δείκτες αφορούν την **ποιότητα της διακυβέρνησης** με βάση τα στοιχεία της Παγκόσμιας τράπεζας, την **έκταση της διαφθοράς** με βάση τα στοιχεία της Διεθνούς Διαφάνειας, τη **διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων** που προέρχεται από τις διαδικασίες συμμόρφωσης τους προς το κανονιστικό πλαίσιο με βάση τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τις ΜΜΕ και της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ειδικότερα:

Ποιότητα της διακυβέρνησης, έκταση διαφθοράς

Οι δείκτες ποιότητας της διακυβέρνησης που επεξεργάζεται η Παγκόσμια Τράπεζα περιλαμβάνουν πέντε κριτήρια, με βάση τα οποία η Ελλάδα κατατάσσεται για το 2004 στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (25) και προηγείται παγίως μόνον των τριών υποψήφιων για ένταξη χωρών (Ρουμανία, Βουλγαρία, Τουρκία). Ειδικότερα, η θέση της χώρας κατά κριτήριο μεταξύ των 28 χωρών έχει ως εξής³¹:

- Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability): 23η
- Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness): 23η
- Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality): 23η
- Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law): 20η
- Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption): 22η

Παράλληλα, η διαχρονική εξέλιξη των αντιστοιχών δεικτών μεταξύ 1996-2005 δεν είναι θετική. Παρά τις αυξομειώσεις που καταγράφονται στην περίοδο αυτή, συνολικά, η απόλυτες τιμές των δεικτών αυτών για την χώρα δεν παρουσιάζουν βελτίωση, με εξαίρεση το δείκτη για τη συμμετοχή και λογοδοσία. Τα στοιχεία αυτά τεκμηριώνουν την κρατούσα άποψη για τις σοβαρές δυσλειτουργίες που χαρακτηρίζουν τη διοικητική ικανότητα της Δημόσιας Διοίκησης στη Ελλάδα και τη χαμηλή ποιότητα διακυβέρνησης.

Η χαμηλή θέση της χώρας, σε ότι αφορά την **διαφθορά**, επιβεβαιώνεται και από τα συγκριτικά στοιχεία της Διεθνούς Διαφάνειας³². Τα στοιχεία αυτά κατατάσσουν για το 2005 την Ελλάδα διεθνώς στην 47η θέση, ενώ μεταξύ των 28 χωρών (μελών και

31 World Bank, 2005, Governance indicators: 1996-2005, www.worldbank.org

32 Transparency International, 2005, Transparency International Global Corruption Barometer

υποψηφίων μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), την κατατάσσουν στην 22η θέση. Παράλληλα, τεκμηριώνουν και τον ενδημικό χαρακτήρα της διαφθοράς, η οποία χαρακτηρίζει ένα μεγάλο εύρος τομέων δημόσιας δράσης όπως είναι οι τομείς της αδειοδότησης, της εκπαίδευσης, της δημόσιας τάξης, των τελωνείων, των υπηρεσιών υγείας, της δικαιοσύνης, και της φορολογίας. Η θέση αυτή της χώρας, επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία δημοσίευτης έρευνας του Ελληνικού Γραφείου της Διεθνούς Διαφάνειας στην Ελλάδα³³, και συμφωνεί με ευρήματα της "Έρευνας σχετικά με τη λειτουργία του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη"³⁴ που καταγράφουν τις απόψεις και την εμπειρία των πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων

Συγκριτικά στοιχεία για τη διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων που προέρχεται από τις υποχρεώσεις τους συμμόρφωσης τους προς το κανονιστικό πλαίσιο και τις ρυθμίσεις που τις αφορούν, ως εμπόδιο επιχειρηματικότητας προέρχονται για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (19 χώρες) από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ³⁵ για το 2001. Τα στοιχεία αυτά κατατάσσουν την Ελλάδα:

- Στην 5η καλύτερη θέση -μετά την Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ισπανία- σε ότι αφορά την αντίληψη των επιχειρήσεων για το κανονιστικό πλαίσιο ως ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια για την επιχειρηματικότητα συγκριτικά με άλλα εμπόδια (6% έναντι 10% μέσου Ευρωπαϊκού όρου), με πιθανότερη πάντως εξήγηση για τη θέση αυτή ότι στην περίπτωση της Ελλάδας, άλλα εμπόδια, όπως η χρηματοδότηση, θεωρούνται ως σοβαρότερα, εμπόδια.
- Στη δυσμενέστερη θέση σε ότι αφορά την αντίληψη των επιχειρήσεων για τη διοικητική επιβάρυνση που συναρτάται με τη γραφειοκρατία των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού (52 % έναντι 31 % μέσου Ευρωπαϊκού όρου), την αύξηση της αντίστοιχης διοικητικής επιβάρυνσης μεταξύ 1997-2001 (78% έναντι 64% μέσου Ευρωπαϊκού όρου), στη δυσμενέστερη θέση σε ότι αφορά την ανάγκη προσφυγής στη χρησιμοποίηση προσωρινής απασχόλησης για την αποφυγή του διοικητικού βάρους που συναρτάται με την πρόσληψη προσωπικού (22% έναντι 8% μέσου Ευρωπαϊκού όρου), και στην δεύτερη δυσμενέστερη θέση σε ότι αφορά την ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικές υπηρεσίες -outsourcing- (31%, έναντι 15% μέσου Ευρωπαϊκού όρου).

Συγκριτικά στοιχεία για το κόστος της διοικητικής επιβάρυνσης για τις ίδιες τις επιχειρήσεις δεν είναι διαθέσιμα, αλλά υπάρχουν υπολογισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής³⁶ για τις οικονομικές επιπτώσεις της διοικητικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων στις εθνικές οικονομίες. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς αυτούς, η Ελλάδα κατατάσσεται στη δυσμενέστερη θέση μεταξύ 17 χωρών της Ένωσης σε ότι αφορά το κόστος της διοικητικής επιβάρυνσης ως ποσοστό του ΑΕΠ (4,4 % ΑΕΠ ή 10,6 δισ. \$). Αντίστοιχα, κατατάσσεται στις υψηλότερες θέσεις, σε ότι αφορά την αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,3%,

³³ Ελληνικό Γραφείο της Διεθνούς Διαφάνειας, Δημοσίευτη έρευνα για την έκταση της διαφθοράς στην Ελλάδα, 2004.

³⁴ PRISMA, Δημοσίευτη έρευνα σχετικά με την λειτουργία του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη, 2002.

³⁵ Observatory of European SMEs, No7, Recruitment of Employees: administrative burdens on SMEW in Europe, 2002.

³⁶ EC, G.M.M. Gelauf and A.M. Lejour, The new Lisbon Strategy, an estimation of the economic impact of reaching five Lisbon targets, Industrial Policy and Economic Reforms Papers No 1, 2006.

εφόσον μειωθεί το κόστος της διοικητικής επιβάρυνσης κατά 25%, στόχος που έχει ήδη τεθεί από τρεις χώρες της Ένωσης (Βέλγιο, Δανία, Ολλανδία).

1.6.2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι διαθέσιμοι δείκτες για το Ελληνικό περιβάλλον της Δημόσιας Διοίκησης προέρχονται από στατιστικά στοιχεία περιορισμένου εύρους και από πολύ μικρό αριθμό μεμονωμένων ερευνών των οποίων τα ευρήματά πρέπει να θεωρηθούν ενδεικτικά. Όμως, σκιαγραφούν κομβικά χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και τις σχέσεις των δημοσίων υπηρεσιών με τον πολίτη, σε μεγάλο βαθμό επιβεβαιώνουν τις διαπιστώσεις της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης, και συνάδουν με τα συγκριτικά στοιχεία για τη χαμηλή θέση της χώρας που αναφέρονται παραπάνω.

Στατιστικά στοιχεία για το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης δεν τηρούνται συνολικά. Τα διαθέσιμα στοιχεία προέρχονται από τις ετήσιες απογραφές δημοσίων υπαλλήλων του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και δεν καλύπτουν τους απασχολούμενους με συμβάσεις έργου και σημαντικές κατηγορίες μονίμου προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης (εκπαιδευτικοί, προσωπικό σωμάτων ασφαλείας, κλπ.). Τα στοιχεία αυτά προσδιορίζουν τον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων στους 362.937 για το 2004 (Δημόσιες Υπηρεσίες 25%, ΝΠΔΔ 32%, Αυτοδιοίκηση 19%, ΚΝΠΙΔ 23%), και αφορούν την ετήσια απογραφή του αριθμού του απασχολούμενου προσωπικού κατά κατηγορία υπηρεσιών (δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ, οργανισμοί της αυτοδιοίκησης και ΚΝΠΙΔ) κατά φύλο, ηλικία, και επίπεδο εκπαίδευσης (πανεπιστημιακής, τεχνολογικής, δευτεροβάθμιας, υποχρεωτικής εκπαίδευσης). Επίσης, υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή των γυναικών σε ανώτερες θέσεις Διοίκησης ανά Υπηρεσία και κατηγορία εκπαίδευσης (το έτος 2004). Τέλος, συγκεντρώθηκαν στατιστικά στοιχεία που προσδιορίζουν τον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων με αναπηρία ανά υπηρεσία και κατηγορία εκπαίδευσης (έτος 2006).

Τα κύρια χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό όπως προκύπτουν από τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία συνοψίζονται στα κάτωθι:

- Τάση μείωσης του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών και των ΚΝΠΙΔ κατά 12% και 36,6% αντίστοιχα μεταξύ 2000 και 2004, τάση αύξησης του προσωπικού των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ κατά 3% και 36% αντίστοιχα μεταξύ 2000 και 2004. Συνολικά, παρατηρείται μια τάση μείωσης του προσωπικού κατά 9,5% μεταξύ 2000 και 2004.
- Τάση αύξησης του ποσοστού πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ και ΤΕΙ), από 28% το 2000 σε 31% το 2004 (Δημόσιες Υπηρεσίες από 37% σε 39%, ΝΠΔΔ από 31% σε 35%, Αυτοδιοίκηση από 17% σε 26% ΚΝΠΙΔ σταθερό)
- Τάση γήρανσης του προσωπικού, 64% άνω των 44 ετών το 2004 έναντι 56% το 2000.
- Υστέρηση, παρά την αυξητική τάση, της συμμετοχής των γυναικών σε ανώτερες θέσεις διοίκησης (θέσεις προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων), συμμετοχή 34% σε θέσεις Γενικού Διευθυντή και 41% σε θέσεις διευθυντή έναντι συμμετοχής

51% στο σύνολο του προσωπικού ΠΕ και ΤΕ από το οποίο στελεχώνονται οι θέσεις προϊσταμένων.

- Συνολικά στις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης απασχολούνται 2.232 υπάλληλοι με αναπηρία. Από το σύνολο των ατόμων με αναπηρία ποσοστό 11,83% ανήκει στην κατηγορία ΠΕ, 9,36% στην κατηγορία ΤΕ, 46,73% στην κατηγορία ΔΕ και ποσοστό 23,79 % στην ΥΕ (να σημειωθεί ότι για ποσοστό 8,29% δεν δόθηκαν στοιχεία ανά επίπεδο εκπαίδευσης).

Ποιοτικά στοιχεία για το ανθρώπινο δυναμικό

Ορισμένα στοιχεία για το **ανθρώπινο δυναμικό** της Δημόσιας Διοίκησης είναι διαθέσιμα από έρευνα πεδίου που διεξήχθη από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, το 1996, η οποία κατέγραψε τις αντιλήψεις δημοσίων υπαλλήλων για τον ρόλο τους και την εμπειρία τους στο περιβάλλον της Δημόσιας Διοίκησης³⁷. Χαρακτηριστικά ευρήματα της έρευνας, ως προς τα οποία εκτιμάται ότι η κατάσταση δεν έχει μεταβληθεί σημαντικά από τον χρόνο διεξαγωγής της έρευνας, τα οποία αναδεικνύουν ορισμένες από τις δυσλειτουργίες της Δημόσιας διοίκησης, αποτελούν:

- Το ποσοστό των υπαλλήλων με θεωρητικές σπουδές: 52%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που θεωρεί ότι η επιπρόσθετη επιμόρφωση δεν εκτιμάται: 53%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που δεν έχει αλλάξει αντικείμενο τα τελευταία 5 χρόνια: 42%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που πιστεύει ότι ο υπάλληλος δεν πρέπει στη διάρκεια της θητείας του να αλλάζει αντικείμενο γιατί δεν θα μπορέσει αν εξειδικευθεί καλά σε κάτι: 20%, ή, γιατί οι μετακινήσεις χρησιμεύουν για πολιτικούς διωγμούς: 10%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που πιστεύει ότι η πλειονότητα των συναδέλφων τους επέλεξαν τη δημοσιouπαλληλία γιατί ήθελαν μια δουλειά με σίγουρο μισθό: 88%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που πιστεύει ότι οι συνάδελφοί τους δεν έχουν τοποθετηθεί στις θέσεις τους ανάλογα με τα προσόντα και τις ικανότητές τους: 88%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που δεν πιστεύει ότι το ισχύον σύστημα κρίσεων και προαγωγών εξασφαλίζει αντικειμενικότητα στις κρίσεις των δημοσίων υπαλλήλων: 8%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που πιστεύει ότι η πολιτική παρέμβαση δεν είναι καθόλου καθοριστική στις κρίσεις των προϊσταμένων: 8%.
- Το ποσοστό των υπαλλήλων που πιστεύει ότι προϊστάμενος πρέπει να γίνεται όποιος αποδεικνύει ότι είναι καλύτερος στη δουλειά: 77%.

Σχέσεις κράτους-πολίτη

Ορισμένα στοιχεία για τις **σχέσεις κράτους-πολίτη**, και απόψεις των δύο πλευρών -του πολίτη και του δημοσίου υπαλλήλου-, είναι διαθέσιμα από έρευνα πεδίου που διεξήχθη το

37 Καρκατσούλης Π.,2004, Το κράτος σε μετάβαση: από τη "Διοικητική μεταρρύθμιση" στο νέο "Δημόσιο μανάτζμεντ" στη "Διακυβέρνηση", Σιδέρης, Αθήνα

2002 για λογαριασμό του Συνηγόρου του Πολίτη, η οποία κατέγραψε τις γνώμες χρηστών δημοσίων υπηρεσιών και τις γνώμες δημοσίων υπαλλήλων για τις δυσλειτουργίες της δημόσιας διοίκησης και τα αίτιά τους. Χαρακτηριστικά ευρήματα της έρευνας, τα οποία επίσης αναδεικνύουν ορισμένες από τις δυσλειτουργίες της Δημόσιας διοίκησης, αποτελούν:

- Το ποσοστό των πολιτών που είναι δυσαρεστημένοι ή πολύ δυσαρεστημένοι από τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών: 40,4% (Αθήνα: 45,1%, Θεσσαλονίκη: 38,4%, άλλες αστικές περιοχές: 33,5%).
- Το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων που θεωρεί ότι η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών είναι πολύ ικανοποιητική ή αρκετά ικανοποιητική: 81%.
- Το ποσοστό των πολιτών που θεωρούν ότι η Δημόσια Διοίκηση κατά την τελευταία πενταετία έχει βελτιωθεί πολύ ή έχει βελτιωθεί λίγο: 49,6%.
- Το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων που θεωρούν ότι η Δημόσια Διοίκηση κατά την τελευταία πενταετία έχει βελτιωθεί πολύ ή έχει βελτιωθεί λίγο: 71,4%.
- Το ποσοστό των πολιτών και των δημοσίων υπαλλήλων αντίστοιχα που συμφωνούν πολύ ή συμφωνούν αρκετά ότι τα ακόλουθα φαινόμενα αποτελούν παράγοντες αντιθέσεων μεταξύ πολίτη και δημόσιας υπηρεσίας:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΙΤΗ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ)

Παράγοντες αντιθέσεων μεταξύ πολίτη και δημόσιας υπηρεσίας	Πολίτες (%)	Δημόσιοι υπάλληλοι (%)
Η υπερβολική γραφειοκρατία:	88,9	83,4
Η κακή οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών:	87,5	83,3
Η ασυνεννοησία μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών:	87,2	76,2
Η αδιαφορία και η έλλειψη σεβασμού προς τον πολίτη:	86,6	66,6
Οι ελλείψεις γνώσεις των υπαλλήλων στα αντικείμενα της αρμοδιότητάς τους:	81,6	61,9
Η ατιμωρησία των υπαλλήλων:	79,7	52,4
Οι ελλείψεις και οι αντιφάσεις της νομοθεσίας:	77,2	78,6
Η διαφθορά:	73,0	47,6
Τα μέσα και οι πελατειακές σχέσεις:	70,5	69,1
Η έλλειψη μηχανογράφησης:	52,4	73,9
Η καχυποψία των πολιτών:	49,3	83,3
Η έλλειψη προσωπικού	46,0	76,2
Η εριστική συμπεριφορά των πολιτών	32,0	79,0
Οι παράλογες απαιτήσεις των πολιτών	27,3	78,6

1.7 Ανάλυση SWOT

Τα ισχυρά σημεία, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες και οι κίνδυνοι, όπως αναδεικνύονται από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στο προηγούμενο κεφάλαιο, συνοψίζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η καθιέρωση Συστήματος Διοίκησης με στόχους, μέτρηση αποδοτικότητας (Ν. 3230/2004) • Θετικές θεσμικές ρυθμίσεις του υπηρεσιακού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων (Βλ. νέος Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας). • 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκής άσκηση σύγχρονου management. • Η προσήλωση σε παραδοσιακές μεθόδους διοίκησης και λειτουργίας. • Πολυδιάσπαση δομών και αρμοδιοτήτων. • Κατακερματισμός οργάνωσης, απουσία καθηκοντολογίου και περιγραφών θέσεων εργασίας. • Αδυναμίες στοχοθεσίας, μέτρησης αποτελεσμάτων και αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. • Αδυναμίες προσαρμογής των δομών και των συστημάτων λειτουργίας προς τις εξελισσόμενες ανάγκες. • Υστέρηση στην αναδιοργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και της ανάπτυξης των αναγκαίων συστημάτων back office. • Γραφειοκρατικές διαδικασίες οικονομικής διοίκησης. Απουσία σύγχρονων συστημάτων οικονομικής διαχείρισης (π.χ. έλλειψη διπλογραφικού συστήματος). • Ο αργός ρυθμός και η αποσπασματική και μη στοχευμένα αποκέντρωση 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση καλών πρακτικών και εμπειρίας προσπαθειών εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης. • Η λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης σύμφωνα με τις αρχές του e-government όπως καθορίζονται σε Ευρωπαϊκά κείμενα όπως το «e-Europe 2005 Action Plan», «Η στρατηγική i2010 – Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» κλπ. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μη εφαρμογή συστημάτων Διοίκησης με στόχους και Μέτρησης της αποδοτικότητας.

	<p>αρμοδιοτήτων προς περιφερειακές υπηρεσίες για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Διοίκησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η προσήλωση σε ιεραρχικές σχέσεις, η περιχαράκωση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων, η δυσχέρεια ομαδικής εργασίας ή οριζόντιας συνεργασίας ή ενδοϊηρησιακής ή δι-υπηρησιακής συνεργασίας. • Σημαντικές οργανωτικές αδυναμίες και ελλείψεις υποδομών στην παροχή υπηρεσιών προς μετανάστες. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Εμπειρία έκφρασης γνώμης των κοινωνικών εταίρων για βασικές δημόσιες πολιτικές και νομοθετήματα, καθώς και συμμετοχής τους σε διαδικασίες εκσυγχρονισμού των ρυθμίσεων που αφορούν τις επιχειρήσεις. • Η ύπαρξη θεσμών για την καταγραφή καταγγελιών και τη συμβουλευτική υποστήριξη πολιτών για υποθέσεις τους με τις Δημόσιες Υπηρεσίες (βλ. Συνήγορος του Πολίτη, τηλεφωνική γραμμή 1564 του ΥΠΕΣΔΔΑ). • Η λήψη θεσμικών μέτρων για τη θωράκιση των ελεγκτικών μηχανισμών σε θεσμικό επίπεδο (Ν.3074/2002, Ν.3260/2004, Ν.3320/2005, Ν. 3345/2005) και την ενίσχυσή τους με στελεχιακό δυναμικό και τις αναγκαίες υποδομές για την επίτευξη του έργου τους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία εισαγωγής απαραίτητων αλλαγών λόγω της αντίδρασης υπηρεσιών ή ομάδων υπαλλήλων που θεωρούν ότι θίγονται από τις αλλαγές. • Περιορισμένη λειτουργία των διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εδραίωση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ως βασικού συνομιλητή της κυβέρνησης, εκ μέρους των κοινωνικών εταίρων, για τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η χρόνια και συνεχιζόμενη αδυναμία λήψης σαφών και ουσιαστικών μέτρων και απόδοσης ορατών και ουσιαστικών αποτελεσμάτων για την ενίσχυση της διαφάνειας και την πάταξη της διαφθοράς. • Η μη προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό λόγω της γραφειοκρατίας και του δαιδαλώδους θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου.
<ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση και ενεργοποίηση της Κεντρικής Επιτροπής Απλούστευσης Διαδικασιών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Φαινόμενα περιστασιακής και περιπτώσιακής νομοθέτησης. • Κανονιστικό πλαίσιο που περιλαμβάνει γραφειοκρατικές, 	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή της εγκυκλίου του πρωθυπουργού (Υ190/18.7.2006) για τη νομοθετική πολιτική και αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία εξασφάλισης της απαραίτητης πειθαρχίας για τη συνεπή εφαρμογή πλαισίου καλής νομοθέτησης για την

	<p>πολύπλοκες, ασαφείς, αντιφατικές, περιττές και απαρχαιωμένες ρυθμίσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απουσία κωδικοποίησης. • Επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργείων, ιδιαίτερα σε σχέση με τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες του ΥΠΟΙΟ, σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια αποτελεσματικού συντονισμού των εμπλεκόμενων στις διαδικασίες νομοθέτησης. • Απουσία πλαισίου καλής νομοθέτησης. • Ο μεγάλος αριθμός περιττών διαδικασιών και διαδικασιών, με αρνητικό ισοζύγιο κόστους – οφέλους για τους πολίτες αλλά και το δημόσιο συμφέρον. 	των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.	αξιολόγηση των επιπτώσεων των νομοθετικών ρυθμίσεων.
<ul style="list-style-type: none"> • Οι εμπειρίες από την εφαρμογή των Προγραμμάτων ΠΟΛΙΤΕΙΑ και από το ΕΠ ΚτΠ 2000-2006, έχουν συμβάλλει στην συνειδητοποίηση, από τα υπηρεσιακά στελέχη και την πολιτική ηγεσία, της ανάγκης για ολοκληρωμένη προσέγγιση και την ύπαρξη προγράμματος μεταρρύθμισης, με την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη στο επιχειρησιακό επίπεδο των δημόσιων οργανισμών. Τα δύο προγράμματα έχουν επίσης προσφέρει εμπειρογνώμονες και μελέτες ωρίμανσης και ενέργειες προετοιμασίας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Καθιερωμένες πρακτικές περιστασιακής και περιπτωσιακής εισαγωγής ρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση, χωρίς ολοκληρωμένη προσέγγιση και σαφές πρόγραμμα μεταρρύθμισης. • Εισαγωγή ρυθμίσεων χωρίς την απαραίτητη υποστήριξη στο επιχειρησιακό επίπεδο. • Υπερβολική συγκέντρωση αρμοδιοτήτων δημοσιονομικής διαχείρισης στις κεντρικές υπηρεσίες της κυβέρνησης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Το παρόν επιχειρησιακό πρόγραμμα θα αποτελέσει για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο εθνικό πρόγραμμα μεταρρύθμισης το οποίο θα διαθέτει τους απαραίτητους για την εφαρμογή του οικονομικούς πόρους. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία εξασφάλισης της απαραίτητης δι-υπουργικής συνεργασίας για την ολιστική προσέγγιση της μεταρρύθμισης. • Αδυναμία εξασφάλισης της απαραίτητης συναίνεσης σε υπηρεσιακό επίπεδο και στο επίπεδο της πολιτικής ηγεσίας για την εισαγωγή και εφαρμογή των αναγκαίων αλλαγών. • Αδυναμία αντιμετώπισης της αντίδρασης όσων - υπηρεσιών ή ομάδων υπαλλήλων- θεωρούν ότι θίγονται από τις αλλαγές.
<ul style="list-style-type: none"> • Πανελλαδικό δίκτυο Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) ως υπηρεσιών μιας στάσης για τις συναλλαγές με τις δημόσιες υπηρεσίες. • Σταδιακή εισαγωγή των ΤΠΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκής κάλυψη του προσωπικού με βασικές δεξιότητες και τεχνικά βασικά μέσα ΤΠΕ (πιστοποίηση δεξιοτήτων, προσωπικό, Η/Υ και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 	<ul style="list-style-type: none"> • Η εξέλιξη των ΚΕΠ σε ολοκληρωμένα one stop shops. • Αξιοποίηση των ΤΠΕ για την διεύρυνση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την 	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιστάσεις στον εκσυγχρονισμό των δομών και συστημάτων που, κατά κανόνα, απαιτούν αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας, νέες γνώσεις και

<p>στις λειτουργίες των δημοσίων υπηρεσιών, που διευκολύνει τις αναδιοργανώσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η απλούστευση ολοένα και περισσότερων διαδικασιών και η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών από τις δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με το ν. 3242/2004, η οποία συμβάλλει στην μείωση της υποχρέωσης αυτοπρόσωπης παρουσίας του πολίτη στις υπηρεσίες και στην ελάττωση του χρόνου αναμονής του σε αυτές. • Δημιουργία βασικών υποδομών -προϋποθέσεων- για την πλήρη ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. • Δικτύωση των δημοσίων υπηρεσιών με το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ. • Εθνική Διαδικτυακή Πύλη. • Ενιαίο Σύστημα Αυθεντικοποίησης και Διαλειτουργικότητας. 	<p>για κάθε υπάλληλο γραφείου).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκής ψηφιοποίηση περιεχομένου. • Δυσχέρειες στην επίτευξη διαλειτουργικότητας • Χαμηλό επίπεδο διείσδυσης του Διαδικτύου, ιδιαίτερα στις περιφέρειες. • Οι ελλείψεις υποδομών σε θέματα οργάνωσης και εξοπλισμού ειδικά σε αποκεντρωμένες υπηρεσίες. 	<p>καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ανάπτυξη επικοινωνιακής στρατηγικής που θα καταδεικνύει τη σημασία και την αποτελεσματικότητα των δράσεων (στο πλαίσιο της αρχής του κόστους-οφέλους) για την προώθηση των ειδικών στόχων του Ε.Π.. 	<p>δεξιότητες και προσκρούουν σε πρακτικές που θεωρούνται κεκτημένα από του δημοσίου υπαλλήλους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιγραφή διεθνών πρακτικών χωρίς προσαρμογή στο περιβάλλον της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα. • Αδυναμία εξασφάλισης των αναγκαιών προϋποθέσεων (θεσμικών, οργανωτικών, στελέχωσης, κλπ.) για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
<ul style="list-style-type: none"> • Εδραιωμένες δημόσιες δομές εκπαίδευσης και επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων. • Δημιουργία περιφερειακών δομών επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. (ΕΚΔΔΑ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία δημιουργίας στο εσωτερικό των δημοσίων οργανισμών, αποτελεσματικών δομών και μηχανισμών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. • Ανεπαρκείς μηχανισμοί σχεδιασμού και αξιοποίησης της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στο εσωτερικό των δημοσίων οργανισμών. • Ανεπαρκής σύνδεση της προσφερόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης με τις πραγματικές ανάγκες στο επίπεδο του δημοσίου οργανισμού και στο ατομικό επίπεδο του υπαλλήλου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Επικύρωση με νόμο (Ν.3345/2005, ΦΕΚ Α 138) της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ ΥΠΣΕΣΔΔΑ, ΕΚΔΔΑ και ΑΔΕΔΥ για ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σύστημα ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιστάσεις στην εισαγωγή σύγχρονων ρυθμίσεων στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού.

<ul style="list-style-type: none"> • Αναθεωρημένα επιμορφωτικά προγράμματα σε αντικείμενα σχετικά με ΤΠΕ, διαχείριση και υλοποίηση προγραμμάτων, έλεγχος, πιστοποιήσεις έργων κλπ. • Υλοποίηση σεμιναρίων επιμόρφωσης των εκπαιδευτών των δημοσίων υπαλλήλων σε θέματα νέων τεχνολογιών, Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, διαχείρισης προγραμμάτων, αξιολόγησης και πιστοποίησης γνώσεων κ.λ.π • Η επιπρόσθετη μοριοδότηση για την παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων σε σύγχρονα αντικείμενα και αντικείμενα σχετικά με τις απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων θέσεων, στις προκηρύξεις πρόσληψης προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα. • Η ζήτηση του πιστοποιητικού γνώσης Η/Υ ως δικαιολογητικό πρόσληψης/μοριοδότησης στις περισσότερες προκηρύξεις πρόσληψης προσωπικού στο Δημόσιο Τομέα. 	<ul style="list-style-type: none"> • Απουσία ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και σύζευξής της με αντίστοιχα μέτρα και πρακτικές στο επιχειρησιακό επίπεδο των δημόσιων οργανισμών. • Ανεπάρκειες των διαδικασιών διαχείρισης και προγραμματισμού του ανθρώπινου δυναμικού. • Πολύ περιορισμένη κάλυψη των αναγκών επιμόρφωσης. • Απουσία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και της αξιοποίησης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. • Απουσία μέτρων διασφάλισης της ποιότητας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων κατάρτισης (περιγράμματα θέσεων, πιστοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και σύνδεσή τους με περιγράμματα θέσεων, πιστοποίηση εκπαιδευτών κ.λ.π.). • Έλλειψη προσωπικού εξειδικευμένων προσόντων σε κείριους τομείς, ιδιαίτερα στον τομέα των ΤΠΕ. • Απουσία κινήτρων για την προσέλκυση στελεχών με εξειδικευμένα προσόντα (ανάγκη σύνδεσης μισθού, προσόντων και αποδοτικότητας, ανεξάρτητα από το είδος εργασιακής σχέσης) • Η δυσκολία υποκίνησης του ανθρώπινου δυναμικού. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουσα προετοιμασία εισαγωγής βασικών αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης: ανίχνευση αναγκών, πιστοποίηση αποκτώμενων γνώσεων και δεξιοτήτων, ηλεκτρονική μάθηση. • Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις αρχές τις Δια Βίου Μάθησης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία των υπάρχουσών δημοσίων δομών επιμόρφωσης και των Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, Γ.Γ. και Ν.Π.Δ.Δ. να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης μεγαλύτερου μεγέθους και νέων ποιοτικών απαιτήσεων. • Η μη προσέλκυση υψηλού επιπέδου στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα ή η προσέλκυσή του χωρίς μισθολογική αναγνώριση των ειδικών προσόντων του (π.χ. ειδικό επιστημονικό προσωπικό). • Ο αποκλεισμός ειδικών ομάδων πληθυσμού από τις δημόσιες υπηρεσίες λόγω αντικειμενικών αδυναμιών (π.χ. για τα άτομα με αναπηρία τα προβλήματα προσβασιμότητας, για τους μετανάστες – προβλήματα συνεννόησης λόγω γλώσσας, έλλειψης
--	---	---	--

			γνώσεων, κλπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Το υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης σε σχέση με αυτό των ανδρών. • Η ύπαρξη ολοκληρωμένης και συνεκτικής στρατηγικής για την ισότητα των φύλων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο μικρότερος αριθμός των γυναικών μονίμων υπαλλήλων στη Δημόσια Διοίκηση. • Το χαμηλό ποσοστό κάλυψης θέσεων ευθύνης από γυναίκες στην δημόσια διοίκηση και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. • Ελλιπής γνώση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης γύρω από θέματα ένταξης και εφαρμογής της ισότητας των φύλων στα συστήματα διοίκησης (equality management). • Ελλιπής ενημέρωση του συνόλου των εργαζομένων στη Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση γύρω από θέματα Ισότητας των φύλων. • Η υπο-εκπροσώπηση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Βουλή των Ελλήνων, Νομαρχίες και Δήμοι κ.α.). • Οι ελλείψεις στη διοικητική ικανότητα και την τεχνολογική υποδομή των θεσμικών οργάνων παραγωγής πολιτικής και εφαρμογής μέτρων ισότητας. • Απουσία μονάδων εξειδικευμένης παροχής υπηρεσιών, όπως για την υποστήριξη κακοποιημένων γυναικών, θυμάτων trafficking, κ.λ.π. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής για την Ισότητα Γυναικών και Ανδρών ως μόνιμου βήματος κοινωνικού διαλόγου (Ν.3491/2006). • Η ενεργοποίηση των Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας (άρθρο 6 του Ν. 2839/2000). • Η ενίσχυση της οργάνωσης και της λειτουργίας της Γραμματείας Ισότητας ως συντονιστικού και ελεγκτικού μηχανισμού της ισότητας των φύλων στη χώρα. • Η ενδυνάμωση του κοινωνικού προσώπου της διοίκησης μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης των πολιτικών ισότητας των φύλων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη στερεοτύπων και προκαταλήψεων για το ρόλο της γυναίκας σε μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης. • Προβλήματα στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων για την ισότητα των φύλων στο Γ' ΚΠΣ.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται σχηματικά ο τρόπος αξιοποίησης της ανάλυσης SWOT για τη διαμόρφωση της στρατηγικής, των γενικών και ειδικών στόχων του ΕΠ. Στα

τεταρτημόρια του διαγράμματος αντιστοιχούν εναλλακτικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες στρατηγικής, γενικών και ειδικών στόχων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT

	Ισχυρά σημεία	Αδυναμίες
Ευκαιρίες	Επιταχυντικές πολιτικές & στόχοι	Αναπτυξιακές πολιτικές & στόχοι
Απειλές	Σταθεροποιητικές πολιτικές & στόχοι	Προληπτικές πολιτικές & στόχοι

Πιο συγκεκριμένα οι εναλλακτικές κατηγορίες πολιτικές ορίζονται ως εξής:

- Επιταχυντικές πολιτικές και στόχοι: αποβλέπουν στην ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, δηλαδή των ισχυρών σημείων και κυρίως στην αξιοποίηση των ευκαιριών, προκειμένου αυτές να αποτελέσουν ισχυρό σημείο ανάπτυξης.
- Αναπτυξιακές πολιτικές και στόχοι: αποβλέπουν στο να αντιμετωπίσουν υφιστάμενες αδυναμίες και στερήσεις, έτσι ώστε αυτές να συμβάλλουν στην ύπαρξη νέων ευκαιριών.
- Αντισταθμιστικές πολιτικές και στόχοι: αποβλέπουν στο να εξουδετερώσουν ή να αντισταθμίσουν συγκεκριμένες απειλές, έτσι ώστε να μην υπονομεύονται τα ισχυρά σημεία και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.
- Προληπτικές πολιτικές και στόχοι: αποβλέπουν στη λήψη προληπτικών μέτρων προκειμένου οι υφιστάμενες αδυναμίες να μην εξελιχθούν σε σημείο που θα αποτελέσουν απειλή για την επιτυχία του προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Ε.Π

	Ισχυρά σημεία	Αδυναμίες
	Επιταχυντικές πολιτικές και στόχοι	Αναπτυξιακές πολιτικές και στόχοι
Ευκαιρίες	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή του θεσμικών ρυθμίσεων αναφορικά με το Σύστημα Διοίκησης με στόχους και μέτρηση της αποδοτικότητας (Ν.3230/2004) για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης. • Η προώθηση της κωδικοποίησης των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων με την ενεργοποίηση της Κεντρικής Επιτροπής Απλούστευσης Διαδικασιών και την εφαρμογή της εγκυκλίου του πρωθυπουργού (Υ190/18.7.06) για τη νομοθετική πολιτική και αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων. • Η αξιοποίηση των υπάρχοντων υποδομών σε ΤΠΕ, καθώς επίσης, των καλών διεθνών πρακτικών και των αρχών του e-government για την αναδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση του πολιτοκεντρικού χαρακτήρα των υπηρεσιών. • Η αξιοποίηση της εμπειρίας έκφρασης γνώμης από την πλευρά των κοινωνικών εταίρων για τις βασικές δημόσιες πολιτικές, καθώς και της εγκυκλίου του πρωθυπουργού για τη νομοθετική πολιτική και την αξιολόγηση της 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των διεθνών καλών πρακτικών για την περιφερειακή αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων. • Η αξιοποίηση των διεθνών πρακτικών για την υιοθέτηση σύγχρονων αρχών management και την ενθάρρυνση της ομαδικής εργασίας και οριζόντιας (ενδουπηρεσιακής ή διυπηρεσιακής) συνεργασίας. Η αξιοποίηση αυτή απαιτεί μεταξύ των άλλων, επιτελικό φορέα για το συντονισμό και την ενθάρρυνση των οργανωτικών και διοικητικών αλλαγών στο περιβάλλον της δημόσιας διοίκησης. • Η λήψη μέτρων σε επιχειρησιακό επίπεδο, αφενός για την ανάλυση και τεκμηρίωση των πολιτικών, αφετέρου για την εξασφάλιση του συντονισμού των αλλαγών και των ρυθμίσεων καλής νομοθέτησης. Στα σχετικά μέτρα πρέπει να περιληφθούν κατάλληλα στελεχωμένες επιχειρησιακές Μονάδες σε επίπεδο Υπουργείων.

	<p>ποιότητας των ρυθμίσεων, ώστε να προαχθούν οι αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση του νέου υπαλληλικού κώδικα για την ενδυνάμωση της δυναμικής της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. • Η αξιοποίηση των υποδομών σε ΤΠΕ για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών. • Η εκμετάλλευση του πανελλαδικού δικτύου των ΚΕΠ με τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους και τη μετεξέλιξή τους σε one stop shop. • Η αξιοποίηση του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού που είναι καταρτισμένο σε ΤΠΕ για την πλήρη εκμετάλλευση των υποδομών ΤΠΕ. • Η αξιοποίηση των υπάρχοντων εκπαιδευτικών δομών για την αύξηση της συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων σε μορφές δια βίου κατάρτισης, ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο. • Η αξιοποίηση του νέου υπαλληλικού κώδικα για την αύξηση της συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων σε ενέργειες δια βίου μάθησης. • Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών υποδομών αλλά και της υπάρχουσας τεχνογνωσίας για την αναμόρφωση των προγραμμάτων κατάρτισης, σύμφωνα με τις ανάγκες των οργανωτικών και θεσμικών αλλαγών. • Η αξιοποίηση του υψηλού μορφωτικού επιπέδου των γυναικών για την ενίσχυση της θέσης τους στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα. • Η ύπαρξη ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ισότητα των δύο φύλων για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας στο σύνολο των δημόσιων πολιτικών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των αρχών του e-government για την αναδιοργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών. • Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για την αναβάθμιση των συστημάτων ελέγχου και οικονομικής διαχείρισης των δημοσίων οργανισμών και υπηρεσιών. • Η απλούστευση και κωδικοποίηση των διοικητικών διαδικασιών που ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα και τις ξένες επενδύσεις. • Η ανάπτυξη επικοινωνιακής στρατηγικής που θα κινητοποιεί τόσο το ανθρώπινο δυναμικό της δημόσιας διοίκησης, όσο και τους πολίτες για την αποδοχή και στήριξη των επιχειρούμενων αλλαγών. • Η αξιοποίηση της εταιρικής σχέσης μεταξύ ΥΠΕΣΔΔΑ, ΑΔΕΔΥ για τη λήψη θεσμικών και διαρθρωτικών μέτρων που ενισχύουν την πολιτική ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων. • Η αξιοποίηση των πρωτοβουλιών ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών και σχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης για την πλήρη συστηματοποίηση της διαδικασίας προσδιορισμού των εκπαιδευτικών αναγκών και τη λήψη θεσμικών μέτρων ενίσχυσης και διασφάλισης της ποιότητας του συστήματος κατάρτισης. • Η λήψη μέτρων θεσμικού χαρακτήρα που θα εξορθολογίζουν τις διαδικασίες προσλήψεων και εξέλιξης και θα ευνοούν την κινητικότητα. • Η στοχευμένη κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, σύμφωνα με τις επιχειρούμενες θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές. • Η ενίσχυση των μηχανισμών πολιτικής, συντονισμού, συμβουλευτικής και ελέγχου εφαρμογής των μέτρων ισότητας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. • Η οργανωτική ενίσχυση των φορέων παροχής υπηρεσιών σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και κυρίως μετανάστες.
	Σταθεροποιητικές πολιτικές & στόχοι	Προληπτικές πολιτικές & στόχοι
Απειλές	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση του νέου υπαλληλικού κώδικα για την εξασφάλιση της απαραίτητης πειθαρχίας αλλά και για την αντιμετώπιση των αντιδράσεων όσων υπηρεσιών ή ομάδων θεωρούνται ότι θίγονται από τις αλλαγές. • Η εκμετάλλευση των εμπειριών από το Πρόγραμμα Πολιτεία και το ΕΠ ΚτΠ για την εδραίωση της ολοκληρωμένης προσέγγισης των αλλαγών σε επίπεδο υπηρεσιακών στελεχών και πολιτικής ηγεσίας. • Η αξιοποίηση θεσμών όπως ο Συνήγορος του Πολίτη, καθώς και πρόσφατων θεσμικών ρυθμίσεων για τη θωράκιση των ελεγκτικών μηχανισμών για τη λήψη ρυθμιστικών μέτρων και οργανωτικών αλλαγών που οδηγούν στην αντιμετώπιση της διαφθοράς. • Η εκμετάλλευση του νέου υπαλληλικού κώδικα για την εισαγωγή σύγχρονων ρυθμίσεων στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού. • Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της αδυναμίας των υπάρχοντων εκπαιδευτικών δομών να ανταποκριθούν σε προγράμματα κατάρτισης μεγαλύτερους μεγέθους και νέων ποσοτικών απαιτήσεων. • Η αξιοποίηση της ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ισότητα των δύο φύλων για την καταπολέμηση των στερεοτύπων που προδιαθέτουν αρνητικά για το ρόλο της γυναίκας στην κοινή γνώμη. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η λήψη μέτρων, θεσμικών αλλά και επικοινωνιακών, που θα υποστηρίξουν τις επιχειρούμενες αλλαγές και θα εξασφαλίζουν την διυπουργική συνεργασία για την ολοκληρωμένη προσέγγιση των μεταρρυθμίσεων, αλλά και την αναγκαία συναίνεση σε υπηρεσιακό επίπεδο. • Η λήψη μέτρων αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών σε ΤΠΕ, με διασφάλιση της λειτουργικότητάς τους και κατάρτιση του αναγκαίου προσωπικού.

Υπό τις συνθήκες αυτές αποτελεί επιτακτική αναπτυξιακή ανάγκη η άμεση δρομολόγηση και εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που προαναφέρθηκαν.

Οι παρεμβάσεις αυτές θα πρέπει:

- Να ενισχύσουν την ικανότητα της διοίκησης στο επίπεδο της διαμόρφωσης πολιτικής και του προγραμματισμού της δημόσιας δράσης, και στο επίπεδο της επιχειρησιακής λειτουργίας.
- Να εστιασθούν κατά προτεραιότητα σε πεδία δημόσιας δράσης στρατηγικής σημασίας για την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, τα οποία να προσεγγίσουν ως ολοκληρωμένα συστήματα, με κριτήριο το παραγόμενο προϊόν και τους χρήστες των υπηρεσιών της διοίκησης, και όχι αποσπασματικά ή με κριτήριο τις επιμέρους λειτουργίες.
- Να αναδειχθεί ο πολιτικός, οικονομικός και κοινωνικός και αναπτυξιακός χαρακτήρας των θεμάτων ισότητας, να συνδεθεί άμεσα με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες και να αποδεσμευθεί από την κατηγορία των περιθωριακών θεμάτων.
- Να αναβαθμισθούν οι δομές προώθησης της ισότητας στη Δημόσια Διοίκηση και οι μηχανισμοί παραγωγής και εφαρμογής της πολιτικής και των μέτρων ισότητας.
- Να εξασφαλίσουν, με μέτρα οριζόντιου χαρακτήρα, βασικές προϋποθέσεις καλύτερης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης, άρσης των δυσλειτουργιών του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, και προαγωγής του στόχου της ανοικτής και συμμετοχικής διοίκησης.
- Να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τον στόχο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να εξασφαλίσουν τις θεσμικές και επιχειρησιακές προϋποθέσεις για την πλήρη αξιοποίηση των ΤΠΕ, σε ότι αφορά την οργάνωση των υπηρεσιών, το ανθρώπινο δυναμικό, το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο κ.λ.π.
- Να εξασφαλίσουν τις πρακτικές προϋποθέσεις επιτυχίας των παρεμβάσεων με την ανάπτυξη της απαραίτητης υποδομής, σε δομές, τεχνογνωσία και ικανότητες αποτελεσματικής εισαγωγής της οργανωτικής αλλαγής στη Δημόσια Διοίκηση.

1.8 Συνοπτική αποτίμηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο της 2^{ης} και 3^{ης} προγραμματικής περιόδου

2η προγραμματική περίοδος - Ε.Π. Κλεισθένης 1994-1999

Αποτέλεσε την πρώτη μαζική και συστηματική προσπάθεια εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης με αιχμή την εισαγωγή πληροφορικής και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Τόσο οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν όσο και το μέγεθος ορισμένων έργων που εκτελέστηκαν δημιούργησαν και δημιουργούν μια "μεταρρυθμιστική δυναμική" στο εσωτερικό της Δημόσιας Διοίκησης. Φορείς και υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα απέκτησαν πείρα στη διαχείριση έργων που προϋπέθεταν μεταρρυθμίσεις μικρότερης ή μεγαλύτερης εμβέλειας και μολονότι οι μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις δεν απέτελεσαν στη συντριπτική πλειοψηφία τον προπομπό των έργων ΤΠΕ συνετέλεσαν στη δημιουργία νέας οπτικής και στην ανάγκη ενός άλλου ρόλου της Δημόσιας Διοίκησης δεδομένου ότι το «περιβάλλον» και οι απαιτήσεις των πολιτών άλλαξαν ριζικά.

Μια από τις κύριες αδυναμίες του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999» ήταν ότι σχεδιάστηκε και άρχισε να εκτελείται σε μια περίοδο που η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης δεν είχε υψηλή θέση στην πολιτική ατζέντα. Με άλλα λόγια το εν λόγω Ε.Π., δεν φαίνεται να σχεδιάστηκε ως ένα εργαλείο μιας συνεκτικής μακροχρόνιας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που να αφορά τη Δημόσια Διοίκηση και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα τόσο σε κεντρικό, τοπικό όσο και περιφερειακό επίπεδο. Η μεταρρύθμιση αυτή όσο κι αν κρινότανε αναγκαία, δεν είχε μπει με έμφαση στην πολιτική ατζέντα. Επισημαίνεται ότι κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου Προγράμματος, άρχισαν να προωθούνται με επιταχυνόμενο ρυθμό σοβαρές αλλαγές με αιχμή την Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, καθώς και τη Διοικητική Αποκέντρωση και αποτέλεσμα της χρονικής ασυμφωνίας ήταν να μην συνδυαστεί το Ε.Π. από την αρχή με κάποια ευρύτερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της οποίας θα μπορούσε να αποτελέσει εργαλείο.

Σημαντική επίσης αδυναμία, ήταν ότι ο αρχικός σχεδιασμός του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999» δεν πήρε την μορφή εξειδικευμένων και ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που να στοχεύουν σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Ο κεντρικός σχεδιασμός των έργων δεν λάμβανε υπόψη τις πολλές και δύσκολες πλευρές που παρουσιάζουν σύνθετα έργα σε υπηρεσίες που κινούνται στα γραφειοκρατικά πλαίσια. Αυτό που διαπιστώθηκε, ήταν τα κενά και η μειωμένη συνέργια στο σχεδιασμό του ΕΠ τέτοιων Έργων. Ακόμη, η εμπειρία από την εκτέλεση του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999» επιβεβαίωσε τη «θεωρία» ότι για να αποδώσει η εισαγωγή ΤΠΕ σε μεγάλους ή δημόσιους οργανισμούς πρέπει να έχει προηγηθεί η λειτουργική-διοικητική αναδιοργάνωση τους. Οι καθυστερήσεις και η άνιση εξέλιξη των έργων ανέτρεψαν σε αρκετές περιπτώσεις το συνδυασμό και τη συνέργεια που προέβλεπε ο αρχικός σχεδιασμός μεταξύ αναδιοργάνωσης - ΟΠΣ - κατάρτισης. Μελέτες αναδιοργάνωσης και προετοιμασίας υποδοχής του ΟΠΣ έγιναν με μεγάλη καθυστέρηση,

που είχε ως αποτέλεσμα να καταστούν ανενεργές. Επίσης πολλά ΟΠΣ προχωρήσανε χωρίς επαρκείς δράσεις κατάρτισης του προσωπικού τους, οι οποίες ήταν απαραίτητες για την ενσωμάτωσή τους στη λειτουργία των Φορέων.

Επιπλέον, ο ενδεικτικός χαρακτήρας των ποσοτικών στόχων του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999», μείωσε τη δυνατότητα παρακολούθησης κι αξιολόγησης της πορείας του Ε.Π. και δεν επέτρεψε – ή καλύτερα δεν επέβαλε – την υποχρέωση ενός πιο συγκεκριμένου προγραμματισμού στην πλειοψηφία των Φορέων.

Τέλος, μια σημαντική αδυναμία του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999» είναι ότι το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης καθώς και οι σχετικές διευθύνσεις στις δημόσιες υπηρεσίες δεν κατόρθωσαν να δημιουργήσουν έναν αποτελεσματικό μηχανισμό σύνδεσης των προσφερόμενων προγραμμάτων επιμόρφωσης με τις ανάγκες των Υπηρεσιών και έτσι τα αποτελέσματα των δράσεων κατάρτισης και επιμόρφωσης δεν ήταν τα αναμενόμενα.

Συμπερασματικά, από την εφαρμογή του Ε.Π. «Κλεισθένης 1994-1999» προκύπτει ότι η σχέση πολιτικής ηγεσίας και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης με αιχμή την εισαγωγή συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι αμφίδρομη δεσμευτική. Η επιτυχής πραγματοποίηση του Ε.Π. προϋποθέτει τη συνεχή και συστηματική ενίσχυσή του από την πολιτική ηγεσία ώστε να δημιουργηθεί μια ροπή προς την αλλαγή και τη μεταρρύθμιση. Από την άλλη μεριά, η εισαγωγή ΟΠΣ και η οργανωτική αναδιάρθρωση που απαιτούν επιβάλλουν περιορισμούς στις αποσπασματικές, συχνές και ασυντόνιστες αλλαγές των διαδικασιών και των κανόνων της Δημόσιας Διοίκησης.

3η προγραμματική περίοδος

Δεν περιελήφθηκαν δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης στις διαρθρωτικές παρεμβάσεις της 3^{ης} προγραμματικής περιόδου, με εξαίρεση τον τομέα της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων που χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π. Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση 2000-2006 και έμμεσα στον τομέα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π Κοινωνία της Πληροφορίας 2000-2006, κυρίως σε υποδομές και δίκτυα.

Ε.Π. Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση 2000-2006

Σε ότι αφορά τον τομέα της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων, ως σημαντικά επιτεύγματα καταγράφονται η αύξηση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν σε προεισαγωγική εκπαίδευση και επιμόρφωση, η δημιουργία της Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η έμφαση στην επιμόρφωση σε ΤΠΕ και στην αξιοποίηση

των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία και η περιφερειακή ανάπτυξη των δομών του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, επισημαίνονται:

- Το πολύ χαμηλό ποσοστό κάλυψης των αναγκών επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων, με εξαίρεση τους υπαλλήλους του ΥΠΟΙΟ οι οποίοι καλύπτονται από την Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών. Συνολικά προβλέπεται με βάση τα ενταγμένα έργα η εκπαίδευση περίπου 135.000 ατόμων μέχρι το τέλος της περιόδου 2000-07, αριθμός που παραπέμπει σε ένα εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό ετήσιας συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων σε επιμόρφωση, της τάξης του 6%.
- Το πολύ υψηλό συγκριτικό ποσοστό συμμετοχής πτυχιούχων θεωρητικών σπουδών στην προεισαγωγική εκπαίδευση.
- Ορισμένες ποιοτικές αδυναμίες η αντιμετώπιση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση αποτελεσματικότητας και αξιοποίησης της παρεχόμενης εκπαίδευσης, όπως η απουσία αξιολόγησης των τελικών αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης και της αξιοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτώνται στο περιβάλλον της εργασίας, η απουσία συστηματικής ανίχνευσης των εκπαιδευτικών αναγκών χωρίς την οποία δεν είναι δυνατή η ανταπόκριση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις πραγματικές ανάγκες, η απουσία πιστοποίησης των αποκτώμενων γνώσεων και δεξιοτήτων και η απουσία πιστοποίησης των εκπαιδευτών.

Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας 2000-2006 (ΕΠ ΚτΠ)

Στο πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠ ΚτΠ έγιναν προσπάθειες αντιμετώπισης προβλημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Μία πρώτη καταγραφή των αναγκών των φορέων Δημόσιας Διοίκησης σε ΤΠΕ έγινε στο πλαίσιο της εκπόνησης των Επιχειρησιακών τους Σχεδίων για την ΚτΠ. Στο πεδίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, για τους διάφορους τομείς δημόσιας δράσης, τα αποτελέσματα των επιχειρησιακών σχεδίων των υπουργείων προσδιόριζαν ανάγκες των οποίων το χρηματοδοτικό μέγεθος δεν μπορούσε να καλυφθεί από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό του Άξονα 2, *Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής*, και ιδιαίτερα από το Μέτρο 2.2.

Παράλληλα υπήρχαν ιδιαίτερα υψηλές ανισότητες μεταξύ υπουργείων και αντίστοιχων τομέων δημόσιας δράσης σε ότι αφορά το βαθμό κάλυψης των αναγκών τους από το Ε.Π. ΚτΠ.

Βασικό ζήτημα το οποίο δεν αντιμετωπίστηκε επαρκώς είναι η διασφάλιση των επιχειρησιακών προϋποθέσεων σε ότι αφορά δομές, πόρους, τεχνογνωσία και προσωπικό για την αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών ηλεκτρονικής κυβέρνησης που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του Άξονα 2 του ΕΠ ΚτΠ και την ευρύτερη ενσωμάτωση της λογικής και των πρακτικών της ΚτΠ στην δημόσια διοίκηση.

Το Μέτρο 2.2 του Ε.Π. ΚτΠ συνιστά την αιχμή της παρέμβασης του 3^{ου} ΚΠΣ στην κατεύθυνση του eGovernment και χρηματοδότησε δράσεις ανάπτυξης συστημάτων και

υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τους πολίτες και για τις επιχειρήσεις. Κάλυψε οκτώ (8) τομείς παρέμβασης με αντίστοιχες κατηγορίες πράξεων:

- Δράσεις που αφορούν το δημοσιονομικό και χρηματοοικονομικό τομέα
- Δράσεις που αφορούν στην κοινωνική ασφάλιση
- Δράσεις που αφορούν στη δικαιοσύνη
- Δράσεις που αφορούν στην περιφερειακή ανάπτυξη και διοίκηση
- Δράσεις που αφορούν στη διοικητική εξυπηρέτηση του πολίτη
- Δράσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών
- Δράσεις που αφορούν στην καθολική πρόσβαση στην ΚτΠ των ευπαθών ομάδων
- Διασύνδεση φορέων δημόσιας διοίκησης, έργο Σύζευξις

Σε ότι αφορά τον κατάλογο των είκοσι (20) βασικών υπηρεσιών του eEurope – δώδεκα (12) υπηρεσίες για τους πολίτες και οκτώ (8) υπηρεσίες για τις επιχειρήσεις-, το Μέτρο διευρύνει την εμβέλεια των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης της χώρας στον τομέα αυτό.

Οι παρεμβάσεις του Μέρου 2.2 συνεπικουρούνται από αυτές του Μέρου 2.5 του Ε.Π. ΚτΠ, το οποίο παρόλο το σχετικά μικρό προϋπολογισμό του κατείχε στρατηγική σημασία και η επιτυχής υλοποίησή του είναι βασική προϋπόθεση για την επιτυχή εφαρμογή και πλήρη αξιοποίηση των δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Η εισαγωγή της ΚτΠ στις υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης, οι νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών και η πελατοκεντρική προσέγγιση της οργάνωσης της εργασίας, απαιτούν σοβαρές αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας στην οργανωσιακή συμπεριφορά και στην κουλτούρα του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Η αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων σε οργανωτικό – θεσμικό επίπεδο έγινε σχετικά αργά με την χρηματοδότηση έργων αναδιοργάνωσης φορέων ή/και διαδικασιών, τα οποία αυτή την στιγμή βρίσκονται σε αρχικό στάδιο υλοποίησης και δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Από την υλοποίηση δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προκύπτει το συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμο να προωθηθεί και επιβληθεί ο συστηματικός σχεδιασμός των παρεμβάσεων διαμορφώνοντας μια ενιαία κεντρική στρατηγική και εξασφαλίζοντας τη συμπληρωματική λειτουργία των ΤΠΕ σε οργανωτικές διοικητικές και θεσμικές παρεμβάσεις.

Ισότητα των φύλων στο πλαίσιο του Γ'ΚΠΣ

Το 3^ο ΚΠΣ ήρθε να υποστηρίξει τη στρατηγική για την ισότητα μέσω της ένταξης της διάστασης του φύλου στο σύνολο των πολιτικών σε συνδυασμό με την εφαρμογή των θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών.

Η προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί οριζόντια αρχή η οποία διαπνέει ολόκληρο το 3^ο ΚΠΣ.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, διαμορφώνεται μια στρατηγική ισότητας των δύο φύλων, στρατηγική η οποία δεν περιορίζεται σε εξειδικευμένα μέτρα αρωγής των γυναικών, αλλά επιφέρει κινητοποίηση όλων των γενικών πολιτικών και μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις τις οποίες πιθανόν να έχει η υλοποίησή τους ως προς τη σχετική θέση των γυναικών και των ανδρών.

Για τη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, προβλέπεται χρηματοδότηση ύψους 11,8% του συνόλου των κονδυλίων του ΕΚΤ και αναφέρεται ως στρατηγικός στόχος για την Ελλάδα η αύξηση του ποσοστού γυναικείας απασχόλησης κατά την προσεχή περίοδο, ώστε να πλησιάσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 50%, καθώς και η αντίστοιχη μείωση της ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας των γυναικών.

Υιοθετήθηκε επίσης, «η προσέγγιση της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία πολιτικής και σε όλα τα σχετικά μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ, συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειακών Προγραμμάτων». Επιπλέον, προβλέφθηκε ότι μια συγκεκριμένη προτεραιότητα του Ε.Π. «Επαγγελματική Κατάρτιση και Απασχόληση 2000-2006» θα αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των προοπτικών επαγγελματικής τους ανέλιξης, με την εφαρμογή ειδικών μέτρων, που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των ειδικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες όσο αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτού του πεδίου πολιτικής δίνεται προτεραιότητα:

- Στην ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών παροχής συμβουλών και εξατομικευμένης υποστήριξης, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξη ή επανένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης και της πρόσβασης σε θέσεις εργασίας, της υποστήριξης εντός της εργασίας και της προαγωγής της γυναικείας επιχειρηματικότητας.
- Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες καθώς και στην αυτο-απασχόληση, τομείς οι οποίοι ενθαρρύνονται και υποστηρίζονται.
- Στη διεύρυνση της ικανότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών πρόνοιας και διευκόλυνσης για τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, τόσο σε επίπεδο δήμων και κοινοτήτων όσο και σε επίπεδο επιχειρήσεων, προκειμένου να διευκολυνθούν οι γυναίκες στη συμφιλίωση του επαγγελματικού και του οικογενειακού βίου.
- Σε συγκεκριμένες δράσεις με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των προοπτικών επαγγελματικής ανέλιξης των γυναικών.
- Υποστηρίζεται η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και στον τομέα της επιστήμης.

Στο πλαίσιο του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Κατάρτιση 2000-2006» χρηματοδοτείται η δημιουργία και λειτουργία ολοήμερων παιδικών σταθμών και δημοτικών σχολείων.

Στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα προβλέπονται:

- Παρεμβάσεις που θα στοχεύουν στην πρόληψη και καταπολέμηση της ανεργίας και στην προώθηση ίσων ευκαιριών για όλους όσον αφορά την πρόσβαση στην περιφερειακή και τοπική αγορά εργασίας.
- Δράσεις ανάπτυξης υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων.

1.9 Διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Με το υπ' αρ. 427/7.5.2007 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΕΣΔΔΑ προς την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, τεκμηριώθηκε ότι από τις δράσεις του παρόντος Ε.Π. δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής του πλαισίου για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων που να εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β'/1022). Σε αυτό το πλαίσιο ζητήθηκε έγγραφη απάντηση στο εάν το ΕΠ "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013" εμπίπτει στα Άρθρα 5 και 7 της ΚΥΑ 107017 / 5-9-2006.

Με το υπ' αρ. πρωτ. 991/31.05.2007 έγγραφό της, η αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, επιβεβαίωσε ότι το πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση, 2007- 2013» δεν εμπίπτει στα σχέδια και προγράμματα της παραγράφου 1α του άρθρου 3 (πεδίο εφαρμογής) της με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ.1225/Β/5.9.2006) «Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)». Συγκεκριμένα,

- δεν αφορά στο σύνολο του ή εν μέρει σε περιοχές του εθνικού σκέλους του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 (παράγραφος 1β του άρθρου 3 της α' σχετικής ΚΥΑ),
- δεν θέτει το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων της πρώτης (Α) κατηγορίας (υποκατηγορίας 1& 2) του Παραρτήματος Ι (πίνακες 1- 10) της υπ' αριθ. 15393/2332/2002 ΚΥΑ (παράγραφος 2 του άρθρου 3 της α' σχετικής ΚΥΑ).

Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 5 της α' σχετικής ΚΥΑ, ούτε η τήρηση της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), σύμφωνα με το άρθρο 7 της α' σχετική ΚΥΑ, για το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

2.1 Διατύπωση των στρατηγικών, γενικών στόχων και αξόνων προτεραιότητας του ΕΠ και αιτιολόγηση της επιλογής τους

Η διατύπωση των στρατηγικών, γενικών και ειδικών στόχων του ΕΠ διαμορφώνεται με βάση:

- Την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως κυρίως αυτή συνοψίζεται στην ανάλυση SWOT και τον Πίνακα κατευθύνσεων πολιτικής, γενικών και ειδικών στόχων.
- Την ανάλυση των περιφερειακών ή/και τοπικών ανισοτήτων και αναπτυξιακών αναγκών.
- Την ανάλυση με έμφαση στα αποτελέσματα.
- Τη συνολική αποτίμηση των επιτευγμάτων των ΕΠ και ΠΕΠ του ΚΠΣ 2000-2006, καθώς και των άλλων αναπτυξιακών παρεμβάσεων.
- Τους διαρθρωτικούς δείκτες σύγκρισης της χώρας με το Ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, καθώς και τους δείκτες αποτύπωσης των κύριων χαρακτηριστικών της δημόσιας διοίκησης της χώρας.
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.
- Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς.
- Τις Στρατηγικές Κατευθυνήριες Γραμμές για την πολιτική Συνοχής και τις Ολοκληρωμένες Κατευθυνήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση.
- Τις προτεραιότητες και τις κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.
- Την απόφαση της κυβερνητικής επιτροπής της 19.6.2007 για το Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση και την εστίασή του σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής.

2.1.1 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ – ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο Ελληνικό **Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008 (ΕΠΜ)** συγκεντρώνονται σε ένα ενιαίο κείμενο, οι μεταρρυθμίσεις που σχεδιάζει να υλοποιήσει η Κυβέρνηση, με απώτερο ορίζοντα το 2010.³⁸ Στις προτεραιότητες του ΕΠΜ, κύρια θέση έχουν η αύξηση της παραγωγικότητας μέσα από την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων, και η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος .

³⁸ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008, σελ. 1, Οκτώβριος 2005.

Αντίστοιχα, στο **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 (ΕΣΠΑ)** ενσωματώνεται, ως κύρια συνιστώσα της αναπτυξιακής στρατηγικής της Χώρας, η ενδυνάμωση του κρατικού μηχανισμού σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών³⁹.

Μια σύγχρονη και αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση συνιστά καθοριστικής σημασίας συντελεστή, για την επιτυχία της ίδιας της αναπτυξιακής προσπάθειας που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σε αυτό το πλαίσιο⁴⁰, η στρατηγική, όσον αφορά τους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για την περίοδο 2007-2013, επικεντρώνεται ιδίως στην *αναβάθμιση του θεσμικού περιβάλλοντος της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων διοικητικών δομών, με γνώμονα την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, την απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών και την εν γένει αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, της περιφερειακής διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και η βελτίωση της ποιότητας ζωής του, ενώ, παράλληλα, αναδεικνύεται η συμβολή του κρατικού μηχανισμού στην ουσιαστική ενίσχυση της παραγωγικότητας, αλλά και στην προώθηση της ανάπτυξης και της ευημερίας της Χώρας⁴¹.

Αυτή η συνολική στρατηγική προσέγγιση αξιοποιώντας τον προσανατολισμό του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας, σύμφωνα με τις επιταγές της Αναθεωρημένης Στρατηγικής της Λισσαβόνας, αποτελεί τον πυρήνα του αναπτυξιακού οράματος του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος, μέσω του οποίου επιδιώκονται:

- Ο περιορισμός των αδυναμιών της διοικητικής δράσης και η άρση των εμποδίων που δεν επέτρεψαν μέχρι σήμερα στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις και τις αναπτυξιακές ανάγκες της Χώρας.
- Η εισαγωγή, με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο, μιας σειράς αναγκαίων μεταρρυθμίσεων στο ανθρώπινο δυναμικό, στο θεσμικό πλαίσιο και στην οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και των υπηρεσιών της Περιφερειακής Διοίκησης αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και στη διαδικασία παραγωγής πολιτικών και ανάληψης πρωτοβουλιών, με γνώμονα την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

³⁹ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013, σελ. 40, Ιανουάριος 2007.

⁴⁰ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, *ibid*, σελ. 41.

⁴¹ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, *ibid*, σελ. 41

Το **αναπτυξιακό όραμα** του Ε.Π. συνοψίζεται στη "δημιουργία μιας πολιτο-κεντρικής, αποτελεσματικής, ανοιχτής και ευέλικτης διακυβέρνησης", με στόχο την μετάβαση "από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων και διαδικασιών στην διοίκηση πολιτικών, αποτελεσμάτων και υπηρεσιών".

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π. καλύπτουν όλο το εύρος της δημόσιας δράσης - δράσης διαμόρφωσης πολιτικών, διοικητικής δράσης, δράσης παροχής υπηρεσιών, δικαιοδοτικής δράσης, κλπ. - και θα ενισχύσουν, άμεσα ή έμμεσα, το σύνολο των δημόσιων αρχών της χώρας, στα επίπεδα της κεντρικής και της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης. Στοχεύουν δε, στην βάση μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής προσέγγισης, στην διαρθρωτική αντιμετώπιση χρόνιων ενδημικών δυσλειτουργιών της δημόσιας διοίκησης με επιλεγμένες παρεμβάσεις θεσμικής, οργανωτικής και διοικητικής αλλαγής, στρατηγικού και παραδειγματικού χαρακτήρα, οι οποίες αναμένεται ότι θα έχουν πολλαπλασιαστική αξία.

Οι παρεμβάσεις αυτές αναμένεται ότι θα αποτελέσουν ουσιαστικές καινοτομίες στο Ελληνικό περιβάλλον της Δημόσιας Διοίκησης. Θα επιλεγούν με τέτοιο τρόπο ώστε, σε συνδυασμό με δράσεις διάδοσης και μεταφοράς των καινοτομιών στο ευρύτερο πεδίο της δημόσιας δράσης, να στηρίξουν τη δημιουργία μίας μη αναστρέψιμης δυναμικής για την μεταρρύθμιση του κράτους.

2.1.2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ - ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ο στρατηγικός στόχος του Ε.Π. είναι η βελτίωση της ποιότητας της διακυβέρνησης μέσα από την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δημοσίων οργανώσεων, καθώς και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της επαγγελματικής ηθικής μέσω της διεύρυνσης της κοινωνικής διαβούλευσης και συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων.

Οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των αξόνων προτεραιότητας του Ε.Π., στοχεύουν, με μία ολοκληρωμένη προσέγγιση, στην διαρθρωτική αντιμετώπιση χρόνιων ενδημικών δυσλειτουργιών της δημόσιας διοίκησης με επιλεγμένες παρεμβάσεις θεσμικής, οργανωτικής και διοικητικής αλλαγής, στρατηγικού και παραδειγματικού χαρακτήρα, οι οποίες αναμένεται ότι θα έχουν πολλαπλασιαστική αξία. Ακριβώς για τους λόγους αυτούς, οι κύριες παρεμβάσεις του ΕΠ αναπτύσσονται κατά προτεραιότητα σε συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας πολιτικής, οι οποίοι επιτελούν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, ενώ επίσης συνδέονται με την παροχή των πλέον κρίσιμων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Οι τομείς αυτοί, προσδιορίστηκαν από την Κυβερνητική Επιτροπή στις 19.6.2007, και είναι οι εξής:

1. Επιχειρηματικότητα (δημιουργία ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος)
 - Αδειοδότηση μεταποιητικών επιχειρήσεων.
 - Δημιουργία κεντρικού Μητρώου για τις επιχειρήσεις.
 - Δημόσιες συμβάσεις.

2. Ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών
 - Σύστημα εποπτείας της αγοράς τροφίμων.
 - Ενίσχυση της λειτουργίας του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

3. Κοινωνική Ασφάλιση
 - Μείωση του χρόνου απονομής κύριας και διαδοχής σύνταξης του ΙΚΑ.
 - Αναδιοργάνωση του Ταμείου «Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών» (Ο.Α.Ε.Ε.) το οποίο προέκυψε από την ενοποίηση των ταμείων ΤΕΒΕ, ΤΣΑ και Ταμείο Εμπόρων.

4. Αγροτική πολιτική
 - Προσαρμογή των δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύμφωνα με τις ανάγκες εφαρμογής της νέας ΚΑΠ.

5. Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη
 - Αναδιοργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών νοσοκομείων.
 - Οργάνωση και υποστήριξη του νέου συστήματος προμηθειών των νοσοκομείων.
 - Υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας του δικτύου πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

6. Μεταναστευτική πολιτική
 - Αναδιοργάνωση των υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αλλά και των Περιφερειών, με γνώμονα την ταχύτερη και απλούστερη έκδοση των αδειών διαμονής.
 - Επιτάχυνση της διαδικασίας των μετακλήσεων, μέσω της καταπολέμησης των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.
 - Ενίσχυση των δομών που συνδέονται με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

7. Δικαιοσύνη

- Αναβάθμιση της Διοικητικής Ικανότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, μέσω και της αξιοποίησης των ΤΠΕ, καθώς και της αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Κατόπιν των πυρκαγιών του καλοκαιριού 2007 και στη βάση κοινής συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι Ελληνικές Αρχές προσδιόρισαν την «Ενδυνάμωση της Πολιτικής Προστασίας» ως την όγδοη θεματική προτεραιότητα. Οι Ελληνικές αρχές, ανέλαβαν την υποχρέωση, εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από την έγκριση του ΕΠ, να παρουσιάσουν στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα λεπτομερές σχέδιο δράσης για την Πολιτική Προστασία. Η δέουσα υποβολή του εν λόγω σχεδίου, αποτελεί προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση της εν λόγω κατηγορίας δράσεων από το παρόν ΕΠ.

Στους ανωτέρω τομείς δημόσιας πολιτικής τίθενται σαφείς ποσοτικοί στόχοι και δείκτες αποτελεσμάτων, που θα εξειδικευτούν περαιτέρω ανά τομέα πολιτικής, βάσει Σχεδίων Δράσης. Οι κύριες παρεμβάσεις που προβλέπονται ενδεικτικά, στους κατά προτεραιότητα τομείς παρέμβασης του Ε.Π., είναι οι εξής:

- Αναμόρφωση – απλούστευση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και ενσωμάτωση των κοινοτικών οδηγιών.
- Κωδικοποίηση της νομοθεσίας ανά πεδίο πολιτικής.
- Μείωση του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις (δείκτης ΕΣΠΑ 25% έως το 2013).
- Οργανωτικός και λειτουργικός ανασχεδιασμός για την ενδυνάμωση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.
- Ενιαίες υπηρεσίες μιας στάσης (one-stop-shop) για πληροφόρηση και εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων με δυνατότητα ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Οι ως άνω κύριες ενδεικτικές παρεμβάσεις που αναπτύσσονται ανά τομέα πολιτικής, διαλαμβάνουν οριζόντια τις εξής παραμέτρους:

- Την ενίσχυση των αρχών της Διαφάνειας και της Χρηστής Διακυβέρνησης στη διοικητική δράση.
- Την καλύτερη αξιοποίηση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Διοίκησης και μέσω νέου συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για τους Δημοσίους Υπαλλήλους.
- Την περιφερειακή διάσταση, με έμφαση στο νησιωτικό χώρο.
- Την έμφαση στην ενίσχυση της επιχειρησιακής λειτουργίας των υπηρεσιών παράλληλα με τις θεσμικές αλλαγές.
- Την ενσωμάτωση των πορισμάτων του Συνηγόρου του Πολίτη και των Ελεγκτικών Σωμάτων, καθώς και των αποτελεσμάτων της κοινωνικής διαβούλευσης στον ανασχεδιασμό του ρυθμιστικού πλαισίου.

- Την εισαγωγή των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση, ως εργαλείο για την υποστήριξη των διοικητικών και οργανωτικών αλλαγών.

Κατά συνέπεια, μέσω των συστημικών παρεμβάσεων στους κατά προτεραιότητα, όπως ανωτέρω, τομείς πολιτικής και σε συνδυασμό με κατάλληλες δράσεις διάδοσης και μεταφοράς των καινοτομιών στο ευρύτερο πεδίο της δημόσιας δράσης, σκοπεύεται η διαμόρφωση συνθηκών που θα ευνοούν τη μη αναστρέψιμη δυναμική για την μεταρρύθμιση του κράτους, ώστε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών και τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας.

2.1.3 ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ο ως άνω στρατηγικός στόχος εξειδικεύεται περαιτέρω σε τέσσερις (4) γενικούς στόχους, με βάση τους οποίους το επιχειρησιακό πρόγραμμα διαρθρώνεται σε άξονες. Οι γενικοί στόχοι προσδιορίζονται ως εξής:

- **Γενικός στόχος I: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της δημόσιας διοίκησης,** με ειδικούς στόχους:
 - Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής των δημοσίων πολιτικών.
 - Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.
 - Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.
 - Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων.
- **Γενικός στόχος II: Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης,** με ειδικούς στόχους:
 - Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων στη δημόσια διοίκηση μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.
 - Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και την υποστήριξη των διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.
- **Γενικός στόχος III: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας των φύλων σε όλο το εύρος της δημόσιας διοίκησης,** με ειδικούς στόχους:
 - Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας, και των μηχανισμών και δομών εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης για θέματα ισότητας των φύλων.

- Η ενδυνάμωση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.
- **Γενικός στόχος IV: Τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής**, με ειδικούς στόχους:
 - Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.
 - Υποστήριξη του προγράμματος (δράσεις τεχνικής υποστήριξης).

2.1.4 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Το ΕΠ διαρθρώνεται σε δώδεκα (12) άξονες προτεραιότητας, τρεις (3) άξονες για κάθε ένα από τους τέσσερις (4) Γενικούς Στόχους που καλύπτουν τις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών της χώρας:

- Περιφέρειες σύγκλισης: Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Θεσσαλία, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Ιόνια Νησιά, Κρήτη, Βόρειο Αιγαίο.
- Περιφέρειες σταδιακής εξόδου: Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Αττική.
- Περιφέρειες σταδιακής εισόδου: Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο.

Συνολικά, το ΕΠ διαρθρώνεται σε δώδεκα (12) Άξονες Προτεραιότητας ως εξής:

- Άξονας Προτεραιότητας IA: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IB: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IΓ: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου .
- Άξονας Προτεραιότητας IIA: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IIB: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IΙΓ: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου (Phasing In).
- Άξονας Προτεραιότητας IIIA: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IIIB: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IIIΓ: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IVA: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.

- Άξονας Προτεραιότητας IVB: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IVΓ: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου.

Η επιλογή της στρατηγικής, των γενικών και ειδικών στόχων, καθώς και των επί μέρους ενδεικτικών κατηγοριών δράσεων, βασίζεται στην ανάγκη ολοκληρωμένης αντιμετώπισης των δυσλειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα που καταγράφονται στην Ενότητα 1. Επίσης, επιβάλλεται από το διαρθρωτικό χαρακτήρα των προβλημάτων που παρουσιάζουν τα συστήματα της δημόσιας διοίκησης αλλά που ειδικά, στην περίπτωση της Ελλάδας, έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα λόγω της συγκεντρωτικής οργάνωσης του κράτους.

Ειδικότερα:

- Οι δράσεις που εντάσσονται στο Γενικό Στόχο I αφορούν στην αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών που χαρακτηρίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ρύθμισης της δημόσιας δράσης, τα συστήματα και τις δομές λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και στην προώθηση της ανοιχτής, δίκαιης και συμμετοχικής δημόσιας διοίκησης.
- Οι δράσεις που εντάσσονται στο Γενικό Στόχο II αφορούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που περιορίζουν την ανάπτυξη του προσωπικού που στελεχώνει τη Δημόσια Διοίκηση και επιτάσσουν τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και του πλαισίου διοίκησης των ανθρωπίνων πόρων.
- Οι δράσεις που εντάσσονται στο Γενικό Στόχο III αφορούν στην ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης
- Οι δράσεις που εντάσσονται στο Γενικό Στόχο IV έχουν ιδιαίτερη στρατηγική σημασία. Στοχεύουν στην εξασφάλιση των πολιτικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την επιτυχή υλοποίηση και επίτευξη των στόχων του ΕΠ και μακροπρόθεσμα, στην ανάπτυξη της ικανότητας οργανωτικής αλλαγής και την ενσωμάτωσή της στις δομές και την κουλτούρα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης.

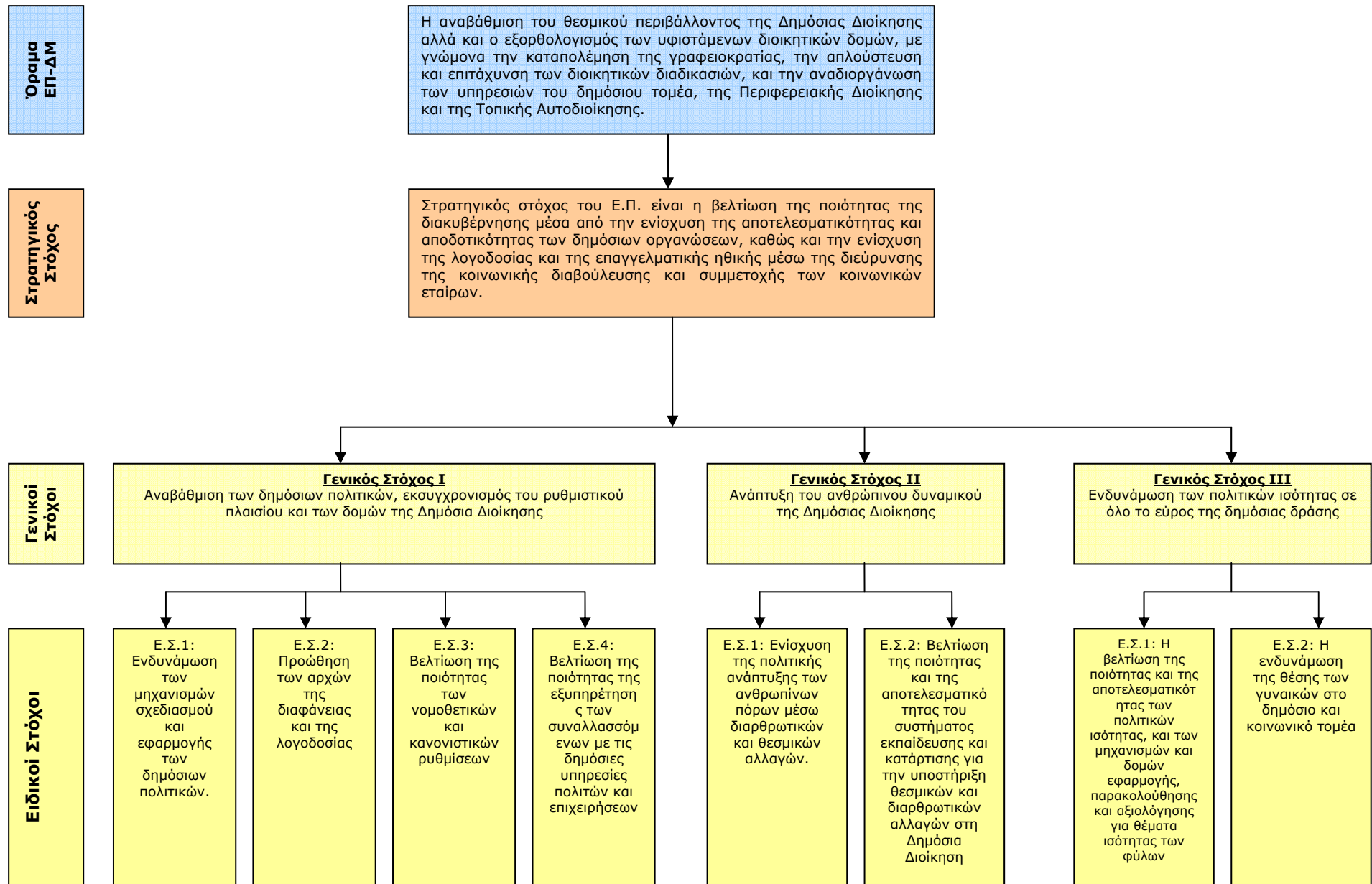
Από τους ως άνω Γενικούς Στόχους, προτεραιότητα κατά την υλοποίηση του ΕΠ αποτελεί ο πρώτος (Άξονες Προτεραιότητας IA, IB, IΓ), δεδομένου ότι ο συστημικός χαρακτήρας του συνόλου των παρεμβάσεων του αφορά στον πυρήνα της στρατηγικής του Ε.Π. Από την άποψη αυτή, η πορεία υλοποίησης των παρεμβάσεων που προβλέπονται υπό τον πρώτο Γενικό Στόχο λειτουργεί πολλαπλασιαστικά προς τις παρεμβάσεις και τα αποτελέσματα των άλλων Γενικών Στόχων, και συνεπώς, καθορίζει το μέτρο επιτυχίας του συνόλου του ΕΠ. Η στρατηγική σημασία του πρώτου Γενικού Στόχου, εκφράζεται και με τη συμμετοχή του στο χρηματοοικονομικό πίνακα του Ε.Π., η οποία ανέρχεται στο 52% του συνόλου των πόρων (327,5 Μ€).

Ακολουθεί ο δεύτερος Γενικός Στόχος, ο οποίος τόσο μέσω των διαρθρωτικών αλλαγών συστημικού χαρακτήρα στο πεδίο της πολιτικής ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων, όσο και με στοχευμένες δράσεις κατάρτισης, υποστηρίζει κατά ολοκληρωμένο τρόπο το σύνολο των

οργανωτικών αλλαγών που προβλέπεται να λάβουν χώρα τόσο στο πλαίσιο του πρώτου όσο και του τρίτου Γενικού Στόχου. Έτσι, στους υπό το δεύτερο Γενικό Στόχο άξονες προτεραιότητας (IIA, IIB, IIG) προβλέπεται η διάθεση του 34% του συνόλου των πόρων του ΕΠ (213,3 Μ€).

Τέλος, στον τρίτο Γενικό Στόχο όπου προβλέπονται κυρίως συστημικές δράσεις για την ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης διατίθενται πόροι ύψους 65 Μ€ που αντιστοιχούν στο 10,3% του συνόλου των πόρων του ΕΠ.

Διάγραμμα στόχων του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007–2013 (Ε.Π. ΔΜ)

2.1.5. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το αναπτυξιακό όραμα, ο στρατηγικός και οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του Ε.Π., αντιμετωπίζουν δυσλειτουργίες ενδημικού χαρακτήρα που χαρακτηρίζουν τους συντελεστές της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα, πανελλαδικά, σε όλο το εύρος της περιφερειακής συγκρότησης της χώρας.

Εντός δε, του πλαισίου αυτού υπάρχουν περιφερειακές και τοπικές διαφοροποιήσεις και ανισότητες οι οποίες πρέπει να αντιμετωπισθούν με την κατάλληλη, εξειδικευμένη, στόχευση των δράσεων του Ε.Π. Για την αντιμετώπισή τους, η περιφερειακή στρατηγική του Ε.Π. προβλέπει:

α. Την ενίσχυση της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής σύγκλισης

Η διαπεριφερειακή και η ενδοπεριφερειακή σύγκλιση αφορά την αντιμετώπιση ανισοτήτων και διαφοροποιήσεων των δυσλειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης και τα αντίστοιχα μέσα με τα οποία μπορούν να αντιμετωπισθούν. Οι ανισότητες αυτές συναρτώνται κυρίως με παραμέτρους όπως το επίπεδο της αστικότητας, η πρόσβαση στα περιφερειακά και στα εθνικά κέντρα λήψης αποφάσεων, τα μεγέθη των δημόσιων δομών, και ο απομακρυσμένος ή δυσπρόσιτος χαρακτήρας των ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας.

Το Ε.Π. θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, οι οποίες εντοπίζονται ιδιαίτερα στις 8 περιφέρειες στόχου σύγκλισης. Σημαντική θα είναι προς την κατεύθυνση αυτή, η συμβολή των δράσεων του Προγράμματος που στοχεύουν στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των οργανισμών της αυτοδιοίκησης (νομαρχιακής και τοπικής) των νησιωτικών περιοχών της χώρας.

β. Την υποστήριξη δομικών παρεμβάσεων οριζόντιου χαρακτήρα.

Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν ευρύτερα την διοικητική ικανότητα της αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής διοίκησης, στο σύνολο των δεκατριών (13) περιφερειών της χώρας. Πρόκειται για παρεμβάσεις όπως, ενδεικτικά:

- Δημιουργία μητροπολιτικών δομών στα μεγάλα αστικά κέντρα.
- Λειτουργική συνεργασία ή και περαιτέρω συγχωνεύσεις οργανισμών αυτοδιοίκησης.
- Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δομών.

2.1.6. Η προσέγγιση των πόλων ανάπτυξης

2.1.6.1 Η σημασία των πόλων για την προώθηση της Στρατηγικής της Λισαβόνας

Οι **Ευρωπαϊκές Στρατηγικές Κατευθύνσεις** για την Πολιτική της Συνοχής κατά τη νέα προγραμματική περίοδο αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στη **συμβολή των πόλων** (αστικά κέντρα) στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Η μεγάλη σημασία που αποδίδεται στις πόλεις συνδέεται με την αναγνώριση του ρόλου τους ως **κινητήρων της ανάπτυξης** των περιοχών που βρίσκονται στην άμεση επιρροή τους, της υπαίθρου που τα περιβάλλει, αλλά και των μικρότερων αστικών κέντρων που βρίσκονται στην ακτίνα επιρροής τους. Συνακόλουθα, η ανάπτυξη των αστικών κέντρων μπορεί να λειτουργήσει και ως προωθητικός μηχανισμός της πραγματικής σύγκλισης.

Το ΕΣΠΑ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αστική ανάπτυξη στοχεύοντας στη συγκρότηση μιας συνολικής αλλά και εξειδικευμένης αναπτυξιακής πολιτικής με ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση των πόλων και τη συμβολή τους στην προώθηση της **Στρατηγικής της Λισαβόνας**.

Παράλληλα, οι στόχοι της **Πολιτικής της Συνοχής** υλοποιούνται μέσω της διάχυσης της ανάπτυξης στις ευρύτερες περιοχές όπου αποτυπώνεται η δυναμική των αστικών κέντρων, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό και στη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την ισόρροπη ανάπτυξη γενικότερα.

2.1.6.2 Οι πόλοι ανάπτυξης στη στρατηγική του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013.

2.1.6.2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Με δεδομένα τα παραπάνω και για το σκοπό της ενίσχυσης της οικονομικής μεγέθυνσης και της απασχόλησης των Περιφερειών της χώρας, η εφαρμογή των πόλων ως εργαλείου εδαφικής ανάπτυξης, αποτελεί σημαντικό και καινοτόμο στοιχείο της στρατηγικής του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κατά τη νέα προγραμματική περίοδο.

Ως δυνητικοί **πόλοι ανάπτυξης** νοούνται ιδιαίτερα δυναμικά αστικά κέντρα⁴² της χώρας, μητροπολιτικής και περιφερειακής σημασίας, τα οποία, μέσα από τις επιδράσεις και επιρροές που ασκούν στην χώρα, τις περιφέρειες και τα λειτουργικά ή ημερήσια αστικά τους συστήματα, αναμένεται να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με

⁴² Όπως αυτά ορίζονται από την ΕΣΥΕ (πληθυσμός κύριου οικισμού άνω των 10000 κατοίκων) στα οποία προστίθενται και τα κέντρα με μικρότερο πληθυσμιακό μέγεθος που είναι πρωτεύουσες νομών.

έμφαση στη δημιουργία δυναμικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, έρευνας και τεχνολογίας, καινοτομίας, και περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής της Λισαβόνας.

2.1.6.2.2 Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της στρατηγικής ανάπτυξης του ΕΣΠΑ, κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, **όλες οι πόλεις θα υποδεχθούν αναπτυξιακές δράσεις** μέσα από τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενες από τα Διαθρωπτικά Ταμεία.

Οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις στους πόλους ανάπτυξης θα εστιάσουν σε **τέσσερα θεματικά πεδία, αλληλένδετα μεταξύ τους**, σύμφωνα και με τις προτεραιότητες του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2006 και συγκεκριμένα: την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, την Καινοτομία, την Επιχειρηματικότητα και την Απασχολησιμότητα.

Τα πεδία αυτά είναι σε πλήρη συμφωνία με τις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση και αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της αναθεωρημένης **Στρατηγικής της Λισαβόνας**.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι **παρεμβάσεις στους πόλους ανάπτυξης** θα στοχεύουν στη:

- Δημιουργία και μεταφορά καινοτομίας.
- Προώθηση της Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και σύνδεσή της με την παραγωγική διαδικασία.
- Ανάπτυξη και τον προσανατολισμό της επιχειρηματικότητας σε νέες και καινοτόμες δραστηριότητες.
- Ανάπτυξη και προώθηση υπηρεσιών ΤΠΕ και ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Δημιουργία και την ανάπτυξη Κέντρων Αριστείας για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση.

Οι παραπάνω αναφερόμενες παρεμβάσεις θα χρηματοδοτηθούν τόσο από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, Ψηφιακή Σύγκλιση, Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, Διοικητική Μεταρρύθμιση) όσο και από τα Περιφερειακά (ΠΕΠ).

2.1.6.3 Διαδικασία επιχειρησιακής εξειδίκευσης της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης – Χρονοδιάγραμμα.

Ο καθορισμός πόλων ανάπτυξης και η εξειδίκευση της στρατηγικής σε επίπεδο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το **τέλος του**

2008. Κρίσιμη κρίνεται η συμμετοχή και η εμπλοκή της τοπικής κοινωνίας στον καθορισμό και τη διαμόρφωση του πλαισίου εφαρμογής των πόλων ανάπτυξης.

Για το σκοπό αυτό, τα **επόμενα βήματα** στο πλαίσιο της διαδικασίας είναι τα ακόλουθα:

- 1) Κατά το δεύτερο εξάμηνο **2007** θα πραγματοποιηθούν **ημερίδες διαβούλευσης σε κάθε μια από τις 13** Περιφέρειες της χώρας, με τη συμμετοχή των τοπικών εμπλεκόμενων φορέων (Περιφέρειες, τοπική αυτοδιοίκηση, επιμελητήρια, επιχειρήσεις, επαγγελματικές οργανώσεις, Ανώτατα Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, κτλ). Στόχος είναι η σε βάθος διαβούλευση με τους παραπάνω φορείς για το επιχειρησιακό πλαίσιο της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης.
- 2) Με την ολοκλήρωση των τοπικών ημερίδων θα πραγματοποιηθεί **συνέδριο διαβούλευσης σε εθνικό επίπεδο**, με τη συμμετοχή των κοινωνικοοικονομικών εταίρων, με σκοπό την οριστικοποίηση των συμπερασμάτων των 13 περιφερειακών ημερίδων διαβούλευσης, σε ό,τι αφορά το επιχειρησιακό πλαίσιο της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης.
- 3) Με εκκίνηση τον Απρίλιο 2008, θα πραγματοποιηθεί η πρώτη **πρόσκληση υποβολής προτάσεων**.

Οι προτάσεις αυτές θα περιέχουν ολοκληρωμένα σχέδια που θα εστιάζουν στην ανάπτυξη και την απασχόληση μέσω παρεμβάσεων στα πεδία που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2 του παρόντος. Θα μπορούν να υποβάλλονται από συνεργασίες ή συμπράξεις φορέων που σχετίζονται/δραστηριοποιούνται στα παραπάνω πεδία και βρίσκονται σε **πρωτεύουσες νομών ή σε σημαντικά αστικά κέντρα της χώρας**. Η επιλογή των ολοκληρωμένων σχεδίων ανάπτυξης για την ανάπτυξη και την απασχόληση της πρώτης πρόσκλησης (2008) θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος 2008. Η επόμενη πρόσκληση θα πραγματοποιηθεί μετά από αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των εμπειριών του πρώτου κύκλου.

2.2 Συνοπτική τεκμηρίωση της συνάφειας-συμβολής της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων του ΕΠ με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες

Η στρατηγική και οι προτεραιότητες του επιχειρησιακού προγράμματος ανταποκρίνονται πλήρως προς τις εθνικές και τις Ευρωπαϊκές προτεραιότητες όπως αυτές καταγράφονται στο Κεφάλαιο 1.1.1. Ειδικότερα:

2.2.1. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Σε ότι αφορά τις **εθνικές προτεραιότητες**, υπάρχει πλήρης ανταπόκριση των αξόνων προτεραιότητας με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Στρατηγική της Λισσαβόνας, και το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς όπως προκύπτει από τους παρακάτω Πίνακες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας

	Άξονες προτεραιότητας		
	Άξονες ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης
Αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και εξασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών	(✓)		
Άυξηση της παραγωγικότητας, μέσα από την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στη λειτουργία των αγορών, τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και την προώθηση της Κοινωνίας της Γνώσης	✓	✓	✓
Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενίσχυση του ανταγωνισμού, άνοιγμα των αγορών, άυξηση της εσωστρέφειας και αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της χώρας ως πόλου έτλης επενδυτικών δραστηριοτήτων με προοπτικές επέκτασης στη ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης	(✓)		
Άυξηση της απασχόλησης, μείωση της ανεργίας, καθώς και αποτελεσματικότερη λειτουργία των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με μια σειρά από στοχευμένες δράσεις που περιορίζουν παράλληλα τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού		✓	✓

Σημείωση 1 - Δεν περιλαμβάνεται αναφορά στον Άξονα Προτεραιότητα ΙV -Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής, δεδομένου ότι έχει οριζόντιο υποστηρικτικό ρόλο για όλο το εύρος των στόχων του ΕΠ.

Σημείωση 2 - ✓: Εκτιμώμενη άμεση και σημαντική συμβολή - συνέργεια, (✓): εκτιμώμενη έμμεση συμβολή.

Σε ότι αφορά το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) υπάρχει σαφής ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ προς τους γενικούς στόχους του ΕΣΠΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ	Άξονες προτεραιότητας		
	Άξονες ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης
1. Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων	(✓)		
2. Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας	✓		✓
3. Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.			
4. Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.		✓	✓
5. Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικού παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.			
6. Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και την συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης	✓	✓	
7. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.			✓
8. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση.	✓		✓
9. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.	✓		✓
10. Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας	✓	✓	
11. Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη-απασχόληση-κοινωνική συνοχή)	✓	✓	✓
12. Η βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών	✓	✓	✓
13. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας			
14. Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία			
15. Η αειφορική διαχείριση του Περιβάλλοντος			
16. Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής			
17. Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας			

Σημείωση 1 - Δεν περιλαμβάνεται αναφορά στον Άξονα Προτεραιότητας ΙV- Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής, δεδομένου ότι έχει οριζόντιο υποστηρικτικό ρόλο για όλο το εύρος των στόχων του ΕΠ.

Σημείωση 2 - ✓: Εκτιμώμενη άμεση και σημαντική συμβολή - συνέργεια, (✓): εκτιμώμενη έμμεση συμβολή

Επιπρόσθετα, το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013 συνεισφέρει στους κάτωθι δείκτες του ΕΣΠΑ (βλ. πίνακα 11) που αποτελούν και δείκτες του ΕΠ. Στον παρακάτω πίνακα συστηματοποιείται η παρουσίαση της συνεισφοράς των Αξόνων Προτεραιότητας και των Ειδικών Στόχων του ΕΠ στους Δείκτες ΕΣΠΑ.

Πίνακας 11: ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΠΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΠΑ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-2013 ΠΟΥ ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΠΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Ποσοστιαία αύξηση ετήσιου μέσου όρου συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων σε προγράμματα συνεχιζόμενης επιμόρφωσης	ΥΠΕΣΔΔΑ/ 2006	23.571	126%	Άξονας Προτεραιότητας 2, Ειδικός Στόχος 2.2	<p>Συνεισφέρει στο δείκτη του ΕΣΠΑ. Η αλλαγή της τιμής στόχου στο δείκτη «μέσος ετήσιος αριθμός δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στο ΕΠ (25.000) έχει επέλθει ως συνέπεια δύο παραγόντων:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατά την περίοδο έγκρισης του ΕΣΠΑ, στο ΕΠ «Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας της δημόσιας διοίκησης», στη συνέχεια μετονομαζόμενο σε «Διοικητική μεταρρύθμιση», για τον Άξονα «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού» είχαν προβλεφθεί πόροι ύψους 278.271.100 €, ενώ σήμερα, κατόπιν τροποποιήσεων, στο συγκεκριμένο άξονα οι πόροι ανέρχονται σε 213.271.001€. Η μείωση αυτή αντιστοιχεί στο 23,4% των πόρων του άξονα της περιόδου έγκρισης του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός των δράσεων κατάρτισης από 186,5 Μ€⁴³ στην αρχική έκδοση του ΕΠ έχει μειωθεί σε 140 Μ€⁴⁴ στη σημερινή έκδοση του ΕΠ (μείωση 24,3%). 2. Το μέσο κόστος ανά καταρτιζόμενο από 500 € στην αρχική έκδοση του ΕΠ έχει αυξηθεί κατά 60%, διατηρώντας σταθερό το μέσο ωριαίο κόστος. Η αύξηση αυτή έχει προέλθει αποκλειστικά από την ισοδύναμη ποσοστιαία αύξηση (60%)

⁴³ Τα ποσό προκύπτει με βάση το μέσο κόστος (500 €) ανά καταρτιζόμενο επί 373.000 καταρτιζόμενους.

⁴⁴ Τα ποσό προκύπτει με βάση το προβλεπόμενο μέσο κόστος (800 €) ανά καταρτιζόμενο επί 175.000 καταρτιζόμενους.

					των προβλεπόμενων ωρών κατάρτισης ανά σεμινάριο (από 45 σε 72), στο πλαίσιο της προγραμματιζόμενης προσπάθειας αναβάθμισης των προγραμμάτων κατάρτισης. Παρ' όλα, με το νέο θεσμικό πλαίσιο (Ν. 3335/2005, ΦΕΚ Α' 138), με το οποίο επικυρώνεται η προγραμματική συμφωνία μεταξύ ΥΠΣΕΣΔΔΑ, ΕΚΔΔΑ και ΑΔΕΔΥ για ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σύστημα ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση, προβλέπεται η διάθεση εθνικών πόρων για τη διαρκή επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων, και αναμένεται έτσι να ισοσκελισθεί η διαφορά και να επιτευχθεί ο στόχος συνολικά.
Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ	ΥΠΕΣΔΔΑ/ 2006	350.000	50%	Άξονας Προτεραιότητας 2 Ειδικός Στόχος 2.2	Υποστηρίζεται από αντίστοιχο δείκτη του Ε.Π. Προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη ως το 2013.
Αριθμός δημοσίων φορέων και οριζόντιων λειτουργιών όπου εφαρμόζεται οργανωτικός και λειτουργικός ανασχεδιασμός και διοικητική ανασυγκρότηση	ΥΠΕΣΔΔΑ	-	30	Άξονας Προτεραιότητας 1, Ειδικός Στόχος 1.1	Υποστηρίζεται από αντίστοιχο δείκτη του Ε.Π. Προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη ως το 2013.
Ποσοστό ενσωμάτωσης των Κοινοτικών Οδηγιών στο Εθνικό Δίκαιο	Γενική Γραμματεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής/ 2006	97,9%	99,5%	Άξονας Προτεραιότητας 1, Ειδικός Στόχος 1.3	Υποστηρίζεται από αντίστοιχο δείκτη του Ε.Π. Προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη ως το 2013.
Ποσοστό γυναικών που καταλαμβάνουν υψηλές θέσεις (Διευθυντής, Γενικός Διευθυντής) στο	ΥΠΕΣΔΔΑ/ 2006	43%	46%	Άξονας Προτεραιότητας 3, Ειδικός Στόχος 3.2	Υποστηρίζεται από αντίστοιχο δείκτη του Ε.Π. Προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη ως το 2013.

Δημόσιο					
Ποσοστό μείωσης του διοικητικού κόστους επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που προέρχεται από την υποχρέωση συμμόρφωσής τους με το θεσμικό πλαίσιο	ΥΠΕΣΔΔΑ	-	25%	Άξονας Προτεραιότητας 1, Ειδικός Στόχος 1.4	Υποστηρίζεται από αντίστοιχο δείκτη του Ε.Π. Προβλέπεται η επίτευξη του δείκτη ως το 2013.

2.2.2 ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Σε ότι αφορά τις **Ευρωπαϊκές προτεραιότητες**, υπάρχει πλήρης ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ με τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την πολιτική Συνοχής και τις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, καθώς και για τις κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, όπως φαίνεται από τους αντίστοιχους Πίνακες που ακολουθούν:

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ με τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την πολιτική Συνοχής και Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση

	Άξονες προτεραιότητας		
	Άξονες ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης
Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την πολιτική Συνοχής			
Κατευθυντήρια Γραμμή: Βελτίωση των γνώσεων και της καινοτομίας με στόχο την ανάπτυξη			
1.2.3. Προώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας για όλους	✓	✓	✓
1.2.4. Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση	✓		
Κατευθυντήρια Γραμμή: Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας			
1.3.3. Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων		✓	✓
Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση			
Μικροοικονομικές Κατευθυντήριες Γραμμές			
ΟΚΓ 9. Διευκόλυνση της διάδοσης και της πραγματικής χρήσης των ΤΠΕ για την οικοδόμηση μιας Κοινωνίας της Πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς	(✓)	(✓)	(✓)
ΟΚΓ 11. Ενθάρρυνση της βιώσιμης χρήσης των πόρων και ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος και ανάπτυξης	(✓)		
ΟΚΓ 12. Ανάπτυξη σε έκταση και σε βάθος της εσωτερικής αγοράς	✓		
ΟΚΓ 13. Εξασφάλιση ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών εντός και εκτός Ευρώπης και προσκόμιση οφελών από την παγκοσμιοποίηση	✓		
ΟΚΓ 14. Δημιουργία ελκυστικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενθάρρυνση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσω της βελτίωσης των κανονιστικών ρυθμίσεων	✓		
ΟΚΓ 15. Προώθηση μιας περισσότερο επιχειρηματικής νοοτροπίας και δημιουργία περιβάλλοντος που να στρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις	(✓)		(✓)
Κατευθυντήριες Γραμμές των πολιτικών Απασχόλησης			
2. Βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων			
ΟΚΓ 23. Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο		✓	✓
ΟΚΓ 24. Προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες		✓	(✓)

Σημείωση 1 - Δεν περιλαμβάνεται αναφορά στον Άξονα Προτεραιότητας ΙV- Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής, δεδομένου ότι έχει οριζόντιο υποστηρικτικό ρόλο για όλο το εύρος των στόχων του ΕΠ.

Σημείωση 2 - ✓: Εκτιμώμενη άμεση και σημαντική συμβολή - συνέργεια, (✓): εκτιμώμενη έμμεση συμβολή

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Ανταπόκριση των προτεραιοτήτων του ΕΠ με τις κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την πολιτική βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013	Άξονες προτεραιότητας		
	Άξονες ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης	Άξονες ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης
Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα	✓	✓	✓
Ανταπόκριση	✓	✓	✓
Ισονομία και ενσωμάτωση	✓		✓
Συναινεση	✓		
Συμμετοχή	✓		
Διαφάνεια	✓		
Λογοδοσία	✓		
Εφαρμογή του Νόμου	✓		

Σημείωση 1 - Δεν περιλαμβάνεται αναφορά στον Άξονα Προτεραιότητας IV- Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής, δεδομένου ότι έχει οριζόντιο υποστηρικτικό ρόλο για όλο το εύρος των στόχων του ΕΠ.

Σημείωση 2 - ✓: Εκτιμώμενη άμεση και σημαντική συμβολή - συνέργεια, (✓): εκτιμώμενη έμμεση συμβολή

Ως αναλύθηκε στο 1.1.2.2., τα πέντε (5) κριτήρια καλής διακυβέρνησης που χρησιμοποιεί η Διεθνής Τράπεζα για τις τακτικές συγκρίσεις που πραγματοποιεί σε παγκόσμια κλίμακα, είναι:

- Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness).
- Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability).
- Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality).
- Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law).
- Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption).

Στο Παράρτημα 2.1. παρουσιάζεται η συγκριτική θέση της Ελλάδας μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.

Ως προκύπτει από την ανάλυση της αναπτυξιακής στρατηγικής (βλ. ενότητα 2.1.), οι τρεις (3) από τους τέσσερις (4) ειδικούς στόχους του συστημικού Άξονα Προτεραιότητας ΙΑ, ΙΒ και ΙΓ-Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της δημόσιας διοίκησης (δηλ. Ε.Σ.1-Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής των δημοσίων πολιτικών, Ε.Σ.2-Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας, Ε.Σ.3-Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων), αντιστοιχούν στα ως άνω πέντε (5) κριτήρια της Διεθνούς Τράπεζας, και στις Κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την πολιτική βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013.

Σε αυτό το πλαίσιο, η δέουσα υλοποίηση του Ε.Π. αναμένεται να συμβάλλει στην διαχρονική βελτίωση της θέσης της χώρας σε διεθνές επίπεδο.

2.3 ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Ενδεικτική κατανομή ανά κατηγορία παρέμβασης – earmarking

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 1	ΣΤΟΧΟΣ 2	ΣΥΝΟΛΟ
13	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τον πολίτη (ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, κ.λ.π)	24.723.781	776.219	25.500.000
14	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τις ΜΜΕ (ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και κατάρτιση, δικτύωση, κ.λ.π)	24.723.781	776.219	25.500.000
70	Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των μεταναστών στην απασχόληση και, συνεπώς, για την ενίσχυση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης.	8.241.260	258.740	8.500.000
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της ποικιλίας στο χώρο εργασίας.	8.241.260	258.740	8.500.000
63	Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας	123.640.389	5.228.702	128.869.091
69	Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας, ώστε να μειωθούν οι διακρίσεις φύλου στην αγορά εργασίας, και να εναρμονισθεί η εργασιακή με την ιδιωτική ζωή, όπως οι διευκολύνσεις παροχής υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και φροντίδας εξαρτημένων προσώπων.	50.114.936	1.689.500	51.804.436
72	Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να αυξηθεί η απασχολησιμότητα, να βελτιωθεί η συνάφεια της υποχρεωτικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης προς την αγορά εργασίας, και να προσαρμοστούν οι δεξιότητες του εκπαιδευμένου προσωπικού σε μία καινοτόμο αντίληψη και σε μια οικονομία βασισμένη στην κοινωνία της γνώσης.	55.026.054	1.069.130	56.095.184
73	Μέτρα για την αύξηση της δια βίου συμμετοχής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση συμπεριλαμβανοντας δράσεις για μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης από το σχολείο, του διαχωρισμού στα γνωστικά αντικείμενα με διακρίσεις φύλου, και για διεύρυνση της πρόσβασης στα αντικείμενα και στην ποιότητα της υποχρεωτικής/επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης	114.284.881	2.220.500	116.505.381
81	Μηχανισμοί για την βελτίωση των καλών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημιουργία ετοιμότητας στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων	61.046.370	2.479.538	63.525.908
85	Προετοιμασία, εφαρμογή παρακολούθηση και επιθεώρηση	16.647.345	522.655	17.170.000
86	Αξιολόγηση και Μελέτες, πληροφορίες και επικοινωνία	2.937.767	92.233	3.030.000
	ΣΥΝΟΛΟ	489.627.824	15.372.176	505.000.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ – ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΟΡΦΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Σύνολο
1	Μη επιστρεπτέα ενίσχυση	505.000.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΩΝΔΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ – ΕΔΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΔΑΦΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ	Σύνολο
0	Άνευ αντικειμένου	505.000.000

2.4 Σύνοψη των πορισμάτων της εκ των προτέρων αξιολόγησης

2.4.1 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT

2.4.1.1 Αξιολόγηση της επάρκειας της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ΕΠ

Για την αξιολόγηση της επάρκειας της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης που περιέχεται στο προγραμματικό κείμενο του ΕΠ, η εκ των προτέρων αξιολόγηση έλαβε υπόψη τις απαιτήσεις σχεδιασμού των ΕΠ, όπως αυτές προβλέπονται στα σχετικά Εθνικά και Κοινοτικά έγγραφα αναφοράς για την κατάρτιση των ΕΠ της περιόδου 2007-13. Με βάση τις απαιτήσεις αυτές, η κοινωνικοοικονομική ανάλυση που περιλαμβάνεται στο ΕΠ αξιολογείται με υψηλό βαθμό επάρκειας και τεκμηρίωσης. Ειδικότερα:

- Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης έχει γίνει με γνώμονα τους στόχους της ΕΕ (EU objectives driven analysis), δηλαδή περιλαμβάνει περιγραφή της κατάστασης του τομέα σε σχέση με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2005-08, την στρατηγική της Λισσαβόνας, τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την πολιτική της Συνοχής και τις κατευθύνσεις του ΕΚΤ για την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων για την προγραμματική περίοδο 2007-13.
- Η υφιστάμενη κατάσταση του τομέα κατά την έναρξη της νέας προγραμματικής περιόδου ποσοτικοποιείται με έναν αριθμό διαρθρωτικών δεικτών, με την αξιοποίηση στατιστικών δεδομένων της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank, 2005, Governance indicators) που παρέχουν τη δυνατότητα συγκριτικής ανάλυσης για την ποιότητα της διακυβέρνησης με τις λοιπές χώρες της ΕΕ, την ανάλυση δεικτών με διεθνείς συγκρίσεις για την έκταση της διαφθοράς (Transparency International, 2005, Transparency International Global Corruption Barometer), διαθέσιμες θεματικές έρευνες για το ανθρώπινο δυναμικό της δημόσιας διοίκησης, καθώς και σχετική δημοσίευτη έρευνα στο πλαίσιο της λειτουργίας του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη.
- Πέραν της ποσοτικοποιημένης αναφοράς που αποδίδει τη συγκριτική κατάσταση της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης με βάση τους διαθέσιμους ποσοτικούς δείκτες, στο ΕΠ εμπεριέχεται και εκτενής ποιοτική ανάλυση των αδυναμιών της χώρας στον τομέα της ανοικτής, συμμετοχικής, αποτελεσματικής και αποδοτικής δημόσιας διοίκησης, επικεντρώνοντας στις βασικές παραμέτρους της διοικητικής ικανότητας και του συστήματος καλής διακυβέρνησης, με ολοκληρωμένη και περιεκτική αναφορά στις διαπιστούμενες αδυναμίες και τις δομικές δυσλειτουργίες της δημόσιας διοίκησης που τις δημιουργούν, τα αρνητικά αποτελέσματα και τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί ή καταβάλλονται για την αντιμετώπισή τους, καθώς και τα στρατηγικά ζητήματα που τίθενται προς αντιμετώπιση από το νέο ΕΠ.
- Στην περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του ΕΠ, έχει περιληφθεί συνοπτική και επαρκής αποτίμηση των επιτευγμάτων της προγραμματικής περιόδου 2000-06, η οποία καθιστά δυνατό τον εντοπισμό των κύριων επιτευγμάτων, αλλά και των βασικών αναγκών που εξακολουθούν να υφίστανται και που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του νέου ΕΠ.

- Στο ΕΠ περιλαμβάνεται επίσης συνοπτική αναφορά στην περιφερειακή διάσταση της υφιστάμενης κατάστασης, το εύρος αναφοράς της οποίας αιτιολογείται με βάση το γεγονός ότι τόσο τα χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης που παρουσιάζονται στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης όσο και οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις του ΕΠ αφορούν στο σύνολο της χώρας και με δεδομένο ότι οι διαπιστούμενες περιφερειακές και τοπικές διαφοροποιήσεις και ανισότητες είναι πολύ περιορισμένες λόγω της ενιαίας οργάνωσης του κράτους. Η οριζόντια αυτή προσέγγιση είναι ορθή σε έναν τομέα που παρουσιάζει ακόμα βασικές αδυναμίες και ιδίως σε ένα ΕΠ που συγχρηματοδοτείται αποκλειστικά από το ΕΚΤ, όπου εκτιμάται ότι η περιφερειακή διαφοροποίηση των αναγκών είναι μικρότερη απ' ό,τι στις αντίστοιχες παρεμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν από ΕΠ του ΕΤΠΑ. Περιφερειακές ανισότητες όμως υπάρχουν και στα πεδία αναφοράς του ΕΚΤ, και το ΕΠ, που όντως περιλαμβάνει σημαντικές δράσεις που κατευθύνονται προς τη μείωσή τους, δεν μπορεί παρά να κερδίσει αν η διάσταση αυτή και οι εν λόγω παρεμβάσεις αναδειχθούν ευκρινέστερα στο προγραμματικό κείμενο του ΕΠ.
- Η κοινωνικοοικονομική ανάλυση περιλαμβάνει επαρκή αναφορά σε θέματα ισότητας των φύλων, καθότι το ΕΠ περιλαμβάνει ειδικό Άξονα Προτεραιότητας για το ζήτημα αυτό. Σε ότι αφορά στον τομέα του περιβάλλοντος, για το ΕΠ δεν απαιτείται μεν Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, γίνεται όμως αναφορά στην στήριξη του στόχου της αειφορίας μέσω των δράσεων ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης, οι φορείς της οποίας, στο επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και στα επίπεδα της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, ασκούν ρυθμιστικές αρμοδιότητες και αρμοδιότητες διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικών, οι οποίες άμεσα ή έμμεσα συμβάλλουν στον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος.

2.4.1.2 Αξιολόγηση της επάρκειας της ανάλυσης SWOT

Όπως και η ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης πάνω στην οποία εδράζεται, η ανάλυση SWOT του τομέα της Δημόσιας Διοίκησης που περιλαμβάνεται στο ΕΠ ως ένα εργαλείο οργάνωσης και συνοπτικής καταγραφής των συμπερασμάτων που προέκυψαν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αξιολογείται με ικανοποιητικό βαθμό επάρκειας και τεκμηρίωσης και μπορεί να αποτελέσει ουσιαστική βάση για την κατάρτιση του ΕΠ. Ειδικότερα, η ανάλυση SWOT παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Είναι πλήρης και αναλυτική και καλύπτει σε ικανοποιητικό βαθμό τόσο τα υπάρχοντα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του τομέα, όσο και τις ευκαιρίες και τις απειλές που διαγράφονται για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2007-13, όπως προκύπτουν από την περιγραφή της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης. Αποδίδει έτσι με εύληπτο και ολοκληρωμένο τρόπο τα βασικά χαρακτηριστικά του τομέα και υποστηρίζει την λήψη αποφάσεων για την διαμόρφωση της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΕΠ.
- Αν και δεν υπάρχει σαφώς καταγεγραμμένη ιεράρχηση ή προτεραιοποίηση των προσδιορισθεισών αναγκών (κάτι που αποτελεί χαρακτηριστικό όχι μόνο αυτού του ΕΠ αλλά και του συνόλου των ΕΠ, όπου παραμένουν ακόμα σημαντικά ελλείμματα να

καλυφθούν), η ανάλυση SWOT προσδιορίζει σαφώς τον βαθμό αναγκαιότητας κάλυψης των αναγκών αυτών.

- Αναδεικνύει πολιτικές, μέσα και εργαλεία για την αξιοποίηση των ισχυρών σημείων / ευκαιριών και για την αντιμετώπιση των αδυναμιών / απειλών που εντοπίστηκαν από την κοινωνικοοικονομική ανάλυση, υποστηρίζοντας έτσι την υλοποίηση των στόχων του ΕΠ.
- Προβάλλει επιτυχείς πρακτικές (π.χ. ΚΕΠ) ως βάση εκκίνησης για την ανάληψη μελλοντικών δράσεων ή την ενίσχυση υφισταμένων, συμβάλλοντας στην αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας και τεχνογνωσίας.
- Αναδεικνύει την χωρική διάσταση της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης, είτε μέσω περιορισμένων ειδικών αναφορών σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες, είτε μέσω γενικότερων αναφορών στην ανάγκη για αποκέντρωση ή την ενίσχυση των ΤΠΕ, που θα μειώσουν το μειονέκτημα της απόστασης ορεινών και νησιωτικών περιοχών από τις κεντρικές υπηρεσίες.

2.4.1.3 Συμπεράσματα

Από την αξιολόγηση της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης και της ανάλυσης SWOT προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σημεία ως σημαντικά για την διαμόρφωση της στρατηγικής του ΕΠ όσο και για την μετέπειτα εφαρμογή του:

- Η συγκριτική θέση της Ελλάδας σε ότι αφορά στη διοικητική ικανότητα της Δημόσιας Διοίκησης και την καλή διακυβέρνηση, σε σχέση με αυτήν των λοιπών κρατών μελών της ΕΕ, παρουσιάζεται ιδιαίτερα δυσμενής, με σημαντική επιβάρυνση στην σχέση κράτους πολίτη και σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας και στην επιχειρηματικότητα.
- Αδυναμίες παρατηρούνται και στους τρεις συντελεστές της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης: Τις δομές, το νομοθετικό πλαίσιο και το ανθρώπινο δυναμικό. Οι αδυναμίες αυτές θα πρέπει να μελετηθούν και να βελτιωθούν με την υλοποίηση του ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-13. Διαπιστώθηκαν όμως και ισχυρά σημεία που πρέπει να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν.
- Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην αναβάθμιση των δομών και συστημάτων για την ενίσχυση των προσόντων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και στην αποφασιστική αντιμετώπιση απαρχαιωμένων αντιλήψεων, νοοτροπιών και πρακτικών σε όλο το εύρος και σε όλα τα επίπεδα της Διοίκησης. Έμφαση επίσης θα πρέπει να δοθεί στη διάδοση και την αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων όπως οι ΤΠΕ για την ευρεία εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που θα βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα της Δημόσιας Διοίκησης και θα συμβάλει στον εκσυγχρονισμό της.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει τέλος να δοθεί στην εξασφάλιση μόνιμης, τακτικής και λειτουργικής συνεργασίας και στην αξιοποίηση των συνεργειών του ΕΠ με άλλα ΕΠ της περιόδου 2007-13, ιδίως το ΕΠ Ψηφιακής Σύγκλισης και τα ΠΕΠ, τα οποία περιλαμβάνουν συναφείς ή συμπληρωματικές δράσεις χρηματοδοτούμενες από το ΕΤΠΑ, έτσι ώστε να διασφαλισθεί ο απαραίτητος συντονισμός και χρονισμός των παρεμβάσεων, ο οποίος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να εξασφαλισθούν εκατέρωθεν τα αναμενόμενα θετικά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

2.4.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΠ

2.4.2.1 Αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού

Τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της εσωτερικής συνοχής και συνέπειας της στρατηγικής του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13 είναι τα εξής:

- Διαπιστώνεται υψηλή συνοχή του αναπτυξιακού οράματος και των προτεραιοτήτων πολιτικής του ΕΠ με τους Στρατηγικούς του Στόχους.

- Η ανάλυση καταδεικνύει ικανοποιητικό βαθμό ανταπόκρισης των Στρατηγικών Στόχων – αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του ΕΠ προς τις ανάγκες και δυνατότητες που έχουν προσδιοριστεί από την κοινωνικοοικονομική ανάλυση.
- Αναδεικνύεται σαφής, συνεπής και συνεχής διασύνδεση και διαβάθμιση της αναπτυξιακής στοχοθεσίας από το υψηλότερο (ΕΠ – Στρατηγικοί Στόχοι) ως το χαμηλότερο επίπεδο (Γενικοί Στόχοι – Άξονες Προτεραιότητας, Ειδικοί Στόχοι).
- Διαπιστώνεται ικανοποιητικός βαθμός συνάφειας των Γενικών Στόχων – Αξόνων Προτεραιότητας στην κατεύθυνση αξιοποίησης των ισχυρών σημείων και των δυνατοτήτων του τομέα, καθώς και στην κατεύθυνση άμβλυσης των αδυναμιών / απειλών του, όπως προκύπτουν από την κοινωνικοοικονομική ανάλυση και την ανάλυση SWOT.
- Διαπιστώνεται ικανοποιητικός βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων, με την πλειονότητα των Αξόνων Προτεραιότητας να παρουσιάζουν υψηλή συνέργεια μεταξύ τους.
- Το μείγμα πολιτικής που αποτυπώνεται στο ΕΠ προσεγγίζει με έναν ισορροπημένο τρόπο και με ικανοποιητικούς ex ante διαφαινόμενους όρους αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και συνέργειας τους στόχους του ΕΠ, συνθήκες οι οποίες δεν φαίνεται ex ante να ικανοποιούνται πληρέστερα από κάποιο εναλλακτικό μείγμα πολιτικής. Το ΕΠ δεν επικεντρώνει την προσπάθεια και τους πόρους του σε ορισμένους μόνο τομείς ή επίπεδα της δημόσιας διοίκησης, αλλά αποσκοπεί σε μια συνολική βελτίωση των πρακτικών και της αποτελεσματικότητάς της σε όλα τα μέτωπα, προβλέποντας για τον σκοπό αυτόν μια σειρά οριζόντιων παρεμβάσεων. Οι ειδικότερες στοχεύσεις και προτεραιότητες του προγραμματικού σχεδιασμού στην συνέχεια αναδεικνύονται με επιλεγμένα «έργα σημαίες» που σηματοδοτούν τομείς έμφασης ή άμεσης χρονικής προτεραιότητας, προσφέροντας έτσι και έναν τρόπο παρακολούθησης της προόδου που επιτυγχάνεται στα πρώτα κρίσιμα χρόνια εφαρμογής του ΕΠ, κάτι το ιδιαίτερα σημαντικό με δεδομένη την έλλειψη πρότερης σχεδιαστικής και διαχειριστικής εμπειρίας.
- Ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία του μείγματος πολιτικής του ΕΠ αποτελούν οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την ισότητα των φύλων. Το ΕΠ περιλαμβάνει πρόβλεψη για την ανάπτυξη μιας συνολικής και συγκροτημένης πολιτικής ανθρώπινου δυναμικού στην δημόσια διοίκηση, με την εφαρμογή ενός νέου πλαισίου διαχείρισης, αξιολόγησης και εργασιακής και μισθολογικής εξέλιξης των δημοσίων υπαλλήλων, ενώ και οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις για την εκπαίδευση και επιμόρφωσή τους τίθενται πλέον σε μια πιο ορθολογική βάση επαγγελματικών περιγραμμάτων και επιχειρησιακά καταγεγραμμένης διάγνωσης των αναγκών. Παράλληλα, όπως ήδη προαναφέρθηκε, το ΕΠ περιλαμβάνει ειδικό Άξονα Προτεραιότητας με στοχευμένες και εξειδικευμένες δράσεις που καλύπτουν όλες τις πτυχές (θεσμικές και επιχειρησιακές) ενδεδειγμένων παρεμβάσεων για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την προώθηση της θέσης της γυναίκας στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία, την αντιμετώπιση φαινομένων βίας κλπ.

- Σε ότι αφορά στην επάρκεια των πόρων, με δεδομένους τους περιορισμούς του γενικότερου χρηματοδοτικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται το ΕΠ (συνολικοί πόροι για την Ελλάδα κατά την νέα προγραμματική περίοδο και χρηματοδοτικές κατανομές του ΕΣΠΑ), εκτιμάται πως το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13 έχει όντως την δυνατότητα να επιφέρει σημαντική βελτίωση στον τομέα παρέμβασής του και να συμβάλλει αποτελεσματικά στη συνολική προσπάθεια διοικητικής μεταρρύθμισης της χώρας, με το δεδομένο ύψος των πόρων που του έχουν κατανεμηθεί.

2.4.2.2 Αξιολόγηση της επικινδυνότητας της στρατηγικής

Η εμπειρία από την υλοποίηση ενός αριθμού σχετικών δράσεων (ιδίως δράσεων που αφορούν στην επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης) με αυτές που εμπεριέχονται στο ΕΠ κατά την διάρκεια των δύο προηγούμενων προγραμματικών περιόδων αποτελούν μερική εγγύηση για την επιτυχή υλοποίηση και την αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του ΕΠ, χρειάζεται όμως προσοχή στην αξιοποίηση των διδαγμάτων από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και στην εξειδίκευση και την υλοποίηση των νέων δράσεων, ιδίως κατά τα πρώτα δύο χρόνια της προγραμματικής περιόδου 2007-13.

Το ΕΠ ενέχει σημαντικό βαθμό επικινδυνότητας της στρατηγικής, που απορρέει από την συνεχιζόμενη ύπαρξη βασικών αδυναμιών που διαπιστώθηκαν στην ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης του τομέα και στην ανάλυση SWOT (πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων, απαρχαιωμένες νοοτροπίες και πρακτικές, αδυναμίες στο σύστημα διαχείρισης και αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού, ανεπαρκής αξιοποίηση των ΤΠΕ για την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης κλπ). Για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις από τα πρώτα κιόλας στάδια εφαρμογής του ΕΠ, ενώ ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και σε ορισμένους καθοριστικούς παράγοντες που έχουν επανειλημμένα καταγραφεί και ως διδάγματα από την εμπειρία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, όπως, ενδεικτικά:

- Η ανάγκη για την εγκαθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών εφαρμογής και για τη μείωση, την επανεκτίμηση της καταλληλότητας και της διαχειριστικής ικανότητας και την πιστοποίηση των Τελικών Δικαιούχων, αλλά και αποφυγή του γιγαντισμού τους.
- Η ανάγκη αποφυγής του κατακερματισμού των διαθέσιμων πόρων σε μεγάλο αριθμό μικρών έργων και σε μεγάλο αριθμό Τελικών Δικαιούχων, καθώς και η ανάγκη, ιδίως στα δύο πρώτα χρόνια υλοποίησης του ΕΠ, για ρεαλιστική εκτίμηση της πραγματικής τεχνικής και θεσμικής ωριμότητας των έργων.
- Η εξ αρχής πλήρης προσαρμογή των Τελικών Δικαιούχων στις διαχειριστικές απαιτήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου, τόσο σε ότι αφορά την οικονομική διαχείριση και έλεγχο, όσο και σε ότι αφορά στην παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου των έργων, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η έγκαιρη δρομολόγηση διορθωτικών παρεμβάσεων και να προλαμβάνονται ή να ελαχιστοποιούνται οι ενδεχόμενες αστοχίες.

- Η εξασφάλιση του μέγιστου βαθμού διαφάνειας, συναίνεσης και συνεργασίας σε όλο το εύρος και τα επίπεδα της διοίκησης για την απρόσκοπτη και οριζόντια εφαρμογή των παρεμβάσεων.
- Η εκμετάλλευση σύγχρονων μέσων, εργαλείων και μεθοδολογιών σχεδιασμού και εφαρμογής των παρεμβάσεων και η εξασφάλιση μόνιμης και λειτουργικής συνεργασίας και συνεργειών με τα άλλα σχετικά τομεακά ΕΠ και τα ΠΕΠ.

2.4.3 ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Αναφορικά με το βαθμό συνάφειας του ΕΠ με τις Εθνικές και Κοινοτικές πολιτικές, η εκ των προτέρων αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού ανέδειξε τα ακόλουθα:

- Το ΕΠ συνάδει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό τόσο με τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ 2007-13, όσο και τις Θεματικές Προτεραιότητες και τις επιμέρους αναφορές στον τομέα της δημόσιας διοίκησης του ΕΠΜ 2005-08, γεγονός που υπογραμμίζει την απόλυτη ευθυγράμμιση του προγραμματικού σχεδιασμού του ΕΠ με την γενικότερη εθνική αναπτυξιακή στρατηγική για την προγραμματική περίοδο 2007-13.
- Το ΕΠ εμφανίζει επίσης συνάφεια με 3 από τους 4 Στόχους του ΕΣΔΕΝ 2006-08, γεγονός που καταδεικνύει ότι ο προγραμματικός σχεδιασμός συμβάλλει ουσιαστικά ώστε η εξέλιξη των πολιτικών στον τομέα του εκσυγχρονισμού των δομών και των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης να περιλαμβάνουν ως αναπόσπαστο στοιχείο την αποφυγή και την διαχείριση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Το ΕΠ εμφανίζει ικανοποιητικό βαθμό συνάφειας με όλους τους Στόχους του ΕΚΤ που αφορούν στους Στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», ιδίως δε αυτού που αφορά στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων διοικήσεων, που αποτελεί το κατ' εξοχήν πεδίο αναφοράς του.
- Το ΕΠ επίσης συνάδει σε ικανοποιητικό βαθμό με το σύνολο των σχετικών με τον τομέα της δημόσιας διοίκησης Κοινοτικών Στρατηγικών Κατευθυντήριων Γραμμών για την Συνοχή (εξαιρουμένων δηλαδή μόνο αυτών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο αναφοράς του), καθώς και με το σύνολο των σχετικών με τον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης Ολοκληρωμένων Κατευθυντήριων Γραμμών για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση. Ιδιαίτερα ισχυρή συνάφεια εμφανίζει το ΕΠ με την οριζόντια Κοινοτική πολιτική για την προώθηση της ισότητας των φύλων, περιλαμβάνοντας για πρώτη φορά σε Ελληνικό ΕΠ ειδικό Άξονα Προτεραιότητας, με μεγάλο εύρος δράσεων για την υποστήριξη αυτής της πολιτικής.

Από τις ως άνω διαπιστώσεις (υψηλός βαθμός συνάφειας με Στόχους ΕΚΤ, ΣΚΓΣ και ΟΚΓΑΑ) υπογραμμίζεται η απόλυτη ευθυγράμμιση του προγραμματικού σχεδιασμού του ΕΠ με τις οριζόντιες Κοινοτικές πολιτικές και προτεραιότητες για την νέα προγραμματική περίοδο.

Η αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από την υλοποίηση του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13, ανέδειξε ότι, εφόσον οι παρεμβάσεις του ΕΠ υλοποιηθούν όπως έχουν σχεδιαστεί και με τον απαιτούμενο βαθμό προγραμματικού και χρονικού συντονισμού με άλλα συναφή ή/και συμπληρωματικά ΕΠ της επόμενης προγραμματικής περιόδου (ιδίως το ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση και τα ΠΕΠ) μπορούν βάσιμα και βιώσιμα να οδηγήσουν στην επίτευξη των πολύ σημαντικών ποιοτικών στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής και ειδικότερα στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.
- Βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων και μείωση του κόστους συναλλαγής με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των επενδύσεων μέσω της βελτίωσης της αξιοπιστίας του κράτους
- Προώθηση της ισότητας και της ισονομίας – Βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης ειδικών ομάδων του πληθυσμού.
- Πολλαπλασιαστικά οφέλη από την συνέργεια με άλλα ΕΠ

Επιπρόσθετα, η αξιολόγηση του πλέγματος ποσοτικών στόχων και δεικτών του ΕΠ ανέδειξε τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13 εμπεριέχει πλέγμα ποσοτικών στόχων και δεικτών (εκρών και αποτελεσμάτων) που χαρακτηρίζονται από επάρκεια, πληρότητα και εννοιολογική καταλληλότητα για να αποτυπώσουν αντιπροσωπευτικά το περιεχόμενο του ΕΠ.
- Οι δείκτες καλύπτουν δράσεις που αντιστοιχούν σε ποσοστό 75 % της δημόσιας δαπάνης του ΕΠ, ποσοστό επαρκές για το συγκεκριμένο ΕΠ, με δεδομένο α) ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που σχεδιάζεται αυτοτελές ΕΠ με αντικείμενο τη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης και, συνεπώς, για την πολύ μεγάλη πλειονότητα των παρεμβάσεων του δεν υπάρχει προηγούμενη εμπειρία αντίστοιχων δράσεων από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, ώστε να βοηθήσει στην ex ante ποσοτικοποίηση στόχων, β) ότι το ΕΠ, εκτός των μεγάλων παρεμβάσεων που έχουν ποσοτικοποιηθεί, περιλαμβάνει επίσης και μια σειρά από ανομοιογενείς, σε όρους μεγέθους και περιεχομένου, παρεμβάσεις οι οποίες, παρά την δυνητική σημαντικότητά τους, δεν προσφέρονται όμως για αξιόπιστη ex ante ποσοτικοποίηση, γ) ότι το ΕΠ περιλαμβάνει επίσης μια σειρά από παρεμβάσεις η υλοποίηση των οποίων προϋποθέτει ενδελεχή μελέτη της υφιστάμενης λειτουργικής κατάστασης τομέων και φορέων της δημόσιας διοίκησης και των τρόπων βελτίωσής της, με αποτέλεσμα οι παρεμβάσεις αυτές επίσης να μην προσφέρονται για ex ante ποσοτικοποίηση και δ) ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι ήδη διαμορφωμένοι δείκτες αποτυπώνουν το περιεχόμενο τόσο του ΕΠ συνολικά όσο και αυτό καθενός εκ των επιμέρους ΑΠ με αντιπροσωπευτικό και ισορροπημένο τρόπο, έτσι

ώστε να προσφέρουν ικανή ποσοτική βάση, με σαφείς και μετρήσιμους ποσοτικοποιημένους στόχους, για την παρακολούθηση και την αξιολόγησή του.

- Οι τιμές στόχου των επιλεγμένων δεικτών σε αρκετές περιπτώσεις αποτελούν προγραμματικές επιδιώξεις του σχεδιασμού, που κρίνονται μεν ως ρεαλιστικές, αλλά δεν μπορούν να τεκμηριωθούν ποσοτικά από την *ex ante* αξιολόγηση, με δεδομένη την έλλειψη προηγούμενων αντίστοιχων παρεμβάσεων, αλλά και την φύση ορισμένων από αυτές, όπως εξηγήθηκε στην προηγούμενη παράγραφο. Στις περιπτώσεις όπου *ex ante* τεκμηρίωση είναι δυνατή (π.χ. δράσεις του αφορούν στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού), οι τιμές στόχοι των επιλεγέντων δεικτών κρίνονται ως ορθές, ρεαλιστικές και επιτεύξιμες, με δεδομένο ότι έχουν κατά κύριο λόγο στηριχθεί σε διεξοδική ανάλυση του απολογιστικού μοναδιαίου κόστους αντίστοιχων παρεμβάσεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου ή σε στοιχεία υλοποίησης παρεμφερών παρεμβάσεων που υλοποιούνται από το ΥΠΕΣΔΔΑ.

2.4.5 ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠ

Η δυνατότητα αξιολόγησης της χωρικής διάστασης του συγκεκριμένου ΕΠ είναι πολύ περιορισμένη, με δεδομένη την σχεδιαζόμενη οριζόντια εφαρμογή των παρεμβάσεων του στο σύνολο της χώρας, αλλά και την διαπίστωση ότι οι περιφερειακές και τοπικές διαφοροποιήσεις και ανισότητες (κυρίως σε ότι αφορά σε δυνητικές παρεμβάσεις ΕΚΤ) στα λειτουργικά χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης είναι πολύ περιορισμένες λόγω της ενιαίας οργάνωσης του κράτους. Το ΕΠ πάντως, σε κάθε περίπτωση, αναμένεται να έχει θετική συμβολή στην μείωση των περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων μέσω των δράσεων του που αφορούν στην γενική βελτίωση των δημόσιων πολιτικών και των οργανωτικών δομών και λειτουργιών της διοίκησης σε όλα τα επίπεδα, καθώς και με την ενίσχυση των ΤΠΕ και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που θα μειώσουν το μειονέκτημα της απόστασης και της απομόνωσης ορεινών και νησιωτικών περιοχών από τις κεντρικές υπηρεσίες. Σε ότι αφορά στην Περιφερειακή κατανομή των πόρων, ποσοστό 55,1% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του ΕΠ κατευθύνεται προς τις 8 Περιφέρειες αμιγούς Στόχου 1, 41,9% προς τις 3 Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης και 3,0% προς τις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου στον Στόχο 2 των Διαρθρωτικών Ταμείων για την προγραμματική περίοδο 2007-13.

2.4.6 ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Σε ότι αφορά στην Κοινοτική προστιθέμενη αξία από την υλοποίηση του ΕΠ, με δεδομένο α) ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που σχεδιάζεται αυτοτελές ΕΠ με αντικείμενο τη βελτίωση της Δημόσιας Διοίκησης και β) ότι για την πολύ μεγάλη πλειονότητα των δράσεων του (εξαιρουμένων δηλαδή ορισμένων δράσεων επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων και αποσπασματικών δράσεων για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση) δεν υπήρξαν αντίστοιχες δράσεις κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, μπορεί κανείς βάσιμα να ισχυρισθεί ότι το σύνολο σχεδόν του ΕΠ, τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, αποτελεί

καθαρή συνεισφορά στην Κοινοτική προστιθέμενη αξία. Προς την άποψη αυτή συμβάλλουν:

- Η οικονομική προστιθέμενη αξία του ΕΠ από την άποψη της προσθετικότητας, με τη διάθεση για πρώτη φορά τόσο σημαντικού ύψους πόρων για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης.
- Οι παρεμβάσεις του ΕΠ για τη γενική βελτίωση των δημόσιων πολιτικών και των δομών και λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης, που υποστηρίζουν πλήρως το σχετικό πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ και προάγουν την ανάπτυξη και την απασχόληση αλλά και την οικονομική και κοινωνική συνοχή, σύμφωνα με τις οριζόντιες Κοινοτικές πολιτικές και προτεραιότητες.
- Η σημαντική αύξηση των πόρων για την ενίσχυση των δράσεων αλλά και για τη βελτίωση των συστημάτων αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, που δίνουν επιχειρησιακή υπόσταση στον κοινό Ευρωπαϊκό στόχο για τη μετάβαση στην οικονομία και την κοινωνία της γνώσης.
- Το γεγονός ότι το ΕΠ ανταποκρίνεται πολύ ικανοποιητικά στους ειδικότερους στόχους του ΕΚΤ που αφορούν στην ενεργητική προώθηση αφενός της κοινωνικής ένταξης και της ισότητας των ευκαιριών και, αφετέρου, της ισότητας των φύλων, περιλαμβάνοντας ρητή και λεπτομερή αναφορά σε σημαντικές παρεμβάσεις για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων, στο πλαίσιο των σχετικών οριζόντιων Εθνικών και Κοινοτικών πολιτικών.
- Η ποιοτική και ποσοτική προστιθέμενη αξία στο γενικότερο σύστημα εφαρμογής των Διαρθρωτικών Ταμείων, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της συνεργασίας και της εταιρικής σχέσης σε όλα τα επίπεδα μεταξύ κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής διοίκησης και μεταξύ αυτών και φορέων της οικονομίας και κοινωνίας, καθώς και του πολυετούς προγραμματισμού, παρακολούθησης, αξιολόγησης και υγιούς οικονομικής διαχείρισης, που προκύπτουν από την ίδια την υλοποίηση του ΕΠ, αλλά και ως πολύ σημαντικό μέρος των ειδικότερων παρεμβάσεών του.

2.4.7 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των προτεινόμενων γενικών ρυθμίσεων και συστημάτων υλοποίησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης (οριζόντιων για όλα τα ΕΠ της περιόδου 2007-13), καθώς και των πρόσθετων ρυθμίσεων, φορέων και μηχανισμών υλοποίησης που προβλέπονται ειδικότερα στο προγραμματικό κείμενο του συγκεκριμένου ΕΠ, κατέληξε στο γενικό συμπέρασμα ότι, εκ πρώτης τουλάχιστον όψεως, το προβλεπόμενο νέο σύστημα εφαρμογής εμφανίζει ορισμένες σημαντικές βελτιώσεις επί του αντίστοιχου θεσμικού πλαισίου που ίσχυσε κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2000-06 και αντιμετωπίζει ορισμένες ουσιαστικές αδυναμίες του τελευταίου, ιδίως σε ότι αφορά στην μείωση του αριθμού και στη διασφάλιση και πιστοποίηση της οργανωτικής και διαχειριστικής επάρκειας των Τελικών Δικαιούχων, τη θεσμοθέτηση αποτελεσματικών ενδιάμεσων φορέων υλοποίησης, τις ρυθμίσεις για την ηλεκτρονική δικτύωση όλων των Διαχειριστικών Αρχών για την αντιμετώπιση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και

τη βελτίωση του συντονισμού στα παράλληλα ή/και υπερκείμενα του ΕΠ επίπεδα (Εθνική Αρχή Συντονισμού, Διυπουργική Επιτροπή, Ετήσια Διάσκεψη Προέδρων Επιτροπών Παρακολούθησης κλπ). Όπως όμως προκύπτει και από την αντίστοιχη εμπειρία της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, η ωρίμανση, νομοθέτηση και αφομοίωση τέτοιων καθοριστικών θεσμικών και εφαρμοστικών μεταβολών σε όλα τα επίπεδα και από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και η δρομολόγηση της ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων με βάση τις νέες διαδικασίες, απαιτούν σημαντικό χρόνο και τούτο εγκυμονεί κινδύνους εξ ίσου σημαντικών καθυστερήσεων (παρόμοιων με αυτές που παρατηρήθηκαν στην αρχική περίοδο υλοποίησης και των δύο προηγούμενων ΚΠΣ), ιδίως στα πρώτα δύο κρίσιμα χρόνια της νέας προγραμματικής περιόδου και υπό τη «δαμόκλειο σπάθη» του αναπροσαρμοσμένου κανόνα « $v+3 / v+2$ ».

Ο παράγοντας αυτός αναδεικνύεται ως ιδιαίτερα σημαντικός για το συγκεκριμένο ΕΠ της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, όπου η επίτευξη ή μη σημαντικών *ποιοτικών* στόχων του Προγράμματος θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την άμεση ωρίμανση και δρομολόγηση υποστηρικτικών παρεμβάσεων, χωρίς τις οποίες ο ορθός χρονισμός καίριων δράσεων και ο απαραίτητος συντονισμός με άλλα ΕΠ (κυρίως το ΕΠ Ψηφιακής Σύγκλισης) θα τεθούν σε αμφιβολία, ακυρώνοντας στην πράξη τους φιλόδοξους στόχους και τα αποτελέσματα του αναμένονται από το ΕΠ.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί, μεταξύ άλλων, στην άμεση ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το νέο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στην εξίσου άμεση ολοκλήρωση και ενεργοποίηση του συστήματος αξιολόγησης της διαχειριστικής ικανότητας και πιστοποίησης των Δικαιούχων (χωρίς υπερβολές στις απαιτήσεις πιστοποίησης που θα είχαν σαν αποτέλεσμα σημαντική και αχρεία αύξηση του διαχειριστικού βάρους), καθώς και στην αξιοποίηση των ποικίλων διδαγμάτων που αναδείχθηκαν από τη διαχειριστική εμπειρία των ΕΠ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, τα οποία καταγράφονται σε προηγούμενη ενότητα και δεν επαναλαμβάνονται εδώ.

2.4.8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ EX ANTE ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η ex ante αξιολόγηση του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13 ανατέθηκε στην ένωση εταιρειών «Logotech Α.Ε. – Προοπτική Α.Ε.» με την με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΟΙΚ/Φ.803/2/24788 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΕΣΔΔΑ και την από 16/11/2006 σχετική Σύμβαση Ανάθεσης Έργου.

Καθ' όλη την διάρκεια σύνταξης της ex ante αξιολόγησης υπήρξε στενή συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη του ΥΠΕΣΔΔΑ επιφορτισμένα με την ευθύνη για την κατάρτιση του ΕΠ, καθώς και με τους Συμβούλους Κατάρτισης που προσελήφθησαν για την υποστήριξη της υπηρεσίας προς τον σκοπό αυτόν. Κατά τη συνεργασία αυτή, ο ex ante Αξιολογητής είχε την ευκαιρία να προτείνει βελτιώσεις σε διαδοχικές εκδόσεις του προγραμματικού κειμένου του ΕΠ, σε ζητήματα όπως η διατύπωση και η διαβάθμιση των στόχων, ο αριθμός, η δομή

και το περιεχόμενο των Αξόνων Προτεραιότητας, ο ενδεικνυόμενος βαθμός εξειδίκευσης των παρεμβάσεων, η καταλληλότητα των ειδικότερων ρυθμίσεων και μηχανισμών που προτείνονται για την προώθηση της εφαρμογής και των στόχων του ΕΠ, η καταλληλότητα και η μετρησιμότητα δεικτών κλπ., οι οποίες προτάσεις στην μεγάλη τους πλειονότητα έγιναν αποδεκτές και ενσωματώθηκαν στο τελικό προγραμματικό κείμενο του ΕΠ. Για το τελευταίο ζήτημα, της επάρκειας και της καταλληλότητας των δεικτών με βάση το προγραμματικό κείμενο του ΕΠ, έγινε επίσης ειδική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων στελεχών του ΥΠΕΣΔΔΑ, των Συμβούλων Κατάρτισης και ex ante Αξιολόγησης του ΕΠ, της ΕΥΣΕΚΤ και του ΥΠΟΙΟ. Εξυπακούεται βεβαίως ότι, αν και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, από την ανάληψη των καθηκόντων του και μετά, ο Αξιολογητής είχε άριστη και στενή συνεργασία με όλους τους προαναφερθέντες που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην διαδικασία σχεδιασμού του ΕΠ, το τελικό προϊόν της ex ante αξιολόγησης που αποτυπώνεται στην «Έκθεση εκ των προτέρων αξιολόγησης του ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-13» και στην παρούσα αναθεωρημένη σύνοψη διατηρεί πλήρως την ανεξαρτησία του και η ευθύνη για όλες τις απόψεις και τα αξιολογικά συμπεράσματα που εκφράζονται σε αυτό βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον ex ante Αξιολογητή.

2.5 Συνοπτική περιγραφή της διαδικασίας σχεδιασμού στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης

Η διαδικασία σχεδιασμού του επιχειρησιακού προγράμματος ακολούθησε τα εξής στάδια:

1. Επεξεργασία βασικού κειμένου στρατηγικής για την αναπτυξιακή προτεραιότητα *"Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης"* και *Ερωτηματολογίου διαβούλευσης*, με βάση το οποίο προσκλήθηκαν σε κατ' ιδίαν διαβουλεύσεις στο ΥΠΕΣΔΑ οι γενικοί γραμματείς των υπουργείων και περιφερειών, εκπρόσωποι των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων, περιλαμβανομένης της ΑΔΕΔΥ και της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Συνολικά στην διαβούλευση συμμετείχαν περισσότεροι από 50 φορείς με τους οποίους διεξήχθησαν συσκέψεις (βλέπε κατάλογο των φορέων που συμμετείχαν στο Παράρτημα 2), σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων ή εκπροσώπων και αντίστοιχα σε επίπεδο υπηρεσιακών στελεχών με στελέχη.
2. Συλλογή και επεξεργασία διαθέσιμου βιβλιογραφικού, στατιστικού και άλλου πληροφοριακού υλικού σχετικού με την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση και βιβλιογραφικού για την σχετική Ευρωπαϊκή και διεθνή εμπειρία.
3. Σύνταξη κειμένου *Στρατηγικής, προτεραιοτήτων και δράσεων επιχειρησιακού προγράμματος "Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης 2007-2013"*. Το κείμενο αξιοποίησε το διαθέσιμο βιβλιογραφικό και άλλο πληροφοριακό υλικό και τις προτάσεις, σχόλια, γνώμες, και δηλώσεις ενδιαφέροντος για συμμετοχή στις δράσεις του Προγράμματος που διατυπώθηκαν στις κατ' ιδίαν διαβουλεύσεις.
4. Διεξαγωγή ημερίδας δημόσιας διαβούλευσης με βάση το κείμενο *Στρατηγικής, προτεραιοτήτων και δράσεων επιχειρησιακού προγράμματος "Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης 2007-2013"*, την 26η Ιουνίου 2006.
5. Διατύπωση Γνώμης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί του κειμένου *Στρατηγικής, προτεραιοτήτων και δράσεων επιχειρησιακού προγράμματος "Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης 2007-2013"* (Ιούνιος 2006).
6. Επεξεργασία τελικού σχεδίου επιχειρησιακού προγράμματος με βάση τις συζητήσεις που διεξήχθησαν στο συνέδριο και περαιτέρω συνεργασίες με δημόσιους φορείς και κοινωνικούς εταίρους (Ιούλιος 2006 – Δεκέμβριος 2006).
7. Αποστολή εγγράφων από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προς τους ομόλογούς του των παραγωγικών Υπουργείων (αρ. Πρωτ. 4408-4412/30.11.2006), προκειμένου να προσδιορισθούν κατά προτεραιότητα συγκεκριμένα πεδία διοικητικών και οργανωτικών επεμβάσεων στους τομείς τους.
8. Υποβολή 1^{ου} σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος (6 Μαρτίου 2007).
9. Έναρξη διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή – 1^η συνάντηση (26 Απριλίου 2007).
10. Υποβολή 2^{ου} αναθεωρημένου σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος (9 Μαΐου 2007).

11. 2^η συνάντηση – διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (8 Ιουνίου 2007).
12. Η Απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής της 19 Ιουνίου 2007 για τις κύριες παρεμβάσεις του ΕΠ σε συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας πολιτικής, που επιτελούν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, ενώ επίσης συνδέονται με την παροχή των πλέον κρίσιμων υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
13. 3^η συνάντηση – διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (21 Ιουνίου 2007).
14. Τεχνικές συναντήσεις με αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Απρίλιος – Ιούλιος 2007).
15. Τεχνικές συναντήσεις με κοινωνικοοικονομικούς εταίρους για το περιεχόμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ιούνιος – Ιούλιος 2007).
16. Τεχνικές Συναντήσεις με ορισθέντα στελέχη από Υπουργεία, Γενικές Γραμματείες για την εξειδίκευση και ωρίμανση των δράσεων στις επιλεγέντες θεματικές περιοχές (Ιούνιος – Ιούλιος 2007).
17. Δημόσια διαβούλευση με βάση το σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» (με τα αποτελέσματα της 1^{ης} διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε.) – το σχέδιο Ε.Π. ήταν προσβάσιμο από την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το διάστημα 1.6.2007 – 2.7.2007.
18. Διεξαγωγή ημερίδας δημόσιας διαβούλευσης με βάση το σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» (με τα αποτελέσματα της 1^{ης}, 2^{ης} και 3^{ης} διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε.), την 2η Ιουλίου 2007.
19. Υποβολή 3^{ου} σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος (23 Ιουλίου 2007).

2.6 Προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών

Η ισότητα των ευκαιριών και η αντιμετώπιση των κάθε είδους διακρίσεων είτε αυτές αφορούν κοινωνικές ομάδες, πολιτισμικές ομάδες ή μειονότητες, είτε γενικότερα ευπαθείς ομάδες και ομάδες που απειλούνται από, ή υφίστανται, κοινωνικό αποκλεισμό -όπως τα άτομα με αναπηρίες- αποτελεί οριζόντιο στόχο που διατρέχει όλες τις προτεραιότητες και άξονες του Ε.Π. Οι ίσες ευκαιρίες δεν αποτελούν μια συγκυριακή και αστόχευτη ένωση δράσεων και ενεργειών αλλά εντάσσονται οργανικά ως οριζόντιος στόχος του Ε.Π.

Προκειμένου να συνεισφέρει στο στόχο αυτό, το Ε.Π. θα υποστηρίξει την προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών, σε όλο το εύρος των δράσεων των τεσσάρων (4) αξόνων του Προγράμματος, σε ότι αφορά και το σχεδιασμό των δημόσιων πολιτικών και την εφαρμογή τους σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης. Σε αυτό το πλαίσιο θα συμβάλλουν, σε συνδυασμό με τις δράσεις των άλλων επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζουν την πολιτική της Ισότητας, στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2005-2008 και του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Ανάπτυξης (για την ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας και την άμεση σύνδεσή τους με τις κεντρικές εθνικές πολιτικές προτεραιότητες - ανάπτυξη, απασχόληση, κοινωνική συνοχή). Η ολοκληρωμένη προσέγγιση του Ε.Π. στο θέμα των ίσων ευκαιριών εκφράζεται επίσης με την επισήμανση και καταγραφή των ειδικών αναγκών των ευπαθών ομάδων, τον εντοπισμό των σημείων και όψεων των δημόσιων πολιτικών που συντηρούν, εκούσια είτε ακούσια, τις διακρίσεις και τις ανισότητες, και την ενσωμάτωση της εμπειρίας που αποκτήθηκε από προηγούμενες κοινοτικές δράσεις («π.χ. Equal») καθώς και καλές πρακτικές άλλων διοικήσεων.

Η ως άνω προσέγγιση εξειδικεύεται σε αντίστοιχες ενδεικτικές δράσεις που θα ενταχθούν κατά περίπτωση στις κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων των αξόνων του προγράμματος ως εξής:

Ε.Σ. 1.1.: Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών

- Ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού και παρακολούθησης της καλής εφαρμογής των μέτρων/δράσεων για τις ίσες ευκαιρίες.
- Εξειδίκευση συστημάτων στοχοθεσίας/αποδοτικότητας σε ευπαθείς ομάδες δημοσίων υπαλλήλων (κατά περίπτωση σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο).

Ε.Σ. 1.2.: Διαφάνεια και Λογοδοσία

- Κατά τη δημιουργία δομών/υποδομών διαβούλευσης στο κέντρο και την περιφέρεια θα ληφθεί μέριμνα για την ακώλυτη έκφραση των απόψεων με ειδικές ανάγκες.

Ε.Σ. 1.3: Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων

- Ανάδειξη μέσω εξειδικευμένης ανάλυσης επιπτώσεων («διήθηση» / «screening») νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων από επιλεγμένα πεδία πολιτικής των επαχθών/θετικών συνεπειών της αναπηρίας.

- Κωδικοποίηση των διάσπαρτων διατάξεων (ιδίως των ευεργετημάτων) που αφορούν τα άτομα με αναπηρίες.

Ε.Σ. 1.4: Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσομένων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων

- Ενδυνάμωση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στα σημεία εξυπηρέτησης- και, ιδίως στις «υπηρεσίες μιας στάσης».

Ε.Σ. 2.1: Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών

- Συμπερίληψη δράσεων πολιτικής για την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρίες στα σχέδια ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ.

- Εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του υπαλληλικού κώδικα για τα άτομα με αναπηρίες στο σύνολο των δημοσίων υπηρεσιών της επικράτειας.

Ε.Σ.2.2: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη θεσμικών και διαρθρωτικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.

- Στο πλαίσιο της στοχευμένης κατάρτισης θα εκπονηθούν προγράμματα κατάρτισης και εκπαιδευτικά βοηθήματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

Ε.Σ.3.2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.

- Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των δράσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και της υποστήριξης των ΜΚΟ, θα λάβουν χώρα ενέργειες για τις γυναίκες με αναπηρίες.

Η Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. αναλαμβάνει την υποχρέωση να περιλάβει στις Ετήσιες Εκθέσεις του Ε.Π., συγκεκριμένα στοιχεία από την υλοποίηση ενεργειών για την προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών στο πλαίσιο των Α.Π. του παρόντος Ε.Π., και ειδικότερα, για τις ενέργειες που στοχεύουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων με συστημικό/θεσμικό χαρακτήρα, που αφορούν όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης. Επίσης, θα εκπονηθεί μελέτη αξιολόγησης, πριν το μέσο της προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να γίνει μια αποτίμηση ποσοτική και ποιοτική των αποτελεσμάτων των ενεργειών για την προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών και την αντιμετώπιση των κάθε είδους διακρίσεων. Στο πλαίσιο των πορισμάτων της εν λόγω μελέτης, θα γίνουν οι δέουσες ενέργειες.

2.7 Αειφόρος Ανάπτυξη

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα θα υποστηρίξει το στόχο της αειφόρου ανάπτυξης, μέσω των δράσεων βελτίωσης της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και των δράσεων ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης, οι φορείς της οποίας, στο επίπεδο της

κεντρικής κυβέρνησης αλλά και στα επίπεδα της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, ασκούν ρυθμιστικές αρμοδιότητες και αρμοδιότητες διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικών, οι οποίες άμεσα ή έμμεσα συμβάλλουν στον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης.

2.8 Ενσωμάτωση των πορισμάτων της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης

Δεν απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (βλέπε Κεφάλαιο 1.9).

2.9. Καινοτομία και Διακρατικότητα

Η καινοτομία και διακρατική διάσταση αναμένεται να επιφέρουν επιπρόσθετα θετικά αποτελέσματα στη συνολική στρατηγική προσέγγιση για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση, καθώς συνεισφέρουν όχι μόνο στην ενδυνάμωση καινοτόμων ιδεών και δυνατοτήτων, αλλά και στον εκσυγχρονισμό των διαφόρων θεσμών, ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα οικονομικά και κοινωνικά πρότυπα και στις αντίστοιχες προκλήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο συμβάλλουν στον ποιοτικό σχεδιασμό δράσεων, που προωθούν τους στόχους της Λισαβόνας.

Η καινοτομία και διακρατικότητα θα συνδεθούν με διαγνωσθείσες ανάγκες σε κάθε άξονα προτεραιότητας και στα προσδιορισθέντα θεματικά πεδία των παρεμβάσεων (π.χ. κοινωνική ένταξη μεταναστών, ενδυνάμωση της πολιτικής προστασίας). Στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού θα αναλυθούν, η συνάφεια, η στοχοθεσία, οι κατηγορίες των δράσεων, οι δείκτες, και οι μηχανισμοί υποστήριξης και εφαρμογής τους. Επίσης, θα γίνει περιγραφή της διασύνδεσης της προώθησης της καινοτομίας και της υποστήριξης της διακρατικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο των διατάξεων εφαρμογής του Συμπληρώματος Προγραμματισμού του Ε.Π., θα προσδιορισθούν συγκεκριμένες διαδικασίες για να εξασφαλίσουν τη διάχυση, προς τα καθ'ύλην αρμόδια υπουργεία, γενικές γραμματείες περιφερειών, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, των καλών πρακτικών, που προκύπτουν από τις καινοτομικές δράσεις και τη διακρατική συνεργασία με στόχο την ευρύτερη εφαρμογή τους και τη βελτίωση ή περαιτέρω ανάπτυξη των πολιτικών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των Αξόνων 1Α, 1Β και 1Γ, για την κατηγορία δράσεων 1.2.3., προβλέπεται ρητά η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων και των ΜΚΟ, *μέσω και καινοτομικών και διακρατικών συνεργασιών.*

Η ενίσχυση αυτή συνδέεται κυρίως:

- με τη διοικητική και επιχειρησιακή ενίσχυση των οργανώσεων των κοινωνικών εταιρών και των ΜΚΟ σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- με τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης και των ΜΚΟ.
- με τη διοικητική και επιχειρησιακή ενίσχυση των δομών κοινωνικής διαβούλευσης.
- με τη δημιουργία νέων ή και την αξιοποίηση υφιστάμενων δομών, λειτουργιών, δικτύων και υπηρεσιών, που αναπτύχθηκαν από οργάνωσεις των κοινωνικών εταιρών και ΜΚΟ στο πλαίσιο πρωτοβουλιών και καινοτόμων προγραμμάτων, όπως π.χ. EQUAL, με κύριο στόχο την άρση των διακρίσεων, την καταπολέμηση της θεσμικής μεροληψίας και την ισότιμη εργασιακή και κοινωνική ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Όσον αφορά τη διακρατική συνεργασία, και προκειμένου να εξυπηρετηθούν καλύτερα οι τομείς δημόσιας πολιτικής που έχουν προσδιορισθεί, οι ακόλουθες ενέργειες μπορεί να ενισχυθούν στο πλαίσιο του παρόντος Ε.Π.:

- Ανταλλαγή πληροφόρησης, τεχνογνωσίας, αποτελεσμάτων και καλών πρακτικών από άλλα Κράτη Μέλη.
- Αξιολογήσεις από άλλα Κράτη Μέλη.
- Κινητικότητα/ανταλλαγές προσώπων μεταξύ διοικήσεων.
- Διμερείς και πολυμερείς εταιρικές σχέσεις για κοινές ή συμπληρωματικές εργασίες.
- Πολυμερή σχέδια ειδικά για την προώθηση της ποιότητας των συστημάτων κατάρτισης μέσω της διακρατικής μεταφοράς καινοτομίας.
- Πολυμερή σχέδια και δίκτυα.

Φορέας για την υποστήριξη των καινοτομικών και διακρατικών ενεργειών θα είναι η «Διοικητική Αναδιοργάνωση Α.Ε». Συγκεκριμένα, θα υποστηρίξει την ως άνω ανάπτυξη και μεταφορά τεχνογνωσίας, τη διάχυση των καλών πρακτικών, τη δημιουργία «δικτύων» συνεργασίας, και την ενδυνάμωση της βιωσιμότητάς τους. Μέσω του ως άνω φορέα, θα διασφαλισθεί ο δέον καταμερισμός των δημόσιων δαπανών για την υλοποίηση κάθε καινοτομικής και διακρατικής ενέργειας.

Επιπλέον, για τους Άξονες IIIA, IIIB και IIIΓ, έχουν ενσωματωθεί οι καλές πρακτικές της Κ.Π. Equal και στους δύο (2) ειδικούς τους στόχους. Συγκεκριμένα, προβλέπεται:

1. Η δημιουργία και αξιοποίηση των διακρατικών θεματικών δικτύων για δράσεις που αφορούν στην ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας σε όλες τις πολιτικές, και,

2. Η αξιοποίηση εταιρικών σχέσεων για δράσεις που αφορούν στην ανάδειξη γυναικών σε αιρετές θέσεις ευθύνης, στην υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης, στην υποστήριξη γυναικών θυμάτων βίας και trafficking.

3.1 Εσωτερική αρχιτεκτονική του ΕΠ και διάρθρωση σε άξονες προτεραιότητας

3.1.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΆΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Οι δράσεις του ΕΠ αφορούν τέσσερις (4) Γενικούς Στόχους ως εξής:

- Γενικός Στόχος I: Αναβάθμιση των δημόσιων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης.
- Γενικός Στόχος II: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.
- Γενικός Στόχος III: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.
- Γενικός Στόχος IV: Τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

Καθένας από τους τέσσερις (4) αυτούς γενικούς στόχους οργανώνεται σε τρεις (3) άξονες προτεραιότητας σε αντιστοιχία προς τις τρεις (3) κατηγορίες περιφερειών της χώρας:

- Περιφέρειες σύγκλισης: Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Θεσσαλία, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Ιόνια Νησιά, Κρήτη, Βόρειο Αιγαίο.
- Περιφέρειες σταδιακής εξόδου: Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Αττική.
- Περιφέρειες σταδιακής εισόδου: Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο.

Συνολικά, το ΕΠ διαρθρώνεται σε δώδεκα (12) Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.) ως εξής:

- Γενικός Στόχος I

- Άξονας Προτεραιότητας IA: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IB: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IΓ: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου .

- Γενικός Στόχος II

- Άξονας Προτεραιότητας IIA: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IIB: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IIG: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου.

- Γενικός Στόχος III

- Άξονας Προτεραιότητας IIIA: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IIIB: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IIIG: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου.

- Γενικός Στόχος IV

- Άξονας Προτεραιότητας IVA: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 8 Περιφέρειες σύγκλισης.
- Άξονας Προτεραιότητας IVB: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου.
- Άξονας Προτεραιότητας IVΓ: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής στις 2 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου.

3.1.2 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Οι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων κατά γενικό στόχο - άξονα προτεραιότητας (Α.Π.), και ειδικό στόχο (Ε.Σ.), έχουν ως εξής:

Γενικός Στόχος I - Άξονες προτεραιότητας IA, IB, IG: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών μέσω του εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης.

- *Ειδικός Στόχος 1: Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.*

- Ενίσχυση του σχεδιασμού (οριοθέτηση των πεδίων πολιτικής μέσα από την άρση των επικαλύψεων), της παρακολούθησης, του συντονισμού και της αξιολόγησης της πολιτικής, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Δράσεις οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού (συστήματα στοχοθεσίας, αποδοτικότητας) της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Δράσεις για την ενδυνάμωση της πολιτικής προστασίας.

- *Ειδικός Στόχος 2: Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.*

- Δράσεις εκσυγχρονισμού του συστήματος προϋπολογισμού και δημοσιονομικής διαχείρισης.

- Ενσωμάτωση των πορισμάτων των ελεγκτικών σωμάτων και του Συνηγόρου του Πολίτη στις οικείες πολιτικές προκειμένου να επέλθουν ρυθμιστικές και οργανωτικές αλλαγές που οδηγούν στην αντιμετώπιση της διαφθοράς.
- Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των οργανώσεων των κοινωνικών εταιρών και των ΜΚΟ.
- Δράσεις αναβάθμισης της διοικητικής ικανότητας των Δικαστηρίων.

- Ειδικός Στόχος 3: Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.

- Εφαρμογή πολιτικής για την αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας νομοθετικών ρυθμίσεων βάσει της εγκυκλίου του Πρωθυπουργού Υ190/2006.
- Παρακολούθηση, συντονισμός και επίσπευση της ενσωμάτωσης του Κοινοτικού Δικαίου με εφαρμογή των Αρχών της Εγκυκλίου του Πρωθυπουργού Υ190/2006.
- Διοικητικές κωδικοποιήσεις του ρυθμιστικού πλαισίου της δημόσιας δράσης.

- Ειδικός Στόχος 4: Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων.

- Δράσεις απλούστευσης διοικητικών διαδικασιών που οδηγούν σε μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή των απαραίτητων οργανωτικών αλλαγών σε δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να εγκατασταθούν συστήματα ΤΠΕ, για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή των απαραίτητων οργανωτικών αλλαγών σε δημόσιες υπηρεσίες στις οποίες έχουν εγκατασταθεί συστήματα ΤΠΕ, για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.

Γενικός Στόχος II - Άξονες προτεραιότητας IIA, IIB, IIG: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.

- Ειδικός Στόχος 1: Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.

- Δράσεις υποστήριξης και εφαρμογής θεσμικών αλλαγών για ένα αποτελεσματικό, αποδοτικό και αξιοκρατικό σύστημα ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων της δημόσιας διοίκησης.
- Δράσεις ενίσχυσης της οργανωτικής και επιχειρησιακής επάρκειας των διευθύνσεων ανάπτυξης ανθρωπίνου δυναμικού στη δημόσια διοίκηση.

- *Ειδικός Στόχος.2: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη θεσμικών και διαρθρωτικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.*

- Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας σχεδιασμού και εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης στη δημόσια διοίκηση.
- Δράσεις ενδυνάμωσης και προσαρμογής των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης στις διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές.

Γενικός Στόχος III - Άξονες προτεραιότητας IIIA, IIIB, IIIG: Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης

- *Ειδικός Στόχος 1: Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας, και των μηχανισμών και δομών εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης για θέματα ισότητας των φύλων.*

- Κωδικοποιήσεις και απλουστεύσεις νομοθετικών, κανονιστικών ρυθμίσεων για την ισότητα των φύλων σε τομείς πολιτικής.
- Αξιολόγηση των επιπτώσεων δημοσίων πολιτικών στην ισότητα των φύλων.
- Προαγωγή της ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.
- Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του πυρήνα παραγωγής των πολιτικών ισότητας καθώς και των συμβουλευτικών, συντονιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών της ισότητας των φύλων.

- *Ειδικός Στόχος 2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.*

- Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.
- Δράσεις ευαισθητοποίησης και κατάρτισης του συνόλου της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης σε θέματα ισότητας των φύλων.
- Ενίσχυση των δράσεων των ΟΤΑ προς όφελος της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της βίας.
- Υποστήριξη των ΜΚΟ (γυναικείων οργανώσεων).

Γενικός Στόχος IV - Άξονες προτεραιότητας IVA, IVB, IVΓ: Τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

- *Ειδικός Στόχος 1: Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.*

- Δράσεις δημιουργίας και υποστήριξης της λειτουργίας μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.

- *Ειδικός Στόχος.:2: Δράσεις τεχνικής υποστήριξης του προγράμματος.*

- Δράσεις υποστήριξης της προετοιμασίας, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και των επιθεωρήσεων του προγράμματος.
- Δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας.
- Δράσεις εκπόνησης μελετών, εμπειρογνωμοσυιών και αξιολογήσεων.

3.1.3 ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Σε συνέπεια της λογικής βάσει της οποίας μεταξύ των Γενικών Στόχων του Ε.Π. προτεραιότητα αποτελεί ο πρώτος, μεταξύ των ειδικών στόχων και παρεμβάσεων του Ε.Π., προτεραιότητα αποτελούν οι ειδικοί στόχοι και οι υπό αυτούς παρεμβάσεις που έχουν συστηματικό κυρίως, χαρακτήρα, δηλαδή:

- Όλοι οι ειδικοί στόχοι και παρεμβάσεις του πρώτου Γενικού Στόχου (Άξονες Προτεραιότητας ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ),
- Ο πρώτος ειδικός στόχος και οι υπό αυτόν συστηματικές παρεμβάσεις του δεύτερου Γενικού Στόχου (Άξονες Προτεραιότητας ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ)
- Οι δύο ειδικοί στόχοι και υπό αυτούς συστηματικές παρεμβάσεις του τρίτου Γενικού Στόχου (Άξονες Προτεραιότητας ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ)
- Ο πρώτος ειδικός στόχος και η υπό αυτόν προβλεπόμενη συστηματική παρέμβαση του τέταρτου Γενικού Στόχου (Άξονες Προτεραιότητας ΙVΑ, ΙVΒ, ΙVΓ)

Η χρηματοοικονομική κατανομή των αξόνων προτεραιότητας αντανακλά την ως άνω προτεραιοποίηση (βλ. και ανωτέρω 2.1.4).

Ο προσδιορισμός «Έργων- Σημαίες» αποτελεί καινοτομικό στοιχείο του παρόντος Ε.Π. Τα «Έργα- Σημαία» είναι ώριμα έργα, με ορατά και άμεσα αποτελέσματα. Λόγω της προστιθέμενης αξίας τους, η δέουσα διάχυση των αποτελεσμάτων τους, αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική Δημόσια Διοίκηση. Επί πλέον η προσέγγιση αυτή είναι αναγκαία, δεδομένου ότι δεν υπάρχει αντίστοιχο Ε.Π. με έργα βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας στο πλαίσιο της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου.

Αναλυτικότερα, τα έργα σημαία είναι τα εξής:

Γενικός Στόχος I - Άξονες Προτεραιότητας IA, IB, IG: Αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών μέσω του εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου και του ανασχεδιασμού δομών και διαδικασιών.

- Ειδικός Στόχος 1: Βελτίωση των μηχανισμών σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.

1. Επιχειρησιακή λειτουργία της κεντρικής «Μονάδας ελέγχου ποιότητας Ρυθμίσεων» στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης και συντονισμός της με τις Μονάδες Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης πολιτικής των Υπουργείων.
2. Δημιουργία Μονάδων Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης πολιτικής στα Υπουργεία υπό το συντονισμό της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.
3. Μοντελοποίηση διαδικασιών εφαρμογής του νέου υπαλληλικού κώδικα.
4. Επανασχεδιασμός της Δασοπροστασίας σε εθνικό επίπεδο.

- Ειδικός Στόχος 2: Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

4. Οργάνωση και επιχειρησιακή λειτουργία δομών κοινωνικής διαβούλευσης.

- Ειδικός Στόχος 3: Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων

5. Κωδικοποιήσεις στους τομείς κυβερνητικής προτεραιότητας: Δάση, Τουρισμός, Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Ασφάλιση.

- Ειδικός Στόχος 4: Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων.

6. Μελέτη και εφαρμογή ανασχεδιασμού διαδικασιών για τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και του διοικητικού κόστους.
7. Απλούστευση των διαδικασιών για τη χορήγηση κύριας και διαδοχικής ασφάλισης του ΙΚΑ.

Γενικός Στόχος II - Άξονες Προτεραιότητας IIA, IIB, IIG: Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης

- Ειδικός Στόχος 1: Προώθηση διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών στην πολιτική ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων της δημόσιας διοίκησης.

1. Αναβάθμιση, ενίσχυση ή και αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ.
2. Εκπόνηση σχεδίων εκπαίδευσης υπουργείων

Γενικός Στόχος III – Άξονες Προτεραιότητας IIIA, IIIB, IIIG: Η ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης

- *Ειδικός Στόχος 1: Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας.*

1. Διοικητική Κωδικοποίηση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων στον τομέα της ισότητας των φύλων.
2. Αποτίμηση των επιπτώσεων 100 νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων στην πολιτική ισότητας των φύλων.

- *Ειδικός Στόχος 2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.*

3. Οργάνωση υπηρεσιών για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.

Γενικός Στόχος IV – Άξονες Προτεραιότητας IVA, IVB, IVΓ: Η τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

- *Ειδικός Στόχος 1: Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.*

1. Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία δομής υποστήριξης της οργανωτικής και διοικητικής αλλαγής των δημοσίων φορέων.

Ενδεικτική Χρηματοδοτική Βαρύτητα των Ειδικών Στόχων (Ε.Σ.) ανά Άξονα Προτεραιότητας (Α.Π.) του Ε.Π.

Με βάση τις προτεραιότητες του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης όπως αυτές προσδιορίστηκαν στην κοινωνικοοικονομική ανάλυση και την ανάλυση SWOT και εξειδικεύτηκαν σε δράσεις μέσω του στρατηγικού σχεδιασμού, η σχετική χρηματοδοτική βαρύτητα (%) των Ειδικών Στόχων (Ε.Σ.) ανά Άξονα Προτεραιότητας (Α.Π.) του Ε.Π, όπως αυτή διαμορφώνεται ενδεικτικά και μη δεσμευτικά στο παρόν στάδιο, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΕΠ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ							
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ IA, IB, IG		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ IIA, IIB, IIG		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ IIIA, IIIB, IIIG		ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ IVA, IVB, IVΓ	
ΕΣ	%	ΕΣ	%	ΕΣ	%	ΕΣ	%
ΕΣ 1	28%	ΕΣ 1	20%	ΕΣ 1	58%	ΕΣ 1	89%
ΕΣ 2	27%	ΕΣ 2	80%	ΕΣ 2	42%	ΕΣ 2	11 %
ΕΣ 3	20%						
ΕΣ 4	25%						

3.2. Περιγραφή αξόνων προτεραιότητας

3.2.1. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Γενικοί και ειδικοί στόχοι

Γενικός Στόχος

Η αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών μέσω του εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου και του ανασχεδιασμού δομών και διαδικασιών.

Στο πλαίσιο της γενικότερης στρατηγικής της χώρας για την 4η προγραμματική περίοδο, και στην κατεύθυνση του να προσδιορισθούν οι δημόσιες εκείνες πολιτικές που είναι αναγκαίο να ενισχυθούν μέσω του Ε.Π. προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα αναμενόμενα οφέλη έχουν γίνει οι εξής ενέργειες:

Με δεδομένη την ανάγκη οι παρεμβάσεις του ΕΠ να επικεντρωθούν στους κρίσιμους για την Ανάπτυξη τομείς δημοσίων πολιτικών ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κάλεσε με έγγραφο του τους ομολγούς του των παραγωγικών Υπουργείων, να προσδιορίσουν κατά προτεραιότητα συγκεκριμένα πεδία διοικητικών και οργανωτικών επεμβάσεων στους τομείς τους⁴⁵.

Κατόπιν των σχετικών διαβουλεύσεων που ακολούθησαν προσδιορίστηκαν οι κάτωθι θεματικές περιοχές, για τις οποίες υπάρχει η πολιτική βούληση και η απαραίτητη ωριμότητα να ενταχθούν κατά προτεραιότητα στο Ε.Π⁴⁶:

- Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος του επιχειρείν.
- Ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών για την καλύτερη εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών.
- Υγεία και Κοινωνική Αλληλεγγύη (διακριτές δράσεις)
- Μεταναστευτική Πολιτική.
- Δικαιοσύνη – Ενίσχυση διοικητικής ικανότητας των μηχανισμών απονομής της Δικαιοσύνης.
- Κοινωνική Ασφάλιση (διακριτές δράσεις).
- Αγροτική Πολιτική (διακριτές δράσεις).

⁴⁵ Τα υπ'αρ. 4408-4412/30.11.2006 έγγραφα του ΥΠΕΣΔΔΑ.

⁴⁶ Η από 19.6.2007 Απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής.

Επιπλέον η Ενδυνάμωση της Πολιτικής Προστασίας προστέθηκε λόγω των καταστροφών του θέρους του 2007 στις θεματικές προτεραιότητες.

Με αντίστοιχες διαδικασίες, μπορεί να εμπλουτισθούν οι ως άνω θεματικές περιοχές.

Επίσης, η αρχή της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας θα αποτελέσει οριζόντια προτεραιότητα (και στις επιλεγείσες θεματικές περιοχές).

- Ειδικός Στόχος 1.1: Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού, εφαρμογής και ελέγχου των δημόσιων πολιτικών.

Με τον Ειδικό Στόχο 1.1. επιδιώκεται: α) η βελτίωση του επιτελικού έργου των Υπουργείων μέσω της αποσαφήνισης επιτελικών και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων, η άρση των επικαλύψεων που προκαλούνται από τις συναρμοδιότητες, και η αποφυγή της κατάτμησης των αρμοδιοτήτων στα πολλαπλά επίπεδα διοίκησης, β) η ενδυνάμωση και δημιουργία αξιόπιστων μηχανισμών παρακολούθησης της εφαρμογής των πολιτικών μέσα από τη στοχοθεσία και τη θέσπιση δεικτών αποδοτικότητας, με υιοθέτηση κατάλληλων μεθοδολογιών και πρακτικών εργαλείων πολιτικής και γ) η βελτίωση της λειτουργίας των ελέγχων μέσα από την ανάπτυξη κατάλληλου θεσμικού και διοικητικού πλαισίου, την αναδιοργάνωση των δομών των ελεγκτικών μηχανισμών και η υποστήριξή τους με κατάλληλα συστήματα ΤΠΕ.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

1.1.1. Ενίσχυση του σχεδιασμού (οριοθέτηση των πεδίων πολιτικής μέσα από την άρση των επικαλύψεων), της παρακολούθησης, του συντονισμού και της αξιολόγησης της πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

1.1.1.α. Ενίσχυση της επιτελικής λειτουργίας της Διοίκησης για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Έργα - Σημαίες

- Επιχειρησιακή λειτουργία της κεντρικής «Μονάδας ελέγχου ποιότητας Ρυθμίσεων» στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης και συντονισμός της με τις Μονάδες Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης πολιτικής των Υπουργείων.
- Δημιουργία Μονάδων Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης πολιτικής στα Υπουργεία υπό το συντονισμό της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

Οι Μονάδες αυτές θα εξασφαλίσουν τη διοικητική συνέχεια και θα συντελέσουν στον επιτελικό ανασχηματισμό των Υπουργείων. Θα εξασφαλίσουν τη δέουσα ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου σε εθνικό δίκαιο, και τη διενέργεια αναλύσεων κανονιστικών επιπτώσεων, που αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο

της κανονιστικής μεταρρύθμισης. Υπογραμμίζεται, ότι οι Μονάδες θα είναι υπεύθυνες για την καλή εφαρμογή των μέτρων/δράσεων για τις ίσες ευκαιρίες.

1.1.1.β. Ενδυνάμωση / Αναβάθμιση των μεθοδολογιών και διαδικασιών παραγωγής και εφαρμογής της πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Έργο - Σημεία

- Μοντελοποίηση διαδικασιών εφαρμογής του νέου υπαλληλικού κώδικα.

Σκοπός του νέου Υπαλληλικού Κώδικα είναι η καθιέρωση ενιαίων και ομοιόμορφων κανόνων και προτύπων που διέπουν την πρόσληψη και την υπηρεσιακή κατάσταση των πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, σύμφωνα ιδίως με τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης και την ανάγκη διασφάλισης της μέγιστης δυνατής απόδοσης κατά την εργασία τους.

Λοιπές Ενδεικτικές Δράσεις

- Βελτίωση της εποπτείας της αγοράς τροφίμων με έμφαση στην αναθεώρηση, τροποποίηση, συμπλήρωση του υφισταμένου θεσμικού-νομικού πλαισίου των ελέγχων και του εκσυγχρονισμού της.

Το έργο στοχεύει στην ομαλότερη λειτουργία της αγοράς, στην απλοποίηση του νομικού-θεσμικού πλαισίου επιβολής κυρώσεων, στην προστασία των καταναλωτών και στη διαφάνεια του ελεγκτικού μηχανισμού.

- Βελτίωση του οριζόντιου και κάθετου συντονισμού μεταξύ των υπηρεσιών αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων.

Το παρόν έργο στοχεύει να βελτιώσει το συντονισμό των υπηρεσιών προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, ήτοι η ισόρροπη σχέση μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και της προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, η απλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας, και ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των βιομηχανικών-βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

- Επανα-οριοθέτηση αρμοδιοτήτων και λειτουργιών της Κεντρικής Διοίκησης προς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, τομεακής ή χωρικής εμβέλειας, σε συνδυασμό με την ενίσχυση του επιτελικού ρόλου της Κεντρικής Διοίκησης.

Η συνταγματική και ορθολογική επιταγή για την αποκεντρωμένη οργάνωση και διοίκηση των δημόσιων υπηρεσιών καθιστά αναγκαία την πολυβάθμια τοπική και περιφερειακή αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση των κρατικών λειτουργιών.

Η αρχή της επικουρικότητας θέτει ένα τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης. Η αρχή της οικονομίας των επιπέδων διοίκησης συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητά τους: όσο λιγότερα και ισχυρότερα τα επίπεδα της διοίκησης, τόσο αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη καθίσταται η λειτουργία τους.

- Παρεμβάσεις για την εφαρμογή των περιβαλλοντικών πολιτικών σε επίπεδο κεντρικής, περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα μείζονα προβλήματα που υπάρχουν στον τομέα του περιβάλλοντος καθιστούν επιτακτική τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων για την εφαρμογή των περιβαλλοντικών πολιτικών, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της οικονομίας των επιπέδων διοίκησης.

- Παρεμβάσεις για την καλύτερη εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής.

Λαμβάνοντας υπόψη, τόσο την υφιστάμενη διάρκεια παραμονής όσων διαμένουν στη χώρα, όσο και τις εκτιμήσεις για περαιτέρω μείωση των καθαρών μεταναστευτικών εισροών, συνάγεται ότι οι κρατικές πρωτοβουλίες θα πρέπει να αναπτύσσονται με βάση την τάση σταθεροποίησης του μεταναστευτικού φαινομένου και να κατευθύνονται κυρίως σε θέματα κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και κυρίως αυτών που αφορούν την εκπαίδευση, την απασχόληση και τις υπηρεσίες πρόνοιας. Σε αυτό το πλαίσιο στοχεύονται η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του ΥΠΕΣΔΔΑ, αλλά και των Περιφερειών, με γνώμονα την ταχύτερη και απλούστερη έκδοση των αδειών διαμονής, την επιτάχυνση της διαδικασίας των μετακλήσεων, μέσω της καταπολέμησης των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, και η ενίσχυση των δομών που συνδέονται με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.

1.1.1.γ. Ενίσχυση των Υπηρεσιακών Μονάδων και των λειτουργιών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου και αξιολόγησης της εφαρμογής των πολιτικών σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Κομβικής σημασίας κρίνεται η εισαγωγή συστημάτων παρακολούθησης της εφαρμογής των πολιτικών στα Σώματα και τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης & Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, και εκπόνηση εργαλείων επικεντρωμένων στα αποτελέσματα.

Αντίστοιχα, η καθιέρωση του εσωτερικού ελέγχου θα συμβάλλει στη συνεχή παρακολούθηση των διαδικασιών και στον έλεγχο των πράξεων της διοίκησης. Οι εσωτερικοί ελεγκτές θα βελτιώσουν τη χρηστή διοίκηση και θα διευκολύνουν την εποπτεία που ασκούν τα αρμόδια όργανα.

1.1.2. Δράσεις οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού (συστήματα στοχοθεσίας και αποδοτικότητας) φορέων της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

1.1.2.α. Συστήματα στοχοθεσίας και αποδοτικότητας

Η εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων αποσκοπεί στον καθορισμό σαφών επιδιώξεων-επιδόσεων στα κορυφαία ιεραρχικά κλιμάκια κάθε υπηρεσίας και εν συνεχεία στην καθοδική διάχυση των συλλογικών αυτών επιδιώξεων υπό μορφή εξειδικευμένων δράσεων σε κάθε κατώτερο ιεραρχικό επίπεδο. Σκοπός είναι η αποτελεσματικότερη

λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και η ανταπόκριση του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες ανάγκες και τα νέα πρότυπα διοίκησης. Η εγκαθίδρυση συστημάτων στοχοθεσίας και αποδοτικότητας είναι πολύ σημαντική για την ευόδωση της Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Υπογραμμίζεται ότι στο πλαίσιο της αρχής της μη διάκρισης θα εξειδικευθούν τα συστήματα στοχοθεσίας και αποδοτικότητας για τις ευπαθείς ομάδες.

1.1.2.β. Δράσεις για τον εξορθολογισμό και την οργανωτική και επιχειρησιακή ανασυγκρότηση / βελτίωση Υπηρεσιών και Μονάδων.

Με σκοπό την εφαρμογή των αρχών της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, και ποιότητας στη δημόσια διοίκηση προβλέπονται η οργανωτική και επιχειρησιακή ανασυγκρότηση υπηρεσιών και φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Μελέτες για οριζόντια θέματα που αφορούν το γενικό στόχο του ΕΠ.

Στο πλαίσιο της ανάγκης για μεταφορά τεχνογνωσίας θα εκπονηθούν οριζόντιες μελέτες που θα αφορούν την αναβάθμιση των δημόσιων πολιτικών μέσω του εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της δημόσιας διοίκησης.

1.1.3 Δράσεις για την ενδυνάμωση της πολιτικής προστασίας.

Οι ενέργειες της παρούσης ενδεικτικής κατηγορίας δράσεων θα εξειδικευθούν στο πλαίσιο αναλυτικού σχεδίου δράσης που θα προετοιμασθεί και θα υποβληθεί στην Ε.Ε. εντός έξι (6) μηνών από την έγκριση του παρόντος. Η παρούσα ενδεικτική κατηγορία δράσεων είναι συμπληρωματική των δράσεων που θα συγχρηματοδοτηθούν από τους ΑΠ 3, και 8 «Πρόληψη και Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Κινδύνου» που συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχα από το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ.

Στο πλαίσιο της ανάγκης ενδυνάμωσης της πολιτικής προστασίας στην Ελλάδα προβλέπονται ενέργειες για την ενίσχυση του διοικητικού και οργανωτικού πλαισίου λειτουργίας της πολιτικής προστασίας, μελέτες χαρτογράφησης κινδύνων και εκτίμησης της επικινδυνότητας, η υποστήριξη στη δημιουργία εθνικού συστήματος έγκαιρης ενημέρωσης και η οργάνωση των χώρων συγκέντρωσης και παροχής βοήθειας σε πολίτες σε κάθε περιφέρεια.

Έργο-Σημεία

- Επανασχεδιασμός της πολιτικής Δασοπροστασίας σε εθνικό επίπεδο.

Η εκδήλωση πυρκαγιών πολύ μεγάλου μεγέθους δεν αποτελεί συμπτωματικό χαρακτηριστικό του καλοκαιριού του 2007, αλλά μπορεί να επαναληφθεί με ολέθρια

κοινωνικά, οικολογικά και οικονομικά αποτελέσματα, όσο δεν εφαρμόζονται δασοκομικές και διαχειριστικές πρακτικές που περιορίζουν την πιθανότητα αναβάθμισης μιας πυρκαγιάς σε μεγα-πυρκαγιά.

Η αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών απαιτεί επανασχεδιασμό της πολιτικής δασοπροστασίας σε εθνικό επίπεδο ώστε να εξασφαλίζεται ενιαία διαχείριση του κύκλου πρόληψης, καταστολής και διαχείρισης των καμένων περιοχών. Η ολοκληρωμένη αυτή διαχείριση του προβλήματος θα πρέπει να βασίζεται στο συντονισμό της συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων σύμφωνα με αρμοδιότητες και συμπληρωματικούς ρόλους που θα προσδιορίζονται με σαφήνεια στο πλαίσιο ενός ενιαίου εθνικού σχεδίου.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Η μελέτη, οργάνωση, θεσμοθέτηση, εισαγωγή και εμπέδωση στον κρατικό μηχανισμό και τους εθελοντές, ενός **Ενιαίου Συστήματος Διοίκησης** για τη διαχείριση των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

Πρόκειται για απαραίτητο εργαλείο για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Δικτύου Πολιτικής Προστασίας που θα διαθέτει τα σχέδια δράσης, τους μηχανισμούς και τα μέσα παρέμβασης για την αντιμετώπιση όλων των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων⁴⁷. Το εν λόγω σύστημα διοίκησης θα έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Λειτουργία ανεξάρτητα του είδους του κινδύνου
- Λειτουργία του συνόλου του κρατικού μηχανισμού κατά τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών – καταστροφών, ανεξάρτητα από το επίπεδο της διοίκησης (από το στρατηγικό έως και το τακτικό επίπεδο και από τα Υπουργεία έως και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τους ιδιωτικού οργανισμούς)
- Εφαρμογή ανεξάρτητα από το μέγεθος και την ένταση της καταστροφής (με συγκεκριμένες διαδικασίες κλιμάκωσης)
- Ισχύ για όλα τα στάδια της διαχείρισης των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων, δηλαδή κατά την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση.

- Ενίσχυση του διοικητικού και οργανωτικού πλαισίου λειτουργίας της πολιτικής προστασίας.

Στόχος είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής προστασίας, μέσω της συστηματικής ανάπτυξης κανονισμών, προδιαγραφών, προτύπων και διαδικασιών. Επίσης, κάθε είδους μελέτη, έρευνα και τεχνική υποστήριξη για τον ίδιο στόχο.

⁴⁷ βλ. ΑΠ 8 στο Ε.Π. Περιβάλλον 2007-2013

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Μονάδες ανάλυσης και τεκμηρίωσης της πολιτικής που δημιουργούνται σε Υπουργεία.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση-υπάρχουν 17 Υπουργεία	10*
2.	Εκροή	Αριθμός δημοσίων φορέων όπου εφαρμόζεται οργανωτικός και λειτουργικός ανασχεδιασμός και διοικητική ανασυγκρότηση.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση-Υπάρχουν 17 Υπουργεία και 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών	28*
3.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό κεντρικών αρχών (17 Υπουργεία και 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών) στις οποίες εφαρμόζονται οι αρχές της ποιότητας και στοχευσιότητας στη διοίκηση.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης) - Υπάρχουν 30 κεντρικές αρχές.	50%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

- Ε.Σ. 1.2: Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Με τον Ε.Σ. 1.2. επιδιώκεται η θεσμική και διοικητική κατοχύρωση της διαφάνειας σε όλα τα στάδια παραγωγής, εφαρμογής και αξιολόγησης των πολιτικών μέσα από: α) τη δημιουργία δομών κοινωνικής διαβούλευσης σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, β) τον εντοπισμό ρυθμιστικών, διοικητικών είτε οργανωτικών αδυναμιών και ατελειών που επιτρέπουν την ανάπτυξη φαινομένων διαφθοράς σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και γ) την ενίσχυση των διοικητικών και εξω-διοικητικών δομών καταπολέμησης της διαφθοράς και ενίσχυσης της διαφάνειας.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

1.2.1. Δράσεις εκσυγχρονισμού του συστήματος προϋπολογισμού και δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η επεξεργασία στρατηγικής με σκοπό την ενίσχυση της ανοικτής διοίκησης είναι καθοριστικής σημασίας. Η υποστήριξη του θεσμού του Ετήσιου Απολογισμού, αποτελεί κομβικής σημασίας παρέμβαση.

Περαιτέρω, η εφαρμογή μέτρων αναδιοργάνωσης του συστήματος προϋπολογισμού, δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών, θα συμβάλει στην προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Εισαγωγή και προώθηση θεσμών διαφάνειας όπως ο Ετήσιος Δημόσιος Απολογισμός.

Ο θεσμός του Ετησίου Δημοσίου Απολογισμού αφορά τη διαχείριση πόρων, δράσης, επίδοσης και τήρησης υποχρεώσεων, ιδίως των ΟΤΑ α' βαθμού. Προβλέπεται ο σχεδιασμός του συστήματος, η τεχνική υποστήριξη για την κατάρτιση Οδηγών και εργαλείων εφαρμογής, η πιλοτική εφαρμογή του, και το πρόγραμμα γενικής εφαρμογής του.

- Εξυγίανση του συστήματος προμηθειών που αφορούν την υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη.

Με την εφαρμογή του αναμένεται να δημιουργήσει οικονομίες κλίμακας και να συμβάλλει στη χρηστή οικονομική διαχείριση, και στην ποιοτική αναβάθμιση, μέσω, της εισαγωγής προδιαγραφών βάσει διεθνών προτύπων, της μεταφοράς τεχνογνωσίας και της εισαγωγής ΤΠΕ, της ορθολογικής εκτίμησης αναγκών και του προσήκοντος προγραμματισμού προμηθειών στον τομέα υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης. Στην Έκθεση Εφαρμογής 2006 για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008, αναφέρεται ότι από την εφαρμογή του νέου συστήματος αναμένεται να επιτευχθεί μείωση του κόστους προμηθειών κατά 15% τουλάχιστον⁴⁸.

1.2.2. Ενσωμάτωση των πορισμάτων των ελεγκτικών σωμάτων και του Συνηγόρου του Πολίτη στις οικείες πολιτικές προκειμένου να επέλθουν ρυθμιστικές και οργανωτικές αλλαγές που οδηγούν στην αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) ιδρύθηκε με το Νόμο 2477/1997 (ΦΕΚ Α/10/1997). Συγκροτήθηκε και άρχισε να λειτουργεί από 12-1-1998. Το ζήτημα της υλοποίησης των προτάσεων του ΣΕΕΔΔ, όπως αυτές διατυπώνονται στις αντίστοιχες εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου, έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι η συνεισφορά του Σώματος στον εκσυγχρονισμό και στη βελτίωση της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης έγκειται στην άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση των Υπηρεσιών στις προτάσεις του. Οι αποδέκτες των προτάσεων της έκθεσης επιθεώρησης-ελέγχου οφείλουν εντός διμήνου από τη λήψη της έκθεσης να γνωστοποιήσουν στο ΣΕΕΔΔ τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν προκειμένου να υλοποιήσουν τις σχετικές προτάσεις. Προς τούτο, συστάθηκε πρόσφατα Ομάδα Έργου για την «Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Προτάσεων» η οποία, παράλληλα με τα ελεγκτικά της καθήκοντα, παρακολουθεί και την πορεία υλοποίησης των προτάσεων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι Ανεξάρτητη Αρχή. Ιδρύθηκε με το Νόμο 2477/1997 (ΦΕΚ Α/10/1997) και ξεκίνησε τη λειτουργία του την 1η Οκτωβρίου 1998. Το νομοθετικό πλαίσιο της λειτουργίας του ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ο Ν. 3094/2003 (ΦΕΚ Α/59/2003). Παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν και έως το Νοέμβριο του 2006 είχε δεχθεί

⁴⁸ Έκθεση Εφαρμογής 2006 για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2005-2008, Αθήνα, 2007.

80.000 αναφορές. Αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημόσιων υπηρεσιών με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Ο Ν. 3094/2003 του Συνηγόρου του Πολίτη προβλέπει τη σύνταξη: α) πορισμάτων, τα οποία γνωστοποιούνται στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, β) ετήσιας έκθεσης, η οποία υποβάλλεται στον Πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Βουλής και γ) ειδικών εκθέσεων για σημαντικά θέματα ή για ζητήματα ευρύτερου ενδιαφέροντος που προκύπτουν κατά τη διερεύνηση των υποθέσεων. Οι ειδικές εκθέσεις κοινοποιούνται στον κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργό.

Σκοπός της δράσης είναι η συμβολή στην ενσωμάτωση των ως άνω πορισμάτων ή των εκθέσεων επιθεωρήσεων – ελέγχου στους τομείς σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικής των οικείων φορέων συνεισφέροντας αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της διαφθοράς.

1.2.3. Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων και των ΜΚΟ, μέσω και διακρατικών συνεργασιών.

Η ενίσχυση αυτή συνδέεται κυρίως:

- με τη διοικητική και επιχειρησιακή ενίσχυση των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων και των ΜΚΟ σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- με τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης και των ΜΚΟ.
- με τη διοικητική και επιχειρησιακή ενίσχυση των δομών κοινωνικής διαβούλευσης.
- με τη δημιουργία νέων ή και την αξιοποίηση υφιστάμενων δομών, λειτουργιών, δικτύων και υπηρεσιών, που αναπτύχθηκαν από οργάνωσεις των κοινωνικών εταίρων και ΜΚΟ στο πλαίσιο πρωτοβουλιών και καινοτόμων προγραμμάτων, όπως π.χ. EQUAL, με κύριο στόχο την άρση των διακρίσεων, την καταπολέμηση της θεσμικής μεροληψίας και την ισότιμη εργασιακή και κοινωνική ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Κατά τη δημιουργία δομών/υποδομών διαβούλευσης θα ληφθεί μέριμνα για την ακώλυτη έκφραση των απόψεων με αναπηρίες.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Δράσεις που υλοποιούνται από κοινωνικούς εταίρους και ΜΚΟ.

Στο πλαίσιο της εν λόγω κατηγορίας, προβλέπονται δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων (όπως ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕ, ΕΣΣΕΕ, ΣΕΒ, ΑΔΕΔΥ κ.α.) και των ΜΚΟ.

1.2.4. Δράσεις αναβάθμισης της διοικητικής ικανότητας των δικαστηρίων.

Στους στρατηγικούς στόχους του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Υ.Δ.) περιλαμβάνονται:

- Η βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της μείωσης του κόστους λειτουργίας των υπηρεσιών του υπουργείου.
- Η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών τόσο όσον αφορά στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης όσο και στην ταχύτητα διεκπεραίωσης των αιτημάτων τους.
- Η διασφάλιση της τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Ποινικό Μητρώο.

Έως σήμερα έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες μηχανοργάνωσης του χώρου της δικαιοσύνης. Τα έργα που υλοποιήθηκαν είναι ενταγμένα στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής η οποία ακολουθείται από το 1994. Οι προσπάθειες έχουν καταρχήν επικεντρωθεί στα μεγαλύτερα δικαστήρια της χώρας (αυτά με το μεγαλύτερο φόρτο εργασίας). Η ολοκλήρωση και ο εκσυγχρονισμός της μηχανοργάνωσης των υπόλοιπων υπηρεσιών και δικαστηρίων αποτελούν επιτακτικές ανάγκες, ώστε το Υ.Δ. να αξιοποιήσει πλήρως τις ΤΠΕ για τη διευκόλυνση του έργου του στο μέγιστο βαθμό και να επιτευχθεί η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων, όπου αυτή απαιτείται. Από τα αποτελέσματα των συστημάτων που ολοκληρώθηκαν, προκύπτει ότι για την πλήρη αξιοποίησή τους, εκτός από την προμήθεια και την εγκατάσταση μηχανογραφικού εξοπλισμού, απαιτείται *η προσήκουσα αναδιοργάνωση και η σχετική κατάρτιση των εργαζόμενων.*

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός υλοποιηθέντων δράσεων για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος προϋπολογισμού και δημοσιονομικής διαχείρισης.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν(νέος τύπος δράσης). Οι δυννητικά ωφελούμενοι αυτών των οριζόντιων δράσεων είναι 17 Υπουργεία, 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών, 56 Νομαρχίες και 228 Δήμοι.	10*
2.	Εκροή	Αριθμός δράσεων για την ενσωμάτωση των πορισμάτων ελεγκτικών σωμάτων και του Συνηγόρου του πολίτη στις δημόσιες πολιτικές.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης). Στα εν λόγω πορίσματα γίνονται υποδείξεις για κάθε ένα από τα 17 Υπουργεία .	35*
3	Εκροή	Αριθμός σχεδίων ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των οργανώσεων των κοινωνικών εταιρών και των ΜΚΟ.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης). Οι κοινωνικοί εταίροι που έχουν υπογράψει την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας είναι τέσσερις (4).	50*
4	Εκροή	Αριθμός δράσεων αναβάθμισης της διοικητικής ικανότητας των δικαστηρίων.	Υπουργείο Δικαιοσύνης/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης) Υπάρχουν 16 υποδιαιρέσεις του ελληνικού δικαστικού συστήματος (π.χ.αστικό ποινικό, διοικητικό, κ.α)	5*
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό οργανισμών της αυτοδιοίκησης που εφαρμόζουν τον θεσμό του Ετήσιου Δημόσιου Απολογισμού.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης). Υπάρχουν 17 Υπουργεία, 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών, 56 Νομαρχίες και 228 Δήμοι με πληθυσμό πάνω από 10.000)	50%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

- Ε.Σ. 1.3: Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων

Με την υπ' αρ. Υ190/18.07.06 Εγκύκλιο του Πρωθυπουργού «Νομοθετική πολιτική και αξιολόγηση ποιότητας και αποτελεσματικότητας νομοθεσιών και κανονιστικών ρυθμίσεων» τίθενται οι αρχές και διαδικασίες καλής νομοθέτησης.

Η ποιότητα των ρυθμίσεων διασφαλίζεται:

- Με την τήρηση των αρχών, και,
- Με την τήρηση των διαδικασιών καλής νομοθέτησης.

1. Αρχές καλής νομοθέτησης είναι ιδίως:

α) Η αναγκαιότητα, η καταλληλότητα και η αναλογικότητα των ρυθμίσεων για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

β) Η απλότητα και η σαφήνεια του περιεχομένου τους.

γ) Η πλήρης εναρμόνισή τους με το ισχύον εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, καθώς και με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

δ) Η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και η αποφυγή περιττών οικονομικών δαπανών κατά την εφαρμογή τους.

ε) Η διαφάνεια και ο προσδιορισμός των υπεύθυνων οργάνων εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων.

2. Οι διαδικασίες καλής νομοθέτησης περιλαμβάνουν:

α. Τον προσδιορισμό του θέματος, για το οποίο γίνεται ρύθμιση, ποιά δηλαδή προβλήματα πρόκειται να λύσει ή να αντιμετωπίσει η πρόταση ρύθμισης.

β. Την αξιολόγηση των συνεπειών των ρυθμίσεων, και κυρίως των οικονομικών, των κοινωνικών, καθώς και των συνεπειών στο περιβάλλον, ιδίως αξιολογείται το όφελος, το κόστος και οι τυχόν κίνδυνοι που προκαλούνται από την επιδιωκόμενη ρύθμιση.

γ. Τη στάθμιση εναλλακτικών επιλογών και τη συγκριτική εμπειρία, κατά την περιγραφή της οποίας θα αιτιολογείται ο λόγος για τον οποίο η προτεινόμενη ρύθμιση έχει προκριθεί έναντι άλλων ενδεχόμενων επιλογών.

δ. Την κατά το δυνατόν ευρύτερη κοινωνική συναίνεση και συμμετοχή. Για την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης και συμμετοχής, είναι σκόπιμη η έγκαιρη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων ομάδων της κοινωνίας των πολιτών και η συμμετοχή εκπροσώπων τους σε κοινωνικό διάλογο και διαβούλευση. Η διαβούλευση διεξάγεται με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών που προσκαλούνται με πρωτοβουλία του προτείνοντος τη ρύθμιση, με την αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, ιδίως με τη χρήση του διαδικτύου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

3. Σημαντικός είναι ο ρόλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), που προβλέπεται στο άρθρο 82 παρ.3 του Συντάγματος για τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης επί των νομοσχεδίων που παραπέμπονται σε αυτήν. Η έκφραση γνώμης της Ο.Κ.Ε. είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν.2232/1994 (ΦΕΚ Α 140), πριν την ψήφιση τυπικών νόμων σε θέματα ιδιαίτερης σπουδαιότητας που σχετίζονται με τις εργασιακές σχέσεις, την κοινωνική ασφάλιση, τα φορολογικά μέτρα, καθώς και με τη γενικότερη κοινωνικοοικονομική πολιτική, ιδίως σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, επενδύσεων, εξαγωγών, προστασίας καταναλωτή και ανταγωνισμού. Στην έννοια των θεμάτων αυτών δεν περιλαμβάνεται ο προϋπολογισμός.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

1.3.1. Εφαρμογή πολιτικής για την αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας νομοθετικών ρυθμίσεων σε επιλεγμένους τομείς βάσει της Εγκυκλίου του Πρωθυπουργού Υ190/2006⁴⁹ (βλ. «Εκθέσεις Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων»).

Το σύστημα αξιολόγησης των συνεπειών των ρυθμίσεων εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, η οποία είναι αρμόδια για την παροχή διευκρινίσεων και τον τυχόν απαιτούμενο συντονισμό της τήρησης των αρχών και διαδικασιών καλής νομοθέτησης κατά το στάδιο της κατάρτισης νομοσχεδίων, προσθηκών ή τροπολογιών. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης ζητά πληροφορίες και διευκρινίσεις από τα Υπουργεία, παρακολουθεί την τήρηση των αρχών και διαδικασιών καλής νομοθέτησης και, αν απαιτείται, αποστέλλει εγκυκλίους και κατευθυντήριες οδηγίες προς αυτά.

Υπογραμμίζεται, ότι θα αναδειχθεί μέσω εξειδικευμένης ανάλυσης επιπτώσεων («διήθηση») νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων σε επιλεγμένα πεδία πολιτικής, των επαχθών/θετικών συνεπειών για τα άτομα με αναπηρίες.

1.3.2 Παρακολούθηση, συντονισμός και επίσπευση της ενσωμάτωσης του Κοινοτικού Δικαίου με εφαρμογή των Αρχών της Εγκυκλίου του Πρωθυπουργού Υ190/2006.

Όπως υπογραμμίζεται στην Έκθεση Εφαρμογής 2006 για το ΕΠΜ 2005-2008, σχετικά με την ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών, παρόλο που η χώρα μας βρίσκεται στην τελευταία θέση της κατάταξης στην ΕΕ-25, σημειώνεται σημαντική μείωση του ελλείμματος στο 3,7% το Σεπτέμβριο του 2006 από 4,6% τον αντίστοιχο μήνα του 2005.

Με τις εν λόγω δράσεις στοχεύεται η ποιοτική αναβάθμιση της ενσωμάτωσης του παράγωγου κοινοτικού δικαίου, καθώς οι αρχές της καλής νομοθέτησης θα εφαρμόζονται για την ενσωμάτωση του Κοινοτικού Δικαίου.

⁴⁹ Αφορά την εφαρμογή των αρχών και διαδικασιών της καλής νομοθέτησης, ως αναλύονται στην εν λόγω Εγκύκλιο του Πρωθυπουργού.

1.3.3. Διοικητικές κωδικοποιήσεις του ρυθμιστικού πλαισίου της δημόσιας δράσης.

Κάθε Υπουργείο οφείλει να προχωρήσει στη βελτίωση της ποιότητας των νομοθετημάτων της αρμοδιότητάς του όχι μόνο με την πρόταση νέων αναγκαίων νομοθετικών μέτρων, αλλά και με την κωδικοποίηση των διατάξεων που ήδη ισχύουν ή την κατάργηση διατάξεων που έχουν ατονήσει ή έχουν καταστεί ανενεργείς. Οι αρχές καλής νομοθέτησης εφαρμόζονται και κατά την κατάρτιση Κωδίκων.

Έργο - Σημαία

- Κωδικοποιήσεις στους τομείς κυβερνητικής προτεραιότητας όπως Δάση, Τουρισμός, Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Ασφάλιση.

Η αρμόδια Κυβερνητική Επιτροπή κατά προτεραιότητα αποφάσισε την κωδικοποίηση στους ως άνω τομείς.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός εθνικών νομοθετημάτων στα οποία εφαρμόστηκαν οι αρχές καλής νομοθέτησης (βάσει της Υ190/2006).	ΥΠΕΣΔΔΑ & Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης & ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	7	49*
2	Εκροή	Αριθμός κοινοτικών νομοθετημάτων για τις οποίες συντάχθηκαν «Εκθέσεις Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων».	ΥΠΕΣΔΔΑ & Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης & ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	1	51*
3.	Εκροή	Αριθμός τομέων δημόσιας δράσης για καθένα από τους οποίους το θεσμικό πλαίσιο (Νόμοι, προεδρικά διατάγματα, κλπ.) συγκεντρώνεται σε ενιαίο διοικητικό κώδικα και διατίθεται από το Διαδίκτυο.	ΥΠΕΣΔΔΑ & Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποιήσεων ΡΑΠΤΑΡΧΗΣ (συλλογή νομοθεσίας) (ΥΠΕΣΔΔΑ)	2	11*
4.	Αποτέλεσμα	Ενσωμάτωση των Κοινοτικών Οδηγιών στο Εθνικό Δίκαιο.	ΥΠΕΣΔΔΑ & Γενική Γραμματεία Κυβέρνησης / 2006	97,9%	99,5%*
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό νομοθετημάτων στα οποία έχουν ενσωματωθεί οι αρχές της καλής διακυβέρνησης.	ΥΠΕΣΔΔΑ & Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποιήσεων ΡΑΠΤΑΡΧΗΣ (ΥΠΕΣΔΔΑ)/2006	6%	20%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

- Ε.Σ. 1.4: Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων.

Η αποτελεσματικότητα των δράσεων του Ειδικού Στόχου 1.4 θα εξασφαλισθεί με τη συνέργεια των Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» και «Ψηφιακή Σύγκλιση 2007-2013».

Υπό τον ειδικό αυτό στόχο προβλέπονται δράσεις απλούστευσης διοικητικών διαδικασιών που οδηγούν σε μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις, και δράσεις σχεδιασμού και εφαρμογής των απαραίτητων οργανωτικών αλλαγών σε δημόσιες υπηρεσίες που έχουν/πρόκειται να εγκατασταθούν συστήματα ΤΠΕ.

Επίσης περιλαμβάνονται δράσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

1.4.1 Δράσεις απλούστευσης διοικητικών διαδικασιών που οδηγούν σε μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει μία φιλόδοξη στρατηγική για τη μέτρηση των διοικητικών δαπανών και τη μείωση του διοικητικού φόρτου στην ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει τη θέσπιση ενός κοινού ευρωπαϊκού στόχου για τη μείωση του φόρτου αυτού κατά 25% έως το 2012. Σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής, για την Ελλάδα, το μερίδιο των διοικητικών δαπανών στο ΑΕγχΠ (επί %) είναι 6,8%, όταν ο ΕΕ-25 είναι 3,5%.

Για τη μείωση του διοικητικού φόρτου χρειάζεται η πολιτική δέσμευση σε όλα τα επίπεδα. Η επίτευξη συμφωνίας για κοινούς στόχους μείωσης εξασφαλίζει την πολιτική ώθηση και καθιστά όλους τους εμπλεκόμενους υπεύθυνους στο πεδίο αρμοδιοτήτων τους όσον αφορά τη μείωση του φόρτου. Η θέσπιση στόχων καθιστά ευκολότερη την παρακολούθηση της συνολικής διαδικασίας για τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Η πιλοτική εφαρμογή σε κοινοτικό επίπεδο, έχει αναδείξει ότι, οι ακόλουθες πρακτικές, εφόσον συμφωνηθούν, μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην καθοδήγηση της διαδικασίας μείωσης του φόρτου, χωρίς να επηρεάζονται οι στόχοι της κείμενης νομοθεσίας:

- Μείωση της συχνότητας των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων στο ελάχιστο επίπεδο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας.
- Επισκόπηση του κατά πόσον η ίδια υποχρέωση πληροφόρησης απαιτείται πολλές φορές από διαφορετικά κανάλια και εξάλειψη των επικαλύψεων.
- Απαίτηση ηλεκτρονικής και μέσω διαδικτύου υποβολής εκθέσεων, όπου σήμερα απαιτείται η παροχή έντυπων πληροφοριών, με τη χρήση έξυπνων διαδικτυακών πυλών, όπου είναι δυνατόν.
- Θέσπιση ορίων όσον αφορά τις απαιτήσεις πληροφόρησης, με τον περιορισμό τους για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπου είναι δυνατόν, ή χρήση της μεθόδου δειγματοληψίας.
- Εξέταση της δυνατότητας αντικατάστασης των υποχρεώσεων πληροφόρησης για όλες τις εταιρείες σε έναν τομέα από μια προσέγγιση που θα βασίζεται στον κίνδυνο – στόχευση των υποχρεώσεων πληροφόρησης στις επιχειρήσεις εκείνες που φέρουν το μεγαλύτερο κίνδυνο.
- Μείωση ή εξάλειψη των υποχρεώσεων πληροφόρησης, όταν αυτές αφορούν νομοθετικές απαιτήσεις που έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί.

Έργο - Σημεία

- Μελέτη και εφαρμογή ανασχεδιασμού διαδικασιών για τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων και του διοικητικού κόστους.

Σύμφωνα με τη στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, και κατόπιν διαβουλεύσεων και συζητήσεων για το έγγραφο εργασίας⁵⁰, η Επιτροπή προτείνει να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος δράσης στις υποχρεώσεις που βαρύνουν τις επιχειρήσεις⁵¹.

Επιπλέον, κατόπιν διαβουλεύσεων υπάρχει ευρεία συμφωνία ως προς το ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους στον καθορισμό των υποχρεώσεων πληροφόρησης (ΥΠ), στη μέτρηση του κόστους τους και στην εξεύρεση μέτρων για τη μείωση του φόρτου που συνεπάγονται: Αναφορικά με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή:

- οι κοινοτικοί κανονισμοί και οδηγίες στους τομείς προτεραιότητας με τον μεγαλύτερο φόρτο και/ή οι οποίοι θεωρούνται ότι είναι τέτοιοι («εμπόδια για τις επιχειρήσεις»).
- τα εθνικά μέτρα μεταφοράς και εφαρμογής που σχετίζονται με τους εν λόγω κοινοτικούς κανονισμούς και οδηγίες.

Αναφορικά με τα κράτη μέλη:

- τα κράτη μέλη θα πρέπει είτε να διεξαγάγουν πλήρεις βασικές μετρήσεις των ΥΠ στη χώρα τους είτε να καθορίσουν τομείς προτεραιότητας για τη μέτρηση και τη μείωση αμιγώς εθνικών και περιφερειακών ΥΠ.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιλεγέντες τομείς σε εθνικό επίπεδο είναι οι εξής: Εταιρικό Δίκαιο, Δημόσιες Συμβάσεις, Γεωργικές Επιδοτήσεις, Ασφάλεια Τροφίμων.

1.4.2. Σχεδιασμός και εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής σε δημόσιες υπηρεσίες, για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.

Θα επιλεγούν συγκεκριμένες υπηρεσίες μεταξύ των είκοσι (20) βασικών δημοσίων υπηρεσιών που ορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (i-2010): Φορολογία Εισοδήματος, Αναζήτηση Εργασίας, Κοινωνική Πρόνοια (Επίδομα Ανεργίας, Επίδομα Τέκνων, Ιατροφαρμακευτικές Δαπάνες, Υποτροφίες Σπουδαστών), Προσωπικά Έγγραφα

⁵⁰ Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής COM(2006) 691: «Μέτρηση των διοικητικών δαπανών και μείωση του διοικητικού φόρτου στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

⁵¹ Ωστόσο, η Επιτροπή θα αναλύσει τις διοικητικές απαιτήσεις για όλους τους δικαιούχους των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής. Επιπλέον, αυτό το πρόγραμμα δράσης δεν εμποδίζει την ανάληψη άλλων πρωτοβουλιών της Επιτροπής που αποσκοπούν στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους πολίτες, τις δημόσιες διοικήσεις και/ή τον εθελοντικό τομέα.

(Διαβατήριο, Άδεια Οδήγησης), Τέλη Κυκλοφορίας, Οικοδομικές Άδειες, Αστυνομικές Δηλώσεις, Δημόσιες Βιβλιοθήκες, Πιστοποιητικά (Γέννησης και Οικογενειακής Κατάστασης), Εγγραφές σε ΑΕΙ, Ανακοίνωση Αλλαγής Διεύθυνσης Κατοικίας, Υπηρεσίες Υγείας, Ασφάλιση Εργαζομένων, Φορολογία Επιχειρήσεων, ΦΠΑ, Έναρξη Επιχείρησης, Υποβολή Δεδομένων σε ΕΣΥΕ, Δηλώσεις Τελωνείου, Περιβαλλοντική Αδειοδότηση, Προμήθειες Δημοσίου, με σκοπό την ανάπτυξη συστημάτων πληροφορικής στο πλαίσιο της Ψηφιακής Στρατηγικής 2006-2013 και του παρόντος Ε.Π.

Έργο - Σημεία

- Απλούστευση των διαδικασιών για τη χορήγηση κύριας και διαδοχικής ασφάλισης του ΙΚΑ.

Η διαδοχική ασφάλιση αφορά κάθε εργαζόμενο ο οποίος, κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού του βίου, έχει ασφαλιστεί διαδοχικά σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς, δίνοντας του το δικαίωμα να συνυπολογίσει τα χρόνια ασφάλισης που διήνυσε σε αυτούς και να λάβει ενιαία σύνταξη.

Η μηχανογράφηση του συστήματος της Διαδοχικής Ασφάλισης έχει ως στόχο, σε συνδυασμό και με το Δελτίο Διαδοχικής Ασφάλισης την απλούστευση των διαδικασιών και την ταχύτερη έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης. Θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες σε θέματα διαδικαστικής απλούστευσης και λειτουργίας του συστήματος διαδοχικής ασφάλισης, καθώς αφορά μεγάλο αριθμό πολιτών και θα έχει μεγάλη κοινωνική αντανάκλαση με το δεδομένο ότι οι συνταξιοδοτούμενοι μέσω διαδοχικής ασφάλισης αυξάνονται κάθε μέρα με την κινητικότητα που παρουσιάζεται στην αγορά εργασίας.

- Ενίσχυση του διοικητικού και οργανωτικού περιβάλλοντος και θεσμική κατοχύρωση του ηλεκτρονικού φακέλλου ασθενούς.

Ενώ η ανάπτυξη του Ηλεκτρονικού Φακέλλου Ασθενούς σε όρους τεχνολογικούς ή αρχιτεκτονικούς έχει σε ένα βαθμό ωριμάσει ή εξελίσσεται βάσει καλών πρακτικών, τα εμπόδια για την υιοθέτησή του στην ιατρική πρακτική δεν έχουν συστηματικά αντιμετωπιστεί. Έτσι η διοικητική διαλειτουργία, ζητήματα ασφάλειας, κτήσης και διαφύλαξης της ιδιωτικότητας των δεδομένων, η μετάπτωση παλαιών δεδομένων, η οργανωτική αδράνεια και αντίδραση των επαγγελματιών υγείας, οι κοινωνικές διαστάσεις της απομακρυσμένης πρόσβασης στα ιατρικά δεδομένα των πολιτών (κανόνες, δεοντολογία, προστασία προσωπικών δεδομένων), η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και η διαφύλαξη της συνέχειας στην περίθαλψη των ασθενών, η νομική πλευρά της εξουσιοδότησης πρόσβασης και αλλαγής (υπογραφές), παραμένουν, όχι μόνο για την Ελλάδα, ανοικτά θέματα που επιβάλλουν, είτε κανονιστική ρύθμιση, είτε διαμόρφωση μιας κοινής, πολιτικής και κοινωνικής προσέγγισης. Για αυτό τον λόγο, μετά τη διασφάλιση μιας σχετικά ενιαίας τεχνολογικά υποδομής σε αρκετές μονάδες υγείας, κομβικό σημείο αποτελεί η μελέτη ολοκλήρωσης και πιλοτική εφαρμογή (large pilot) σε εθνική ή δια-περιφερειακή κλίμακα μιας διαλειτουργικής "2^{ης} γενιάς" καταμετρημένου φακέλλου ασθενούς καθώς και ο καθορισμός των αναγκαιών δομών

για τη σύσταση (θεσμική), εφαρμογή (επιχειρησιακή – οργανωτική) και λειτουργία (συστήματα, εκπαίδευση, διαχείριση της αλλαγής) του «δια-βίου» ηλεκτρονικού φακέλλου υγείας των πολιτών που προσφεύγουν στο ΕΣΥ. Σε αυτό το πλαίσιο, θα στοχευτεί η πιλοτική εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας

Στοχεύεται ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών λειτουργίας των φορέων παροχής δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας, η προτυποποίηση και πιστοποίηση υπηρεσιών, πρωτοκόλλων και ονοματολογίας, και η εγκαθίδρυση συστημάτων οικονομικής διαχείρισης και οικονομικού προγραμματισμού.

- Ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης για τις επιχειρήσεις (έναρξη-λειτουργία-περάτωση).

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ⁵² σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά προβλέπεται η δημιουργία ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης στα οποία ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να διεκπεραιώνει όλες τις αναγκαίες διατυπώσεις για την άσκηση της δραστηριότητάς του και η υποχρέωση παροχής δυνατότητας διεκπεραίωσης αυτών των διαδικασιών με ηλεκτρονικά μέσα. Υπογραμμίζεται ότι θα ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες στα σημεία εξυπηρέτησης, και ιδίως στα ενιαία κέντρα εξυπηρέτησης.

1.4.3. Σχεδιασμός και εφαρμογή των απαραίτητων οργανωτικών αλλαγών σε δημόσιες υπηρεσίες στις οποίες έχουν εγκατασταθεί συστήματα ΤΠΕ, για την εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.

Προβλέπονται δράσεις για τη λειτουργική και οργανωτική ανασυγκρότηση/ συγκρότηση δημόσιων οργανισμών, σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης. Η εστίαση μπορεί να γίνει τόσο σε δημόσιους οργανισμούς της κεντρικής/ περιφερειακής διοίκησης/ ΟΤΑ όσο και σε οριζόντιες λειτουργίες που διατρέχουν το σύνολο της Δημόσιας Διοίκησης.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών από τις υπηρεσίες πολεοδομίας (ΟΤΑ α και β βαθμού).

Το έργο «Ηλεκτρονική Πολεοδομία» αφορά στην ανάπτυξη και λειτουργία ενός Πληροφοριακού Συστήματος για όλες τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες (Π.Υ.) της χώρας και ενσωματώνει τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), στους διοικητικούς μηχανισμούς των Πολεοδομικών Υπηρεσιών, με άμεσα οφέλη στη βελτίωση της ποιότητας

⁵² Επίσημη Εφημερίδα L 376 της 27.12.2006.

των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους συναλλασσόμενους πολίτες αλλά και στην αύξηση της παραγωγικότητας των Πολεοδομικών Υπηρεσιών.

Η παρούσα δράση θα υποστηρίξει την προσήκουσα παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης του έργου «Ηλεκτρονική Πολεοδομία».

Οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες, αναμένεται να υποστηρίξουν:

- ο το λειτουργικό επαναπροσδιορισμό τους στη νέα εποχή,
 - ο την ποιοτική αναβάθμιση του κοινωνικού τους ρόλου στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής,
 - ο τον εκσυγχρονισμό των μηχανισμών παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες, με απώτερο στόχο τη βέλτιστη, ταχύτερη και αξιόπιστη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση του πολίτη, τόσο σε θέματα νομοθεσίας όσο και στην έκδοση συγκεκριμένων πιστοποιητικών, πράξεων και αδειών.
- *Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας*

Συμπληρωματικά με τις δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από τα ΠΕΠ 2007-2013, και στο πλαίσιο αναλυτικού σχεδίου δράσης, θα υποστηριχθεί η ανάπτυξη του δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, η ανάπτυξη μηχανισμού για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, η εγκαθίδρυση συστημάτων οικονομικής διαχείρισης και οικονομικού προγραμματισμού κ.α.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός ολοκληρωμένων δράσεων απλούστευσης διοικητικών διαδικασιών.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης). Υπάρχουν 13 τομείς σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής	4 ολοκληρωμένες ενέργειες*
2.	Εκροή	Αριθμός βασικών υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης προς τους πολίτες που είναι πλήρως διαθέσιμες ηλεκτρονικά.	ΕΥΔ ΕΠ ΚτΠ/2006	2	6*
3.	Εκροή	Αριθμός υπηρεσιών του δημοσίου προς τις επιχειρήσεις που είναι πλήρως διαθέσιμες ηλεκτρονικά.	ΕΥΔ ΕΠ ΚτΠ/2006	3	6*
4.	Εκροή	Αριθμός σχεδίων για την βελτίωση της λειτουργικότητας των δημοσίων υπηρεσιών στις οποίες έχουν εγκατασταθεί συστήματα ΤΠΕ.	ΕΥΔ ΕΠ ΚτΠ/2006 και i-2010	7	57
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που προέρχεται από την υποχρέωση συμμόρφωσής τους προς το θεσμικό πλαίσιο.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέος τύπος δράσης). Η μεθοδολογία θα βασιστεί στο κοινοτικό τυποποιημένο μοντέλο κόστους (ΤΜΚ).	25%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Οι δράσεις του Άξονα αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στους εξής στόχους των Ευρωπαϊκών πολιτικών:

- Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την Συνοχή.
 - ✓ ΚΓ 1.3.4 Διοικητικές ικανότητες.
- Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές.
 - ✓ ΟΚΓ 9. Διευκόλυνση της διάδοσης και της πραγματικής χρήσης των ΤΠΕ για την οικοδόμηση μιας Κοινωνίας της Πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς.
 - ✓ ΟΚΓ 12. Ανάπτυξη σε έκταση και σε βάθος της εσωτερικής αγοράς.
 - ✓ ΟΚΓ 13. Εξασφάλιση ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών εντός και εκτός Ευρώπης και προσκόμιση οφελών από την παγκοσμιοποίηση.
 - ✓ ΟΚΓ 14. Δημιουργία ελκυστικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενθάρρυνση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσω της βελτίωσης των κανονιστικών ρυθμίσεων.
- Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές.
 - ✓ ΟΚΓ 21. Προώθηση της ευελιξίας σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων.

Στόχευση σε όρους ομάδων-στόχων/δικαιούχων/τομέων/περιοχών/ ειδικών εδαφικών μονάδων

- **Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:**
 - ✓ Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ του ΥΠΕΣΔΔΑ.
 - ✓ Η Διοικητική Αναδιοργάνωση ΑΕ (πρώην ΚΤΠ ΑΕ).
 - ✓ Δημόσιες Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς.
 - ✓ Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
 - ✓ Ανεξάρτητες Αρχές.
 - ✓ ΟΤΑ (α' και β' βαθμού).
 - ✓ Κοινωνικοί εταίροι.
 - ✓ Η Βουλή των Ελλήνων.
 - ✓ Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
 - ✓ Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.
 - ✓ Εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για τη διεξαγωγή καινοτόμων δράσεων.

- **Ωφελούμενοι**

- ✓ Όλες οι κατηγορίες δικαιούχων.
- ✓ Δημόσιοι υπάλληλοι.
- ✓ Πολίτες και επιχειρήσεις.

Προβλέπεται η δυνατότητα εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία αλλά και με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο ή ανάδοχους.

Χωρική Στόχευση: οι προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις πανελλαδικής εμβέλειας χωροθετούμενες στο επίπεδο των περιφερειών αμιγούς στόχου «Σύγκλιση», των περιφερειών στατιστικής σύγκλισης και των περιφερειών σταδιακής εισόδου στο στόχο « Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».

Συνολικές επιχορηγήσεις

Δεν προβλέπονται συνολικές επιχορηγήσεις.

Προβλέπεται η χρήση του μηχανισμού του ενδιάμεσου φορέα για την υλοποίηση των δράσεων που αφορούν την εισαγωγή νέων θεσμών σε όλο το εύρος της Δημόσιας Διοίκησης.

Ρήτρα Ευελιξίας

Για την υλοποίηση, προβλέπεται η αξιοποίηση της ρήτρας ευελιξίας. Στις παρεμβάσεις περιλαμβάνονται η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η δικτύωση, η διαμόρφωση χώρων, η προμήθεια έτοιμου λογισμικού, κλπ.

3.2.2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Γενικοί και ειδικοί στόχοι

Γενικός Στόχος

Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Ειδικοί στόχοι (ΕΣ)

- Ε.Σ.2.1: Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.
- Ε.Σ.2.2: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη θεσμικών και διαρθρωτικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.

- Ε.Σ. 2.1: Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.

Υπό το στόχο αυτό προβλέπονται δράσεις ενίσχυσης της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες θα υλοποιηθούν με την προώθηση διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών με ολοκληρωμένο χαρακτήρα. Οι αλλαγές αυτές λαμβάνουν χώρα τόσο σε επίπεδο δομών, λειτουργιών και στόχευσης, όσο και σε επίπεδο πλαισίου και εργαλείων πολιτικής.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις – Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

2.1.1. Δράσεις υποστήριξης και εφαρμογής θεσμικών αλλαγών για ένα αποτελεσματικό, αποδοτικό και αξιοκρατικό σύστημα ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων της δημόσιας διοίκησης.

Στο πλαίσιο της κατηγορίας δράσης προβλέπονται δράσεις που αφορούν αφενός στον εξορθολογισμό των διαδικασιών και του πλαισίου διαμόρφωσης της πολιτικής ανάπτυξης

των ανθρώπινων πόρων, αφετέρου στην εξειδίκευση των στόχων της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων προς την κατεύθυνση της σύνδεσής της με τη βελτίωση της αποδοτικότητας, την ενίσχυση της κινητικότητας και την εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων. Υποστηρικτικά προς το στόχο αυτό, στο πλαίσιο της ίδιας κατηγορίας δράσης θα εκπονηθούν οι αναγκαίες μελέτες και θα αναπτυχθούν τα κατάλληλα εργαλεία.

Κομβική δράση ενίσχυσης και εξορθολογισμού των διαδικασιών και του πλαισίου διαμόρφωσης της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων αποτελεί η ανάπτυξη Συστήματος Περιγραμμάτων Θέσεων. Η ανάπτυξη του Συστήματος Περιγραμμάτων Θέσεων, με ανάλυση σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων, δεοντολογίας και επαγγελματικής ηθικής θα καλύψει κατά προτεραιότητα τις «οριζόντιες» θέσεις των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ, καθώς και τις θέσεις στις Διευθύνσεις / Φορείς και Μονάδες που αναδιοργανώνονται ή δημιουργούνται στο πλαίσιο του ΕΠ. Η ανάπτυξη του Συστήματος αυτού, βαθμιαία θα αποτελέσει το θεμέλιο της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων στη δημόσια διοίκηση, συμβάλλοντας ειδικότερα: α) στον προγραμματισμό των προσλήψεων, β) στην ενίσχυση της κινητικότητας και στον εξορθολογισμό του συστήματος και των διαδικασιών που αφορούν σε μετακινήσεις και προαγωγές του ανθρώπινου δυναμικού, γ) στην αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού, δ) στη στοχοθεσία, αποδοτικότητα και τη σύνδεση με μισθούς και άλλα κίνητρα, ε) στην τεκμηρίωση των εκπαιδευτικών αναγκών και στον ορθολογικό σχεδιασμό των προγραμμάτων κατάρτισης.

Έργο - Σημεία

- Ανάπτυξη Συστήματος Περιγραμμάτων Θέσεων.

Λοιπές Ενδεικτικές Δράσεις

- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων, ανεξάρτητα του τρόπου που αποκτήθηκαν.
- Μελέτη για ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος στοχοθεσίας και μέτρησης της αποδοτικότητας με σκοπό τη δυνατότητα μελλοντικής διασύνδεσης αυτού με μισθούς και άλλα κίνητρα.

2.1.2. Δράσεις ενίσχυσης της οργανωτικής και επιχειρησιακής επάρκειας των Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση.

Στο πλαίσιο των προβλεπόμενων αλλαγών της κατηγορίας δράσης θα ενισχυθεί, αναβαθμιστεί ή/και αναδιοργανωθεί η Γενική Διεύθυνση Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ, και επίσης, θα ενισχυθούν, αναβαθμιστούν ή/και αναδιοργανωθούν οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, των Γενικών Γραμματειών και των ΝΠΔΔ.

Πιο συγκεκριμένα:

Η ενίσχυση, αναβάθμιση ή/και αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ θα εξυπηρετήσει την αποτελεσματικότερη άσκηση του επιτελικού και συντονιστικού της ρόλου στο σχεδιασμό και στο συντονισμό της εφαρμογής και στην αξιολόγηση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καλύπτοντας τους ουσιώδεις άξονες αυτής της πολιτικής, ήτοι:

- Την ανάπτυξη των περιγραμμάτων των θέσεων και τη βαθμιαία διασύνδεσή τους με το σύστημα προγραμματισμού προσλήψεων, την κινητικότητα, και τη στοχοθεσία.
- Την υποστήριξη της προαγωγικής εξέλιξης και γενικότερα, της κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού, ξεκινώντας από τις θέσεις ευθύνης.
- Την ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος στοχοθεσίας, αξιολόγησης και μέτρησης της αποδοτικότητας, τη διασύνδεση με αμοιβές, και άλλα κίνητρα, ούτως ώστε να ενισχύεται η υπευθυνότητα και η λογοδοσία.
- Την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Το σχεδιασμό και τη διάδοση των κατάλληλων εργαλείων στις Διευθύνσεις Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, των Γενικών Γραμματειών και των ΝΠΔΔ.

Η ενίσχυση, αναβάθμιση ή και αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ, θα στηριχθεί σε μελέτη, στο πλαίσιο της οποίας:

- Θα καθορίζονται οι αρμοδιότητες της.
- Θα καθορίζεται το μέγεθος, η εσωτερική της οργάνωση και θα εξειδικεύονται οι επιμέρους λειτουργίες της.
- Θα προσδιορίζονται οι σχέσεις της με τις άλλες Γενικές Διευθύνσεις του ΥΠΕΣΔΔΑ καθώς και με τις Διευθύνσεις Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των φορέων Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Θα περιγράφονται τα περιγράμματα των θέσεων με προσδιορισμό των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- Θα αξιολογείται η επάρκεια των υφιστάμενων στελεχών με βάση τα προαναφερθέντα περιγράμματα θέσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης θα προσδιορίζονται αφενός οι ανάγκες στελέχωσης, αφετέρου οι ανάγκες κατάρτισης.
- Θα προσδιορίζονται ή και αναπτύσσονται τα κατάλληλα εργαλεία και διαδικασίες για την ανταπόκριση στις προβλεπόμενες λειτουργίες που εξυπηρετούν το σχεδιασμό και το συντονισμό της εφαρμογής της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης.

Η ενίσχυση, αναβάθμιση ή/και αναδιοργάνωση των Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ θα εξυπηρετήσει την απρόσκοπτη και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής ανθρωπίνων πόρων, καλύπτοντας τις ουσιώδεις πλευρές αυτής της πολιτικής σε επίπεδο Υπουργείου, Γενικής Γραμματείας και ΝΠΔΔ, ήτοι:

- Τον προσδιορισμό των αναγκών του φορέα σε ανθρώπινο δυναμικό, με βάση τα επαγγελματικά περιγράμματα.
- Την πιθανή εξειδίκευση και προσαρμογή των περιγραμμάτων θέσεων, σύμφωνα με τις ανάγκες του φορέα.
- Την εφαρμογή, με βάση τα περιγράμματα θέσεων, του συστήματος στοχοθεσίας, αξιολόγησης και μέτρησης της αποδοτικότητας σε συνδυασμό με αμοιβές, και άλλα κίνητρα, ούτως ώστε να ενισχυθεί η υπευθυνότητα και η λογοδοσία.
- Την υποστήριξη της κινητικότητας και της εξέλιξης του ανθρώπινου δυναμικού, με προτεραιότητα στις θέσεις των προϊσταμένων τμημάτων και διευθύνσεων.
- Τον προσδιορισμό των αναγκών κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και τον προγραμματισμό της υλοποίησής της.

Η ενίσχυση, αναβάθμιση ή και αναδιοργάνωση των Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ θα στηριχθεί σε μελέτες, στις οποίες:

- Θα καθορίζονται οι αρμοδιότητες τους.
- Θα καθορίζεται το μέγεθος τους, η εσωτερική τους οργάνωση και οι επιμέρους λειτουργίες.
- Θα προσδιορίζονται οι σχέσεις τους με τις άλλες Διευθύνσεις.
- Θα περιγράφονται τα περιγράμματα των θέσεων με προσδιορισμό των απαιτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- Θα αξιολογείται η επάρκεια των υφιστάμενων στελεχών με βάση τα προαναφερθέντα περιγράμματα θέσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης θα προσδιορίζονται αφενός οι ανάγκες στελέχωσης, αφετέρου οι ανάγκες κατάρτισης.
- Θα προσδιορίζονται ή και αναπτύσσονται τα κατάλληλα εργαλεία και διαδικασίες για την ανταπόκριση στις προβλεπόμενες λειτουργίες που εξυπηρετούν την εφαρμογή της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων στο πεδίο της αρμοδιότητάς τους.

Έργο - Σημεία

- Αναβάθμιση, ενίσχυση ή και αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ.

Ενδεικτικές Δράσεις

- Αναβάθμιση, ενίσχυση ή και αναδιοργάνωση των Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, των Γενικών Γραμματειών και των ΝΠΔΔ.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013
1.	Εκροή	Πλήθος Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών που ενισχύονται, αναβαθμίζονται ή αναδιοργανώνονται οι λειτουργίες τους.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	20
2	Εκροή	Πλήθος θέσεων δημόσιας διοίκησης για τις οποίες αναπτύσσονται περιγράμματα.	ΕΠ. ΚτΠ, / 2006	10*	40
3	Αποτέλεσμα	Ποσοστό Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου δυναμικού Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, που εφαρμόζουν σύγχρονες ⁵³ πολιτικές ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	80% του συνολικού αριθμού (46) των Δ/σεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων και των Γενικών Γραμματειών

* Η τιμή βάσης θα οριστικοποιηθεί μετά την παραλαβή των υπό ανάπτυξη περιγραμμάτων θέσεων ΤΠΕ.

- Ε.Σ. 2.2: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη θεσμικών και διαρθρωτικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.

Υπό το στόχο αυτό προβλέπονται αφενός δράσεις ενίσχυσης των διαδικασιών σχεδιασμού και βελτίωσης της ποιότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης (κατηγορία δράσης 2.2.1), αφετέρου στοχευμένες δράσεις κατάρτισης που εξυπηρετούν την ενδυνάμωση και την προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης στις επιχειρούμενες αλλαγές (κατηγορία δράσης 2.2.2).

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις – Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

⁵³ Σύγχρονες πολιτικές ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων: Σύμφωνα με τις οργανωτικές αρχές και σκοπούς που περιγράφονται για τις Διευθύνσεις Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στην κατηγορία δράσης 2.1.2.

2.2.1. Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας σχεδιασμού και εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης στη δημόσια διοίκηση.

Στο πλαίσιο της κατηγορίας δράσης προβλέπονται ενέργειες/παρεμβάσεις που αφορούν αφενός την τεκμηρίωση των εκπαιδευτικών αναγκών και τον ορθολογικό σχεδιασμό των διαδικασιών κάλυψής τους, αφετέρου δράσεις βελτίωσης της ποιότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, κομβικές δράσεις αποτελούν: α) η καθιέρωση των Σχεδίων Κατάρτισης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, β) η εκπόνηση Στρατηγικών και Επιχειρησιακών Σχεδίων των Οργανισμών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση, γ) η ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δομών, εκπαιδευτών, προγραμμάτων).

Ειδικότερα και όσον αφορά τα Σχέδια Κατάρτισης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης, θα συντάσσονται με ευθύνη των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης ή και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ. Στα Σχέδια θα εξειδικεύονται οι δράσεις αναγκών κατάρτισης που συνδέονται με το πλαίσιο αλλαγών του Ε.Π. και θα τίθενται συγκεκριμένοι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι, βάσει των οποίων θα αξιολογείται η εφαρμογή τους.

Στα Σχέδια Κατάρτισης θα περιλαμβάνονται εξειδικευμένες δράσεις υποστήριξης των δημοσίων υπαλλήλων με αναπηρίες.

Από την άλλη πλευρά, στα Στρατηγικά και Επιχειρησιακά Σχέδια των Οργανισμών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:

- Θα αξιολογείται η ικανότητα τους για την ανταπόκριση στις νέες απαιτήσεις της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων και τις προκλήσεις του περιβάλλοντος.
- Θα αποσαφηνίζεται ή και αναπροσδιορίζεται η αποστολή, η στρατηγική και οι επιμέρους στόχοι και λειτουργίες τους και επί τη βάση αυτή, όπου απαιτείται, θα καθορίζονται οι αναγκαίες δράσεις ενίσχυσης ή και αναδιοργάνωσής τους.
- Θα αξιολογείται η επάρκεια των εργαλείων που υποστηρίζουν τις κύριες και επιμέρους λειτουργίες τους για την εκπλήρωση των στόχων, της στρατηγικής και της αποστολής τους. Με βάση αυτήν την αξιολόγηση, όπου είναι αναγκαίο θα αναπτύσσονται νέες μεθοδολογίες και εργαλεία, ειδικότερα όσον αφορά τη συστηματική και συνεχή διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών.
- Θα προσδιορίζεται το πλαίσιο και τα απαιτούμενα εργαλεία για την επικοινωνία και το συντονισμό τους με τις λειτουργίες και δράσεις των κατά περίπτωση αναγκαίων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης των Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ.

Η ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δομών, εκπαιδευτών, προγραμμάτων) θα αξιοποιήσει και θα συμπληρώσει, με βάση ανάλογα κριτήρια και διαδικασίες, τα αντίστοιχα συστήματα πιστοποίησης στο χώρο της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, προσαρμοσμένα όπου απαιτείται στις ιδιαίτερες ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικότερα και όσον αφορά την πιστοποίηση των εκπαιδευτών, θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο των αρχών της εκπαίδευσης ενηλίκων, ενώ ως αναπόσπαστο τμήμα της θα αναπτυχθούν και υλοποιηθούν κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης και διαδικασίες συνεχούς αξιολόγησης των εκπαιδευτών.

Τέλος, και όσον αφορά τις προβλεπόμενες στο πλαίσιο της κατηγορίας πράξης δράσεις αναμόρφωσης και επανασχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης, αυτές θα συμβάλλουν αφενός στον εκσυγχρονισμό του περιεχομένου των προγραμμάτων και στη σύνδεσή τους με τους στόχους της Διοικητικής Μεταρρύθμισης του Ε.Π., αφετέρου, στην ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων, της ισότητας των ευκαιριών, και της αντιμετώπισης των διακρίσεων.

Έργα - Σημείες

- Εκπόνηση Σχεδίων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ.
- Εκπόνηση Στρατηγικών και Επιχειρησιακών Σχεδίων των Οργανισμών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση.

Λοιπές Ενδεικτικές Δράσεις

- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δομών, εκπαιδευτών, προγραμμάτων).
- Ανάπτυξη και εφαρμογή ατομικού διαβατηρίου κατάρτισης, με διαχείριση των σχετικών δεδομένων τόσο στο επίπεδο των Δ/νσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών και ΝΠΔΔ, όσο και στο επιτελικό επίπεδο της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του ΥΠΕΣΔΔΑ.
- Αναβάθμιση του συστήματος και αναμόρφωση του περιεχομένου της εισαγωγικής εκπαίδευσης.
- Αναδιοργάνωση της προεισαγωγικής εκπαίδευσης υπό τη μορφή modules, και διασύνδεσή της με τις ανάγκες του ΕΠ.
- Αναβάθμιση του ρόλου και αναμόρφωση του περιεχομένου της προαγωγικής εκπαίδευσης.
- Εξορθολογισμός της διαδικασίας σχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης, με βάση τα πιστοποιημένα περιγράμματα θέσεων.

- Σχεδιασμός εκπαιδευτικών εγχειριδίων, λαμβάνοντας υπόψιν και τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
- Ανάπτυξη του e-learning, λαμβάνοντας υπόψιν και τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.

2.2.2. Δράσεις ενδυνάμωσης και προσαρμογής των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης στις διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές.

Η υλοποίηση των δράσεων κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης στο πλαίσιο της κατηγορίας δράσης 2.2.2, θα συνδέεται με τις επιχειρούμενες αλλαγές και θα ανταποκρίνεται στην υλοποίηση των Σχεδίων Ανάπτυξης Ανθρώπινων Πόρων Υπουργείων και ΝΠΔΔ, τα οποία θα έχουν εκπονηθεί από τους φορείς στο πλαίσιο της κατηγορίας δράσης 2.1.2.

Ενδεικτικά έργα

- Κατάρτιση σε οριζόντια θέματα (management, χρηματοοικονομική διαχείριση, ισότητα των φύλων, ισότητα των ευκαιριών, αντιμετώπιση των διακρίσεων κλπ) με αποδέκτες στελέχη που έχουν προαχθεί σε θέσεις Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Τμήματος.
- Κατάρτιση σε θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διαχείρισης για στελέχη που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την οργάνωση της παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων.
- Κατάρτιση σε ΤΠΕ σε συνάρτηση με: α) τις προτεραιότητες του ΕΠ και τις αλλαγές των οργανισμών, β) τις ανάγκες του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση».
- Κατάρτιση στον τομέα εποπτείας αγοράς.
- Κατάρτιση στον τομέα της αδειοδότησης επιχειρήσεων.
- Υλοποίηση προγραμμάτων προαγωγικής, εισαγωγικής και προεισαγωγικής εκπαίδευσης.
- Κατάρτιση στελεχών των Μονάδων Ανάλυσης και Τεκμηρίωσης.
- Κατάρτιση των μελών των πρωτοβάθμιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, κυρίως σε θέματα που άπτονται των περιγραμμάτων θέσεων και της πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- Επιμόρφωση των στελεχών που εμπλέκονται στην πολιτική για τη μείωση των διοικητικών βαρών στις Επιχειρήσεις.

- Επιμόρφωση στελεχών που εμπλέκονται στην εφαρμογή της Αναμορφωμένης Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.
- Κατάρτιση στελεχών που εμπλέκονται στην εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής.
- Κατάρτιση σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής.
- Κατάρτιση σε θέματα πολιτικής προστασίας.

Περιφερειακή Διαφοροποίηση των Ποσοτικοποιημένων στόχων και δεικτών

Η περιφερειακή χωροθέτηση των δεικτών έγινε με βάση το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων ανά περιφέρεια.

Άξονας Προτεραιότητας ΙΙΑ

A/A	Κατηγορία δεικτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013
1	Εκροή	Πλήθος Μονάδων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων και ΓΓ που υποβάλλουν Σχέδια Κατάρτισης.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	40 /55*
2	Εκροή	Μέσο ετήσιο πλήθος συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων (κάθε υπάλληλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα του ενός προγράμματα) σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης.	ΕΥΔ ΕΠΑΕΚ (11/2006)	Στο σύνολο της χώρας για την περίοδο 2000-2006: 165.000 συμμετοχές συνολικά και ετησίως κατά μέσο όρο: 23.571 (με αναγωγή στις περιφέρειες αμιγούς Σύγκλισης Στόχου 1: 6.337)	6.721
3	Εκροή	Πλήθος εκπαιδευτών δημόσιας διοίκησης σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	5.500*
4.	Αποτέλεσμα	Διείσδυση συνεχιζόμενης κατάρτισης μεταξύ του πληθυσμού των δημοσίων υπαλλήλων: ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν μία ή περισσότερες φορές σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης επί του συνολικού πλήθους των δημοσίων υπαλλήλων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Δεν είναι διαθέσιμη. Δεν έχει τηρηθεί μητρώο καταρτιζόμενων σε ατομική βάση. Νέος δείκτης.	7%
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	28.500 ⁵⁴	50%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

⁵⁴ Η τιμή αφορά όλη τη χώρα και είναι ενδεικτική μιας και η διαδικασία πιστοποίησης 28.500 δημοσίων υπαλλήλων σε δεξιότητες ΤΠΕ είναι σε εξέλιξη.

Άξονας Προτεραιότητας ΙΙΒ

A/A	Κατηγορία Δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013
1	Εκροή	Πλήθος Μονάδων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων και ΓΓ που υποβάλλουν Σχέδια Κατάρτισης.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	40 /55*
2	Εκροή	Μέσο ετήσιο πλήθος συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων (κάθε υπάλληλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα του ενός προγράμματα) σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης.	ΕΥΔ ΕΠΑΕΚ (11/2006)	Στο σύνολο της χώρας για την περίοδο 2000-2006: 165.000 συμμετοχές συνολικά και ετησίως κατά μέσο όρο: 23.571 (με αναγωγή στις περιφέρειες Phasing out: 15.953)	16.921
3	Εκροή	Πλήθος εκπαιδευτών δημόσιας διοίκησης σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	5.500*
4.	Αποτέλεσμα	Διείσδυση συνεχιζόμενης κατάρτισης μεταξύ του πληθυσμού των δημοσίων υπαλλήλων: ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν μία ή περισσότερες φορές σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης επί του συνολικού πλήθους των δημοσίων υπαλλήλων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Δεν είναι διαθέσιμη. Δεν έχει τηρηθεί μητρώο καταρτιζόμενων σε ατομική βάση. Νέος δείκτης.	7%
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	28.500 ⁵⁵	50%*

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

Άξονας Προτεραιότητας ΙΙΓ

A/A	Κατηγορία Δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013
1	Εκροή	Πλήθος Μονάδων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων και ΓΓ που υποβάλλουν Σχέδια Κατάρτισης.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	40 /55*
2	Εκροή	Μέσο ετήσιο πλήθος συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων (κάθε υπάλληλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα του ενός προγράμματα) σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης.	ΕΥΔ ΕΠΑΕΚ (11/2006)	Στο σύνολο της χώρας για την περίοδο 2000-2006: 165.000 συμμετοχές συνολικά και ετησίως κατά μέσο όρο: 23.571 (με αναγωγή στις περιφέρειες Phasing in :1.280)	1.358
3	Εκροή	Πλήθος εκπαιδευτών δημόσιας διοίκησης σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν. Νέου τύπου παρέμβαση	5.500 *
4.	Αποτέλεσμα	Διείσδυση συνεχιζόμενης κατάρτισης μεταξύ του πληθυσμού των δημοσίων υπαλλήλων: ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν μία ή περισσότερες φορές σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης επί του συνολικού πλήθους των δημοσίων υπαλλήλων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Δεν είναι διαθέσιμη. Δεν έχει τηρηθεί μητρώο καταρτιζόμενων σε ατομική βάση. Νέος δείκτης.	7%
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	28.500 ⁵⁶	50%*

⁵⁵ Η τιμή αφορά όλη τη χώρα και είναι ενδεικτική μιας και η διαδικασία πιστοποίησης 28.500 δημοσίων υπαλλήλων σε δεξιότητες ΤΠΕ είναι σε εξέλιξη.

⁵⁶ Η τιμή αφορά όλη τη χώρα και είναι ενδεικτική μιας και η διαδικασία πιστοποίησης 28.500 δημοσίων υπαλλήλων σε δεξιότητες ΤΠΕ είναι σε εξέλιξη.

*Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Οι δράσεις του Άξονα αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στους εξής στόχους των Ευρωπαϊκών πολιτικών:

- **Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Συνοχή.**
 - ✓ ΚΓ 1.3.3 Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.
 - ✓ ΚΓ 1.3.4 Διοικητικές ικανότητες.
- **Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές.**
 - ✓ ΟΚΓ 9. Διευκόλυνση της διάδοσης και της πραγματικής χρήσης των ΤΠΕ για την οικοδόμηση μιας Κοινωνίας της Πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς.
- **Κατευθυντήριες Γραμμές των πολιτικών Απασχόλησης.**
 - ✓ ΚΓ 23: Αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο.
 - ✓ ΚΓ 24: Προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες.

Στόχευση σε όρους ομάδων-στόχων/δικαιούχων/τομέων/περιοχών/ ειδικών εδαφικών μονάδων

- **Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:**
 - ✓ Η αναφερόμενη στους Άξονες 4Α, 4Β, 4Γ δομή τεχνικής υποστήριξης.
 - ✓ Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ του ΥΠΕΣΔΔΑ.
 - ✓ Δημόσιοι οργανισμοί εκπαίδευσης και επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων.
 - ✓ Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 - ✓ Οργανισμοί κεντρικής διοίκησης και περιφερειακής διοίκησης.
 - ✓ Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
 - ✓ Η Βουλή των Ελλήνων.
 - ✓ Ανεξάρτητες Αρχές.
 - ✓ ΟΤΑ (α και β βαθμού).
 - ✓ Κοινωνικοί εταίροι.
 - ✓ Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
 - ✓ Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.
 - ✓ Εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για τη διεξαγωγή καινοτόμων δράσεων.

- **Ωφελούμενοι**

- ✓ Όλες οι κατηγορίες δικαιούχων.
- ✓ Δημόσιοι υπάλληλοι.
- ✓ Πολίτες και επιχειρήσεις.

Προβλέπεται η δυνατότητα εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία αλλά και με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο ή ανάδοχους.

Χωρική στόχευση: οι προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις πανελλαδικής εμβέλειας χωροθετούμενες στο επίπεδο των περιφερειών αμιγούς στόχου «Σύγκλιση», των περιφερειών στατιστικής σύγκλισης και των περιφερειών σταδιακής εισόδου στο στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».

Συνολικές επιχορηγήσεις

Δεν προβλέπονται συνολικές επιχορηγήσεις.

Προβλέπεται η χρήση του μηχανισμού του ενδιάμεσου φορέα για την υλοποίηση των δράσεων συνεχιζόμενης επιμόρφωσης των φορέων.

Ρήτρα Ευελιξίας

Για την υλοποίηση, προβλέπεται η αξιοποίηση της ρήτρας ευελιξίας. Στις παρεμβάσεις περιλαμβάνονται η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η δικτύωση, η διαμόρφωση χώρων, η προμήθεια έτοιμου λογισμικού, κλπ.

3.2.3. ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΕΥΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ.

Γενικοί και ειδικοί στόχοι

Γενικός Στόχος

Η ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.

Στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των μηχανισμών και των δομών σχεδιασμού, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων και των πολιτικών ισότητας καθώς και η αποτελεσματική ένταξη της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης, στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης μέσα από την ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΚΟ.

Έμφαση επίσης θα δοθεί στην ενίσχυση της παρουσίας και συμμετοχής των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα και στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ειδικοί στόχοι

- Ε.Σ. 3.1: Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας, και των μηχανισμών και δομών εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης για θέματα ισότητας των φύλων.
- Ε.Σ. 3.2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.

- Ε.Σ. 3.1: Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας, και των μηχανισμών και δομών εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης για θέματα ισότητας των φύλων.

Υπό τον ειδικό αυτό στόχο προβλέπεται να υλοποιηθεί ένα συνεκτικό σύνολο παρεμβάσεων οι οποίες θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας των φύλων που διαμορφώνονται και εφαρμόζονται στη χώρα, στην ένταξη της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης, καθώς και στην ενίσχυση των μηχανισμών και των δομών σχεδιασμού, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων και πολιτικών Ισότητας.

Ειδικότερα προβλέπονται δράσεις, κωδικοποίησης των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων για την ισότητα των φύλων, αξιολόγησης των επιπτώσεων των δημόσιων πολιτικών στην ισότητα των φύλων, προαγωγής της ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, και ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας του πυρήνα παραγωγής πολιτικών ισότητας και των μηχανισμών της ισότητας των φύλων για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας .

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

3.1.1. Κωδικοποιήσεις και απλουστεύσεις νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων για την ισότητα των φύλων σε τομείς πολιτικής.

Η παρούσα κατηγορία πράξεων αφορά στη συστηματική καταγραφή και μελέτη της ισχύουσας νομοθεσίας, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και της σχετικής νομολογίας, με στόχο τη βελτίωση και απλούστευση των κανονιστικών ρυθμίσεων προκειμένου να εφαρμόζεται αποτελεσματικότερα από τη διοίκηση, τα δικαστήρια και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Έργο - Σημαία

- Διοικητική Κωδικοποίηση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων στον τομέα της ισότητας των φύλων.

Η υλοποίηση του παρόντος θα γίνει με κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Άμεσα επωφελούμενοι είναι οι μηχανισμοί χάραξης, προώθησης και εφαρμογής πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς επίσης και δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Έμμεσα επωφελούμενοι είναι άνδρες και γυναίκες καθώς επίσης και οι ευπαθείς ομάδες γυναικών (που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις), ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι και επιχειρήσεις.

3.1.2. Αξιολόγηση των επιπτώσεων δημόσιων πολιτικών στην ισότητα των φύλων.

Η παρούσα κατηγορία πράξεων αφορά στη συστηματική αξιολόγηση των επιπτώσεων νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων και των αποτελεσμάτων εφαρμογής τους, σύμφωνα με τις αρχές και διαδικασίες της καλής νομοθέτησης ως προς την ισότητα των φύλων.

Έργο - Σημαία

- Αποτίμηση των επιπτώσεων 100 νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων στην πολιτική ισότητας των φύλων.

Αντικείμενο του έργου είναι η αξιολόγηση των συνεπειών 100 περίπου νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων και των αποτελεσμάτων εφαρμογής τους

ως προς την ισότητα των φύλων. Θα γίνει επιλογή των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων που η διοίκηση δεν έχει εξαλείψει τις διακρίσεις λόγω φύλου καθώς επίσης και ρυθμίσεων που εκ πρώτης όψεως περιέχουν ουδέτερες διατάξεις που μπορεί όμως να θέσουν σε μειονεκτική θέση το ένα φύλο σε σχέση με το άλλο. Άμεσα επωφελούμενοι από το έργο είναι οι δημόσιοι φορείς ενσωμάτωσης και εφαρμογής πολιτικών ισότητας των φύλων στη χώρα μας σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Έμμεσα επωφελούμενοι είναι άνδρες και γυναίκες, καθώς επίσης και οι ευπαθείς ομάδες γυναικών (που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις), ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι και επιχειρήσεις.

Ενδεικτικό Έργο

- Συστηματική αξιολόγηση των επιπτώσεων της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.

Στόχος είναι η εν γένει βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων και η απαραίτητη τεκμηρίωση για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.

3.1.3. Προαγωγή της ενσωμάτωσης (gender mainstreaming) της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.

Η διάσταση της ισότητας θα πρέπει να διατρέχει όλες τις τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και δράσεις. Προβλέπεται η δημιουργία και αξιοποίηση των διακρατικών θεματικών δικτύων (βλ. Κ.Π. Equal) για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας σε όλες τις πολιτικές.

Ενδεικτικά Έργα

- Δημιουργία μεθοδολογιών και εργαλείων ένταξης παρακολούθησης και ελέγχου της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλες τις δημόσιες πολιτικές.

Αφορά στην εκπόνηση μεθοδολογιών και εργαλείων ένταξης παρακολούθησης και ελέγχου της διάστασης της ισότητας των φύλων στο σχεδιασμό, την εφαρμογή την υλοποίηση και αξιολόγηση πολιτικών και δράσεων.

- Μελέτη και υλοποίηση πλαισίου διαδικασιών για τη δημιουργία πολιτικής προϋπολογισμών με βάση και το φύλο (gender budgeting).

Αφορά στην εκπόνηση μελέτης και στην πιλοτική εφαρμογή του κατάλληλου πλαισίου για τη δημιουργία πολιτικής προϋπολογισμών με βάση και το φύλο (gender budgeting), καθώς και την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση για την εφαρμογή της αρχής της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στη κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.

- Υποστήριξη για την ενσωμάτωση των πορισμάτων του Συνηγόρου του Πολίτη σε θέματα ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές και δραστηριοποίηση του Κύκλου Ισότητας.

Αφορά σε μελέτες εφαρμογής των πορισμάτων του Συνηγόρου του Πολίτη και τεχνική υποστήριξη σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και ΝΠΔΔ για οργανωτικές αλλαγές με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης και τη μεταφορά καλών πρακτικών.

Επίσης προβλέπονται ενέργειες για την ενίσχυση του Κύκλου Ισότητας του Συνηγόρου του Πολίτη (ημερίδες, συνέδρια κ.α).

3.1.4. Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του πυρήνα παραγωγής των πολιτικών ισότητας για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας καθώς και των συμβουλευτικών, συντονιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών της ισότητας των φύλων.

Αφορά στην ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας του πυρήνα παραγωγής της πολιτικής και των μέτρων ισότητας καθώς και των δομών εφαρμογής και ελέγχου τους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο θα ενισχυθεί η Γενική Γραμματεία Ισότητας, και οι δομές που λειτουργούν υπό την εποπτεία της.

Η ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμός των μηχανισμών και δομών ισότητας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο καθώς και η μεταξύ τους δικτύωση αποτελούν αναγκαία μέσα για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό, την εφαρμογή των πολιτικών ισότητας και την καλύτερη εξυπηρέτηση και υποστήριξη των γυναικών.

Σε περιφερειακό επίπεδο, παράλληλα με τη λειτουργία των 13 Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας (στις οποίες συμμετέχουν και εκπρόσωποι τοπικών φορέων) προβλέπεται η σύσταση διοικητικών υπηρεσιών στις 13 Περιφέρειες της χώρας με στόχο την υλοποίηση και την παρακολούθηση εφαρμογής των πολιτικών ισότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, θα υποστηριχθεί η οργάνωσή τους (μελέτες οργάνωσης, ανάπτυξη εργαλείων, τεχνική υποστήριξη κ.α.) και η διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

Έργο – Σημαία

- Οργάνωση υπηρεσιών για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.

Το παρόν έργο αφορά στην εκπόνηση μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για την ίδρυση και οργάνωση της ειδικής υπηρεσίας, ανάπτυξη εργαλείων, και την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη της εν λόγω υπηρεσίας. Η υπηρεσία αυτή θα αποτελέσει τον κατάλληλο μηχανισμό που θα:

- υποστηρίζει την εφαρμογή των οριζόντιων πολιτικών για θέματα Ισότητας σε τομείς της Δημόσιας Διοίκησης, φορολογικών και αναπτυξιακών

κινήτρων, εκπαίδευσης, απασχόλησης, αποκέντρωσης, περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης,

- εκπονεί στατιστικούς δείκτες, κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης της ένταξης της διάστασης της ισότητας,
- παρακολουθεί την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τη διεθνή και κοινοτική σε όλους τους τομείς παρέμβασης που αφορούν στις γυναίκες (θα αναπτύξει ερευνητικό και μελετητικό έργο για τους επί μέρους τομείς άσκησης πολιτικής της Γ.Γ.Ι.),
- δικτυωθεί με εξειδικευμένα Κέντρα και φορείς σε Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό (κεντρικό και Περιφερειακό) επίπεδο.

Λοιπές Ενδεικτικές Δράσεις

- Μελέτη, ανάπτυξη εργαλείων και τεχνική υποστήριξη της Εθνικής Επιτροπής για την Ισότητα των Φύλων.

Με το άρθρο 8 του Ν. 3491/2006 θεσπίστηκε, για πρώτη φορά, Εθνική Επιτροπή για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών ως μόνιμο βήμα κοινωνικού διαλόγου. Έργο της Επιτροπής είναι η συμβολή στη διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, η διαμόρφωση των αναγκαιών πολιτικών και μέτρων και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους, καθώς και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το παρόν έργο αφορά στην δημιουργία κατάλληλου υλικοτεχνικού πλαισίου που θα υποστηρίξει την αποτελεσματική λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών.

- Αξιολόγηση της διοικητικής ικανότητας των δημοσίων υπηρεσιών (κεντρικών, περιφερειακών, τοπικών) που θα κληθούν να εφαρμόσουν δράσεις για την ενίσχυση της ισότητας, όπως και των επιτελικών υπηρεσιών που θα επιφορτισθούν με τα καθήκοντα επεξεργασίας και παρακολούθησης της εφαρμογής της πολιτικής ισότητας.

Η αξιολόγηση θα εστιασθεί στον κεντρικό πυρήνα παραγωγής πολιτικής και μέτρων ισότητας (Γ.Γ. Ισότητας, εποπτευόμενοι φορείς) αλλά θα καλύψει επίσης και άλλες δημόσιες δομές με αρμοδιότητα την παραγωγή μέτρων πολιτικής που αφορούν την ισότητα, καθώς επίσης και τις δημόσιες δομές (οργανισμοί αυτοδιοίκησης), και ΜΚΟ που συμμετέχουν στην εφαρμογή της πολιτικής και των μέτρων για την ισότητα.

- Διεύρυνση του πεδίου δράσης των ΚΕΠ με την ανάπτυξη υπηρεσιών πληροφόρησης και εξυπηρέτησης σε θέματα ισότητας καθώς και παραπομπής – δικτύωσης σε εξειδικευμένες δομές συμβουλευτικής υποστήριξης

Η δράση αφορά στην παροχή υποστήριξης (μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, εργαλεία, τεχνική υποστήριξη) για τη διεύρυνση του πεδίου δράσης των ΚΕΠ με την ανάπτυξη τμημάτων και υπηρεσιών πληροφόρησης και εξυπηρέτησης των πολιτών σε θέματα ισότητας και τη δικτύωσή τους με τις εξειδικευμένες δομές συμβουλευτικής υποστήριξης των γυναικών σε τοπικό – περιφερειακό επίπεδο.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός πανελλαδικού δικτύου ενημέρωσης, εξυπηρέτησης και παραπομπής των γυναικών σε εξειδικευμένα κέντρα συμβουλευτικής και υποστήριξης.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός θετικών ενεργειών για την προαγωγή της ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.	Γ.Γ.Ι., ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση	31*
2.	Εκροή	Αριθμός δράσεων για την ενίσχυση των συμβουλευτικών, συντονιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών της ισότητας των φύλων.	Γ.Γ.Ι., ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση. Υπάρχουν 13 Περιφερειακές Επιτροπές και μια κεντρική δομή.	14*
3.	Εκροή	Αριθμός ετήσιων εκθέσεων για την πρόοδο της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας.	Γ.Γ.Ι., ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση. Έξι εκθέσεις (έναρξη το 2008)	6*
4.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό των δημόσιων φορέων της κεντρικής κυβέρνησης που προάγουν την ενσωμάτωση της πολιτικής της ισότητας.	Γ.Γ.Ι., ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση. Υπάρχουν 19 Υπουργεία	85%

* Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

- Ε.Σ. 3.2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα

Υπό τον Ειδικό Στόχο 2 προβλέπονται δράσεις, για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, ευαισθητοποίησης και ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης σε θέματα ισότητας των φύλων, υποστήριξης των ΜΚΟ (γυναικείων οργανώσεων), και σε τοπικό επίπεδο προς όφελος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις - Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

3.2.1. Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Βασικός στόχος των παρεμβάσεων είναι η ενίσχυση του προφίλ και των δυνατοτήτων των γυναικών, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των γνώσεων τους, η προσωπική τους

ενδυνάμωση και υποστήριξη ώστε να διευρυνθεί και η συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων σε κάθε επίπεδο.

Για το σκοπό αυτό σχεδιάζεται να αναπτυχθούν ενέργειες εξατομικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, καθώς και καινοτομικά σχέδια για τη δικτύωση των αιρετών γυναικών για την ανταλλαγή εμπειριών, καλών πρακτικών και την ενδυνάμωση τους, αξιοποιώντας την εμπειρία της λειτουργίας θεματικών δικτύων της Equal.

Ενδεικτικό Έργο

- Ενίσχυση των δυνατοτήτων εξέλιξης των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στη Δημόσια Διοίκηση με την εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων προσωπικής ενδυνάμωσης και βελτίωσης των δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων των γυναικών στη Δημόσια Διοίκηση και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

Αφορά στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των γνώσεων τους με εξειδικευμένες παρεμβάσεις κατά ομάδα στόχο. Οι ως άνω ενέργειες θα προδιαγραφούν σε σχετική εμπειρογνωμοσύνη που θα προηγηθεί και θα ποσοτικοποιήσει τους στόχους, και θα εξειδικεύσει τις εν λόγω ενέργειες και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμά τους.

- Υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στους τομείς της διοίκησης και αυτοδιοίκησης, των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων και λοιπών φορέων.

Αφορά στη διεύρυνση της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στους τομείς της διοίκησης και αυτοδιοίκησης, των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων και λοιπών φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με την εφαρμογή ειδικών, ανά ομάδα παρεμβάσεων για την ενίσχυση των δυνατοτήτων των αιρετών γυναικών.

3.2.2. Δράσεις ευαισθητοποίησης και κατάρτισης του συνόλου της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα ισότητας των φύλων.

Η δράση αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων ευαισθητοποίησης (και αξιοποίηση καλών πρακτικών της Κ.Π Equal) και εκπαίδευσης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης, σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, με έμφαση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές που υλοποιούν οι υπηρεσίες των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ. Οι παραπάνω ενέργειες θα απευθύνονται σε στελέχη των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή πολιτικών ισότητας, αλλά και γενικότερα σε στελέχη δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να υιοθετηθεί η διάσταση του φύλου σε οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη

πολιτικών και η υιοθέτηση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων.

Ενδεικτικό Έργο

- Ενέργειες επικοινωνίας και δημοσιότητας, ευαισθητοποίησης στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την καταπολέμηση των στερεοτύπων στη Δημόσια Διοίκηση και την υποστήριξη των πολιτικών ισότητας.

Αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων καταπολέμησης των στερεοτύπων με στόχο την ενίσχυση της ιεραρχικής εξέλιξης των γυναικών εργαζομένων στο δημόσιο τομέα.

- Σχεδιασμός και υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης που θα στελεχώσει τους μηχανισμούς για την εφαρμογή, την παρακολούθηση, το συντονισμό και τον έλεγχο των πολιτικών ισότητας.

Αφορά στην υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού που θα προσδιορισθούν από τις συγκεκριμένες ελλείψεις που θα τεκμηριωθούν από τις μελέτες οργάνωσης.

3.2.3. Ενίσχυση των δράσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας.

Η παρούσα κατηγορία αφορά στην υλοποίηση σχεδίων από φορείς της δημόσιας διοίκησης για την πολύπλευρη στήριξη των γυναικών, με έμφαση στη μέριμνα των γυναικών θυμάτων βίας και των γυναικών με αναπηρίες.

Ο νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (Νόμος 3463/2006) προβλέπει ως νέα αρμοδιότητα των ΟΤΑ πρώτου βαθμού τη συμβουλευτική στήριξη των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας συνοικούντων προσώπων και παράνομης εμπορίας και διακίνησης (trafficking). Τα σχέδια μπορεί να υλοποιηθούν με τη συνεργασία των ΟΤΑ, των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών με στόχο:

- Ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης σε δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.
- Ολοκληρωμένη υποστήριξη γυναικών που είναι θύματα βίας.
- Ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών για την εξάλειψη των διακρίσεων υπέρ των γυναικών θυμάτων βίας.
- Αναβάθμιση των δημόσιων πολιτικών και παρεμβάσεων ισότητας για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχου.

Προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης των καλών πρακτικών της Κ.Π. Equal.

3.2.4. Υποστήριξη των ΜΚΟ (γυναικείων οργανώσεων).

Η κατηγορία δράσεων αφορά στην υποστήριξη της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των ΜΚΟ ώστε να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, και εφαρμογή σχεδίων και δράσεων υποστήριξης γυναικών και προώθησης της ισότητας των φύλων. Επίσης στην ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΚΟ προκειμένου να μπορούν με ποιο συστηματικό και οργανωμένο τρόπο να αναπτύξουν τον ρόλο τους και ειδικότερα τη συμβολή τους ως εταίρων της πολιτείας, στην παραγωγή πολιτικής καθώς και τον κοινωνικό τους ρόλο για την στήριξη των γυναικών ευπαθών κοινωνικών ομάδων (που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις) και γυναικών με αναπηρίες μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων. Η εν λόγω δράση θα συμβάλλει στην ουσιαστική ανάμιξη τους στις πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός ενεργειών για την ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.	Γενική Γραμματεία Ισότητας (ΥΠΕΣΔΔΑ)/2006	Μηδέν (νέου τύπου παρέμβαση). Οι δυνητικά ωφελούμενοι από αυτές τις οριζόντιες δράσεις είναι 19 Υπουργεία, 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών, 56 Νομαρχίες και 900 Δήμοι)	40*
2	Εκροή	Αριθμός καταρτιζομένων σε θέματα ισότητας των φύλων.	Γενική Γραμματεία Ισότητας (ΥΠΕΣΔΔΑ)/2006	Μηδέν (νέου τύπου παρέμβαση). Οι δυνητικά ωφελούμενοι από αυτές τις οριζόντιες δράσεις είναι 19 Υπουργεία, 13 Γενικές Γραμματείες Περιφερειών, 56 Νομαρχίες και 900 Δήμοι)	1.000*
3.	Εκροή	Αριθμός ενεργειών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας με θύματα γυναίκες.	Γενική Γραμματεία Ισότητας (ΥΠΕΣΔΔΑ)/2006	Μηδέν (νέου τύπου παρέμβαση). Υπάρχουν 228 Δήμοι με πληθυσμό πάνω από 10.000 άτομα	20*
4.	Εκροή	Αριθμός ενεργειών για την υποστήριξη των ΜΚΟ (γυναικείων οργανώσεων) ως προς την ικανότητά τους να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και για την εφαρμογή δράσεων υποστήριξης των γυναικών.	Γενική Γραμματεία Ισότητας (ΥΠΕΣΔΔΑ)/2006	52	72*
5.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό υψηλόβαθμων θέσεων του Δημοσίου που καταλαμβάνονται από γυναίκες.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	43% (Προϊστάμενοι Μονάδων και Διευθύνσεων)	46%*
6.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό αύξησης του λόγου των γυναικών που κατέχουν κάποια υψηλή θέση στη Δημόσια Διοίκηση προς το συνολικό αριθμό των γυναικών στη Δημόσια Διοίκηση.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέου τύπου παρέμβαση). Μετρίεται ο αριθμός των Προϊσταμένων σε θέσεις Διευθύνσεων.	10%*

* Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Οι δράσεις του Άξονα αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στους εξής στόχους των Ευρωπαϊκών πολιτικών:

- Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την Συνοχή.
 - ✓ ΚΓ 1.3.3 «Αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων».
 - ✓ ΚΓ 1.3.4 «Διοικητικές ικανότητες».
- Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση.
 - ✓ ΟΚΓ 14. «Να δημιουργηθεί ελκυστικότερο επιχειρηματικό περιβάλλον και να ενθαρρυνθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία μέσω της βελτίωσης των κανονιστικών ρυθμίσεων».
 - ✓ ΟΚΓ 23. «Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο».
 - ✓ ΟΚΓ 24. «Να προσαρμοσθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες».

Στόχευση σε όρους ομάδων-στόχων/δικαιούχων/τομέων/περιοχών/ ειδικών εδαφικών μονάδων

- **Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:**
 - ✓ Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΕΠ του Γ΄ ΚΠΣ, του ΕΣΠΑ και λοιπών συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας ή /και η Γενική Γραμματεία Ισότητας.
 - ✓ Το ΚΕΘΙ.
 - ✓ Η αναφερόμενη δομή στον Άξονα Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής.
 - ✓ Δημόσιες Υπηρεσίες.
 - ✓ Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
 - ✓ Ανεξάρτητες Αρχές.
 - ✓ ΟΤΑ (α΄ και β΄ βαθμού).
 - ✓ Κοινωνικοί εταίροι.
 - ✓ Η Βουλή των Ελλήνων.
 - ✓ Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
 - ✓ Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.
 - ✓ Εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για τη διεξαγωγή καινοτόμων δράσεων.

- **Ωφελούμενοι**

- ✓ Όλες οι κατηγορίες δικαιούχων.
- ✓ Γυναίκες Δημόσιοι υπάλληλοι.
- ✓ Πολίτες και επιχειρήσεις.

Προβλέπεται η δυνατότητα εκτέλεσης των έργων με αυτεπιστασία ή με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο/ους.

Χωρική Στόχευση: οι προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις πανελλαδικής εμβέλειας χωροθετούμενες στο επίπεδο των περιφερειών αμιγούς στόχου «Σύγκλιση», των περιφερειών στατιστικής σύγκλισης και των περιφερειών σταδιακής εισόδου στο στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».

Συνολικές επιχορηγήσεις

Δεν προβλέπονται συνολικές επιχορηγήσεις

Προβλέπεται η χρήση και μηχανισμού ενδιάμεσου φορέα για την υλοποίηση των δράσεων των εν λόγω αξόνων .

Ρήτρα Ευελιξίας

Για την υλοποίηση του άξονα προβλέπεται η αξιοποίηση της ρήτρας ευελιξίας. Στις παρεμβάσεις περιλαμβάνονται η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η δικτύωση, η διαμόρφωση χώρων, η προμήθεια έτοιμου λογισμικού, κλπ.

3.2.4 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ IVA, IVB, IVΓ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

α) Γενικοί και ειδικοί στόχοι

Γενικός Στόχος

Η τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

Ειδικοί στόχοι (ΕΣ)

- Ε.Σ. 4.1: Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.
- Ε.Σ. 4.2: Δράσεις τεχνικής υποστήριξης του προγράμματος.

- Ε.Σ. 4.1: Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις – Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

4.1.1: Δράσεις δημιουργίας και υποστήριξης της λειτουργίας μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας πράξης προβλέπεται η δημιουργία και η υποστήριξη της λειτουργίας εταιρίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που θα λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και θα έχει ως κύρια αποστολή την ανάπτυξη δράσεων και την υποστήριξη των αρμοδίων φορέων για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, μεταξύ των άλλων, ως ειδικοί σκοποί της εταιρίας προβλέπονται οι εξής:

- Η εκτέλεση δράσεων και έργων βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης.
- Η ανάληψη της εκτέλεσης πράξεων και ενεργειών τεχνικής υποστήριξης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος.
- Η συστηματική τεκμηρίωση και παρακολούθηση των χαρακτηριστικών, των προβλημάτων και της εξέλιξης της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης.
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων και δράσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης.

- Η διευκόλυνση της μεταφοράς και προσαρμογής ξένης εμπειρίας και καλών πρακτικών στο ελληνικό διοικητικό περιβάλλον.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή και τους κύριους σκοπούς της λειτουργίας της, η εταιρία θα οργανωθεί και στελεχωθεί με κατάλληλα εξειδικευμένο επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό.

Έργο σημαία:

- Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία δομής υποστήριξης της οργανωτικής και διοικητικής αλλαγής των δημοσίων φορέων.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Απολογιστικές Εκθέσεις της Διοικητική Αναδιοργάνωση Α.Ε., οι οποίες υποβάλλονται στον Εποπτεύοντα Φορέα.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση	8 ⁵⁷ *
2	Αποτέλεσμα	Ποσοστό φορέων (Υπουργείων, Γ.Γ. κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης) στους οποίους υλοποιούνται δράσεις του Προγράμματος και υποστηρίζονται από τη δομή.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν – νέου τύπου παρέμβαση	50%*

* Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

⁵⁷ Μία έκθεση ανά χρόνο λειτουργίας (π.χ. 2008-2015).

- Ε.Σ. 4.2: Δράσεις τεχνικής υποστήριξης του προγράμματος

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων/ έργα σημαίες / λοιπές ενδεικτικές δράσεις – Ποσοτικοποιημένοι στόχοι και δείκτες

4.2.1: Δράσεις υποστήριξης της προετοιμασίας, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και των επιθεωρήσεων του προγράμματος.

Ενδεικτικά έργα

- Ενέργειες τεχνικής υποστήριξης.
- Ενέργειες ελέγχων και επιθεωρήσεων.

4.2.2: Δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας.

Ενδεικτικά έργα

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη επικοινωνιακής στρατηγικής για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του ΕΠ.
- Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας για την υποστήριξη και προώθηση των δράσεων του ΕΠ.

4.2.3: Δράσεις εκπόνησης μελετών, εμπειρογνωμοσυμών και αξιολογήσεων.

Ενδεικτικά έργα

- Εκπόνηση μελετών «ωρίμανσης» δράσεων του προγράμματος.
- Εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσυμών και αξιολογήσεων.

A/A	Κατηγορία δείκτη	Δείκτης	Πηγή / Έτος	Τιμή βάσης	Τιμή στόχου 2013*
1.	Εκροή	Αριθμός ελέγχων-επιθεωρήσεων που λαμβάνουν χώρα.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν(νέου τύπου παρέμβαση). Αντιστοιχεί στο συνολικό αριθμό κατηγοριών δράσης (27) για το ΕΠ	27*
2.	Εκροή	Αριθμός μελετών, ερευνών και αξιολογήσεων.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν	10*
3.	Αποτέλεσμα	Ποσοστό πολιτών που γνωρίζουν το ΕΠ και τους κύριους στόχους του.	ΥΠΕΣΔΔΑ/2006	Μηδέν (νέου τύπου παρέμβαση)	Η τιμή στόχος θα διαμορφωθεί με βάση τις προδιαγραφές του Σχεδίου Επικοινωνιακής Στρατηγικής*

* Οι δείκτες αφορούν το σύνολο της χώρας.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Δεν αφορά τούς άξονες 4Α, 4Β, 4Γ

Στόχευση σε όρους ομάδων-στόχων/δικαιούχων/τομέων/περιοχών/ ειδικών εδαφικών μονάδων

• Ενδεικτικοί Δικαιούχοι:

- ✓ Η προς σύσταση Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ.
- ✓ Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ του ΥΠΕΣΔΔΑ
- ✓ Η Διοικητική Αναδιοργάνωση ΑΕ (πρώην ΚτΠΑΕ)
- ✓ Δημόσιες Υπηρεσίες.
- ✓ Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- ✓ Ανεξάρτητες Αρχές.
- ✓ ΟΤΑ (α' και β' βαθμού)
- ✓ Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΕΠ του Γ' ΚΠΣ, του ΕΣΠΑ και λοιπών συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας ή /και η Γενική Γραμματεία Ισότητας.

• Ωφελούμενοι

- ✓ Όλες οι κατηγορίες δικαιούχων του ΕΠ

- **Χωρική στόχευση:** οι προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις πανελλαδικής εμβέλειας και δράσεις χωροθετούμενες στο επίπεδο των περιφερειών χωρίς Μεταβατική Στήριξη.

Προβλέπεται η δυνατότητα εκτέλεσης των έργων με αυτεπιστασία ή με προσφυγή σε εξωτερικό ανάδοχο/ους.

Χωρική Στόχευση: οι προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις πανελλαδικής εμβέλειας χωροθετούμενες στο επίπεδο των περιφερειών αμιγούς στόχου «Σύγκλιση», των περιφερειών στατιστικής σύγκλισης και των περιφερειών σταδιακής εισόδου στο στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».

Συνολικές επιχορηγήσεις

Δεν προβλέπονται συνολικές επιχορηγήσεις.

Ρήτρα Ευελιξίας

Για την υλοποίηση του άξονα προβλέπεται η αξιοποίηση της ρήτρας ευελιξίας. Στις παρεμβάσεις περιλαμβάνονται η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η δικτύωση, η διαμόρφωση χώρων, η προμήθεια έτοιμου λογισμικού, κλπ.

3.3 Ρήτρα ευελιξίας του 10% ΕΚΤ/ΕΤΠΑ

Προβλέπεται η χρήση της ρήτρας ευελιξίας εντός του ορίου 10% για την χρηματοδότηση δράσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενίσχυσης του ΕΤΠΑ σε όλους άξονες του ΕΠ (βλ. ανάλυση ανά άξονα και Διατάξεις Εφαρμογής).

3.4 Συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων με αυτές που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) - Κριτήρια Διαχωρισμού των Παρεμβάσεων των Ταμείων με το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι κοινό για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη και το Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αλιεία και οριοθετεί τις παρεμβάσεις μεταξύ των Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ), του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ.

3.4.1. Γενικά

Ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων που αφορούν στη βελτίωση της προσπελασιμότητας των αγροτικών περιοχών και τις παρεμβάσεις σε υποδομές περιβάλλοντος, **θα καλυφθεί από το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, η ενίσχυση μεγάλης κλίμακας επενδυτικών σχεδίων, η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αναβάθμιση του συστήματος υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, η προώθηση της ψηφιακής σύγκλισης, καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος **θα καλυφθούν από το ΕΤΠΑ**, ενώ η αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης, η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και οι παρεμβάσεις στους ανθρώπινους πόρους, **θα καλυφθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).**

Η **θέσπιση κριτηρίων διαχωρισμού** μεταξύ των ομοειδών κατηγοριών πράξεων που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από τα διαφορετικά Ταμεία δεν διαπνέεται από «διαχειριστική» λογική, αλλά **αντανακλά τις προτεραιότητες των επιμέρους πολιτικών** (περιφερειακή πολιτική, πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, αλιευτική πολιτική) το σύνολο των οποίων βεβαίως επηρεάζεται από τη διάσταση του χώρου.

Η μεγάλη έκταση των αγροτικών περιοχών, το μήκος της ακτογραμμής και το πλήθος των νησιών καθιστούν απαγορευτική την υιοθέτηση ως μόνου κριτηρίου διαχωρισμού των πράξεων των Ταμείων το «χωρικό – γεωγραφικό» κριτήριο, διότι είναι δεδομένο ότι οι πόροι του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ δεν επαρκούν για να καλύψουν ικανοποιητικά τις ανάγκες στις **δύο γενικές ομάδες παρεμβάσεων**, μέσω των οποίων θα εξυπηρετηθούν **ο στόχος της διαφοροποίησης της οικονομίας των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και ο στόχος της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές.**

Οι δύο γενικές ομάδες παρεμβάσεων αφορούν:

- Στις παρεμβάσεις στο παραγωγικό περιβάλλον
- Στα έργα υποδομών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

Αναγκαιότητα θέσπισης κριτηρίων εντοπίζεται, επίσης στους ακόλουθους τομείς παρεμβάσεων:

- Δράσεις κατάρτισης – Ανθρώπινο δυναμικό
- Παρεμβάσεις στον τομέα του Περιβάλλοντος.
- Παρεμβάσεις με βάση την προσέγγιση LEADER που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ
- Παρεμβάσεις για την ανάπτυξη επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών μέσω μιας τοπικής στρατηγικής, που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ.

Με βάση την παραπάνω προσέγγιση, τα κριτήρια διαχωρισμού των πράξεων που παρουσιάζονται στη συνέχεια, αποτελούν ένα συγκερασμό χωρικών – γεωγραφικών, οικονομικών και διοικητικών κριτηρίων.

Για τις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στις περιοχές εφαρμογής του **Άξονα Προτεραιότητας 4 Leader του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007 -2013**, με νομική βάση τα άρθρα 61 - 64 του Καν. (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20/9/2005, «για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)» **κριτήριο διαχωρισμού των παρεμβάσεων αποτελεί αυτή καθ' εαυτή η προσέγγιση Leader.**

Επίσης, για τις παρεμβάσεις με στόχο την ανάπτυξη **επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών** στο πλαίσιο εφαρμογής του **άξονα Προτεραιότητας 4 του Ε.Π Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007 -2013**, με νομική βάση τα άρθρα 43 - 45 του Καν.(ΕΚ) 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27/7/2006, για το «Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας», κριτήριο διαχωρισμού των παρεμβάσεων αποτελεί αυτή καθ' εαυτή η επιλεχθείσα τοπική στρατηγική για την κάθε αλιευτική περιοχή.

Επενδύσεις για τον **εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων** (κατεύθυνσης φυτικής και ζωικής παραγωγής) **και δασοκομικών εκμεταλλεύσεων(άξονας 1 ΠΑΑ)**, στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, **χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ.**

Επενδύσεις για την **αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών, κτηνοτροφικών και δασοκομικών προϊόντων (άξονας 1 ΠΑΑ)**, **δράσεις επιχειρηματικότητας και γενικότερα όλες οι δράσεις**, οι οποίες αφορούν στην πρώτη μεταποίηση ή/και εμπορία προϊόντων (δεν αφορά επενδύσεις στο λιανικό εμπόριο) **που καλύπτονται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης, καθώς και δασικών προϊόντων, χρηματοδοτούνται κατά αποκλειστικότητα από το ΕΓΤΑΑ.** Σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005, η **στήριξη από το ΕΓΤΑΑ περιορίζεται στις πολύ μικρές, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, κατά την έννοια της**

Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁵⁸ καθώς και για τις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκ. €. Στην περίπτωση της **δασοκομίας** η στήριξη παρέχεται από το **ΕΓΤΑΑ στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005.**

Οι επενδύσεις στον τομέα της **υδατοκαλλιέργειας**, της **αλιείας εσωτερικών υδάτων και της θαλάσσιας αλιείας**, χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ μέχρι εξαντλήσεων των πόρων του ΕΠΑΛ.

Οι επενδύσεις στην πρώτη **μεταποίηση και εμπορία** ιχθύων, οστράκων κ.λ.π. χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΑ, μέχρι εξαντλήσεως των πόρων του ΕΠΑΛ.

Η στήριξη στην **υδατοκαλλιέργεια και στη μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας**, από το ΕΤΑ, περιορίζεται στις **επιχειρήσεις, όπως αυτές προβλέπονται στον Καν. 1198/2005⁵⁹.**

Υδρεύσεις, αποχετεύσεις και βιολογικοί καθαρισμοί χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ.

⁵⁸ Οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ορίζονται με βάση τον αριθμό των απασχολουμένων ατόμων και τον κύκλο εργασιών τους ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τους. Ειδικότερα:

Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζόμενους και της οποίας ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. Ευρώ.

Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζόμενους και ο κύκλος εργασιών της ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. Ευρώ.

Ως μεσαία επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 250 εργαζόμενους και της οποίας ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. Ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. Ευρώ.

⁵⁹ Οι ενισχύσεις επενδύσεων από το ΕΤΑ περιορίζονται σύμφωνα με τον Καν. 1198/2006 σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ομοίως, σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ, της Επιτροπής) καθώς και σε επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή των οποίων ο κύκλος εργασιών είναι μικρότερος από 200 εκ. Ευρώ.

Τα κριτήρια διαχωρισμού, που παρουσιάζονται στη συνέχεια και τα οποία εκφράζονται σε χρηματοοικονομικούς όρους, αφορούν στο συνολικό προϋπολογισμό της παρέμβασης (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή).

3.4.2. Ειδικά Κριτήρια Διαχωρισμού

3.4.2.1 Έργα υποδομών που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ

Παρεμβάσεις σε υποδομές υλοποιούνται στο σύνολο των αγροτικών περιοχών εφαρμογής του άξονα προτεραιότητας 3 του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη (ΠΑΑ) 2007 -2013 σε Δημοτικά Διαμερίσματα έως 3000 κατοίκους και στις περιοχές εφαρμογής του ΕΠΑΛ, ως ακολούθως:

3.4.2.1.1 Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας και τη διατήρηση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς (άξονας 3 ΠΑΑ)

- Τοπικά κέντρα τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία-περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης), σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, κ.λ.π., ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου, προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών.
- Υποδομές για τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά της αγροτικής υπαίθρου (μνημεία, γεφύρια, μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια, βρύσες κ.λ.π.) και το τοπίο της υπαίθρου (όπως αναβαθμίδες κ.λ.π.).

Τα ανωτέρω αφορούν σε παρεμβάσεις τοπικής κλίμακας και **δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις σε μνημεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού.**

Ως ανώτατο ύψος συνολικού προϋπολογισμού των παρεμβάσεων αυτών είναι τα **300.000€**.

Ίδιες κατηγορίες παρέμβασης, συνολικού προϋπολογισμού υψηλότερου αυτού του ορίου, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

3.4.2.1.2 Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές (άξονας 3 ΠΑΑ)

Α) Παρεμβάσεις σε κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία –συλλογές –εκθετήρια που σχετίζονται με την λαογραφική / αγροτική πολιτιστική κληρονομιά, κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, βιβλιοθήκες, ωδεία, χώροι άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (θέατρο, κινηματογράφος).

Ως ανώτατο ύψος συνολικού προϋπολογισμού των παρεμβάσεων αυτών είναι τα 300.000 €. Ίδιες κατηγορίες παρέμβασης, συνολικού προϋπολογισμού υψηλότερου αυτού του ορίου, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

B) Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών κλπ.

Ως ανώτατο ύψος συνολικού προϋπολογισμού των παρεμβάσεων αυτών, είναι τα 300.000 €. Ίδιες κατηγορίες παρέμβασης, προϋπολογισμού υψηλότερου αυτού του ορίου, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Οι παρεμβάσεις των σημείων Α, Β, ανωτέρω δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα.

3.4.2.1.3 Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών (άξονας 3 ΠΑΑ).

Για την ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών, θα χρηματοδοτηθούν δράσεις για τη συνολική αναβάθμιση χωριών (Δημοτικά Διαμερίσματα έως 3.000 κατοίκων κατά βάση ορεινών και μειονεκτικών στο πλαίσιο εφαρμογής του άξονα 3 του ΠΑΑ) σε **εφαρμογή συνολικής μελέτης αναβάθμισης**⁶⁰ του οικισμού. Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών αφορούν τα παρακάτω:

- βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων (διαμόρφωση υπαίθριων χώρων, πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, φωτισμός κ.λ.π.)
- αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση
- αποκατάσταση εξωτερικών όψεων κτισμάτων με ιδιαίτερα στοιχεία αισθητικής και ιστορικής αξίας

Το μέτρο αφορά κυρίως σε δημόσια έργα και συνολικά για τις ανωτέρω παρεμβάσεις ο συνολικός προϋπολογισμός θα ανέρχεται έως 1.000.000 € .

Δράσεις για την ανακαίνιση και ανάπτυξη χαρακτηρισμένων «παραδοσιακών οικισμών» θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ.

3.4.2.1.4 Υποδομές πρόσβασης.

Μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις συνολικού προϋπολογισμού **μέχρι 500.000€**, χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ.

⁶⁰ Ως προς αυτό το μέτρο απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σύνταξη μελέτης συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης συνολικά του οικισμού ή σύνταξη σχεδίου αναβάθμισης αυτού. Αυτή η κατηγορία παρέμβασης δεν εφαρμόζεται σε εγκαταλελειμμένους οικισμούς. Το περιεχόμενο της μελέτης θα προσδιορισθεί σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ. Κατά προτεραιότητα εντάσσονται περιοχές που έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (ύδρευσης, αποχέτευσης)

3.4.2.1.5 Αλιευτικά καταφύγια (Άξονας 3 ΕΠΑΛ).

Το ΕΤΑ θα χρηματοδοτεί:

- (α) Την κατασκευή μόνο μικρών αλιευτικών καταφυγίων (μέχρι 50 θέσεις ελλιμενισμού και προϋπολογισμού μέχρι 1,5Μ€ στα απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά, όπως αυτά αναφέρονται στο κεφάλαιο 1 του Ε.Π Αλιείας 2007 –2013.
- (β) Τον εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό των υφιστάμενων αλιευτικών καταφυγίων.

3.4.2.1.6 Υποδομές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Το σύνολο των παρεμβάσεων που άπτονται υποδομών, ανάπτυξης και εφαρμογών ΤΠΕ για την εξυπηρέτηση του πολίτη, χρηματοδοτούνται αποκλειστικά και μόνο από το ΕΤΠΑ.

3.4.2.1.7 Λοιπά έργα υποδομών

Τα λοιπά έργα υποδομών, στις αγροτικές και αλιευτικές περιοχές, χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

3.4.3. Ανθρώπινο δυναμικό

3.4.3.1. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013

Η διαφοροποίηση μεταξύ ΕΓΤΑΑ και ΕΚΤ, για δράσεις **επαγγελματικής κατάρτισης**, εξειδικεύεται, ως ακολούθως:

ΕΓΤΑΑ		ΕΚΤ	
Το ταμείο θα καλύπτει αποκλειστικά κατάρτιση που θα αφορά στη θεματολογία και στους δικαιούχους των παρακάτω μέτρων του Άξονα 2 του ΠΑΑ 2007-2013.		Το ταμείο θα καλύπτει αποκλειστικά κατάρτιση που θα αφορά στη θεματολογία και στους δικαιούχους των παρακάτω μέτρων του άξονα 1 καθώς και των μέτρων των αξόνων 3 και 4 του ΠΑΑ 2007-2013	
211	Ενισχύσεις για φυσικά μειονεκτήματα στους γεωργούς ορεινών περιοχών	112	Εγκατάσταση Νέων Γεωργών
212	Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών.	121	Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων
213	Natura 2000	123	Αύξηση προστιθέμενης αξίας στα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα
214	Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	Κατάρτιση στο πλαίσιο εφαρμογής των αξόνων 3 και 4 του ΠΑΑ (Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας – Προσέγγιση Leader), όπως αυτοί καθορίζονται στον Καν. 1698/05.	
215	Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων		
216	Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις (γεωργία)		
221	Πρώτη δάσωση γεωργικών γαιών		
222	Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γή		
223	Πρώτη δάσωση μη γεωργικών γαιών		
225	Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις		
226	Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης.		
227	Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις (δάση)		

Η διαφοροποίηση μεταξύ ΕΓΤΑΑ και ΕΚΤ, για δράσεις ενημέρωσης-πληροφόρησης-εκπαίδευσης, εξειδικεύεται, ως ακολούθως:

Όσον αφορά **δράσεις ενημέρωσης-εκπαίδευσης**, οι οποίες αφορούν **όλες τις στρατηγικές, πολιτικές και κατευθύνσεις για την Αγροτική Ανάπτυξη** στη νέα προγραμματική περίοδο, υλοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο χρηματοδότησης του ΕΓΤΑΑ , μέσω του **ΠΑΑ**.

Ειδικότερα:

- Οι δράσεις ενημέρωσης για **θέματα αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία αφορούν Περιβαλλοντικά ζητήματα** (Κοινοτική Στρατηγική Βιοποικιλότητας, Δίκτυο Natura 2000, Πλαίσιο για τα νερά, Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους, Κοινοτικό πρόγραμμα για την κλιματική αλλαγή, Θεματική στρατηγική για τη μόλυνση του αέρα, Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων), **στρατηγική για τα δάση, καινοτομία στις στρατηγικές για την αγροτική ανάπτυξη, βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, βιοενέργεια, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΑΑ.**
- Οι δράσεις ενημέρωσης-εκπαίδευσης για **θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές καθώς και για Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για γεωργική και αγροτική ανάπτυξη, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ.**

3.4.3.2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007-2013

Δεν περιλαμβάνονται δράσεις κατάρτισης στο ΕΠ Αλιείας 2007 – 2013 και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν με συγχρηματοδότηση του ΕΚΤ.

3.4.4. Περιβάλλον

3.4.4.1 Κριτήρια διαχωρισμού ανά περιβαλλοντικό τομέα

Οι ειδικότερες περιβαλλοντικές δράσεις ομαδοποιήθηκαν ανά περιβαλλοντικό τομέα (φύση, έδαφος, ατμοσφαιρικό περιβάλλον, ακουστικό περιβάλλον, κλιματική αλλαγή, πολιτική προστασία, μηχανισμοί-εργαλεία-θεσμοί, υδατικό περιβάλλον, χωροταξια-πολεοδομία).

Για τα πεδία που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από περισσότερα του ενός Ταμείου και για τα οποία υπάρχει αναγκαιότητα προσδιορισμού κριτηρίων διαχωρισμού και διασφάλισης συμπληρωματικότητας εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια, τα οποία παρατίθενται ανά τομέα:

Τομέας «Φύση»:

- Η εφαρμογή **μέτρων προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων και γενικότερα τα θέματα παρεμβάσεων σε περιοχές Δικτύου Natura 2000** αποτελεί από τα σημαντικότερα πεδία εφαρμογής κριτηρίων διαχωρισμού, ιδιαίτερα μεταξύ των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (βλ. ανάλυση στον πίνακα 2 που ακολουθεί).
- **Μεταχείριση και παρακολούθηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων και οργανισμών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή.** Οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από κάθε Ε.Π. εξειδικεύονται στις αντίστοιχες περιγραφές των προγραμματικών κειμένων. **Γενικό κριτήριο διαχωρισμού αποτελεί το Παράρτημα Ι της Συνθήκης,** όπου σχετικές δράσεις είναι επιλέξιμες μόνο στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ.
- **Πυρκαγιές: Το ΠΑΑ** θα καλύψει τον τομέα των δασικών πυρκαγιών και ειδικότερα θα χρηματοδοτήσει δράσεις αντίστοιχες αυτών που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΠΕΠ, μέσω του ΕΓΤΠΕ-Π κατά τη Γ' προγραμματική περίοδο, όπως **έργα πρόληψης και προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές.** (Ο εξοπλισμός δασοπυρόσβεσης χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ (βλ. και πίνακα 1)).

Τομέας «Ατμοσφαιρικό περιβάλλον»:

- **Ενίσχυση ασφάλειας προστατευόμενων περιοχών από φυσικούς ή άλλους κινδύνους** (Μεταφορά, χρήση ή αποθήκευση ουσιών – πυρκαγιές).

Το ΕΓΤΑΑ συγχρηματοδοτεί δράσεις για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, ως ανωτέρω.

Τομέας «Κλιματική Αλλαγή »:

- **Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ):** Το ΕΓΤΑΑ (μέσω ΠΑΑ), θα συγχρηματοδοτήσει αποκλειστικά **μικρής κλίμακας** (συνολικού προϋπολογισμού έως **300.000 €**) επενδυτικά σχέδια προώθησης ΑΠΕ που αφορούν σε δικαιούχους γεωργούς και για ίδια κατανάλωση, στο πλαίσιο του **Άξονα 3, του ΠΑΑ**.

Επενδύσεις στο σύνολο της χώρας που αφορούν σε μονάδες παραγωγής ΑΠΕ για την πώληση ενέργειας στην αγορά, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Οι επενδύσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης για την προώθηση των ενεργειακών καλλιεργειών θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΑΑ (από τον Άξονα Προτεραιότητας 1 του ΠΑΑ 2007 – 2013).

- **Ενίσχυση τεχνολογιών και προϊόντων για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος:**

Οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ στο συγκεκριμένο τομέα αφορούν αποκλειστικά σε επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (ζωικής και φυτικής παραγωγής) καθώς και των επιχειρήσεων σχετιζομένων με την πρώτη μεταποίηση των προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης.

Παρεμβάσεις για την προστασία της στοιβάδας του όζοντος περιλαμβάνονται στο ΠΑΑ, μέσω της παροχής στρεμματικών ενισχύσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων.

Τομέας «Μηχανισμοί, Εργαλεία, Θεσμοί»:

Αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΤΠΑ

Τομέας «Χωροταξία – Πολεοδομία»:

- Οι παρεμβάσεις χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ. Όσον αφορά παρεμβάσεις σχετικές με την οριοθέτηση, καταγραφή και αποτύπωση δασών και δασικών εκτάσεων, δύναται η χρηματοδότηση να γίνει από το ΕΓΤΑΑ.

Με βάση τα σημαντικότερα πεδία δυνητικών επικαλύψεων που εντοπίστηκαν, διαμορφώθηκε ο Πίνακας 1, που ακολουθεί, στον οποίο εξειδικεύονται οι δράσεις του τομέα περιβάλλοντος που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ.

Πίνακας 1: ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΜΕΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΠΑ, Τ.Σ. ΚΑΙ ΕΓΤΑΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΕΤΠΑ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΕΓΤΑΑ
Αντιπλημμυρικά έργα	♦	♦	
Αντιπλημμυρικά έργα, στο πλαίσιο παρεμβάσεων ορεινής υδρονομίας σε δάση			♦
Αρδευτικά δίκτυα ⁶¹			♦
Δίκτυα ύδρευσης	♦	♦	
Ταμιευτήρες, Λιμνοδεξαμενές, Φράγματα για άρδευση			♦
Ταμιευτήρες, Λιμνοδεξαμενές, Φράγματα για ύδρευση	♦	♦	
Ταμιευτήρες, Λιμνοδεξαμενές, Φράγματα στα νησιά ή αγροτικές περιοχές υπό όρους (μικτής χρήσης, ύδρευση- άρδευση)			♦
Βιοποικιλότητα, παρεμβάσεις σε περιοχές Natura 2000 ⁶²	♦		
Βιοποικιλότητα, παρεμβάσεις σε περιοχές Υψηλής Αισθητικής αξίας, μέσω γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοπεριβαλλοντικών μέτρων, στο πλαίσιο εφαρμογής του Καν. 1698/2005			♦
Έρευνα και τεχνολογία σε θέματα περιβάλλοντος	♦		
Δάση, πρόληψη πυρκαγιών, αναδασώσεις			♦
Μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές, σήμανση, παρατηρητήρια, θέσεις θέας (αγροτικές περιοχές)			♦
Μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές, σήμανση, παρατηρητήρια, θέσεις θέας (περιοχές Natura 2000)	♦		
Ύδρευση / αντικατάσταση δικτύων κλπ.	♦		
Βιολογικοί καθαρισμοί	♦	♦	
Διαχείριση απορριμμάτων	♦	♦	
Απειλούμενοι φυτικοί και ζωικοί πόροι (είδη και φυλές)			♦
Άγρια πανίδα και χλωρίδα	♦		
Προστασία άγριας πανίδας και χλωρίδας μέσω εφαρμογής γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής του			♦

⁶¹ Δεν υπάρχουν μικτά δίκτυα

⁶² Κατηγοριοποίηση των Παρεμβάσεων σύμφωνα με τον τεχνικό Οδηγό για τη χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000 (2006)

Καν. 1698/2005			
Έργα υποδομής σε περιοχές NATURA ⁶³	♦		♦
Μηχανισμοί πιστοποίησης και σήμανσης (προϊόντα του παραρτήματος 1 της συνθήκης)			♦

⁶³ Έργα υποδομών, σε περιοχές Natura 2000 ακολουθούν την κατηγοριοποίηση ανά Ταμείο, όπως αποτυπώνονται στους πίνακες 1 και 2.

Πίνακας 1(συν.): ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΜΕΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΤΠΑ, Τ.Σ. ΚΑΙ ΕΓΤΑΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΕΤΠΑ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΕΓΤΑΑ
Μηχανισμοί πιστοποίησης και σήμανσης (λοιπά προϊόντα)	♦		
Μηχανισμοί παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος	♦		
Βιοκαύσιμα μικρής κλίμακας - μονάδες παραγωγής για ίδια χρήση			♦
Βιοκαύσιμα (μεγάλες μονάδες παραγωγής)	♦		
Αξιοποίηση βιομάζας γεωργοκτηνοτροφικής και δασικής προέλευσης			♦
Εξοπλισμός δασοπυρόσβεσης	♦		

3.4.4.2 Κριτήρια διαχωρισμού για παρεμβάσεις στις περιοχές του δικτύου Natura 2000

Το Δίκτυο **Natura 2000** καλύπτει διαφορετικούς τύπους εκτάσεων και εδαφών της χώρας, στους οποίους περιλαμβάνονται γεωργικές εκτάσεις, δάση, άλλες χερσαίες εκτάσεις (όπως αλπικές, θαμνώδεις, εγκαταλελειμμένες γεωργικές εκτάσεις κλπ), εσωτερικά ύδατα, υγρά τοπία, παράκτιες ζώνες και θαλάσσιες ζώνες. Ως εκ τούτου, καθίσταται προφανές ότι οι σχετικές δραστηριότητες εμπίπτουν στο πεδίο παρέμβασης τόσο των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ όσο και των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ και χρήζουν διαχωρισμού.

Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος της Κοινοτικής συγχρηματοδότησης του Δικτύου **Natura 2000** παρέχεται μέσω των υφιστάμενων Κοινοτικών πόρων που προορίζονται για την ενίσχυση της αγροτικής, περιφερειακής και θαλάσσιας ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε έναν Τεχνικό Οδηγό για την καταγραφή των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων για το Δίκτυο **Natura 2000** (Τεχνικός Οδηγός για τη Χρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000, (Ε.Ε). 2006). Ο συγκεκριμένος Τεχνικός Οδηγός αποτέλεσε χρήσιμο εργαλείο για τον προσδιορισμό της συμπληρωματικότητας και των συνεργιών που αναπτύσσονται μεταξύ των διαφορετικών χρηματοδοτικών μέσων καθώς και την αποφυγή πιθανών επικαλύψεων και επαναλήψεων, σε ότι αφορά τη χρηματοδότηση επιμέρους δραστηριοτήτων, που αναπτύσσονται στις περιοχές του δικτύου και χρηματοδοτούνται από διαφορετικά μέσα.

Ως βασικές αρχές για το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων σημειώνονται οι εξής:

Οι δραστηριότητες που αφορούν στο καθεστώς προστασίας των περιοχών (φορείς διαχείρισης, μελέτες, επιχειρησιακά σχέδια κλπ) καθώς και στην υλοποίηση πιλοτικών έργων, θα χρηματοδοτηθούν από τα προγράμματα του ΕΤΠΑ.

Οι δράσεις που αφορούν στην εφαρμογή γεωργικών και δασικών πρακτικών μέσω της παροχής στρεμματικών ενισχύσεων, συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ.

Δράσεις προστασίας και μελέτης συγκεκριμένων ειδών θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Δράσεις προστασίας ειδών, μέσω της εφαρμογής γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοπεριβαλλοντικών μέτρων, συγχρηματοδοτείται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ, ενώ

Υποδομές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης, την ενθάρρυνση της επισκεψιμότητας, δράσεις για την αποκατάσταση οικοτόπων ή ειδών θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων στις περιοχές του δικτύου **Natura 2000** αποτυπώνεται στον Πίνακα 2, που ακολουθεί:

Πίνακας 2: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ / ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ NATURA 2000

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ NATURA 2000	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΑΑ	Παρατηρήσεις
Διαχείριση της διαδικασίας επιλογής	+		
Επιστημονικές Μελέτες/ Κατάλογοι Απογραφής για τον προσδιορισμό και την κήρυξη περιοχών	+		
Προετοιμασία αρχικού Ενημερωτικού & Διαφημιστικού Υλικού	+		
Πιλοτικά Έργα	+		
Προετοιμασία Σχεδίων & Στρατηγικών Διαχείρισης	+		
Σύσταση Φορέων Διαχείρισης ή άλλων οργανωτικών σχημάτων διαχείρισης	+		
Διαβούλευση και Δικτύωση-Δημόσιες Συσκέψεις, Δικτύωση, Σύνδεσμοι με Γαιοκτήμονες	+		
Εκπόνηση και Αναθεώρηση Σχεδίων & Στρατηγικών Διαχείρισης	+		
Τρέχουσες Δαπάνες Φορέων Διαχείρισης ή άλλων οργανωτικών σχημάτων διαχείρισης	+		
Συντήρηση Εγκαταστάσεων για το Κοινό - Πρόσβαση και Χρήση Περιοχών	+		
Τρέχουσες Δαπάνες Προσωπικού	+		

**Πίνακας 2: ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ/ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ NATURA
(συνέχεια) 2000.**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ NATURA 2000	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΑΑ	Παρατηρήσεις
Διαχείριση Προστασίας - Οικοτόποι			
Ενισχύσεις για Φυσικά Μειονεκτήματα στους γεωργούς ορεινών περιοχών		+	
Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός ορεινών		+	
Ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την Οδηγία 2000/60		+	
Αγροπεριβαλλοντικές ενισχύσεις		+	
Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις (γεωργικές εκτάσεις)		+	
Πρώτη Δάσωση Γεωργικών Γαιών		+	
Πρώτη εγκατάσταση αγροδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη		+	
Πρώτη δάσωση μη γεωργικών γαιών		+	
Ενισχύσεις Natura (δάση)		+	
Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις		+	
Αποκατάσταση δασοκομικού δυναμικού & δράσεις πρόληψης		+	
Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις (δάση)		+	
Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς		+	
Διαχείριση Προστασίας - Είδη	+		
Διαχείριση Προστασίας – Είδη, μέσω γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοπεριβαλλοντικών μέτρων		+	
Διαχείριση Προστασίας – Εισβάλλοντα Ξενικά Είδη	+		
Υλοποίηση Σχεδίων και Συμβάσεων Διαχείρισης	+		
Παροχή Υπηρεσιών και απώλεια εσόδων από αγροτικές δραστηριότητες		+	
Παρακολούθηση και επισκόπηση	+		
Διαχείριση Κινδύνων	+		
(Συνεχιζόμενη) Επιτήρηση Περιοχών	+		
Παροχή Ενημερωτικού και Διαφημιστικού Υλικού Εθνικής και Περιφερειακής εμβέλειας	+		
Παροχή Ενημερωτικού και Διαφημιστικού Υλικού Τοπικής εμβέλειας		+	
Επιμόρφωση και Εκπαίδευση στις περιοχές Natura από τους Φορείς Διαχείρισης	+		
Εγκαταστάσεις για την ενθάρρυνση της χρήσης επισκεπτών και την εκτίμηση περιοχών Natura 2000	+		
Αγορά γαιών, περιλαμβανομένης της αποζημίωσης για δικαιώματα ανάπτυξης	+		
Υποδομή που απαιτείται για την αποκατάσταση οικοτόπων ή ειδών	+		
Υποδομή που απαιτείται για την αποκατάσταση οικοτόπων ή ειδών μέσω γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοπεριβαλλοντικών μέτρων		+	
Υποδομή για Δημόσια Πρόσβαση	+		
Υποδομή για Δημόσια Πρόσβαση (αγροτική οδοποιία)		+	

Στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου, δημιουργείται Ειδική Υπηρεσία για το συντονισμό των δράσεων στον τομέα του Περιβάλλοντος. Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας περιγράφονται αναλυτικά στο ΕΣΠΑ. Η σύσταση της Ειδικής Υπηρεσίας αναμένεται ότι όχι μόνο θα διασφαλίσει την αποφυγή επικαλύψεων, αλλά θα συμβάλει στην μέγιστη συνέργεια και συμπληρωματικότητα των πράξεων στον τομέα του Περιβάλλοντος, ανεξάρτητα πηγής (Ταμείου) χρηματοδότησης.

3.4.4.3 Περιβάλλον στο πλαίσιο της αλιείας

Στο βαθμό που η αειφόρος διαχείριση των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν βασικούς στρατηγικούς στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και του ΕΣΣΑΑΛ για την Δ' προγραμματική περίοδο, σχεδόν το σύνολο των δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος αποτελούν δράσεις για το περιβάλλον.

Ειδικότερα, **οι δράσεις προς την κατεύθυνση του περιβάλλοντος που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΠΑΛ**, είναι αυτές που προβλέπονται από τον Κανονισμό του ΕΤΑ και περιλαμβάνουν:

- Μεθόδους υδατοκαλλιέργειας που μειώνουν τον αρνητικό αντίκτυπο ή ενισχύουν το θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, σε σχέση με τη συνήθη πρακτική στον τομέα τα υδατοκαλλιέργειας.
- Στήριξη παραδοσιακών μεθόδων υδατοκαλλιέργειας για τη διατήρηση και ανάπτυξη του οικονομικού και κοινωνικού πλέγματος και του περιβάλλοντος.
- Μορφές υδατοκαλλιέργειας για τη βελτίωση του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και της γενετικής ποικιλίας καθώς και την διαχείριση των χαρακτηριστικών τοπίου και των παραδοσιακών χαρακτηριστικών των ζωνών υδατοκαλλιέργειας.
- Βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια συμβατή με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς περιορισμούς, που προκύπτουν από το χαρακτηρισμό των περιοχών Natura 2000, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.
- Βιώσιμη συμβολή στην καλύτερη διαχείριση ή προστασία των αλιευτικών πόρων.
- Δράσεις που αφορούν άμεσα στις αλιευτικές δραστηριότητες για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος στο πλαίσιο του Δικτύου Natura, εκτός λειτουργικών εξόδων.
- Προστασία του περιβάλλοντος σε μικρές αλιευτικές περιοχές για τη διατήρηση της ελκυστικότητάς τους, ανάπλαση μικρών παράκτιων κωμοπόλεων και χωριών και προστασία και βελτίωση της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- Για την ανάπτυξη, αναδιάρθρωση ή την βελτίωση ζωνών υδατοκαλλιέργειας, στους φορείς διαχείρισης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ),

(Νόμος 2742/1999 & αριθ Η.Π.17239 / 30.8.2002 Υπουργική Απόφαση), χορηγείται στήριξη προκειμένου να υλοποιούν ενέργειες συλλογικού χαρακτήρα, ιδίως για την προμήθεια συλλογικού εξοπλισμού για παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του νερού στις ΠΟΑΥ και για αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ρύπανσης, διενέργεια σχετικών μελετών κλπ.

- Στο πλαίσιο την εφαρμογής του Κανονισμού 1967/2006, για τα μέτρα διαχείρισης στη Μεσόγειο, χορηγείται ενίσχυση, ιδίως για:
 - (i) τη συλλογή επιστημονικών πληροφοριών προκειμένου να χαρτογραφηθούν οι βιοτόποι που θα προστατευθούν (*Posidonia oceanica*) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού,
 - (ii) τη συλλογή επιστημονικών πληροφοριών για την επιστημονική ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των περιοχών (Εθνικές προστατευόμενες περιοχές), οι οποίες θα προστατευθούν στο πλαίσιο του άρθρου 7 του Κανονισμού, και
 - (iii) την επιστημονική παρακολούθηση των σχεδίων διαχείρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του Κανονισμού.

3.4.5. Παρεμβάσεις στο Παραγωγικό περιβάλλον

Οι παρεμβάσεις στο Παραγωγικό Περιβάλλον, **στο πλαίσιο εφαρμογής του άξονα 3 του ΠΑΑ**, που αφορά στη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, συνδέονται με μέτρα τα οποία περιλαμβάνουν :

- διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
- στήριξη για τη δημιουργία και ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων (όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής)
- ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων.

Τα κριτήρια διαχωρισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις, για παρεμβάσεις από γεωργούς και μη γεωργούς, στις περιοχές εφαρμογής του Άξονα 3 του ΠΑΑ, ορίζονται στα παρακάτω σημεία.

3.4.5.1 Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες - Επενδύσεις από γεωργούς

Οι γεωργοί, όπως η ιδιότητα αυτή προσδιορίζεται από το εκάστοτε Εθνικό θεσμικό πλαίσιο, οι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ και τα μέλη των νοικοκυριών τους, **μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο από το ΕΓΤΑΑ (σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005) για τη δημιουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση πολύ μικρών επιχειρήσεων, κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.**

Ενδεικτικές δράσεις είναι οι εξής:

- Μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης, έως 40 κλίνες
- Χώροι εστίασης και αναψυχής
- Επισκέψιμα αγροκτήματα
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας κλπ.).
- Οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικές μονάδες
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση

- Βελτίωση επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση προστασίας του περιβάλλοντος, εκτός των όσων προβλέπονται από τη νομοθεσία (π.χ. φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας με σκοπό την ίδια κατανάλωση ΑΠΕ, γεωθερμίας κλπ.).

Θα συγχρηματοδοτηθούν επίσης ενέργειες για την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και απόκτηση ποιοτικών σημάτων.

Όσον αφορά τις επενδύσεις από γεωργούς στον τουρισμό, αυτές χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ, μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 600.000 ευρώ. Μεγαλύτερου συνολικού προϋπολογισμού επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Επίσης, οι παρεμβάσεις από γεωργούς στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ, μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 300.000 ευρώ. Μεγαλύτερου συνολικού προϋπολογισμού επενδύσεις στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

3.4.5.2 Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας / Επενδύσεις από μη γεωργούς

Βασικές αρχές που θα διέπουν τα κριτήρια διαχωρισμού για επενδύσεις **από μη γεωργούς**, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, στους **τομείς της μεταποίησης, εμπορίας, υπηρεσιών και τουρισμού** είναι οι παρακάτω:

- Γεωγραφικό κριτήριο.** Για τις περιοχές εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ), που θα είναι ορεινές και μειονεκτικές, κατά την έννοια του Καν.1698/05 και που θα προσδιοριστούν μετά την συνεξέταση μιας σειράς παραμέτρων, η χρηματοδότηση αντίστοιχων επενδύσεων θα γίνει από το ΕΓΤΑΑ. Η χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ δεν θα αφορά σε Δημοτικά Διαμερίσματα άνω των 3.000 κατοίκων.
- Ύψος Προϋπολογισμού.** Στις παραπάνω περιοχές, **οι παρεμβάσεις στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες από το ΕΓΤΑΑ δεν θα υπερβαίνουν τις 300.000 €** (συνολικός προϋπολογισμός). Οι **επενδύσεις στον τουρισμό για ίδρυση και εκσυγχρονισμό με αύξηση δυναμικότητας** (με προσθήκη καθ' ύψος και κατ' επέκταση) **χρηματοδοτούνται, για τις ίδιες περιοχές, αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ και μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 600.000€.**
- Κλαδικό κριτήριο.** Η εξειδίκευση του κριτηρίου αυτού, στους κλάδους της μεταποίησης, εμπορίου και υπηρεσιών, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα 3, ο οποίος αφορά στους κλάδους/παρεμβάσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ.

Πίνακας 3: Κλάδοι που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ

Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ⁶⁴	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΔΟΥ
153.3	Παραγωγή ζαχαρωδών προϊόντων από φρούτα και λαχανικά
158.1	Αρτοποιία, παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
158.2	Παραγωγή φρυγανιών, μπισκότων, παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
158.4	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
158.5	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
158.6	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
158.9	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής μ.α.κ.
159.1	Παραγωγή αποσταγμένων αλκοολούχων ποτών
172	Υφαντήρια
175.1	Ταπητουργία
182.1	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
192.0	Κατασκευή ειδών ταξιδιού, τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
201.0	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
203.0	Κατασκευή ξυλουργικών προϊόντων για την οικοδομική
205.2	Κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτική
212.1	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και ειδών συσκευασίας από χαρτί και χαρτόνι.
241.4	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών (παραγωγή ξυλάνθρακα)

⁶⁴ Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας.

Πίνακας 3 (συν.): Κλάδοι που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ

Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΔΟΥ
245.1	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
246.3	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
261.3	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
262.1	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
262.5	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων
286.1	Κατασκευή ειδών μαχαιροποιίας
286.2	Κατασκευή εργαλείων
293.9	Κατασκευή άλλων γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
361.1	Κατασκευή καρεκλών και καθισμάτων
361.2	Κατασκευή άλλων επίπλων για γραφεία και καταστήματα
361.3	Κατασκευή άλλων επίπλων κουζίνας
361.4	Κατασκευή άλλων επίπλων
362.9	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
363.0	Κατασκευή μουσικών οργάνων
521.2	Παντοπωλεία
522.5	Λιανικό εμπόριο οινοπνευματωδών και λοιπών ποτών
525.5	Λιανικό εμπόριο αναμνηστικών ειδών και ειδών λαϊκής τέχνης
528.1	Επισκευή υποδημάτων κάθε είδους και άλλων δερμάτινων ειδών
923.1	Καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία και ερμηνεία
923.2	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
923.3	Υπαίθριες ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και πάρκα αναψυχής

930.1	Πλύσιμο και στεγνό καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
930.2	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων
930.4	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία

3.4.6. Κριτήρια διαχωρισμού δράσεων, που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 (ΕΠΑΛ).

Παρεμβάσεις, οι οποίες στοχεύουν στην οικονομική διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών και των αλιευτικών περιοχών θα υλοποιηθούν μέσω του **Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και ειδικότερα μέσω των Αξόνων Προτεραιότητας 3 και 4 αλλά και μέσω του Ε.Π Αλιεία 2007-2013, Άξονας Προτεραιότητας 4: «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών».**

Για την αποφυγή επικαλύψεων αλλά και την διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των Ταμείων θα χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα κριτήρια διαχωρισμού των δράσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των δύο Προγραμμάτων.

Άξονας Προτεραιότητας 4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Προσέγγιση LEADER» και Άξονας Προτεραιότητας 4: «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών» του Ε.Π. Αλιεία 2007 – 2013.

Οι δύο Άξονες Προτεραιότητας υλοποιούνται μέσω **Τοπικών Στρατηγικών Ανάπτυξης** που υποβάλλονται από Ομάδες Τοπικής Δράσης, στη βάση της εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης (bottom up).

Οι περιοχές, οι οποίες θα ενταχθούν στον Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΠΑΑ και στον Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛ, **θα διαφοροποιούνται γεωγραφικά.**

Άξονας Προτεραιότητας 3 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας» και Άξονας Προτεραιότητας 4: «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών» του Ε.Π Αλιεία 2007 – 2013.

Παρεμβάσεις του Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΠΑΑ είναι δυνατόν να υλοποιούνται σε περιοχές, οι οποίες εντάσσονται παράλληλα και στον Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛ. Στις περιπτώσεις αυτές η χρηματοδότηση πράξεων ακολουθεί τα παρακάτω κριτήρια διαχωρισμού:

- **Προκειμένου για δημόσια έργα,** ο Άξονας Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛ χρηματοδοτεί αποκλειστικά και μόνο τα έργα, τα οποία αναφέρονται **ονομαστικά και κατά προτεραιότητα** στα Τοπικά Προγράμματα που θα υποβληθούν από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης Αλιευτικών Περιοχών, για την ένταξή τους στον Άξονα Προτεραιότητας. Λοιπά δημόσια έργα στις ίδιες περιοχές είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από τον Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΠΑΑ «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας»

- **Οι ιδιωτικές επενδύσεις στις περιοχές αυτές** χρηματοδοτούνται από τον Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛ και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού του, για κάθε περιοχή παρέμβασης.

3.4.7. Οριζόντια Διάταξη

Ο όρος εφαρμογής των κριτηρίων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού (με βάση την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο των σχετικών προκηρύξεων) ισχύει για όλα τα κριτήρια που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο του προγράμματος. Στην περίπτωση εξάντλησης του προϋπολογισμού, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή ενημερώνει σχετικά το μηχανισμό συντονισμού, ο οποίος με τη σειρά του μεριμνά για τη σχετική κατά περίπτωση άρση των κριτηρίων.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη ότι η υλοποίηση των προγραμμάτων είναι μια δυναμική διαδικασία, η οποία καλύπτει χρονική περίοδο τουλάχιστον 7 ετών, τα κριτήρια διαχωρισμού μπορούν να συμπληρωθούν ή/και να αναθεωρηθούν, όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο.

3.5 Συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

Δεν προβλέπονται συνεισφορές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων στο παρόν Ε.Π.

3.6 Τεχνική Βοήθεια

Η τεχνική βοήθεια του ΕΠ θα χρηματοδοτήσει δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, πληροφόρησης, αξιολόγησης ελέγχου και δραστηριότητες ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των φορέων εφαρμογής του ΕΠ για την υλοποίηση των δράσεων του ΕΠ.

3.7 Ειδικά θέματα για ΕΠ και ΠΕΠ που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ

Δεν αφορούν το παρόν επιχειρησιακό πρόγραμμα.

3.8 Ειδικά θέματα για ΕΠ που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ

α) Καινοτομία

Προβλέπεται η προώθηση καινοτόμων δράσεων σε όλο το εύρος των κατηγοριών δράσεων του ΕΠ και η αξιοποίησή τους σε ευρύτερη κλίμακα με την διαδικασία «πιλοτική εφαρμογή – τελική εφαρμογή – διάδοση – προσαρμογή – μεταφορά».

β) Συνάφεια και συμπληρωματικότητα των δράσεων του ΕΚΤ με δράσεις που υποστηρίζονται μέσω άλλων διακρατικών προγραμμάτων.

Προβλέπεται η προώθηση δράσεων συμπληρωματικών προς τις δράσεις του παρόντος ΕΠ στο πλαίσιο διακρατικών προγραμμάτων του Στόχου 3, στην μορφή κοινών έργων ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και βελτίωσης της ποιότητας της διακυβέρνησης και δράσεων ανταλλαγής, μεταφοράς και προσαρμογής εμπειρίας και καλών πρακτικών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1. Αρχές και Φορείς Συντονισμού, διαχείρισης και ελέγχου

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και ειδικότερα τα όσα προβλέπονται στα άρθρα 58 έως 62 και του Καν. (ΕΚ) 1828/2006, άρθρα 12 έως 26, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ) ορίζονται η διαχειριστική αρχή, η αρχή πιστοποίησης και η αρχή ελέγχου και προσδιορίζονται οι ενδιάμεσοι φορείς που θα οριστούν για τη διαχείρισή του. Στο κοινό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των ΕΠ του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, εφεξής ΕΣΠΑ, ορίζεται εθνική αρχή συντονισμού για τη διασφάλιση του απαραίτητου συντονισμού της εφαρμογής των ΕΠ και την επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ. Η εθνική αρχή συντονισμού συνεργάζεται με την ειδική υπηρεσία συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων ΕΚΤ του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας για θέματα που άπτονται του ΕΚΤ. Η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων, η απαραίτητη διάκριση καθηκόντων και ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας αυτών των αρχών και φορέων καθορίζονται με νόμο και όπου απαιτείται θα εκδοθούν επί μέρους κανονιστικές πράξεις. Οι αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου ασκούνται μέσω διακριτών υπηρεσιών προκειμένου να διασφαλίζεται η απαιτούμενη διάκριση καθηκόντων μεταξύ των αρχών αυτών.

Η εθνική αρχή συντονισμού, η ειδική υπηρεσία συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων ΕΚΤ και οι διαχειριστικές αρχές των ΕΠ συνιστούν δίκτυο με στόχο τη στενή συνεργασία, την άμεση ενημέρωση και τη μεταφορά των καλών πρακτικών που αναπτύσσονται.

Αναλυτική περιγραφή του τρόπου άσκησης των αρμοδιοτήτων κάθε αρχής και φορέα στην διαχείριση και τον έλεγχο του ΕΠ θα γίνει στην περιγραφή του κοινού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ που θα κοινοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών εκπροσωπεί τις ελληνικές αρχές έναντι της ΕΕ για θέματα που άπτονται του ΕΣΠΑ. Για θέματα που άπτονται των ΕΠ εκπροσωπεί τις ελληνικές αρχές σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία. Η διαχειριστική αρχή έχει την ευθύνη έναντι της Επιτροπής για θέματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

4.1.1. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2007-2013

Η εθνική αρχή συντονισμού έχει την ευθύνη του συντονισμού του προγραμματισμού και της εφαρμογής των ΕΠ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και της καθοδήγησης των διαχειριστικών αρχών, με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής τους. Στο πλαίσιο αυτό η εθνική αρχή συντονισμού:

- (i) παρακολουθεί και συντονίζει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή του ΕΣΠΑ και των ΕΠ του ΕΣΠΑ, παρέχοντας κατευθύνσεις για τη συμβατότητά τους με τις εθνικές πολιτικές και τις πολιτικές και προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- (ii) έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, την κοινοποίησή του στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καν. (ΕΚ) 1828/06, συνοδευόμενο από τη γνώμη συμμόρφωσης του άρθρου 71 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, την εποπτεία της αποτελεσματικής εφαρμογής του και την προσαρμογή του ώστε να διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων του,
- (iii) συντονίζει τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ του ΕΣΠΑ και εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την εξειδίκευση των ΕΠ, την αξιολόγηση, τις επαληθεύσεις και κάθε δραστηριότητα που υπάγεται στην αποστολή των διαχειριστικών αρχών των ΕΠ,
- (iv) παρέχει την απαραίτητη πληροφόρηση προς τη Διυπουργική Επιτροπή κοινοτικών προγραμμάτων που συστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν.3483/2006 και τη διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών τους,
- (v) συνεργάζεται με τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ του ΕΣΠΑ, την αρχή πιστοποίησης, την αρχή ελέγχου και τον αρμόδιο για τη λειτουργία του ΟΠΣ φορέα, προκειμένου το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, καθώς και ενημέρωσης της Επιτροπής,
- (vi) παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη διενέργεια των αξιολογήσεων που συνδέονται με την παρακολούθηση ΕΠ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 47 και 48 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και στο υποκεφάλαιο 3 του παρόντος, επεξεργάζεται τα πορίσματα των αξιολογήσεων και παρέχει κατευθύνσεις στις διαχειριστικές αρχές σχετικά με την αναθεώρηση των ΕΠ,
- (vii) ενημερώνει τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο, παρακολουθεί και ενημερώνεται για τις σχετικές ενέργειες των διαχειριστικών αρχών για τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των διατάξεων για τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της αρχής της μη διάκρισης εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού και εισηγείται στη Διυπουργική Επιτροπή τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών,
- (viii) διαμορφώνει προτάσεις για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση του εθνικού αποθεματικού απροβλέπτων, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006,

- (ix) διαμορφώνει το πλαίσιο αρχών δημοσιότητας και πληροφόρησης για τα ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομοιογένεια, η συνοχή και ο συντονισμός των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης των ΕΠ και του ΕΣΠΑ και μεριμνά για την παρακολούθηση και τήρηση του πλαισίου αυτού,
- (x) συμμετέχει στις ετήσιες συναντήσεις των διαχειριστικών αρχών των ΕΠ και της Επιτροπής που προβλέπονται στο άρθρο 68 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006,
- (xi) παρακολουθεί την τήρηση των δεσμεύσεων για την προσθετικότητα και παρέχει στην Επιτροπή τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευσή της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15 του Κανονισμού,
- (xii) μεριμνά για το συντονισμό του ΕΣΠΑ με τις πολιτικές του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) και υποβάλλει τα αναγκαία στοιχεία σχετικά με τη συμβολή των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία στην εφαρμογή του ΕΠΜ, προκειμένου να συμπεριληφθούν στην ετήσια έκθεση υλοποίησής του κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 παρ 1 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006,
- (xiii) συντάσσει τις εκθέσεις στρατηγικής παρακολούθησης του ΕΣΠΑ που προβλέπονται στις παρ.2 και 3 του άρθρου 29 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, σχετικά με τη συμβολή των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής για τη συνοχή όπως ορίζεται στη Συνθήκη, των στόχων των Ταμείων όπως ορίζονται στον Κανονισμό, των προτεραιοτήτων που διατυπώνονται στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή όπως προσδιορίζονται στο ΕΣΠΑ και του στόχου προώθησης της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης,
- (xiv) διασφαλίζει από κοινού με τις διαχειριστικές αρχές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΠ Αλιείας, το συντονισμό μεταξύ της συνδρομής των διαφόρων Ταμείων, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ) και το συντονισμό μεταξύ των Ταμείων και των παρεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων χρηματοδοτικών μέσων,
- (xv) έχει την ευθύνη για την τήρηση της κατανομής των πόρων των Ταμείων κατά τύπο Περιφερειών (Περιφέρειες αμιγούς στόχου 1, στατιστικής σύγκλισης, σταδιακής εισόδου)
- (xvi) μεριμνά για την υλοποίηση των αποφάσεων και κατευθύνσεων της ειδικής επιτροπής της παρ. 1.2.6 για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κρατικών ενισχύσεων και για την τήρηση του κοινοτικού θεσμικού πλαισίου σε ότι αφορά τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων,
- (xvii) διαμορφώνει το σύστημα επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων εξαιρουμένων αυτών που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση κατά τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης, παρέχει οδηγίες και εποπτεύει την ορθή και ενιαία εφαρμογή του,

- (xviii) διαμορφώνει σε συνεργασία με την αρχή πιστοποίησης τους κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών και εκδίδει οδηγίες για την υποστήριξη των διαχειριστικών αρχών και των δικαιούχων,
- (xix) συγκροτεί και λειτουργεί θεματικές δικτυώσεις με στόχο τη διερεύνηση και διάχυση καλών πρακτικών και προτάσεων απλούστευσης και μείωσης της γραφειοκρατίας,
- (xx) οργανώνει και λειτουργεί την ηλεκτρονική δικτύωση όλων των διαχειριστικών αρχών, καθώς και των ειδικών υπηρεσιών συντονισμού, με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη ενημέρωση και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στην αντιμετώπιση και επίλυση κοινών θεμάτων,
- (xxi) υποστηρίζει την αποστολή και τις εργασίες της διάσκεψης των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ
- (xxii) μεριμνά για την παρακολούθηση της προόδου/εφαρμογής των κωδικών παρέμβασης που συνδέονται με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας (earmarking) σύμφωνα με το άρθρο 9.3 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006,
- (xxiii) παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών που σχετίζονται με τους πόλους ανάπτυξης, όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στο ΕΣΠΑ και τα ΕΠ 2007-2013.

Η εθνική αρχή συντονισμού έχει την ευθύνη του συντονισμού και της καθοδήγησης των διαχειριστικών αρχών των ΕΠ του ΕΣΠΑ και δεν τις υποκαθιστά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται ανωτέρω γίνεται μέσω ειδικών υπηρεσιών που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

4.1.2. ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Πέραν της εθνικής αρχής συντονισμού, η οποία συντονίζει το σύνολο των διαχειριστικών αρχών για θέματα εφαρμογής του ΕΣΠΑ και των ΕΠ του ΕΣΠΑ, όπως ορίζεται στο υποκεφάλαιο 1.1, προσδιορίζονται μηχανισμοί συντονισμού των δράσεων σε συγκεκριμένους τομείς, με στόχο τη διασφάλιση της συνάφειας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων με τις εθνικές πολιτικές κάθε τομέα, καθώς και μεταξύ των παρεμβάσεων του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ, της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Για το σκοπό αυτό οι μηχανισμοί συντονισμού:

- (i) Καθορίζουν, σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού, προτεραιότητες και παρέχουν κατευθύνσεις για την υλοποίηση των εθνικών τομεακών πολιτικών,

- (ii) συνεργάζονται με τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές και την εθνική αρχή συντονισμού για την ενσωμάτωση στα ΕΠ των κατευθύνσεων άσκησης πολιτικής στο τομέα αρμοδιότητάς τους,
- (iii) παρακολουθούν την πρόοδο και αποτελεσματικότητα των δράσεων και τη συμβολή τους στην επίτευξη των τεθέντων στόχων,
- (iv) προβαίνουν στις απαιτούμενες προτάσεις αναθεώρησης των κατευθύνσεων εφόσον απαιτείται.

4.1.2.1. Συντονισμός δράσεων ΕΚΤ

Ο συντονισμός των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ ασκείται από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ) του Υπουργείου Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού και τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Ειδικότερα η ΕΥΣΕΚΤ:

- (i) Ασκή καθήκοντα συντονισμού και παρακολούθησης των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της υπηρεσίας καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
- (ii) Παρακολουθεί τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις και πολιτικές στα θέματα που σχετίζονται με την απασχόληση, την κοινωνική ένταξη, τη δια βίου μάθηση, την προώθηση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών καθώς και τις επιπτώσεις άλλων πολιτικών (εθνικών, Ε.Ε., διεθνών) και συμμετέχει στις σχετικές επιτροπές της Ε.Ε. Παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης και συμβάλλει στο σχεδιασμό τους.
- (iii) Παρακολουθεί την τήρηση της περιφερειακής κατανομής των πόρων του ΕΚΤ ανά ΕΠ/δράση και τύπο Περιφερειών (Περιφέρειες αμιγούς στόχου 1, στατιστικής σύγκλισης, σταδιακής εισόδου).
- (iv) Εκπονεί το αναγκαίο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση δράσεων συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ, όπου αυτό απαιτείται, σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού, τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ και τα συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να διασφαλίζεται η ενιαία υλοποίηση δράσεων ίδιου τύπου. Στο πλαίσιο αυτό, εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.
- (v) Παρακολουθεί και επεξεργάζεται τις χρηματοδοτικές ροές και τις συνολικές δεσμεύσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων ΕΚΤ για τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν προβλημάτων και σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού εισηγείται

- κατάλληλα διορθωτικά μέτρα στις οικείες επιτροπές παρακολούθησης, για την αποφυγή εφαρμογής του κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης $n+3/n+2$.
- (vi) Είναι αρμόδια για την παροχή κατευθύνσεων και την παρακολούθηση δράσεων τύπου ΕΚΤ που συγχρηματοδοτούνται μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%) σε όλα τα εμπλεκόμενα ΕΠ, με στόχο την αποφυγή επικαλύψεων και την επίτευξη συνεργιών.
 - (vii) Εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις για το σχεδιασμό και τις τροποποιήσεις των δεικτών και για τα θέματα αξιολόγησης γενικά, που αφορούν σε παρεμβάσεις ΕΚΤ στο επίπεδο του ΕΣΠΑ και των ΕΠ, σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού και τους συναρμόδιους φορείς. Μεριμνά για τη συμβατότητα των παραπάνω με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση και τους συναφείς στόχους της Κοινότητας στους τομείς της Κοινωνικής Ένταξης, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της ισότητας.
 - (viii) Παρακολουθεί και συντονίζει την εκ των προτέρων αξιολόγηση και τις αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού σε επίπεδο ΕΣΠΑ και ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς.
 - (ix) Συντονίζει τους αρμόδιους εθνικούς φορείς και συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση των αξιολογήσεων σε θέματα Ανθρωπίνων Πόρων, που πραγματοποιούνται με ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με το Άρθρο 49 του Γεν. Κανονισμού 1083/2006.
 - (x) Συμμετέχει στη διαμόρφωση του σχεδίου των αξιολογήσεων της περιόδου 2007-2013 σε ό,τι αφορά θέματα ανθρωπίνων πόρων, σε συνεργασία με τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ του ΕΚΤ και την εθνική αρχή συντονισμού.
 - (xi) Οργανώνει, συντονίζει και παρακολουθεί τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας για την προβολή των πολιτικών και των παρεμβάσεων του ΕΚΤ στην Ελλάδα, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέργια των δράσεων επικοινωνίας μεταξύ των ΕΠ, καθώς και τη συμπληρωματικότητα αυτών με τις δράσεις επικοινωνίας του ΕΣΠΑ. Συνεργάζεται προς τούτο, κυρίως με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γεν. Δ/σης Απασχόλησης της Ε.Ε., την εθνική αρχή συντονισμού, τις αρμόδιες εθνικές αρχές και τις διαχειριστικές αρχές για όλα τα ζητήματα που αφορούν σε δράσεις επικοινωνίας για το ΕΚΤ.
 - (xii) Αναπτύσσει υποβοηθητικά εργαλεία σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές για την υποστήριξη των φορέων διαχείρισης και υλοποίησης και μεριμνά για την εκπόνηση μελετών, ερευνών, εμπειρογνωμοσυνών και αξιολογήσεων σχετικά με ζητήματα ανθρωπίνων πόρων για την εκτέλεση του έργου της.

Για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της ΕΥΣΕΚΤ, διασφαλίζεται η επαρκής στελέχωσή της. Επίσης, στις διαχειριστικές αρχές των Περιφερειακών ΕΠ, καθώς και των ΕΠ τα οποία θα υλοποιήσουν δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω χρήσης της ρήτρας

ευελιξίας του 10% (ή 15%), ορίζονται στέλεχος /στελέχη με αποκλειστικό καθήκον τη διαχείριση πράξεων ΕΚΤ και τη συνεργασία τους με την ΕΥΣΕΚΤ και με τις διαχειριστικές αρχές των αρμοδίων υπουργείων για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

Η ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL κάθετα και οριζόντια (horizontal and vertical mainstreaming) θα διασφαλιστεί μέσω ειδικής υπηρεσίας, η οποία θα αποτελεί μετεξέλιξη της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του Προγράμματος της Κ.Π. EQUAL του ΚΠΣ 2000-2006. Η ειδική αυτή υπηρεσία αφενός θα εντοπίζει ευκαιρίες για την ενσωμάτωση των αρχών της EQUAL στις δράσεις των ΕΠ, αφετέρου θα παρέχει την απαραίτητη τεχνογνωσία προς την κατεύθυνση αυτή με ενδεδειγμένες εμπειρογνομοσύνες. Επίσης θα παρακολουθεί και θα παρέχει συμβουλευτική για την ορθή εφαρμογή των αρχών της EQUAL.

Οι υφιστάμενες Ειδικές Υπηρεσίες Εφαρμογής που λειτουργούν στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ στα Υπουργεία Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης συνεχίζουν τη λειτουργία τους και την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Για την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», προωθείται ο μετασχηματισμός της ανώνυμης μη κερδοσκοπικής εταιρίας του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα «Κοινωνία της Πληροφορίας» σε «Διοικητική Αναδιοργάνωση Α.Ε.», με κύριο αντικείμενο τον περιορισμό της πολυνομίας, την αξιολόγηση και αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας των δημόσιων οργανισμών, τον οργανωτικό και λειτουργικό ανασχεδιασμό και την ανασυγκρότησή τους.

Για την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του άξονα «Συστημικές Προτεραιότητες» του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», συνιστάται στο Υπουργείο Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, στη Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών & άλλων Πόρων, αρμόδια δομή για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την παρακολούθηση της εφαρμογής και αξιολόγησης των δράσεων του εν λόγω άξονα.

4.1.2.2. Συντονισμός δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος

Ο συντονισμός των δράσεων στον τομέα του περιβάλλοντος ασκείται μέσω Ειδικής Υπηρεσίας στο ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία θα συντονίζει, θα καθορίζει προτεραιότητες και θα παρακολουθεί σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού, το σύνολο των περιβαλλοντικών έργων και δράσεων ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους, ώστε να διασφαλιστεί η αναγκαία συνέργια και συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων στον τομέα του περιβάλλοντος. Επιπλέον θα συνεργάζεται με την εθνική αρχή συντονισμού για την ενσωμάτωση των κατευθύνσεων άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής στα περιφερειακά ΕΠ.

Η ειδική αυτή υπηρεσία θα υποστηρίζει και θα συντονίζει τη λειτουργία περιβαλλοντικού δικτύου (Environmental Network) σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ) και τις λοιπές Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ και τις συναρμόδιες Κεντρικές & Περιφερειακές Αρχές, θα συντάσσει ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις για την

πρόοδο των έργων και δράσεων περιβάλλοντος τις οποίες θα αποστέλλει και προς την εθνική αρχή συντονισμού και τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ, θα υποστηρίζει με επεξεργασμένα στοιχεία και αναφορές την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη» και την Ετήσια Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης (ΕΔΙΠ), θα συμμετέχει στις Επιτροπές Παρακολούθησης των ΕΠ και θα υποστηρίζει το ΥΠΕΧΩΔΕ και τις λοιπές δημόσιες αρχές στην αναγκαία διαρκή δημόσια διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους και τις Περιβαλλοντικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) για συναφή ζητήματα.

Στην ειδική αυτή υπηρεσία υποβάλλονται επίσης οι εκθέσεις που προβλέπονται στην κοινή υπουργική απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΕΠ και αφορούν στην παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΕΠ.

4.1.2.3. Συντονισμός δράσεων στον τομέα της υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης

Ο συντονισμός των δράσεων του τομέα της υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης ασκείται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέσω:

- (α) Διυπουργικού Οργάνου, όπως αυτό θα οριστεί από κοινή υπουργική απόφαση των εμπλεκόμενων εθνικών αρχών και υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο θα καθορίζει σε στρατηγικό, επιτελικό επίπεδο, τις αναγκαίες παρεμβάσεις στα τομεακά και περιφερειακά ΕΠ και τις προτεραιότητες του συνόλου των έργων και δράσεων ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους, ώστε να διασφαλιστεί η αναγκαία συνέργια και συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων,
- (β) ειδικής δομής που θα οριστεί με Κοινή Υπουργική Απόφαση και η οποία θα αποτελεί μετεξέλιξη της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠ «Υγεία - Πρόνοια» της προγραμματικής περιόδου 2000 - 2006. Η δομή αυτή θα υποστηρίζει αφενός το διυπουργικό όργανο για θέματα κατάρτισης της στρατηγικής και θα συντονίζει αφετέρου την εφαρμογή των δράσεων του τομέα υγείας - κοινωνικής αλληλεγγύης που θα υλοποιούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο του συντονισμού θα παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για το σχεδιασμό και τις τροποποιήσεις των παρεμβάσεων των ΕΠ με την σύμφωνη γνώμη της εθνικής αρχής συντονισμού και των εμπλεκόμενων συναρμόδιων αρχών.

Στο πλαίσιο της ειδικής αυτής δομής θα αναληφθούν επίσης καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, ο οποίος θα οριστεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υποκεφάλαιο 1.4.

4.1.2.4 Συντονισμός δράσεων ΕΤΠΑ στον τομέα της εκπαίδευσης

Ο συντονισμός των δράσεων ΕΤΠΑ στον τομέα της εκπαίδευσης θα διασφαλιστεί από την αντίστοιχη μονάδα της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία θα αναλάβει και αρμοδιότητες συντονισμού της εφαρμογής των δράσεων ΕΤΠΑ του τομέα της εκπαίδευσης που υλοποιούνται από τα περιφερειακά ΕΠ του ΕΣΠΑ και από το ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση».

4.1.2.5 Συντονισμός των ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση»

Για το συντονισμό της εφαρμογής των ΕΠ: «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ 2007-2013, συνιστάται διυπουργική επιτροπή στην οποία μετέχουν ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ο Ειδικός Γραμματέας Ψηφιακού Σχεδιασμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της εθνικής αρχής συντονισμού και οι προϊστάμενοι των οικείων ειδικών υπηρεσιών. Αποστολή της επιτροπής είναι ο συντονισμός των δύο ΕΠ στον προγραμματισμό των προσκλήσεων για τις δράσεις και την εφαρμογή των αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται η συγκρότηση και οι ειδικότερες αρμοδιότητες της επιτροπής.

4.1.2.6. Συντονισμός συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κρατικών ενισχύσεων, μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής και δανείων ΕΤΕπ

Για το συντονισμό του προγραμματισμού και της εφαρμογής των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κρατικών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη σώρευση ενισχύσεων και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης της δαπάνης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή από άλλη προγραμματική περίοδο, συνιστάται επιτροπή στην οποία μετέχουν οι προϊστάμενοι της εθνικής αρχής συντονισμού, της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση», της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και της διαχειριστικής αρχής των ΠΕΠ. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής δύναται να μετέχουν κατά περίπτωση και εκπρόσωποι άλλων φορέων.

Η ανωτέρω επιτροπή υποστηρίζει επίσης την εθνική αρχή συντονισμού στην εποπτεία της οργάνωσης και διαχείρισης των ταμείων που ιδρύονται και οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού.

Ο συντονισμός των δανείων που χορηγούνται από την ΕΤΕπ για τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων που εντάσσονται στα ΕΠ (συμπεριλαμβανομένων και των μεγάλων έργων που προωθούνται με συγχρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα) ή άλλων επενδύσεων μικρότερου μεγέθους, ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας &

Οικονομικών, σε συνεργασία με την ανωτέρω επιτροπή και τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές.

4.1.2.7. Συντονισμός και προώθηση της Έρευνας και Τεχνολογίας

Ο συντονισμός των δράσεων και παρεμβάσεων Έρευνας και Τεχνολογίας ασκείται μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας η οποία αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τη χάραξη και άσκηση πολιτικής στους τομείς αυτούς.

4.1.2.8. Συντονισμός δράσεων στον τομέα του πολιτισμού

Ο συντονισμός των δράσεων στον τομέα του πολιτισμού θα διασφαλιστεί από την ειδική υπηρεσία του ΕΠ «Πολιτισμός» η οποία λειτουργεί στο πλαίσιο του ΚΠΣ 2000-2006 στο Υπουργείο Πολιτισμού, η οποία θα αναλάβει και αρμοδιότητες συντονισμού της εφαρμογής των δράσεων του τομέα πολιτισμού που υλοποιούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ.

4.1.2.9. Συντονισμός ΕΠ του ΕΣΠΑ με ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ

Ο συντονισμός μεταξύ των ΕΠ του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ, ασκείται από την εθνική αρχή συντονισμού και τις ειδικές υπηρεσίες διαχείρισης του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και του ΕΠ Αλιείας (ΕΠΑ), σε συνεργασία με αρμόδιες εθνικές αρχές, κατά τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης των αντίστοιχων δράσεων.

Ο συντονισμός αυτός ασκείται μέσω μηχανισμού προώθησης της συμπληρωματικότητας των δράσεων, χωρικά (περιοχή παρέμβασης) και θεματικά (τομέας παρέμβασης), που λειτουργεί σε επίπεδο α) προγραμματισμού, β) παρακολούθησης υλοποίησης (διαχειριστικές αρχές), και γ) επανεξέτασης στρατηγικής (εθνική αρχή συντονισμού και διαχειριστικές αρχές του ΠΑΑ και του ΕΠΑ).

Στο πρώτο επίπεδο, ο μηχανισμός αυτός εξειδικεύει κατευθύνσεις για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και του διαχωρισμού των δράσεων και συντονίζει το πλαίσιο εφαρμογής τους, θεματικά και γεωγραφικά.

Στο δεύτερο επίπεδο, οι διαχειριστικές αρχές των ΕΠ του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ και του ΕΠΑ τηρούν τις κατευθύνσεις κατά τη διαδικασία επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων. Σε ετήσια βάση, συντάσσουν ειδική αναφορά για την πρόοδο και αποτελεσματικότητα των δράσεων με χρήση των κωδικών θεματικής και εδαφικής διάστασης και τις γνωστοποιούν στον μηχανισμό αυτό.

Στο τρίτο επίπεδο και στο πλαίσιο της ανωτέρω ειδικής αναφοράς, ο μηχανισμός, εξετάζει την πρόοδο και αποτελεσματικότητα των δράσεων, προσδιορίζει ενδεχόμενη ανάγκη αναθεώρησης των κατευθύνσεων και της κατανομής των Κοινοτικών πόρων, συνεπεία αλλαγών στις προτεραιότητες (κοινοτικές, εθνικές, περιφερειακές) ή στις συνθήκες υλοποίησής τους και εισηγείται μέτρα στην Ετήσια Διάσκεψη των προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης.

4.1.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ως διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση», σύμφωνα με το άρθρο 59, παρ.1 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, ορίζεται με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης επιχειρησιακού προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση» η οποία συστήνεται για τους σκοπούς αυτούς στο οικείο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Η διαχειριστική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Καν. (ΕΚ) 1083/06, είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του ΕΠ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- (i) Διασφαλίζει την επιλογή των προς χρηματοδότηση πράξεων σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο ΕΠ καθώς και τη συμμόρφωση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων με τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησής τους,

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

- Μεριμνά, μέσω πρόσκλησης, για την παροχή στους δυνητικούς δικαιούχους λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με:
 - τους όρους επιλεξιμότητας τους οποίους πρέπει να πληρούν οι προτεινόμενες πράξεις προκειμένου να ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΠ,
 - τα τυποποιημένα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης,
 - τις διαδικασίες για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης και των σχετικών χρονικών περιόδων,
 - τα κριτήρια για την ένταξη των προς χρηματοδότηση πράξεων,
 - τους αρμόδιους σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, οι οποίοι μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το ΕΠ,
 - τη δημοσιοποίηση καταλόγου στον οποίο παρατίθενται ο τίτλος των πράξεων, οι δικαιούχοι και το ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται.
- Εφαρμόζει διαδικασίες αξιολόγησης των πράξεων με βάση τα κριτήρια ένταξης που εγκρίνονται από την επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ. Οι προτάσεις που δεν έχουν αξιολογηθεί ή δεν έχουν λάβει θετική αξιολόγηση δεν δύνανται να ενταχθούν στο ΕΠ. Ως ομάδες κριτηρίων δύναται να χρησιμοποιεί τη σκοπιμότητα της πράξης, τη συμβατότητα της πράξης με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές, τη συμβολή της πράξης στους στόχους του ΕΠ, τη φύση και το είδος της πράξης στο πλαίσιο της διενεργούμενης πρόσκλησης, την

πληρότητα και την ωριμότητα της πράξης. Εξετάζει τη διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων εξαιρουμένων αυτών που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση κατά τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης σύμφωνα με το σύστημα που προσδιορίζεται στην παράγραφο (xvii) του υποκεφαλαίου 1.1, πριν ληφθεί η απόφαση ένταξης της πράξης στο ΕΠ. Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά τη χρονική στιγμή υποβολής τους στο ΕΠ έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις ή βρίσκονται σε εκτέλεση ή περατώθηκαν μετά την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας, συνεκτιμά τυχόν αξιολογήσεις που έχουν διενεργηθεί από αρμόδιες αρχές και διασφαλίζει ότι η επιλογή των πράξεων ικανοποιεί τα κριτήρια που εφαρμόζονται για το ΕΠ.

- Γνωστοποιεί τις προς ένταξη πράξεις προϋπολογισμού άνω των πέντε εκατ. (5.000.000) ευρώ στην εθνική αρχή συντονισμού προκειμένου να διατυπώσει γνώμη εντός δέκα πέντε ημερών. Οι συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ προτεινόμενες προς ένταξη πράξεις, γνωστοποιούνται στην ΕΥΣΕΚΤ για διατύπωση γνώμης, όταν είναι προϋπολογισμού άνω των δύο εκατ. (2.000.000) ευρώ. Η απόφαση ένταξης εκδίδεται με ευθύνη της διαχειριστικής αρχής μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής. Για τα δημόσια έργα προϋπολογισμού άνω των είκοσι πέντε εκατ. (25.000.000) ευρώ στον τομέα του περιβάλλοντος και άνω των πενήντα εκατ. (50.000.000) ευρώ σε άλλους τομείς, η απόφαση ένταξης εκδίδεται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.
 - Εκδίδει την απόφαση ένταξης πράξεων στο ΕΠ και ενημερώνει γραπτώς τον δικαιούχο για όλες τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει. Ενημερώνει επίσης γραπτώς με επαρκή αιτιολόγηση τους φορείς των οποίων οι προτάσεις δεν έγιναν αποδεκτές, προκειμένου να καταστεί δυνατή η βελτίωση τους σε μεταγενέστερη υποβολή τους.
 - Προβαίνει σε εξέταση των σταδίων εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων και ιδίως κατά τη διαδικασία διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης σύμβασης. Η διαχειριστική αρχή εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών ή εντός δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών σε περιπτώσεις συμβάσεων άνω των είκοσι πέντε εκατομμυρίων ευρώ η οποία και αποτελεί όρο για τη χρηματοδότηση της πράξης.
 - Συνεργάζεται με την εθνική αρχή συντονισμού, την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία συντονισμού και την Επιτροπή και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται.
- (ii) Επαληθεύει την παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και την πραγματοποίηση των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι για τις διάφορες πράξεις, καθώς και τη συμμόρφωσή τους προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες.

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

- διενεργεί διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις, οι οποίες καλύπτουν κατάλληλα τις διοικητικές, δημοσιονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των υλοποιούμενων πράξεων. Ειδικότερα διενεργεί:
 - (α) διοικητικές επαληθεύσεις για κάθε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους, κατά τις οποίες επιβεβαιώνονται με τα κατάλληλα έγγραφα, ότι:
 - η δηλωθείσα δαπάνη είναι πραγματική,
 - τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί σύμφωνα με την απόφαση ένταξης,
 - οι δηλώσεις δαπανών από τους δικαιούχους είναι ακριβείς,
 - η πράξη και η δαπάνη είναι σύμφωνες με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο
 - τηρήθηκαν οι κατάλληλες διαδικασίες για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης της δαπάνης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή από άλλη προγραμματική περίοδο.

Στην περίπτωση μεγάλου πλήθους δικαιολογητικών εγγράφων είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται δειγματοληπτικές επαληθεύσεις βάσει μεθόδου δειγματοληψίας.

Το αργότερο κατά την πρώτη δήλωση δαπάνης του δικαιούχου, η διαχειριστική αρχή επιβεβαιώνει την εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων που ενδεχομένως έχει θέσει κατά την εξέταση της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων. Η διαχειριστική αρχή παρακολουθεί τη συμμόρφωση της σύμβασης με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της.

- (β) επιτόπιες επαληθεύσεις επιμέρους πράξεων κατά τις οποίες επαληθεύεται ότι οι πράξεις όντως εκτελούνται και τα παραδιδόμενα προϊόντα ή/και παρεχόμενες υπηρεσίες συμμορφώνονται προς τους όρους της αντίστοιχης σύμβασης ή απόφασης χορήγησης ενίσχυσης, η φυσική πρόοδος της πράξης, η τήρηση των κοινοτικών κανόνων όσον αφορά τη δημοσιότητα και η ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχει ο δικαιούχος όσον αφορά τη φυσική και οικονομική πρόοδο της πράξης.

Για τις πράξεις που η επαλήθευσή τους επιτοπίως, γίνεται δειγματοληπτικά, η διαχειριστική αρχή τηρεί αρχεία που περιγράφουν και δικαιολογούν τη δειγματοληπτική μέθοδο που καθορίζει τις πράξεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει το μέγεθος του δείγματος, προκειμένου να αποκτήσει εύλογη βεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, όσον αφορά το επίπεδο κινδύνου που διαπιστώνεται (από τη διαχειριστική αρχή) για τον

τύπο των σχετικών δικαιούχων και πράξεων. Η διαχειριστική αρχή επανεξετάζει τη μέθοδο δειγματοληψίας σε ετήσια βάση σύμφωνα με τους κανόνες του ΣΔΕ.

Σε ότι αφορά στα δημόσια έργα ο έλεγχος που διενεργείται από τον Ειδικό Σύμβουλο Ποιοτικού Ελέγχου (ΕΣΠΕΛ) μπορεί να αντικαταστήσει επιτόπιες επαληθεύσεις της διαχειριστικής αρχής και συνυπολογίζεται σε ότι αφορά στην εκτίμηση του δείγματος.

- Τηρεί αρχείο των διενεργούμενων επαληθεύσεων στο ΟΠΣ, όπου για κάθε επαλήθευση αναφέρονται οι εργασίες που υλοποιήθηκαν για την επαλήθευση, η ημερομηνία και τα αποτελέσματα της επαλήθευσης και τα μέτρα που ελήφθησαν στις περιπτώσεις ανεύρεσης παρατυπιών. Τα πορίσματα των επιτόπιων επαληθεύσεων καταχωρούνται στο ΟΠΣ και κοινοποιούνται στο δικαιούχο και στο φορέα που είναι αρμόδιος για τη χορήγηση ενισχύσεων στην περίπτωση κρατικών ενισχύσεων.
- Στην περίπτωση που η διαχειριστική αρχή ή ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του ίδιου ΕΠ, η υλοποίηση της πράξης θα γίνεται από μονάδα διαφορετική από τη μονάδα που είναι αρμόδια για τη διενέργεια των επαληθεύσεων, ώστε να διασφαλίζεται η απαιτούμενη διάκριση καθηκόντων.

Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων η διαχειριστική αρχή:

- διενεργεί διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις, οι οποίες καλύπτουν κατάλληλα τις διοικητικές, δημοσιονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των υλοποιούμενων πράξεων. Ειδικότερα διενεργεί διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις για κάθε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους, κατά τις οποίες επιβεβαιώνονται με τα κατάλληλα έγγραφα, ότι:
 - η δηλωθείσα δαπάνη είναι πραγματική,
 - τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί σύμφωνα με την απόφαση ένταξης,
 - οι δηλώσεις δαπανών από τους δικαιούχους είναι ακριβείς,
 - η πράξη και η δαπάνη είναι σύμφωνες με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο,
 - τηρήθηκαν οι κατάλληλες διαδικασίες για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης της δαπάνης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή από άλλη προγραμματική περίοδο.

Στην περίπτωση μεγάλου πλήθους δικαιολογητικών εγγράφων είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται δειγματοληπτικές επαληθεύσεις βάσει μεθόδου δειγματοληψίας.

Για τις πράξεις που η επαλήθευσή τους επιτοπίως, γίνεται δειγματοληπτικά, η διαχειριστική αρχή τηρεί αρχεία που περιγράφουν και δικαιολογούν τη δειγματοληπτική μέθοδο που καθορίζει τις πράξεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει το μέγεθος του δείγματος, προκειμένου να αποκτήσει εύλογη βεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων όσον αφορά το επίπεδο κινδύνου που διαπιστώνεται για τον τύπο των σχετικών δικαιούχων και πράξεων. Η διαχειριστική αρχή επανεξετάζει τη μέθοδο δειγματοληψίας σε ετήσια βάση σύμφωνα με τους κανόνες του ΣΔΕ.

- Τηρεί αρχείο των διενεργούμενων επαληθεύσεων, όπου για κάθε επαλήθευση αναφέρονται οι εργασίες που υλοποιήθηκαν για την επαλήθευση, η ημερομηνία και τα αποτελέσματα της επαλήθευσης και τα μέτρα που ελήφθησαν στις περιπτώσεις ανεύρεσης παρατυπιών. Τα πορίσματα των επιτόπιων επαληθεύσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο και στο φορέα που είναι αρμόδιος για τη χορήγηση των ενισχύσεων.
- (iii) διασφαλίζει τη συλλογή, καταχώρηση και αποθήκευση στο ΟΠΣ λογιστικών εγγραφών για κάθε πράξη στο πλαίσιο του ΕΠ καθώς και τη συλλογή και καταχώρηση στο ΟΠΣ των δεδομένων υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους και την αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΚ) 1828/2006. Μεριμνά για την πληρότητα και επάρκεια των στοιχείων που καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

- Συλλέγει μέσω περιοδικών αναφορών βάσει τυποποιημένων εντύπων και τηρεί στο ΟΠΣ και στο φάκελο της πράξης, λογιστικές εγγραφές για κάθε πράξη, καθώς και δεδομένα υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους και την αξιολόγηση. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων τα δεδομένα υλοποίησης που απαιτούνται για την παρακολούθηση και τις επαληθεύσεις τηρούνται σε αρχεία.
- Παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων για την υποβολή όλων των δεδομένων υλοποίησης των πράξεων που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους και την αξιολόγηση των δράσεων,
- έχει την ευθύνη της ποιότητας και πληρότητας των στοιχείων που καταχωρούνται στο ΟΠΣ.
- διασφαλίζει την πρόσβαση της αρχής πιστοποίησης και της αρχής ελέγχου στα εν λόγω στοιχεία.

- (iv) παρέχει στην Επιτροπή, κατόπιν γραπτού σχετικού αιτήματός της, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΚ) 1828/06 εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος ή εντός οποιασδήποτε άλλης συμφωνημένης περιόδου, με σκοπό τον έλεγχο εγγράφων και τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων.
- (v) διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι και οι άλλοι φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα, είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που έχουν σχέση με την πράξη, με την επιφύλαξη των εθνικών λογιστικών κανόνων,

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε:

- οι δικαιούχοι που υποχρεούνται από την ελληνική νομοθεσία να τηρούν ενιαίο λογιστικό σύστημα (το Γενικό ή τα Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια) να δημιουργήσουν ειδική λογιστική μερίδα για το συγχρηματοδοτούμενο έργο,
 - οι δικαιούχοι που δεν είναι υποχρεωμένοι από την ελληνική νομοθεσία στην τήρηση του Γενικού ή των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων, να εφαρμόζουν κατάλληλη λογιστική κωδικοποίηση για το συγχρηματοδοτούμενο έργο, όπως αυτή θα οριστεί από τη διαχειριστική αρχή κατά την έναρξη υλοποίησής του,
- (vi) διασφαλίζει ότι οι αξιολογήσεις του ΕΠ που αναφέρονται στο άρθρο 48(3) του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 εκτελούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 47 του ίδιου Κανονισμού,

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

- προετοιμάζει και οργανώνει τις αξιολογήσεις που προβλέπονται στο υποκεφάλαιο 4 του παρόντος κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, μεριμνώντας ιδιαίτερα για τη διεξαγωγή των αξιολογήσεων σύμφωνα με οδηγίες και κατευθύνσεις της εθνικής αρχής συντονισμού,
- οργανώνει την παραγωγή και τη συλλογή των απαραίτητων δεδομένων για την διεξαγωγή των αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων τύπων πληροφοριών που παρέχονται από το σύστημα παρακολούθησης,
- κοινοποιεί τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων στην εθνική αρχή συντονισμού και στην ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%), στην επιτροπή παρακολούθησης και την Επιτροπή,
- εξασφαλίζει την κατάλληλη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, με βάση τους κανόνες που αφορούν στην πρόσβαση στα έγγραφα,
- λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων,

- προτείνει στην επιτροπή παρακολούθησης τη διεξαγωγή αξιολογήσεων ιδιαίτερες στις περιπτώσεις που η παρακολούθηση αναδεικνύει σημαντικές αποκλίσεις από τους στόχους που έχουν τεθεί σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της εθνικής αρχής συντονισμού,
- (vii) καθορίζει διαδικασίες, σύμφωνα με τους κανόνες του συστήματος διαχείρισης & ελέγχου, για τη διασφάλιση της τήρησης όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να διασφαλίζουν ότι:
- τηρούνται όλα τα απαραίτητα έγγραφα (πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα) στο κατάλληλο επίπεδο (διαχειριστική αρχή, ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης, δικαιούχος) για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 15 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006,
 - στην περίπτωση τήρησης εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή, τα ηλεκτρονικά συστήματα τήρησης των εγγράφων συμμορφώνονται με αποδεκτά πρότυπα ασφάλειας ώστε να διασφαλίζεται ότι τα ηλεκτρονικά έγγραφα πληρούν τους εθνικούς κανόνες και είναι αξιόπιστα,
 - όλα τα έγγραφα τηρούνται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών ετών από τη γνωστοποίηση της γνώμης της Επιτροπής σχετικά με το περιεχόμενο της δήλωσης κλεισίματος του ΕΠ ή μερικού κλεισίματος, με την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις,
 - ο δικαιούχος παρέχει πρόσβαση στα τηρούμενα από αυτόν έγγραφα που σχετίζονται με την υλοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης αλλά και αντίγραφα ή αποσπάσματα αυτών σε εξουσιοδοτημένα για το σκοπό αυτό άτομα της διαχειριστικής αρχής, του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, της αρχής πιστοποίησης, της αρχής ελέγχου, της Επιτροπής και των εξουσιοδοτημένων αυτής εκπροσώπων,
 - τα ονόματα των φορέων που διαθέτουν τα πρωτογενή έγγραφα που απαιτούνται για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, και η τοποθεσία που βρίσκονται οι έδρες των φορέων αυτών είναι γνωστά στη διαχειριστική αρχή, τον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης και τηρούνται στο ΟΠΣ.
- (viii) διασφαλίζει ότι η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις για σκοπούς πιστοποίησης,
- Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:
- μεριμνά για την έγκαιρη ενημέρωση του ΟΠΣ με όλα τα στοιχεία που απαιτούνται προκειμένου η αρχή πιστοποίησης να εκτελέσει τους απαραίτητους ελέγχους για την πιστοποίηση των δαπανών,

- συνεργάζεται με την αρχή πιστοποίησης προκειμένου να αποσαφηνιστεί οποιοδήποτε θέμα ανακύπτει σχετικά με την πιστοποίηση εγκεκριμένων δαπανών,
- (ix) υποστηρίζει τις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης και τον εφοδιασμό της με τα απαιτούμενα έγγραφα τα οποία καθιστούν δυνατή την παρακολούθηση της ποιότητας υλοποίησης του ΕΠ σε σχέση με τους στόχους του,
- Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:
- μεριμνά για τη συλλογή και επεξεργασία όλων των στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης του ΕΠ από την επιτροπή παρακολούθησης και τη λήψη αποφάσεων από αυτήν,
 - μεριμνά για την υλοποίηση των αποφάσεων της επιτροπής παρακολούθησης,
- (x) συντάσσει και υποβάλλει στην Επιτροπή, μετά την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, την ετήσια και τελική έκθεση εκτέλεσης του ΕΠ σχετικά με την υλοποίηση, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 67 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, με βάση τα στοιχεία του ΟΠΣ και τις οδηγίες της εθνικής αρχής συντονισμού,
- (xi) διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας που ορίζονται στο άρθρο 69 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006,
- Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:
- εκπονεί επικοινωνιακό σχέδιο του ΕΠ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006 και το πλαίσιο αρχών δημοσιότητας και πληροφόρησης που διαμορφώνει η εθνική αρχή συντονισμού, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%), το οποίο οριστικοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής,
 - υλοποιεί τις προβλεπόμενες στο εγκεκριμένο σχέδιο επικοινωνίας δράσεις, ενημερώνει σχετικά την επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και την Επιτροπή και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006,
 - παρακολουθεί την πορεία της υλοποίησης των δράσεων δημοσιότητας, η υλοποίηση των οποίων έχει αναληφθεί από ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης,
 - ενημερώνει τους δικαιούχους για τις ενέργειες δημοσιότητας που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο εκτέλεσης πράξεων και παρακολουθεί την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων αυτών,
- (xii) υποβάλλει στην Επιτροπή, τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να αξιολογήσει τα μεγάλα έργα και να προσδιορίσει τη συνδρομή των Ταμείων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 1828/2006,

- (xiii) συντονίζει την εξειδίκευση του ΕΠ και παρακολουθεί την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της υλοποίησης του ΕΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανόνα $n+3/n+2$,
- (xiv) συντάσσει και υποβάλλει στην επιτροπή παρακολούθησης προτάσεις για αναθεώρηση του ΕΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και τις κατευθύνσεις της εθνικής αρχής συντονισμού,
- (xv) παρακολουθεί τα έσοδα που προκύπτουν από έργα που παράγουν έσοδα και ενημερώνει σχετικά την αρχή πιστοποίησης, ιδίως για τα έργα των οποίων τα έσοδα δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν εκ των προτέρων,
- (xvi) συμμετέχει στην από κοινού με την Επιτροπή ετήσια εξέταση της υλοποίησης του ΕΠ, ενημερώνει την επιτροπή παρακολούθησης για τα αποτελέσματά της και παρακολουθεί τη συνέχεια που δίδεται στα σχόλιά της,
- (xvii) προβαίνει σε ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής συνεισφοράς της πράξης η οποία επιβάλλεται βάσει πορίσματος επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου της αρχής ελέγχου,
- (xviii) εισηγείται στον αρμόδιο υπουργό για την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών τα οποία διαπιστώνονται βάσει των επαληθεύσεων που διενεργεί,
- (xix) μεριμνά για την εφαρμογή και εξειδίκευση των οριζόμενων στην κοινή υπουργική απόφαση έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΕΠ στο πλαίσιο της υλοποίησης του ΕΠ.

Επιπλέον των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, η διαχειριστική αρχή του ΕΠ συντονίζει και εποπτεύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης της ενότητας 1.4 και έχει την τελική ευθύνη έναντι της Επιτροπής. Ειδικότερα:

- (xx) συντονίζει και εποπτεύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης της ενότητας 1.4 του παρόντος κεφαλαίου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και έχει την τελική ευθύνη έναντι της Επιτροπής για το ΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό:
 - μεριμνά για την ύπαρξη και πλήρη εφαρμογή συστήματος αναφοράς και παρακολούθησης των δράσεων, η διαχείριση των οποίων έχει εκχωρηθεί σε ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης,
 - παρακολουθεί την ορθή και έγκαιρη ενημέρωση του ΟΠΣ με τα απαραίτητα δεδομένα και έγγραφα από τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης,
- (xxi) διασφαλίζει ότι η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις για σκοπούς πιστοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό εποπτεύει και συντονίζει πριν από κάθε αίτημα πληρωμής την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχονται στην αρχή πιστοποίησης,

(xxii) παρέχει κατευθύνσεις για προτάσεις αναθεώρησης του ΕΠ τις οποίες συνθέτει, επεξεργάζεται και τις υποβάλλει στην οικεία επιτροπή παρακολούθησης.

4.1.4. ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση», ορίζονται ως ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 και το άρθρο 59 παράγραφος 2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, οι ακόλουθοι:

- (α) η ειδική υπηρεσία στρατηγικού σχεδιασμού, συντονισμού και εφαρμογής του ΥΠΕΣΔΔΑ για δράσεις των αξόνων προτεραιότητας 1 και 2 του ΕΠ.
- (β) Η ειδική υπηρεσία εφαρμογής επιχειρησιακών προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, για δράσεις του άξονα προτεραιότητα 3 του ΕΠ.
- (γ) Η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (ΕΕΤΑΑ Α.Ε) για δράσεις τοπικής αυτοδιοίκησης του άξονα προτεραιότητας 1 του ΕΠ.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, προσδιορίζονται:

- οι πράξεις ή κατηγορίες πράξεων των οποίων αναλαμβάνεται η διαχείριση και ο συνολικός προϋπολογισμός αυτών
- οι υποχρεώσεις του ενδιάμεσου φορέα και της διαχειριστικής αρχής.

Οι ανωτέρω ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης αναλαμβάνουν σύμφωνα με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, τις αρμοδιότητες διαχείρισης (i), (ii), (iii), (v), (vii), (viii), (ix), (xii), (xv), (xvi), (xvii) και (xviii) όπως έχουν οριστεί στην ενότητα 1.3 του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες θα προσδιορισθούν στην κοινή υπουργική απόφαση ορισμού τους.

Ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή και παρέχει σε αυτή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων για τη σύνταξη των ετήσιων και τελικής έκθεσης εκτέλεσης του ΕΠ, τη διενέργεια των προβλεπόμενων αξιολογήσεων, των στοιχείων που αιτείται η Επιτροπή κλπ.

Επιπλέον ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης:

- Διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ενημέρωσης και δημοσιότητας που ορίζονται στο άρθρο 69 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.

Στο πλαίσιο αυτό ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης:

- υλοποιεί τις προβλεπόμενες στο εγκεκριμένο σχέδιο επικοινωνίας δράσεις,
- ενημερώνει τους δικαιούχους για τις ενέργειες δημοσιότητας που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο εκτέλεσης πράξεων και παρακολουθεί την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων αυτών.

- Συντάσσει και υποβάλλει στη διαχειριστική αρχή προτάσεις για αναθεώρηση του ΕΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.

4.1.4.1. Άλλοι Ενδιάμεσοι φορείς

Με κοινή απόφαση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της διαχειριστικής αρχής, δύναται να ορίζονται άλλοι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ, ενεργώντας σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής. Στην ως άνω απόφαση καθορίζονται:

- (α) ο φορέας ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση πράξεων του οικείου ΕΠ
- (β) οι πράξεις που αναλαμβάνονται, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός αυτών
- (γ) οι αρμοδιότητες διαχείρισης που ανατίθενται με την αναγκαία εξειδίκευση ανάλογα με το είδος των δράσεων
- (δ) οι υποχρεώσεις του ενδιάμεσου φορέα και της διαχειριστικής αρχής
- (ε) το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο.

Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει ο φορέας ανάλογα με τον τύπο και το είδος των δράσεων.

Ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δύναται να οριστεί δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή άλλο κρατικό νομικό πρόσωπο, το οποίο ασκεί αρμοδιότητες διαχείρισης βάσει δικαιώματος που του παρέχεται δυνάμει νομοθετικής ή κανονιστικής ρυθμίσεως.

Σε κάθε άλλη περίπτωση ο ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης επιλέγεται μετά από ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας επιλέγεται μετά από διαγωνιστική διαδικασία απαιτείται σύμβαση σύμβασης ανάθεσης. Η σύμβαση ανάθεσης υπογράφεται μεταξύ της οικείας διαχειριστικής αρχής και του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης.

Ενδεχόμενες αλλαγές στο κοινοποιηθέν Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου συμπεριλαμβανομένου και του ορισμού νέων ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης, αποτυπώνονται στην ετήσια έκθεση ελέγχου του ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παρ.2 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

4.1.4.2 Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης και υλοποίησης συνολικών επιχορηγήσεων

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού, η διαχειριστική αρχή δύναται να αναθέτει σε ενδιάμεσους φορείς αρμοδιότητες διαχείρισης και υλοποίησης συνολικών επιχορηγήσεων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 42 και 43 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Στην ως άνω απόφαση καθορίζονται:

- (α) τα είδη των πράξεων που πρόκειται να καλυφθούν από τη συνολική επιχορήγηση
- (β) τα κριτήρια επιλογής των δικαιούχων
- (γ) τα ποσοστά συνδρομής από τα Ταμεία και οι κανόνες που διέπουν τη συνδρομή αυτή
- (δ) οι ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την εξασφάλιση του δημοσιονομικού ελέγχου της συνολικής επιχορήγησης έναντι της διαχειριστικής αρχής, συμπεριλαμβανομένων των διευθετήσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την παρουσίαση των λογαριασμών
- (ε) τυχόν χρήση οικονομικής εγγύησης ή ισοδύναμου μέτρου.

Ο ενδιαμέσος φορέας πρέπει να παρέχει εγγυήσεις για τη φερεγγυότητά του, την ικανότητα διαχείρισης στο σχετικό αντικείμενο, καθώς επίσης και για την επάρκειά του όσον αφορά τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση. Ο φορέας αυτός, κατά κανόνα, εδρεύει ή εκπροσωπείται στην ή στις περιφέρειες που καλύπτονται από το ΕΠ.

Ο ορισμός ενδιαμέσων φορέων διαχείρισης ή/και διαχείρισης και υλοποίησης συνολικών επιχορηγήσεων σε ένα ΕΠ, συνεπάγεται την παροχή στην Επιτροπή των πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. (ΕΚ) 1083/06 και τα άρθρα 21 και 22 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

4.1.5. ΑΡΧΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η αρχή πιστοποίησης είναι υπεύθυνη για την πιστοποίηση των καταστάσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμών πριν αυτές διαβιβαστούν στην Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό η αρχή πιστοποίησης εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 61 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ειδικότερα:

- (i) καταρτίζει και υποβάλλει ηλεκτρονικά πιστοποιημένες δηλώσεις δαπανών και αιτήσεις πληρωμών στην Επιτροπή σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος Χ του Καν. (ΕΚ) 1828/06 και κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 78 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.
- (ii) πιστοποιεί ότι:
 - η δήλωση δαπανών είναι ακριβής, ότι είναι προϊόν αξιόπιστων λογιστικών συστημάτων και ότι στηρίζεται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά,
 - οι δηλωθείσες δαπάνες συμμορφώνονται προς τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες και ότι διενεργήθηκαν για πράξεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο πρόγραμμα και πληρούν τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες, στο πλαίσιο αυτό δύναται:

- να εξαιρεί προσωρινά από τις δηλώσεις δαπανών τις δαπάνες που παρουσιάζουν προβλήματα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και ενημερώνει γραπτώς τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τα ποσά αυτά. Για την προσωρινή εξαίρεση πληρωμών από την πιστοποίηση της Αρχής Πιστοποίησης λαμβάνεται υπόψη και αξιολογείται η ενδεχόμενη δημοσιονομική επίπτωση ή το εύρος του κινδύνου για τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις που συνεπάγονται τα παρακάτω:
 - i. τα ευρήματα των επιθεωρήσεων για το επίπεδο λειτουργίας της διαχειριστικής αρχής ή/και των ενδιάμεσων φορέων που λειτουργούν εξ' ονόματος ή για λογαριασμό της,
 - ii. τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων της Αρχής Πιστοποίησης,
 - iii. τα ευρήματα των ελέγχων της Αρχής Ελέγχου,
 - iv. τα ευρήματα των επιτόπου επαληθεύσεων της διαχειριστικής αρχής,
 - v. τα ευρήματα από ελέγχους ποιότητας του ΕΣΠΕΛ,
 - vi. τα ευρήματα από ελέγχους των ελεγκτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - vii. τα ευρήματα από άλλα ελεγκτικά όργανα (Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Ελεγκτικό Συνέδριο),
 - viii. κάθε άλλη τεκμηριωμένη πληροφορία που έρχεται σε γνώση της Αρχής Πιστοποίησης. (καταγγελίες, δημοσιεύσεις κλπ),
 - να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις στις διαχειριστικές αρχές, τους ενδιάμεσους φορείς και στους δικαιούχους,
- (iii) διασφαλίζει για σκοπούς πιστοποίησης, ότι έχει λάβει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόστηκαν, τα διαθέσιμα στο ΟΠΣ και στο φάκελο πράξης στοιχεία και λογιστικές εγγραφές και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις δαπανών,
- (iv) συνυπολογίζει για σκοπούς πιστοποίησης, τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων που διενεργήθηκαν υπό την ευθύνη της αρχής ελέγχου,
- (v) τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικά μητρώα για τις δαπάνες που υποβάλλονται στην Επιτροπή,
- (vi) τηρεί μητρώο των ποσών που μπορούν να ανακτηθούν και των ποσών που αποσύρονται μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς για μια πράξη. Τα ανακτηθέντα ποσά επιστρέφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από το κλείσιμο του ΕΠ, με αφαίρεσή τους από την επόμενη κατάσταση δαπανών.

- (vii) υποβάλλει στην Επιτροπή προσωρινές προβλέψεις για τις μελλοντικές αιτήσεις πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 76, παρ.3 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.
- (viii) αποστέλλει στην Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους αρχής γενομένης από το 2008, δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παρ. ΧΙ του Καν. (ΕΚ) 1828/06, στην οποία αναφέρονται, για κάθε άξονα προτεραιότητας των ΕΠ, τα εξής:
 - Τα ποσά τα οποία αποσύρθηκαν από δηλώσεις δαπανών που υποβλήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος μετά την ακύρωση του συνόλου ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς για μια πράξη,
 - Τα ανακτηθέντα ποσά που αφαιρέθηκαν από αυτές τις δηλώσεις δαπανών,
 - Δήλωση των ποσών που πρέπει να ανακτηθούν στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, ταξινομημένων κατά το έτος έκδοσης των ενταλμάτων είσπραξης,
- (ix) αποστέλλει στην Επιτροπή την κατάσταση δαπανών που αναφέρεται στο άρθρο 88 του Καν. (ΕΚ) 1083/06, με βάση το υπόδειγμα του Παρ. ΧΙV του Καν. (ΕΚ) 1828/06, προκειμένου να προβεί στο μερικό κλείσιμο ενός ΕΠ,
- (x) συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας του ΟΠΣ ως προς την επεξεργασία των πληροφοριών τις οποίες χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Ως αρχή πιστοποίησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Καν.1083/2006 ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής του ΚΠΣ, των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής του ΚΠΣ 2000-2006, η οποία υπάγεται στο Γενικό Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και μετονομάζεται σε αρχή πιστοποίησης.

4.1.6. ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η αρχή ελέγχου έχει την ευθύνη για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό η αρχή ελέγχου αναλαμβάνει τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ειδικότερα:

- (i) Διασφαλίζει την εκτέλεση των ελέγχων για την επαλήθευση της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του ΕΠ,
- (ii) Διασφαλίζει ότι οι έλεγχοι των πράξεων πραγματοποιούνται σε κατάλληλο δείγμα για την επαλήθευση των δηλωνόμενων στην Επιτροπή δαπανών, για το σκοπό αυτό διαμορφώνει μεθοδολογία δειγματοληψίας πράξεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 1828/2006,

- (iii) Υποβάλλει στην Επιτροπή, εντός εννέα μηνών από την έγκριση του ΕΠ, στρατηγική ελέγχου, η οποία καλύπτει τους φορείς που θα εκτελέσουν τους ελέγχους, τη μέθοδο ελέγχου που θα χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου, τη μέθοδο δειγματοληψίας για τους ελέγχους των πράξεων, καθώς και ενδεικτικό προγραμματισμό των ελέγχων προκειμένου να διασφαλίζεται ο έλεγχος των κυριότερων φορέων καθώς και η ομοιόμορφη κατανομή των ελέγχων καθ' όλη την περίοδο προγραμματισμού.

Στην περίπτωση που εφαρμόζεται κοινό σύστημα σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, είναι δυνατόν να υποβάλλεται, ενιαία στρατηγική ελέγχου.

- (iv) Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους από το 2008 έως το 2015 υποβάλλει στην Επιτροπή:

- ετήσια έκθεση ελέγχου στην οποία παρατίθενται τα πορίσματα των ελέγχων (συστημάτων και πράξεων) που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο που λήγει στις 30 Ιουνίου του συγκεκριμένου έτους σύμφωνα με την στρατηγική ελέγχου του ΕΠ, και αναφέρονται οι τυχόν ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος. Η πρώτη έκθεση, που θα υποβληθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008 το αργότερο, καλύπτει την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2007 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2008. Οι πληροφορίες που αφορούν τους ελέγχους που διεξάγονται μετά την 1η Ιουλίου 2015 περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση ελέγχου η οποία υποστηρίζει τη δήλωση κλεισίματος,
- γνωμοδότηση, βάσει των ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί υπό την ευθύνη της και άλλων ελέγχων, ως προς το κατά πόσον το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργεί ουσιαστικά ώστε να διασφαλίζει επαρκώς το γεγονός ότι οι καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή είναι ορθές και, συνεπώς, ότι οι σχετικές συναλλαγές είναι νόμιμες και κανονικές,
- δήλωση μερικού κλεισίματος, ανάλογα με την περίπτωση δυνάμει του άρθρου 88, παρ.2, σημείο(β) του Καν.1083/2006, η οποία αξιολογεί τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών δαπανών.

- (v) Υποβάλλει στην Επιτροπή, το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2017, δήλωση κλεισίματος του προγράμματος, στην οποία αξιολογείται η εγκυρότητα της αίτησης πληρωμής του τελικού υπολοίπου καθώς και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών που καλύπτονται από την τελική κατάσταση δαπανών η οποία υποστηρίζεται από τελική έκθεση ελέγχου,

- (vi) Μεριμνά για την ηλεκτρονική διαβίβαση στην Επιτροπή των παρατυπιών, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διοικητικών και δικαστικών προσφυγών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 27 έως 36 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι το έργο του ελέγχου ασκείται λαμβάνοντας υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου.

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η αρχή ελέγχου διασφαλίζει τη διαφύλαξη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εμπιστευτικών πληροφοριών, για τα οποία λαμβάνουν γνώση αυτή ή/και τα όργανα ελέγχου που λειτουργούν υπό την ευθύνη της.

Ως αρχή ελέγχου, κοινή για όλα τα ΕΠ του ΕΣΠΑ, ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους). Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου είναι επταμελής και είναι ανεξάρτητη από τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ, τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης και την αρχή πιστοποίησης.

4.1.6.1. Έλεγχοι υπό την ευθύνη της αρχής ελέγχου

Για τις ανάγκες της εκτέλεσης των ελέγχων και τη λειτουργία της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου, συνιστώνται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών – Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΓΛΚ) οι Διευθύνσεις:

- (i) Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ελέγχων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, αρμόδια για τον προγραμματισμό και τη διενέργεια ελέγχων Προγραμμάτων και έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής,
- (ii) Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ελέγχων Προγραμμάτων και έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας και επιχειρησιακών προγραμμάτων που εντάσσονται στο στόχο Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία, αρμόδια για τον προγραμματισμό και τη διενέργεια ελέγχων Προγραμμάτων και έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας και επιχειρησιακών προγραμμάτων που εντάσσονται στο στόχο Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία,
- (iii) Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων, αρμόδια για την ανάπτυξη μεθοδολογίας επιλογής δείγματος, την διαχείριση της έκθεσης ελέγχου, την παροχή γνωμοδοτήσεων, την παρακολούθηση των προτεινόμενων διορθωτικών μέτρων, καθώς και για την αξιολόγηση των ελέγχων και τη δήλωση κλεισίματος ΕΠ.

Η αξιοπιστία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου εκτιμάται με βάση κριτήρια που καθορίζονται από την αρχή ελέγχου για τους ελέγχους των συστημάτων. Περιλαμβάνει επίσης ποσοτική αξιολόγηση όλων των καίριων στοιχείων των συστημάτων και καλύπτει τις βασικές αρχές και τους ενδιάμεσους φορείς που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον

έλεγχου του επιχειρησιακού προγράμματος. Στο φάκελο ελέγχου τηρείται αρχείο των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν.

Οι έλεγχοι των πράξεων πραγματοποιούνται επιτόπου, βάσει εγγράφων και αρχείων που τηρούνται από το δικαιούχο. Οι έλεγχοι επαληθεύουν ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) η πράξη ικανοποιεί τα κριτήρια επιλογής για το ΕΠ, υλοποιήθηκε σύμφωνα με την απόφαση ένταξης και πληροί οποιονδήποτε ισχύοντα όρο ως προς τη λειτουργικότητα και τη χρήση της ή σχετικά με τους επιδιωκόμενους στόχους·
- (β) οι δηλωθείσες στην Επιτροπή δαπάνες αντιστοιχούν στα λογιστικά έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τηρούνται από το δικαιούχο·
- (γ) οι δηλωθείσες στην Επιτροπή δαπάνες συνάδουν προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες
- (δ) η δημόσια συνεισφορά έχει καταβληθεί στο δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 80 του Κανονισμού.

Οι έλεγχοι διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού που εγκρίνεται από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ελέγχων. Επίσης διενεργούνται έκτακτοι έλεγχοι εκτός προγραμματισμού, όταν αυτό απαιτείται.

Όταν τα προβλήματα που διαπιστώνονται εντοπίζονται στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και ως εκ τούτου συνεπάγονται κίνδυνο για άλλες πράξεις στο πλαίσιο του ΕΠ, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου εξασφαλίζει τη διενέργεια περαιτέρω εξέτασης, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων ελέγχων όπου κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου να προσδιοριστεί το μέγεθος αυτών των προβλημάτων.

4.1.6.2. Όργανα ελέγχου

Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες που συγκροτούνται από υπαλλήλους των τριών Διευθύνσεων της παραγράφου 1.6.1 και υπαλλήλους των λοιπών υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Οι ανωτέρω ελεγκτικές ομάδες δύναται να συνεπικουρούνται στο έργο τους από εμπειρογνώμονες. Οι εμπειρογνώμονες μπορεί να είναι δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και ιδιώτες. Οι ιδιώτες εμπειρογνώμονες είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο εμπειρογνωμόνων.

Στο μητρώο εμπειρογνωμόνων, που καταρτίζεται και τηρείται από την Γενική Διεύθυνση Διοίκησης και Ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ προγραμμάτων, εγγράφονται με απόφαση του προϊσταμένου αυτής, ύστερα από δημόσια πρόσκληση και αξιολόγηση από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, πρόσωπα, τα οποία έχουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σχετική με τους διενεργούμενους υπό την ευθύνη της ελέγχους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται επιμέρους θέματα για την κατάρτιση του μητρώου εμπειρογνωμόνων.

Με απόφαση της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου μετά από εισήγηση του αρμόδιου προϊσταμένου Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ελέγχων, οι έλεγχοι δύνανται να ανατίθενται σε ελεγκτικές εταιρείες.

Στην περίπτωση που οι έλεγχοι διενεργούνται από φορείς διαφορετικούς από την αρχή ελέγχου, η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι οι φορείς αυτοί διαθέτουν την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία από τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ, τους ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης και την αρχή πιστοποίησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 71(2) του Καν. (ΕΚ) 1083/06 η κοινοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΠ στην Επιτροπή πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση στην οποία να αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του συστήματος και διατύπωση γνώμης σχετικά με τη συμμόρφωσή του συστήματος με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 58-62 του ίδιου κανονισμού.

Η έκθεση και η γνώμη σχετικά με τα παραπάνω θα συνταχθούν είτε από την αρχή ελέγχου είτε από ιδιωτικό φορέα αποδεδειγμένης εμπειρίας, μετά από αξιολόγηση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος, κατά την οποία θα έχουν ληφθεί υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου. Στην περίπτωση ιδιωτικού φορέα, αυτός θα επιλεγεί μετά από διαγωνισμό που θα γίνει με βάση τις κείμενες διατάξεις. Αναθέτουσα αρχή θα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.

4.1.8. ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Φορέας υπεύθυνος για την είσπραξη των πληρωμών από την Επιτροπή είναι η αρχή πιστοποίησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ, η οποία προσδιορίστηκε στο υποκεφάλαιο 1.5 του παρόντος. Η Επιτροπή παραλαμβάνοντας τις αιτήσεις, βεβαιώσεις και πιστοποιήσεις από την αρχή πιστοποίησης, ανταποκρινόμενη βάσει των εσωτερικών της διαδικασιών, καταθέτει την αιτηθείσα συμμετοχή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, στους ειδικούς λογαριασμούς που έχει ανοίξει για το σκοπό αυτό η αρχή πιστοποίησης. Η αρχή πιστοποίησης:

- (i) είναι αποδέκτης των εγκρίσεων πληρωμών των Ταμείων που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή.
- (ii) ενημερώνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για τη διάθεση των πιστώσεων που εισπράχθηκαν ανά ΕΠ και Ταμείο,
- (iii) παρακολουθεί τη διαδικασία μεταφοράς των σχετικών πιστώσεων στους δικαιούχους και μεριμνά ώστε αυτή να πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατό και χωρίς καμία κράτηση.

4.1.9. ΦΟΡΕΑΣ/ΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/ΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Η εθνική και κοινοτική συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στο ΕΠ αποτελούν δημόσιες επενδύσεις και χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Φορείς υπεύθυνοι για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους (φορείς χρηματοδότησης) είναι κατά περίπτωση τα Υπουργεία, οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την υποβολή πρότασης κατάρτισης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Η πληρωμή στους δικαιούχους γίνεται τμηματικά με αποφάσεις χρηματοδότησης που εκδίδονται από τη Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και έγκριση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ύστερα από αίτημα των φορέων χρηματοδότησης.

Η απόδοση στους δικαιούχους γίνεται σε κάθε περίπτωση χωρίς καμία μείωση ή κράτηση ή μεταγενέστερη ειδική επιβάρυνση που επιφέρει μείωση των ποσών αυτών.

4.2. Παρακολούθηση

4.2.1. ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΔΕΠ)

Για την επίτευξη της πολιτικής για τη συνοχή και των στρατηγικών στόχων που περιγράφονται στο ΕΣΠΑ, έχει συσταθεί Διυπουργική Επιτροπή κοινοτικών προγραμμάτων (Νόμος 3483/2006, άρθρο 20), έργο της οποίας είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων και τη μεγιστοποίηση της απορροφητικότητας των κοινοτικών κονδυλίων.

Η ΔΕΠ αποτελεί στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 ένα ολιγομελές σχήμα διοίκησης του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων, το οποίο εξασφαλίζει την απαραίτητη ευελιξία και επιτάχυνση της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων σε στρατηγικό, διαχειριστικό και επιχειρησιακό επίπεδο, σε συνέργεια με τις πολιτικές του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ). Η ΔΕΠ εκφράζει γνώμη επί των εκθέσεων στρατηγικής παρακολούθησης του ΕΣΠΑ που υποβάλλονται στην Επιτροπή δυνάμει του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και δίνει κατευθύνσεις στην ετήσια διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης ΕΠ.

Στην Επιτροπή συμμετέχουν ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών ως πρόεδρος και οι υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος-Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων, Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, ως μέλη. Ως εισηγητής συμμετέχει επιπλέον ο υφυπουργός Οικονομίας & Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα κοινοτικών προγραμμάτων.

Τη διοικητική υποστήριξη της Διυπουργικής Επιτροπής και την παρακολούθηση της υλοποίησης των αποφάσεών της αναλαμβάνει η Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπ.Οι.Ο. μέσω της εθνικής αρχής συντονισμού.

4.2.2. ΕΤΗΣΙΑ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΔΙΠ)

Η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των στόχων των Ταμείων και των ΕΠ στο σύνολό τους γίνεται από την ετήσια διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ.

Η διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης συγκροτείται εντός 3 μηνών από τη συγκρότηση των επιτροπών παρακολούθησης του συνόλου των ΕΠ. Της διάσκεψης των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ προεδρεύει ο υπουργός Οικονομίας & Οικονομικών.

Η διάσκεψη θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό μετά από εισήγηση της εθνικής αρχής συντονισμού. Συνέρχεται ετησίως μετά από πρόσκληση του προέδρου της με αντικείμενο την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΕΣΠΑ και της συμβολής κάθε ΕΠ στους στόχους αυτούς.

Ως μέλη συμμετέχουν

- Οι Πρόεδροι των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ (συμπεριλαμβανομένων όλων των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών), του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΠ Αλιεία
- Εκπρόσωποι της εθνικής αρχής συντονισμού και της ΕΥΣΕΚΤ
- Εκπρόσωπος της αρχής πιστοποίησης
- Εκπρόσωπος της αρχής ελέγχου (με ρόλο παρατηρητή)
- Εκπρόσωποι των ειδικών υπηρεσιών συντονισμού δράσεων (π.χ. Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κλπ)
- Εκπρόσωπος της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος
- Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων
- Εκπρόσωποι των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων
- Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας
- Εκπρόσωποι αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων (εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, κλπ)
- Αντιπροσωπεία της Επιτροπής με ρόλο παρατηρητή.

Στη Διάσκεψη των προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ μπορούν να προσκληθούν μη μόνιμα μέλη π.χ. ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα ανάλογα με την ημερήσια διάταξη της διάσκεψης.

Η διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ:

- Παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής των προγραμμάτων και τη συμβολή τους στους στρατηγικούς στόχους που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ και υποβάλλει σχετική έκθεση στη Διυπουργική Επιτροπή Κοινοτικών Προγραμμάτων.
- Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαμορφώνει προτάσεις για το συντονισμό τους και την ευρεία εφαρμογή τους.
- Παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας των δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας.

Η ΕΔΙΠ δεν υποκαθιστά τις Επιτροπές Παρακολούθησης των ΕΠ στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατή η συγκρότηση επιτροπών συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό των παρεμβάσεων σε ειδικούς τομείς, στις οποίες προεδρεύουν μέλη της Διάσκεψης.

Για την υποβοήθηση του έργου της ΕΔΙΠ, η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των στόχων του ΕΚΤ γίνεται από την ετήσια διάσκεψη των Προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης των ΕΠ αρμοδιότητας ΕΚΤ και των ΕΠ τα οποία υλοποιούν δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%) (ΕΔΙΠΕΚΤ). Η ΕΔΙΠΕΚΤ συνέρχεται ετησίως πριν από την ΕΔΙΠ και έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Για την υποβοήθηση του έργου της ΕΔΙΠ, συνιστάται τεχνική επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και υλοποίηση των ΕΠ του ΕΣΠΑ και εκπρόσωποι της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ). Η επιτροπή εισηγείται στην ΕΔΙΠ προτάσεις αναφορικά με την οριζόντια ενσωμάτωση και εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας και μη διάκρισης των Ατόμων με Αναπηρία στα ΕΠ του ΕΣΠΑ.

Τη γραμματειακή υποστήριξη της διάσκεψης αναλαμβάνει η εθνική αρχή συντονισμού, η οποία επιφορτίζεται με την προετοιμασία της σχετικής τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων καθώς και της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών που τηρούνται.

4.2.3. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 63 του Καν. (ΕΚ) 1083/06 για κάθε ΕΠ συστήνεται επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ με αποστολή την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας υλοποίησης του ΕΠ.

Η επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ συστήνεται εντός 3 μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης από την Επιτροπή της απόφασης έγκρισης του ΕΠ.

Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ ορίζεται με τη σύμφωνη γνώμη της διαχειριστικής αρχής, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της εταιρικής σχέσης στη διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων σε όλα τα στάδια υλοποίησης του προγράμματος.

Πρόεδρος της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας, ο οποίος θα οριστεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης.

Ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης συμμετέχουν:

- Ο προϊστάμενος της διαχειριστικής αρχής του ΕΠ
- Εκπρόσωπος της εθνικής αρχής συντονισμού
- Εκπρόσωπος της ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%)
- Εκπρόσωπος της αρχής πιστοποίησης
- Εκπρόσωπος της αρχής ελέγχου (με ρόλο παρατηρητή)
- Εκπρόσωποι των ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης του ΕΠ
- Εκπρόσωποι Υπουργείων ή άλλων κρατικών αρχών
- Εκπρόσωποι δημόσιων αρχών και ειδικών υπηρεσιών συντονισμού που είναι αρμόδιες για θέματα κρατικών ενισχύσεων, απασχόλησης, περιβάλλοντος, υγείας-κοινωνικής αλληλεγγύης, έρευνας και τεχνολογίας, δημόσιας διοίκησης, πολιτισμού κλπ.
- Εκπρόσωπος της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος
- Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων
- Εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Εταιριών. Ενδεικτικά: Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.), Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.) κλπ.
- Εκπρόσωπος της Επιτροπής ή και των ΕΤΕ ή ΕΤΕπ στην περίπτωση που οι τελευταίες συνεισφέρουν στο ΕΠ (με συμβουλευτικό ρόλο).
- Εκπρόσωποι της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.
- Εκπρόσωποι αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, περιβαλλοντικές οργανώσεις κλπ.).

Στη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

Κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης μπορούν να προσκληθούν μη μόνιμα μέλη π.χ. ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα ανάλογα με την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.

Την υποστήριξη των εργασιών της επιτροπής παρακολούθησης αναλαμβάνει η διαχειριστική αρχή του ΕΠ, η οποία επιφορτίζεται με την προετοιμασία της σχετικής τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων καθώς και της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών που τηρούνται.

Η επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ λειτουργεί με βάση εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης. Ο κανονισμός λειτουργίας καθορίζεται σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ, ώστε να εξασφαλίζεται η εκπλήρωση των καθηκόντων της επιτροπής που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1083/2006. Στην πρώτη συνεδρίασή της η Επιτροπή εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της.

Η επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 65 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Ειδικότερα :

- εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια για την επιλογή των προς χρηματοδότηση πράξεων εντός έξι μηνών από την έγκριση του ΕΠ και εγκρίνει τις τυχόν αναθεωρήσεις των κριτηρίων αυτών σύμφωνα με τις ανάγκες του προγραμματισμού,
- επανεξετάζει σε περιοδική βάση την πρόοδο που σημειώθηκε στην επίτευξη των ειδικών στόχων του ΕΠ με βάση τα έγγραφα που υποβάλλει η διαχειριστική αρχή,
- εξετάζει τα αποτελέσματα της υλοποίησης, ιδίως δε την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται για κάθε άξονα προτεραιότητας και τη συμβολή στους στόχους της στρατηγικής της Λισσαβόνας και παρέχει κατευθύνσεις στην οικεία διαχειριστική αρχή για την επίτευξή τους, καθώς και τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 48, παράγραφος 3, του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 και στο υποκεφάλαιο 3,
- εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες και την τελική έκθεση υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006,
- ενημερώνεται σχετικά με την ετήσια έκθεση ελέγχου ή με το τμήμα της έκθεσης που αφορά το οικείο ΕΠ, καθώς και για τυχόν σχετικά σχόλια τα οποία μπορεί να διατυπώσει η Επιτροπή μετά την εξέταση της εν λόγω έκθεσης ή του σχετικού τμήματός της,
- προτείνει στη διαχειριστική αρχή οποιαδήποτε αναθεώρηση ή εξέταση του ΕΠ η οποία ενδεχομένως μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του ή στη βελτίωση της διαχείρισής τους, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής διαχείρισής του,

- εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση για την τροποποίηση του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συνεισφορά των Ταμείων,
- προτείνει στην ετήσια διάσκεψη των προέδρων των επιτροπών παρακολούθησης τροποποιήσεις που επιφέρουν αλλαγή στη συνολική και την ετήσια συμμετοχή των Ταμείων.

4.2.4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ.2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, η παρακολούθηση του ΕΠ διενεργείται από τη διαχειριστική αρχή και την επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος, κυρίως με βάση τους δείκτες (χρηματοοικονομικούς και δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων) που έχουν καθορισθεί για κάθε άξονα προτεραιότητας του ΕΠ σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 1, περ. (γ) του ίδιου κανονισμού.

Οι δείκτες του ΕΠ έχουν αναπτυχθεί και με βάση την προτεινόμενη από την Επιτροπή μεθοδολογία που αναπτύσσεται στο σχετικό έγγραφο εργασίας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, «*Δείκτες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση: Οδηγός Εφαρμογής*».

Οι δείκτες που επιλέχθηκαν για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του ΕΠ ανταποκρίνονται στον ιδιαίτερο χαρακτήρα του ΕΠ, στους στόχους του καθώς και στις κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του. Η παρακολούθηση των δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων πράξεων ψηφιακής σύγκλισης, θα γίνεται με την υποστήριξη του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Τα δεδομένα που απαιτούνται για τον υπολογισμό των τιμών των δεικτών κατά την υλοποίηση του προγράμματος συλλέγονται σε επίπεδο έργου και συναθροίζονται σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας και τέλος σε επίπεδο προγράμματος.

Στο πλαίσιο της τακτικής αξιολόγησης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης του ΕΠ, η διαχειριστική αρχή διαβιβάζει στην επιτροπή παρακολούθησης τα δεδομένα που προκύπτουν από το σύστημα παρακολούθησης και αφορούν κυρίως σε συγκεντρωτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τους δείκτες κυρίως εκρών και αποτελεσμάτων.

Για τη συλλογή αξιόπιστων χρηματοοικονομικών και στατιστικών δεδομένων σχετικών με την υλοποίηση του προγράμματος θα χρησιμοποιηθεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα στο οποίο θα τηρούνται πληροφορίες για όλες τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.

4.2.5. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του ΕΠ η διαχειριστική αρχή συντάσσει ετήσια έκθεση υλοποίησης του προγράμματος την οποία αποστέλλει στην Επιτροπή μετά την έγκρισή της από την επιτροπή παρακολούθησης (άρθρο 67 παρ. 1 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006). Η έκθεση περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και συντάσσεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 1828/2006 και τις οδηγίες της εθνικής αρχής συντονισμού.

Στο παραπάνω πλαίσιο η διαχειριστική αρχή μεριμνά σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού και την ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%), για τη συνεχή παρακολούθηση και βελτίωση των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ.

4.2.6 ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠ

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, κάθε χρόνο μετά την υποβολή της ετήσιας έκθεσης, η διαχειριστική αρχή του ΕΠ και η Επιτροπή εξετάζουν από κοινού την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ, τα κύρια αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, τη χρηματοοικονομική υλοποίηση καθώς και οποιοδήποτε παράγοντα μπορεί να οδηγήσει σε βελτίωση της υλοποίησης προκειμένου να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Είναι δυνατόν επίσης να εξετάζονται θέματα λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που επισημαίνονται στην τελευταία ετήσια έκθεση ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 62 παρ.1 περ. δ-ι του Καν. (ΕΚ) 1083/2006.

Για οποιοδήποτε σχόλιο διατυπώσει η Επιτροπή μετά την ετήσια εξέταση του προγράμματος, η διαχειριστική αρχή σε συνεργασία με την εθνική αρχή συντονισμού ενημερώνει την επιτροπή παρακολούθησης και την Επιτροπή για τα μέτρα που ελήφθησαν αναφορικά με τα σχόλια αυτά.

4.2.7 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Για τις πέντε περιφέρειες που εμπίπτουν στο άρθρο 8 του Κανονισμού 1083/06 επιβάλλονται υποχρεωτικές πιστώσεις και διακριτή παρακολούθησή των πιστώσεων αυτών στα ΕΠ (πόροι που προέρχονται από το ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Οι Περιφέρειες αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στις Περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης (Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Αττική) και στις Περιφέρειες σταδιακής εισόδου (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο).

Οι συγχρηματοδοτούμενες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στις Περιφέρειες αυτές (εκτός του Ταμείου Συνοχής) θα υλοποιηθούν μέσω:

- των αντίστοιχων περιφερειακών ΕΠ (συγχρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ) και
- των τριών (3) τομεακών ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Επισημαίνεται ότι οι ανάγκες των οκτώ Περιφερειών αμιγούς Στόχου Σύγκλισης θα καλυφθούν από όλα τα τομεακά ΕΠ όσο και από τα περιφερειακά ΕΠ με απόλυτα διακριτές πιστώσεις.

Η τήρηση των πιστώσεων για τις περιφέρειες μεταβατικής στήριξης διασφαλίζεται πλήρως σε προγραμματικό επίπεδο με την ύπαρξη διακριτών αξόνων προτεραιότητας για κάθε τύπο Περιφερειών, ως εξής:

- Τα περιφερειακά ΕΠ έχουν διακριτούς Άξονες Προτεραιότητας για κάθε Περιφέρεια που περιλαμβάνουν.
- Τα τρία (3) τομεακά ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και καλύπτουν και τους τρεις τύπους Περιφερειών (αμιγής στόχος 1, στατιστική σύγκλιση, σταδιακή είσοδος) έχουν διακριτούς θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας που επαναλαμβάνονται για κάθε έναν από τους τρεις τύπους Περιφερειών.

Όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνονται κατά την υλοποίηση, με τη σύνθεση και παρακολούθηση των σχετικών πληροφοριών στο ΟΠΣ.

4.3. Αξιολόγηση

4.3.1. ΓΕΝΙΚΑ

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κοινοτικών και εθνικών πόρων που συνδράμουν την πολιτική για τη συνοχή, προβλέπεται η διεξαγωγή αξιολογήσεων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του ΕΠ (άρθρα 47-49 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006). Οι αξιολογήσεις αυτές, στρατηγικής ή επιχειρησιακής φύσης, λαμβάνουν υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σχετική κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση. Πραγματοποιούνται με ευθύνη του κράτους μέλους ή της Επιτροπής και διεξάγονται από εμπειρογνώμονες ή φορείς λειτουργικά ανεξάρτητους από την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων δημοσιοποιούνται με βάση τους εφαρμοστέους κανόνες για την πρόσβαση στα έγγραφα.

4.3.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ.3 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 τα κράτη μέλη πραγματοποιούν αξιολογήσεις που συνδέονται με την παρακολούθηση ΕΠ, ιδίως όταν, κατά την εν λόγω παρακολούθηση διαπιστωθεί σημαντική απόκλιση από τους στόχους που τέθηκαν αρχικά ή όταν υποβάλλονται προτάσεις για την αναθεώρηση των προγραμμάτων αυτών (αξιολογήσεις επιχειρησιακής φύσης).

Επιπλέον σύμφωνα με τον προαναφερόμενο Κανονισμό, τα κράτη μέλη μπορούν για τα ΕΠ του στόχου «Σύγκλιση» και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, να συντάσσουν σχέδιο αξιολόγησης που περιλαμβάνει τις ενδεικτικές δραστηριότητες αξιολόγησης που σκοπεύει να πραγματοποιήσει το κράτος μέλος κατά τις διάφορες φάσεις της υλοποίησης.

Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα αξιοποιώντας και τις οδηγίες της Επιτροπής για την αξιολόγηση των ΕΠ και του ΕΣΠΑ κατά την διάρκεια της προγραμματικής περιόδου (Draft Working Paper No 5: Evaluation during the programming period: on going evaluation –An integrated management tool) διαμόρφωσε ενδεικτικό σχέδιο αξιολογήσεων της περιόδου 2007-2013, όπου αποτυπώνεται ο προγραμματισμός των αξιολογήσεων σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο στο πλαίσιο των στόχων της «Σύγκλισης» και της «Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης».

Οι αξιολογήσεις που συνδέονται με την παρακολούθηση του ΕΠ πραγματοποιούνται με ευθύνη της διαχειριστικής αρχής και σύμφωνα με τις γενικές αρχές που καθορίζονται από την εθνική αρχή συντονισμού για την αξιολόγηση όλων των ΕΠ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%).

Εκτός από τις προτεινόμενες στο σχέδιο, αξιολογήσεις, είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν, κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου και άλλες αξιολογήσεις, σε περιπτώσεις που θα κριθεί αυτό αναγκαίο, λόγω τροποποιήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων ή του ΕΣΠΑ. Τροποποιήσεις του ΕΠ που θα απαιτήσουν πιθανά αξιολόγηση αφορούν τροποποιήσεις στη χρηματοδοτική κατανομή των διατιθέμενων πόρων μεταξύ των Αξόνων προτεραιότητας, τροποποιήσεις στους στόχους ή/και το περιεχόμενο των Αξόνων του ΕΠ, και τέλος τροποποιήσεις στις Διατάξεις Εφαρμογής. Οι παραπάνω αξιολογήσεις δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθούν χρονικά στην παρούσα φάση σχεδιασμού.

Για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ, την Επιτροπή, την εθνική αρχή συντονισμού και την ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή 15%).

Το ενδεικτικό σχέδιο των αξιολογήσεων με τον προγραμματισμό της περιόδου 2007-2013 παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

4.3.3. ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ.3 του Καν. (ΕΚ) 1083/06, η εκ των υστέρων αξιολόγηση αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής. Κατά την εκ των υστέρων αξιολόγηση εξετάζονται ζητήματα όπως η έκταση χρήσης των πόρων, η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προγραμματισμού των Ταμείων και οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του προγράμματος με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων για την πολιτική στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Τέλος προσδιορίζονται οι παράγοντες που συνέβαλαν στην επιτυχία ή την αποτυχία της υλοποίησης των ΕΠ και εντοπίζονται οι ορθές πρακτικές.

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση είναι στρατηγικής φύσης, διεξάγεται από ανεξάρτητους αξιολογητές και ολοκληρώνεται το αργότερο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2015. Η διαχειριστική αρχή και η εθνική αρχή συντονισμού συνεργάζονται με την Επιτροπή για τη διενέργεια της αξιολόγησης παρέχοντας τα απαραίτητα στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 - 2013

ΕΙΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΑ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ Ή ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΧΡΗΜΑΤΟ-ΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	Τεκμηρίωση της συμβολής των ΕΠ στην εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων	Απαίτηση άρθρου 29 του Καν. 1083/2006 για τη στρατηγική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη	Στα σημεία α, β, γ και δ της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του Καν. 1083/2006	Συμβολή στην υποβολή των στρατηγικών εκθέσεων του άρθρου 29 του Καν. 1083/2006	2ο εξάμηνο 2007 2ο εξάμηνο 2009 2ο εξάμηνο 2012	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Τεχνική Βοήθεια	Γραφείο Πρωθυπουργού, Ειδική Τεχνική Επιτροπή για την Αξιολόγηση, Ε.Ε., αρχή συντονισμού, Διαβουλευσεις με αρχές διαχείρισης ΕΠ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΕΣΠΑ)	Αξιολόγηση της πορείας εκτέλεσης του ΕΣΠΑ στο μέσο της προγραμματικής περιόδου	Επιβεβαίωση της επικαιρότητας της στρατηγικής και της επιτευξιμότητας των στόχων του ΕΣΠΑ	Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του ΕΣΠΑ έως τώρα; Που εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις των πραγματοποιήσεων σε σχέση με τους προγραμματικούς στόχους και ποιες είναι οι βασικές αιτίες; Για ποιους στόχους εκτιμάται χαμηλός βαθμός επίτευξης για το τέλος της προγραμματικής περιόδου και ποιες είναι οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί η τάση αυτή; Πως αποιμάται η ποιότητα της στοχοθεσίας στο ΕΣΠΑ; Με ποιους τρόπους μπορεί να υπάρξει βελτίωση του προγραμματισμού και της στοχοθεσίας ;	Λήψη απόφασης για πιθανή αναθεώρηση του ΕΣΠΑ και των ΕΠ του	1ο εξάμηνο 2011	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Τεχνική Βοήθεια	Ειδική Τεχνική Επιτροπή για την Αξιολόγηση, Ε.Ε., αρχή συντονισμού, Διαβουλευσεις με αρχές διαχείρισης ΕΠ

	Αξιολόγηση της πορείας εκτέλεσης του ΕΣΠΑ πριν τη λήξη της προγραμματικής περιόδου	Επιβεβαίωση της επικαιρότητας της στρατηγικής και της επιτευξιμότητας των στόχων του ΕΣΠΑ	Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του ΕΣΠΑ έως τώρα; Που εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις των πραγματοποιήσεων σε σχέση με τους προγραμματικούς στόχους και ποιες είναι οι βασικές αιτίες; Για ποιους στόχους εκτιμάται χαμηλός βαθμός επίτευξης και ποιες είναι οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί η τάση αυτή; Πως αποτιμάται η ποιότητα της στοχοθεσίας στο ΕΣΠΑ; Υπάρχει δυνατότητα και αν ναι με ποιους τρόπους μπορεί να υπάρξει βελτίωση του προγραμματισμού και της στοχοθεσίας, ενόψει και της νέας προγραμματικής περιόδου ;	Λήψη απόφασης για πιθανή αναθεώρηση του ΕΣΠΑ και των ΕΠ του	1ο εξάμηνο 2013	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Τεχνική Βοήθεια	Ειδική Τεχνική Επιτροπή για την Αξιολόγηση, Ε.Ε., αρχή συντονισμού, Διαβουλευσεις με αρχές διαχείρισης ΕΠ
ΕΙΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΑ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ Ή ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΧΡΗΜΑΤΟ-ΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ :								
1. ΕΠ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ								
2. ΕΠ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ								
3. ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	Αξιολόγηση της πορείας εκτέλεσης του ΕΠ στο μέσο της προγραμματικής περιόδου	Επιβεβαίωση της επικαιρότητας της στρατηγικής και της επιτευξιμότητας των στόχων του ΕΠ	Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του ΕΠ έως τώρα; Που εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις των πραγματοποιήσεων σε σχέση με τους προγραμματικούς στόχους και ποιες είναι οι βασικές αιτίες; Για ποιους στόχους εκτιμάται χαμηλός βαθμός επίτευξης για το τέλος της προγραμματικής περιόδου και ποιες είναι οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί η τάση αυτή; Πως αποτιμάται η ποιότητα της στοχοθεσίας στο ΕΠ; Με ποιους τρόπους μπορεί να υπάρξει βελτίωση του προγραμματισμού και της στοχοθεσίας ;	Λήψη απόφασης για πιθανή αναθεώρηση του ΕΠ	1ο εξάμηνο 2011	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Τεχνική Βοήθεια	Αρχή συντονισμού, Ε.Ε., αρχή διαχείρισης του κάθε ΕΠ
4. ΕΠ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ								
5. ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ								
6. ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ								
7. ΕΠ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ								

8. ΕΠ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	Αξιολόγηση της πορείας εκτέλεσης του ΕΠ πριν την λήξη της προγραμματικής περιόδου	Επιβεβαίωση της επικαιρότητας της στρατηγικής και της επιτευξιμότητας των στόχων του ΕΠ	Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του ΕΠ έως τώρα; Που εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις των πραγματοποιήσεων σε σχέση με τους προγραμματικούς στόχους και ποιες είναι οι βασικές αιτίες; Για ποιους στόχους εκτιμάται χαμηλός βαθμός επίτευξης και ποιες είναι οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις προκειμένου να ανατραπεί η τάση αυτή; Πως αποτιμάται η ποιότητα της στοχοθεσίας στο ΕΠ; Υπάρχει δυνατότητα και αν ναι με ποιους τρόπους μπορεί να υπάρξει βελτίωση του προγραμματισμού και της στοχοθεσίας, ενόψει και της νέας προγραμματικής περιόδου ;	Λήψη απόφασης για πιθανή αναθεώρηση του ΕΠ	1ο εξάμηνο 2013	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Τεχνική Βοήθεια	Αρχή συντονισμού, Ε.Ε., αρχή διαχείρισης του κάθε ΕΠ
9. ΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ								
10. ΕΠ ΚΡΗΤΗΣ & ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ								
11. ΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ- ΗΠΕΙΡΟΥ								
12. ΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ								

Παρατήρηση : Στην περίπτωση σημαντικών αλλαγών στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας ή/και αν διαπιστωθεί απόκλιση από τους στόχους που τέθηκαν αρχικά, είναι δυνατόν να διενεργηθούν αξιολογήσεις του ΕΣΠΑ και των ΕΠ επιπλέον των αναφερομένων στο χρονοδιάγραμμα

4.4. Πληροφόρηση και δημοσιότητα

Σύμφωνα με το άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 «*το κράτος μέλος και η διαχειριστική αρχή για το επιχειρησιακό πρόγραμμα παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τις πράξεις και τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και εξασφαλίζουν τη σχετική δημοσιότητα. Η πληροφόρηση απευθύνεται στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους δικαιούχους με στόχο την προβολή του ρόλου της Κοινότητας και τη διασφάλιση της διαφάνειας της συνδρομής των Ταμείων*». Η εξειδίκευση της εφαρμογής των απαιτήσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης περιγράφεται στις διατάξεις (άρθρα 2 έως και 10) του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Για την παροχή των πληροφοριών αυτών αναλαμβάνονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης τα οποία αποτυπώνονται με δομημένο τρόπο στο επικοινωνιακό σχέδιο του ΕΠ. Το επικοινωνιακό σχέδιο περιλαμβάνει τους στόχους και το στοχοθετούμενο κοινό, τη στρατηγική και το περιεχόμενο των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας που θα αναληφθούν για κάθε ομάδα στόχο (δυνητικοί δικαιούχοι, δικαιούχοι, κοινό), τον ενδεικτικό προϋπολογισμό για την εφαρμογή του επικοινωνιακού σχεδίου, τα διοικητικά τμήματα ή τους διοικητικούς φορείς που θα είναι αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας, ενδεικτικούς τρόπους αξιολόγησης των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης αναφορικά με την προβολή και τη γνώση του ΕΠ και το ρόλο της Κοινότητας. Αναλόγως με τις ανάγκες του ΕΠ για πληροφόρηση και δημοσιότητα δύναται να προβλεφθεί η ανάθεση σχετικών δράσεων σε εξωτερικούς εξειδικευμένους σύμβουλους.

Κατά την έναρξη των ΕΠ η διαχειριστική αρχή επιλέγει να υλοποιήσει μια ενέργεια δημοσιοποίησης σύμφωνα με τη φύση και τους στόχους του ΕΠ. Αναφέρονται ενδεικτικά: ημερίδα, δημοσιότητα στον τύπο. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ πραγματοποιούνται ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας εκ των οποίων μια σημαντική ενέργεια ετησίως που θα επικοινωνεί τα επιτεύγματα και τα έργα του ΕΠ. Ενδεικτικά αναφέρονται ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, δελτία τύπου, εκθέσεις, παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού καθώς και προβολή στα ΜΜΕ. Τα ΕΠ διατηρούν ιστοσελίδες καθώς και άλλα μέσα πληροφόρησης έντυπα ή ηλεκτρονικά.

Τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης θα κάνουν αναφορά στην προστιθέμενη αξία της κοινοτικής συνδρομής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Δύναται να εμπλακεί στα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας ένας τουλάχιστον πολλαπλασιαστής πληροφόρησης, αναλόγως με το περιεχόμενο του ΕΠ ή τις Περιφέρειες που καλύπτει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 5 παρ.3 του Καν. (ΕΚ) 1828/06.

Το επικοινωνιακό σχέδιο, καθώς και οποιαδήποτε σημαντική τροποποίησή του, εκπονείται από τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ με βάση τις κατευθύνσεις της εθνικής αρχής συντονισμού και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ μέσω της χρήσης της ρήτρας ευελιξίας του 10% (ή

15%) και υποβάλλεται προς εξέταση στην Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 3 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Για την εξασφάλιση της ομοιογένειας, συνοχής και συνέργιας μεταξύ των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης των ΕΠ που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία που συνδράμουν στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, η εθνική αρχή συντονισμού παρέχει ενιαίες αρχές προς τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ και μεριμνά για τη συνολική παρακολούθηση, εποπτεία και συντονισμό τους.

Τα ποσά που προβλέπονται για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα περιλαμβάνονται στη χρηματοδότηση του ΕΠ στο πλαίσιο της Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (άρθρο 46 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006).

Η διαχειριστική αρχή ορίζει τουλάχιστον ένα πρόσωπο επαφής υπεύθυνο για την πληροφόρηση και την δημοσιότητα βάσει του άρθρου 10 του Καν. (ΕΚ) 1828/06 και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

4.5. Χρηματοδοτικές ροές

Η εθνική και κοινοτική συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα ΕΠ του ΕΣΠΑ αποτελούν δημόσιες επενδύσεις και μπορούν να χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι πιστώσεις των Ταμείων εγγράφονται στο Τμήμα Εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων). Στο τμήμα δαπανών του ΠΔΕ εγγράφονται οι προβλέψεις μεταφοράς πιστώσεων προς τους φορείς χρηματοδότησης του ΠΔΕ. Οι πιστώσεις προς τους δικαιούχους αφορούν την προβλεπόμενη δημόσια δαπάνη (κοινοτική και εθνική). Τυχόν ιδιωτική συμμετοχή παρακολουθείται μέσω του ΟΠΣ.

Στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τηρούνται τα απαιτούμενα στοιχεία προκειμένου να είναι δυνατή η πρόβλεψη απαιτήσεων χρηματοδότησης για την υλοποίηση των ΕΠ του ΕΣΠΑ.

Η διαδικασία για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους είναι η ακόλουθη:

1. Εγγραφή της δημόσιας δαπάνης της πράξης (εθνική και κοινοτική συμμετοχή) στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μετά την ένταξή της σε ΕΠ σε συλλογική απόφαση του φορέα χρηματοδότησης
2. Υποβολή αιτήματος διάθεσης χρηματοδότησης από το δικαιούχο ή ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων προς τον φορέα χρηματοδότησης
3. Υποβολή αιτήματος από τον φορέα χρηματοδότησης προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για τη διάθεση χρηματοδότησης

4. Έκδοση απόφασης διάθεσης χρηματοδότησης από το Υπ.Οι.Ο. με βάση το αίτημα και το διαθέσιμο όριο πληρωμών, και κοινοποίησή της στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, στην Τράπεζα της Ελλάδος και στο φορέα χρηματοδότησης
5. Εντολή κατανομής των πιστώσεων στην πράξη από το φορέα χρηματοδότησης προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και την Τράπεζα της Ελλάδος η οποία κοινοποιείται στο δικαιούχο ή ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης

Με την κατανομή χρηματοδότησης στην πράξη οι πιστώσεις είναι διαθέσιμες στο δικαιούχο, ο οποίος μπορεί να προχωρήσει σε χρεώσεις του λογαριασμού της πράξης εκδίδοντας επιταγές προς τους αναδόχους. Οι πληρωμές προς τους αναδόχους βαρύνουν άμεσα το λογαριασμό της πράξης.

Στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων οι πιστώσεις είναι διαθέσιμες στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης ο οποίος μπορεί να προχωρήσει σε χρεώσεις του λογαριασμού της πράξης εκδίδοντας επιταγές προς τους δικαιούχους. Οι πληρωμές προς τους δικαιούχους βαρύνουν άμεσα το λογαριασμό της πράξης.

Στην περίπτωση που οι δικαιούχοι ή οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου μετά την ολοκλήρωση των βημάτων 1 έως 4 εκδίδεται εντολή μεταφοράς των πιστώσεων από το φορέα χρηματοδότησης στο λογαριασμό του Νομικού Προσώπου προκειμένου να διενεργηθούν πληρωμές. Η μεταφορά των ποσών γίνεται υπό μορφή άμεσης επιχορήγησης ή αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (περιπτώσεις Αωνύμων Εταιρειών του δημοσίου).

Μετά την μεταφορά στο λογαριασμό του Νομικού Προσώπου, ο δικαιούχος ή ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης προβαίνει στις πληρωμές των αναδόχων ή δικαιούχων αντιστοίχως.

Κατά την πληρωμή στους αναδόχους ή δικαιούχους κανένα ποσό δεν αφαιρείται, ούτε παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών.

Οι δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν οι δικαιούχοι καταχωρούνται στο ΟΠΣ μετά την επαλήθευσή τους από τη διαχειριστική αρχή και δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας .

Η αρχή πιστοποίησης συγκεντρώνει τις καταχωρηθείσες δαπάνες μέσω του ΟΠΣ προκειμένου να πιστοποιήσει τις δαπάνες και να συντάξει τη δήλωση δαπανών που προβλέπεται στο άρθρο 78.

Τυχόν τόκοι που παράγονται από πιστώσεις για χρηματοδότηση πράξεων στο πλαίσιο του ΕΠ, θεωρούνται εθνικοί πόροι και καλύπτουν εθνική δημόσια δαπάνη. Οι φορείς που διαχειρίζονται τα ανωτέρω ποσά έχουν υποχρέωση να δηλώνουν ετησίως τους δημιουργούμενους τόκους στη διαχειριστική αρχή του οικείου ΕΠ. Τα τραπεζικά ή πιστωτικά ιδρύματα, μέσω των οποίων κινούνται τα ανωτέρω ποσά υποχρεούνται στην

παροχή στοιχείων κίνησης των σχετικών λογαριασμών στην αρχή πιστοποίησης, μετά από αίτημά της.

4.6. Ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων

Για τους σκοπούς των άρθρων 66 και 76 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η διαχειριστική αρχή του ΕΠ, θα ενημερώνει το σύστημα πληροφορικής το οποίο καθιερώνεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (SFC 2007), για την ανταλλαγή στοιχείων που αφορούν το ΕΠ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 39, 40, 41 και 42 του του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Η διαχειριστική αρχή του ΕΠ διασφαλίζει, επίσης, την ύπαρξη συστήματος καταχώρισης και αποθήκευσης, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών εγγραφών για κάθε πράξη στο πλαίσιο του ΕΠ καθώς και της συλλογής δεδομένων υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους λογιστικούς ελέγχους και την αξιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 60 στοιχείο γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της περιγραφής των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου, θα υποβληθεί στην Επιτροπή περιγραφή του εν λόγω συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του οργανογράμματος ροής (κεντρικό ή κοινό σύστημα δικτύου ή αποκεντρωμένο σύστημα με συνδέσεις μεταξύ των συστημάτων), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 71 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και κατ' αντιστοιχία στο άρθρο 21 και στο παράρτημα XII παράγραφος 6 του του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Για τους ανωτέρω σκοπούς, θα προσαρμοστεί κατάλληλα το υφιστάμενο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, που έχει δημιουργηθεί για τις απαιτήσεις του ΚΠΣ 2000-2006.

Το ΟΠΣ θα καλύπτει, επίσης, τις απαιτήσεις συλλογής και καταχώρισης δεδομένων που αφορούν στις αρμοδιότητες των αρχών ελέγχου και πιστοποίησης του προγράμματος και θα υποστηρίζει τις εν λόγω Αρχές στις υποχρεώσεις ανταλλαγής ηλεκτρονικών δεδομένων με την Επιτροπή. Προς αυτή την κατεύθυνση θα καταβληθεί προσπάθεια να αναπτυχθεί σύστημα συμβατό με το ΟΠΣ για την εισαγωγή της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων.

Το ΟΠΣ βρίσκεται ήδη σε λειτουργία για την κάλυψη των απαιτήσεων του ΚΠΣ 2000-2006 και με την ολοκλήρωση των απαραίτητων προσαρμογών, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη, θα αποτελεί την έγκυρη βάση οικονομικών και στατιστικών δεδομένων, η οποία θα καλύπτει και τις ανάγκες ηλεκτρονικής ενημέρωσης της Επιτροπής.

Η διαχείριση και λειτουργία του ΟΠΣ καθώς και θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και ανάπτυξης του προσδιορίζονται στο νόμο και στις ειδικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

Για την αντιμετώπιση τεχνικών και διαχειριστικών θεμάτων σχετικά με το ΟΠΣ, λειτουργεί πλήρης δικτυακή εφαρμογή Helpdesk.

4.7. Διασφάλιση της εταιρικής σχέσης

Στο άρθρο 11 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 διατυπώνεται η απαίτηση της επίτευξης των στόχων των Ταμείων στο πλαίσιο στενής συνεργασίας, *εταιρική σχέση*, τόσο μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, όσο και μεταξύ του κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων φορέων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (κάθετη και οριζόντια διάσταση της εταιρικής σχέσης). Η διασφάλιση της εταιρικής σχέσης σε όλα τα επίπεδα υλοποίησης του ΕΠ, αντανακλάται από τα μέτρα που έχουν ληφθεί όπως:

- (i) Η εφαρμογή διαδικασιών ευρείας διαβούλευσης σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού με στόχο τη διαμόρφωση πολύπλευρης προσέγγισης των εναλλακτικών επιλογών ανάπτυξης των περιφερειών της χώρας, μέσω γόνιμου και αποτελεσματικού διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- (ii) Η εκπροσώπηση των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, των εκπροσώπων των ΟΤΑ α και β' βαθμού στη σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ, η οποία αποτελεί τον κύριο μηχανισμό για την διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του προγράμματος, όπου αντιπροσωπεύονται όλοι οι σχετικοί με τους στόχους και τις δράσεις του προγράμματος φορείς.

Η επιλογή των σχετικών εταίρων σε κάθε επίπεδο υλοποίησης του ΕΠ λαμβάνει υπόψη το βαθμό της συνεισφοράς των Ταμείων στην περιοχή που αντιπροσωπεύουν οι εταίροι, την εμπειρία και ικανότητα των εταίρων στους τομείς που εστιάζει το ΕΠ και την ανάγκη προώθησης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών καθώς της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η μέριμνα για την αποτελεσματική λειτουργία της αρχής της εταιρικής σχέσης, ώστε να προσφέρει την αναμενόμενη προστιθέμενη αξία, αποτελεί ευθύνη του κράτους μέλους και υλοποιείται μέσω της ακριβούς και επαρκούς διάκρισης των ρόλων και αρμοδιοτήτων των διαφόρων εταίρων στο κατάλληλο κάθε φορά επίπεδο.

4.8. Προαγωγή της ισότητας των δύο φύλων και διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 τα Κ-Μ και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων υλοποίησης των δράσεων των Ταμείων. Επίσης λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των δράσεων των Ταμείων και ειδικότερα της πρόσβασης σε αυτά. Ειδικότερα, η δυνατότητα πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρίες αποτελεί ένα από τα κριτήρια που πρέπει να τηρούνται κατά τον καθορισμό πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις διάφορες φάσεις υλοποίησης.

Τα μέτρα που προβλέπονται για την προαγωγή της ισότητας των δύο φύλων και την αποτροπή διακρίσεων στα διάφορα στάδια υλοποίησης του ΕΠ περιλαμβάνουν:

- (i) Την ισόρροπη κατά το δυνατόν συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή κρατικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Δίκτυο ROM κλπ)
- (ii) Τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αποστολή των προκηρύξεων σε όλα τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ αλλά και σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μπορούν να εξασφαλίσουν ευρεία διάδοση τόσο των ευκαιριών χρηματοδότησης όσο και των ειδικών όρων και προϋποθέσεων για τη λήψη της.
- (iii) Την παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης, όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε σχέση με την παροχή ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του ΕΠ, την αποτελεσματικότητά τους και τις διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της μη διάκρισης.
- (iv) Τη χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες κατά την διαδικασία επιλογής πράξεων για συγχρηματοδότηση.

4.9. Ρήτρα ευελιξίας

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006, τα ΕΠ λαμβάνουν χρηματοδότηση μόνο από ένα Ταμείο, με εξαίρεση ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής. Ωστόσο μπορούν, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων, να χρηματοδοτούν, κατά συμπληρωματικό τρόπο και εντός του ορίου του 10% της κοινοτικής χρηματοδότησης του κάθε άξονα προτεραιότητας (ρήτρα ευελιξίας), δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο συνδρομής του άλλου Ταμείου, εφόσον οι δράσεις αυτές απαιτούνται για την ικανοποιητική υλοποίηση της πράξης και συνδέονται άμεσα με αυτή.

Για την υλοποίηση των ΕΠ προβλέπεται η αξιοποίηση κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου της ρήτρας ευελιξίας. Η χρηματοδότηση κατά συμπληρωματικό τρόπο του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ μπορεί να φτάσει μέχρι και 10% της κοινοτικής χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας κατά μέγιστο (ή μέχρι 15% για τον άξονα προτεραιότητας Κοινωνική Ενσωμάτωση του ΕΚΤ για όλες τις Περιφέρειες και τον άξονα προτεραιότητας Αειφόρος Αστική Ανάπτυξη του ΕΤΠΑ που αφορά στις Περιφέρειες σταδιακής εισόδου).

Στο πλαίσιο αυτό έχουν ήδη περιγραφεί στα ΕΠ οι κατηγορίες παρεμβάσεων τις οποίες οι αρμόδιες αρχές θα υλοποιήσουν μέσω της χρήσης της ανωτέρω ρήτρας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Δράσεις για τον εμπλουτισμό, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την αύξηση της κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού που εμπίπτουν στην στρατηγική του υπουργείου Ανάπτυξης και περιλαμβάνονται στο ΕΠ «Επιχειρηματικότητα-Ανταγωνιστικότητα» για τις 8 περιφέρειες αμιγούς Στόχου Σύγκλισης και στα ΠΕΠ για τις 5 περιφέρειες μεταβατικής στήριξης (π.χ. θεματικά δίκτυα Ε&Α, δημιουργία περιφερειακών πόλων καινοτομίας, δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, βελτίωση της εποπτείας της αγοράς και στήριξη του καταναλωτή, ενίσχυση των δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας).
- Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο μέσω των ΠΕΠ (προγράμματα τύπου «Βοήθεια στο σπίτι»), που εντάσσονται στη στρατηγική των αξόνων προτεραιότητας «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής» για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των περιφερειών και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.
- Παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται σε όλους τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ «Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση» για την προμήθεια εξοπλισμού με στόχο τη χρήση νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. εξοπλισμός εργαστηρίων φυσικών επιστημών ιδιαίτερα για ΑμεΑ, εξοπλισμός εργαστηρίων για επαγγελματικά λύκεια και σχολές, εξοπλισμός για τις δομές εκπαίδευσης ενηλίκων, εξοπλισμός για την τριτοβάθμια εκπαίδευση).

- Παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στους άξονες προτεραιότητας 1 και 2 του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» (π.χ. εκπαίδευση στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων όπως TAXIS).
- Παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στους άξονες προτεραιότητας 1, 2 και 3 του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» για την προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, δικτύωσης, διαμόρφωσης χώρων, προμήθειας έτοιμου λογισμικού κλπ.

Επισημαίνεται ότι όμοιες ή ομοειδείς κατηγορίες παρεμβάσεων θα υλοποιούνται κάτω από ένα και το αυτό θεσμικό πλαίσιο, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους (επιχειρησιακό πρόγραμμα ή Διαρθρωτικό Ταμείο).

Κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των ΕΠ θα εξετάζεται από τα αρμόδια όργανα το ενδεχόμενο και η αναγκαιότητα αξιοποίησης της ρήτρας ευελιξίας και σε πρόσθετες κατηγορίες παρεμβάσεων (όπως π.χ. ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε τοπικό ή κλαδικό επίπεδο, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις με στόχευση σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης).

Η χρησιμοποίηση της ρήτρας ευελιξίας παρακολουθείται από τη διαχειριστική αρχή μέσω του ΟΠΣ στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι το ποσοστό συμπληρωματικής χρηματοδότησης από το αντίστοιχο Ταμείο δεν υπερβαίνει το καθορισμένο ποσοστό-κατώφλι του 10% (ή 15%).

Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης, σχετικά με τη χρησιμοποίηση της ρήτρας ευελιξίας παρέχοντας πληροφορίες σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας που να επιτρέπουν την επαλήθευση των προϋποθέσεων χρησιμοποίησης της ρήτρας ευελιξίας καθώς και της μη υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου συνδρομής του αντίστοιχου Ταμείου.

4.10. Ειδικά θέματα⁶⁵

Η αρχή της εταιρικής σχέσης εφαρμόσθηκε πλήρως από το Υπουργείο Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας στις διαδικασίες κατάρτισης του τομεακού ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», με την κινητοποίηση του συνόλου των τομέων πολιτικής και των κοινωνικών εταίρων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς και βασιζόμενη στην αρχή της διαφάνειας. Η συμμετοχή των εταίρων στη διαδικασία προέκυψε με βάση την αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση και των κοινωνικών ομάδων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, την πλήρη κάλυψη του εύρους των πολιτικών και ειδικών οριζόντιων θεμάτων που αναπτύσσονται στο ΕΠ.

Ήδη σήμερα οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν με αποφασιστικό ρόλο:

⁶⁵ Η συγκεκριμένη ενότητα αφορά μόνο στο Στόχο Σύγκλιση στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

- στην Επιτελική Επιτροπή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (ΕΣΣΕΕΚΑ).
- στις διαδικασίες εκπόνησης και ανάπτυξης των επαγγελματικών περιγραμμάτων.
- στο Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΣΥΚΠ).

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας προτίθεται να προχωρήσει σε διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους για την εκπόνηση ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού με στόχο την ενίσχυση του ρόλου τους, προκειμένου να αποκτήσει η εμπλοκή τους μόνιμο και βιώσιμο χαρακτήρα.

Το Υπουργείο Απασχόλησης, μέσω «προγραμματικής συμφωνίας», προτίθεται να διαθέσει έως το 2% των πόρων του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», για συγκεκριμένες ενέργειες στήριξης παρεμβάσεων και ευαισθητοποίησης των ωφελουμένων, για την υλοποίηση κοινών δράσεων, καθώς και την ενδυνάμωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των κοινωνικών εταίρων, ειδικότερα όσον αφορά την προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

4.11. Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

Στο πλαίσιο του ΕΠ δύνανται να χρηματοδοτηθούν πράξεις που αφορούν στην ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία ταμείων ή ταμείων χαρτοφυλακίου όπως ορίζονται στο άρθρο 44 του Κανονισμού. Τα ταμεία ιδρύονται με Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού προσδιορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη συνεισφορά από ΕΠ σε ταμεία της προηγούμενης παραγράφου.

4.12. Έργα Γέφυρες

Ως έργα-γέφυρες χαρακτηρίζονται έργα των οποίων μέρος του φυσικού αντικείμενου συγχρηματοδοτείται από ΕΠ της περιόδου 2000-2006 και μέρος από ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Τα έργα αυτά μπορούν να χρηματοδοτηθούν από ΕΠ της περιόδου 2007-2013 εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- η αρμόδια αρχή κατανέμει τις πράξεις σε δύο χωριστά, σαφώς διακριτά στάδια ή τμήματα για κάθε ΕΠ της αντίστοιχης περιόδου με αντίστοιχο διακριτό οικονομικό και φυσικό αντικείμενο,
- πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας του ΕΠ της περιόδου 2007-2013 από το οποίο πρόκειται να συγχρηματοδοτηθεί ως έργο-γέφυρα,
- πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας του ΕΠ της περιόδου 2000-2006, υπό το οποίο είχε αρχικά συγχρηματοδοτηθεί. Στην περίπτωση που, βάσει εκθέσεων ελέγχου ή άλλων

μέσων, προκύπτει ότι η δαπάνη ενός έργου δεν είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση κατά την περίοδο 2000-2006, η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή για συγχρηματοδότηση ούτε κατά την περίοδο 2007-2013,

- αιτιολογείται επαρκώς η μη ολοκλήρωση του έργου κατά την περίοδο 2000-2006,
- για το τμήμα του έργου που θα ενταχθεί στο ΕΣΠΑ θα ισχύσουν τα ποσοστά συγχρηματοδότησης του σχετικού ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 ανά περίπτωση,
- στις περιπτώσεις μεγάλων έργων γεφυρών, για τα οποία το συνολικό κόστος επένδυσης και από τις δύο προγραμματικές περιόδους είναι άνω των είκοσι πέντε εκατ. (25.000.000) ευρώ στην περίπτωση του περιβάλλοντος και άνω των πενήντα εκατ. (50.000.000) ευρώ σε άλλους τομείς, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Καν. (ΕΚ) 1083/06, στις πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 40 του ίδιου Κανονισμού, συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία διακρίτοτητας φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μεταξύ των δύο προγραμματικών περιόδων.

Σε κάθε ΕΠ του ΕΣΠΑ προσδιορίζονται τα μεγάλα έργα γέφυρες (κατά την έννοια του άρθρου 39 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006) που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από αυτό.

Στις τελικές εκθέσεις εκτέλεσης των ΕΠ της περιόδου 2000-2006 θα δοθούν αναλυτικά στοιχεία σε ότι αφορά στα έργα-γέφυρες που δεν αποτελούν μεγάλα έργα κατά την έννοια του Καν. (ΕΚ) 1083/2006. Έργα που κατά τη λήξη της προγραμματικής περιόδου 2000-2006 προσδιοριστούν ως ημιτελή ή μη-λειτουργικά και τα οποία σύμφωνα με τους στόχους και τις προτεραιότητες των ΕΠ 2007-2013 δεν είναι επιλέξιμα, το κράτος μέλος υποχρεούται να τα ολοκληρώσει και να τα καταστήσει λειτουργικά με εθνικούς πόρους.

Η χρηματοδότηση των έργων γεφυρών δεν αναιρεί τις υποχρεώσεις της χώρας για την περίοδο 2007-2013, ως προς την τήρηση των περιφερειακών κατανομών και των στόχων της Λισσαβόνας.

4.13. Λοιπά θέματα

4.13.1. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ, ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΤΙΣ ΊΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι οδηγίες και οι κατευθύνσεις σχετικά με τους ισχύοντες κανόνες στους ανωτέρω τομείς θα προσδιοριστούν κατά την περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 21 του Καν.1828/2006 της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό θα εκδοθούν και οδηγίες για την τήρηση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις συμπεριλαμβανομένων οδηγιών για τη σώρευση των ενισχύσεων και της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης.

Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την τήρηση του κοινοτικού θεσμικού πλαισίου σε ότι αφορά τον ανταγωνισμό και τις δημόσιες συμβάσεις, τις κρατικές ενισχύσεις, το περιβάλλον, τις μεταφορές και την ενέργεια, την διασφάλιση της υγείας του πληθυσμού και την κοινωνική φροντίδα, τις ίσες ευκαιρίες. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι

εφαρμόζονται οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων που ισχύουν κατά την έγκριση της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες παρατυπιών στη διαδικασία ανάθεσης και υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων, οι ελληνικές αρχές θα προχωρήσουν στην κωδικοποίηση και απλοποίηση του νομικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων.

Η Διαχειριστική Αρχή, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης και οι Δικαιούχοι του Ε.Π. διασφαλίζουν ότι όλες οι δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχώρησης, που θα συγχρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, θα είναι σύμφωνες με τους κανόνες των Οδηγιών, 2004/18/ΕΚ 2004/17/ΕΚ του Κανονισμού (ΕΚ) Νο 1564/2005 ή τις αρχές της Συνθήκης, όπου εφαρμόζονται.

4.13.2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΠ

Στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 ενισχύεται η διοικητική αποτελεσματικότητα των φορέων υλοποίησης (δικαιούχων) συγχρηματοδοτούμενων έργων, με τη θέσπιση κανόνων επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειάς τους, πριν από την ανάληψη της ευθύνης εκτέλεσης έργων. Προβλέπεται ειδική διαδικασία με την οποία καθορίζονται οι απαιτήσεις ή το πρότυπο διαχείρισης έργων, οι διαδικασίες και οι αρμόδιοι φορείς για την επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων, λαμβάνοντας μέριμνα του μεγέθους και των ιδιαιτεροτήτων των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, καθώς και των δικαιούχων που θα τα υλοποιήσουν.

Μέχρι την έναρξη εφαρμογής της ανωτέρω διαδικασίας, η οποία προβλέπεται να γίνει την 1.1.2009, και για ειδικές κατηγορίες πράξεων και ιδίως για τα συνεχιζόμενα από το ΚΠΣ 2000-2006 έργα, η διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων επιβεβαιώνεται σύμφωνα με οδηγίες της εθνικής αρχής συντονισμού και με τα όσα προβλέπονται στην επιστολή με αρ. πρωτ. ΕΥΣΣΑΑΠ1469/04.05.2007 του Υπουργού Οικονομίας & Οικονομικών.

Σε περίπτωση δικαιούχων για τους οποίους δεν επιβεβαιώνεται η διαχειριστική τους επάρκεια, η αρμοδιότητα υλοποίησης δύναται να μεταβιβαστεί με προγραμματική συμφωνία των δύο μερών στην αρχή στην οποία υπάγονται ή από την οποία εποπτεύονται ή σε συναφή δημόσια υπηρεσία ή ανώνυμη εταιρεία του ευρύτερου δημόσιου τομέα, η οποία ικανοποιεί τα κριτήρια διαχειριστικής επάρκειας δικαιούχων. Στην περίπτωση που στον φορέα που αναλαμβάνει υλοποίηση έργου σύμφωνα με τα προηγούμενα, προκαλούνται πρόσθετες δαπάνες για τις υπηρεσίες διοίκησης που παρέχει, αυτές περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του έργου και καλύπτονται απολογιστικά είτε από το ίδιο το έργο είτε από την τεχνική βοήθεια του ΕΠ στο οποίο εντάσσεται. Μετά την παραλαβή προς χρήση, το έργο παραδίδεται στον δικαιούχο μαζί με πλήρη τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ ΑΝΑ ΘΕΜΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ				
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 1	ΣΤΟΧΟΣ 2	ΣΥΝΟΛΟ
13	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τον πολίτη (ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, κ.λ.π).	24.723.781	776.219	25.500.000
14	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τις ΜΜΕ (ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και κατάρτιση, δικτύωση, κ.λ.π).	24.723.781	776.219	25.500.000
70	Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των μεταναστών στην απασχόληση και, συνεπώς, για την ενίσχυση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης.	8.241.260	258.740	8.500.000
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων, καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της ποικιλίας στο χώρο εργασίας.	8.241.260	258.740	8.500.000
63	Σχεδιασμός και προώθηση καινοτόμων και περισσότερο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας.	123.640.389	5.228.702	128.869.091
69	Μέτρα για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην εργασία και την ενδυνάμωση της βιώσιμης εργασιακής συμμετοχής και εξέλιξης της γυναίκας, ώστε να μειωθούν οι διακρίσεις φύλου στην αγορά εργασίας, και να εναρμονισθεί η εργασιακή με την ιδιωτική ζωή, όπως οι διευκολύνσεις παροχής υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και φροντίδας εξαρτημένων προσώπων.	50.114.936	1.689.500	51.804.436
72	Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να αυξηθεί η απασχολησιμότητα, να βελτιωθεί η συνάφεια της υποχρεωτικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης προς την αγορά εργασίας, και να προσαρμοστούν οι δεξιότητες του εκπαιδευμένου προσωπικού σε μία καινοτόμο αντίληψη και σε μια οικονομία βασισμένη στην κοινωνία της γνώσης.	55.026.054	1.069.130	56.095.184
73	Μέτρα για την αύξηση της δια βίου συμμετοχής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση συμπεριλαμβανοντας δράσεις για μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης από το σχολείο, του διαχωρισμού στα γνωστικά αντικείμενα με διακρίσεις φύλου, και για διεύρυνση της πρόσβασης στα αντικείμενα και στην ποιότητα της υποχρεωτικής/επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης.	114.284.881	2.220.500	116.505.381
81	Μηχανισμοί για την βελτίωση των καλών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δημιουργία ετοιμότητας στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων.	61.046.370	2.479.538	63.525.908
85	Προετοιμασία, εφαρμογή παρακολούθηση και επιθεώρηση.	16.647.345	522.655	17.170.000
86	Αξιολόγηση και Μελέτες, πληροφορίες και επικοινωνία.	2.937.767	92.233	3.030.000
	ΣΥΝΟΛΟ	489.627.824	15.372.176	505.000.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Α. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ ΑΝΑ ΜΟΡΦΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΟΡΦΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Σύνολο
1	Μη επιστρεπτέα ενίσχυση	505.000.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 23Β. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ ΑΝΑ ΕΔΑΦΙΚΟ ΤΥΠΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΔΑΦΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ	Σύνολο
0	Άνευ αντικειμένου	505.000.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 24Α - ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟΧΟΣ 1			
	ΕΚΤ	Ταμείο Συνοχής	Σύνολο
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
2007			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	37.429.351		37.429.351
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	35.205.045		35.205.045
Σύνολο	72.634.396	0	72.634.396
2008			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	38.177.938		38.177.938
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	33.665.347		33.665.347
Σύνολο	71.843.285	0	71.843.285
2009			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	38.941.497		38.941.497
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	32.049.978		32.049.978
Σύνολο	70.991.475	0	70.991.475
2010			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	39.720.326		39.720.326
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	30.356.529		30.356.529
Σύνολο	70.076.855	0	70.076.855
2011			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	40.514.733		40.514.733
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	28.582.525		28.582.525
Σύνολο	69.097.258	0	69.097.258
2012			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	41.325.031		41.325.031
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	26.725.412		26.725.412
Σύνολο	68.050.443	0	68.050.443
2013			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	42.151.528		42.151.528
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	24.782.584		24.782.584
Σύνολο	66.934.112	0	66.934.112
2007 – 2013			
Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη	278.260.404		278.260.404
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	211.367.420		211.367.420
Σύνολο	489.627.824	0	489.627.824

ΠΙΝΑΚΑΣ 24Β - ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟΧΟΣ 2			
	ΕΚΤ	Ταμείο Συνοχής	Σύνολο
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
2007			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	5.272.094		5.272.094
2008			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	4.133.699		4.133.699
2009			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	2.947.660		2.947.660
2010			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	1.712.525		1.712.525
2011			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	426.806		426.806
2012			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	435.343		435.343
2013			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	444.049		444.049
2007 – 2013			
Περιφέρειες με μεταβατική στήριξη	15.372.176		15.372.176

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ Ε.Π. ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ Ε.Π. ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ															
Α/Α	ΑΞΟΝΕΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ					ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (Βόση υπολ. Κοιν. Συμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡΗΜ ΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΠΗΜΕΡΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΤΕ						ΆΛΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ		
														1	
1	Αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών με τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και τον ανασχεδιασμό δομών και διαδικασιών - στις 8 περιφέρειες σύγκλισης		144.417.150		144.417.150	25.485.381	25.485.381		169.902.531	85,00%		3.563.937		3.563.937	173.466.468
2	Αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών με τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και τον ανασχεδιασμό δομών και διαδικασιών - στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου		109.699.692		109.699.692	19.358.769	19.358.769		129.058.461	85,00%		2.707.177		2.707.177	131.765.638
3	Αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών με τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και τον ανασχεδιασμό δομών και διαδικασιών - στις 2 περιφέρειες σταδιακής εισόδου		7.978.158		7.978.158	20.549.848	20.549.848		28.528.006	27,97%		196.886		196.886	28.724.892
4	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης - στις 8 περιφέρειες σύγκλισης		94.048.930		94.048.930	16.596.870	16.596.870		110.645.800	85,00%		9.503.833		9.503.833	120.149.633
5	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης - στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου		71.439.843		71.439.843	12.607.031	12.607.031		84.046.874	85,00%		7.219.139		7.219.139	91.266.013
6	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης- στις 2 περιφέρειες σταδιακής εισόδου		5.195.626		5.195.626	13.382.703	13.382.703		18.578.329	27,97%		525.028		525.028	19.103.357
7	Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης - στις 8 περιφέρειες σύγκλισης		28.663.908		28.663.908	5.058.337	5.058.337		33.722.245	85,00%		10.691.812		10.691.812	44.414.057
8	Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης - στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου		21.773.189		21.773.189	3.842.328	3.842.328		25.615.517	85,00%		8.121.532		8.121.532	33.737.049
9	Ενδυνάμωση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης- στις 2 περιφέρειες σταδιακής εισόδου		1.583.504		1.583.504	4.078.733	4.078.733		5.662.237	27,97%		590.657		590.657	6.252.894
10	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής - στις 8 περιφέρειες σύγκλισης		11.130.416		11.130.416	1.964.189	1.964.189		13.094.605	85,00%		484.889		484.889	13.579.494
11	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής - στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου		8.454.696		8.454.696	1.492.005	1.492.005		9.946.701	85,00%		368.323		368.323	10.315.024
12	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής- στις 2 περιφέρειες σταδιακής εισόδου		614.888		614.888	1.583.806	1.583.806		2.198.694	27,97%		26.787		26.787	2.225.481
	ΣΥΝΟΛΟ		505.000.000		505.000.000	126.000.000	126.000.000		631.000.000	80,03%		44.000.000		44.000.000	675.000.000

* Άλλοι εθνικοί πόροι, προβλεπόμενα έσοδα, μη επιλέξιμες δαπάνες κλπ.

** Ιδιωτική συμμετοχή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης

Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης

- Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης
- Γενική Γραμματεία Ισότητας
- Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

- Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Υπουργείο Ανάπτυξης

- Γενική Γραμματεία Εμπορίου
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

- Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Συνήγορος του Πολίτη
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Περιφέρεια Ηπείρου
- Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος
- Περιφέρεια Αττικής
- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
- Περιφέρεια Κρήτης

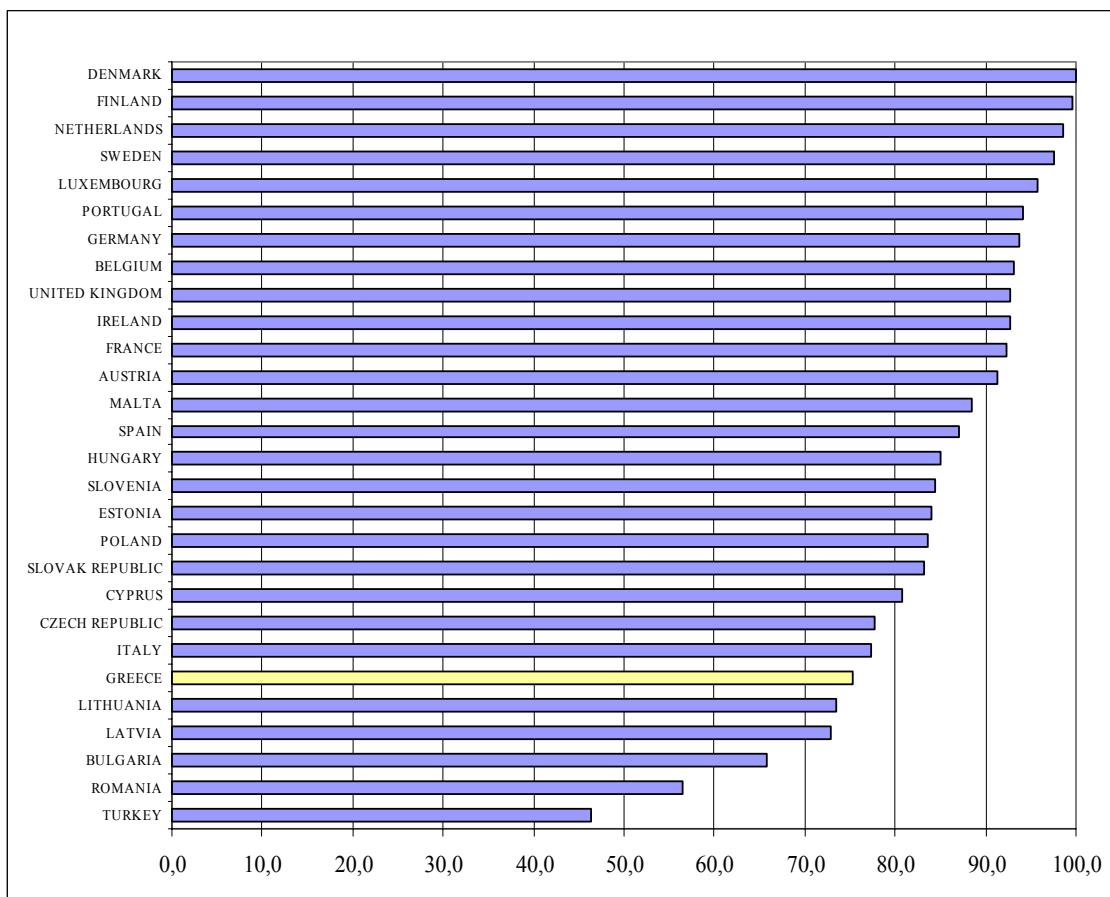
- ΑΔΕΔΥ
- Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
- Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος
- Κεντρική Ένωση Δήμων και κοινοτήτων Ελλάδος
- Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
- Πανελλαδικός Σύνδεσμος Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων
- Ινστιτούτο Κοινωνικής Προστασίας & Αλληλεγγύης
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας
- Σύνδεσμος Εταιρειών Συμβούλων Management Ελλάδας)
- Εθνική Σχολή Δικαστών
- Σχολή Επιμόρφωσης Υπαλλήλων Υπουργείου Οικονομικών
- Διπλωματική Ακαδημία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (1996-2005)

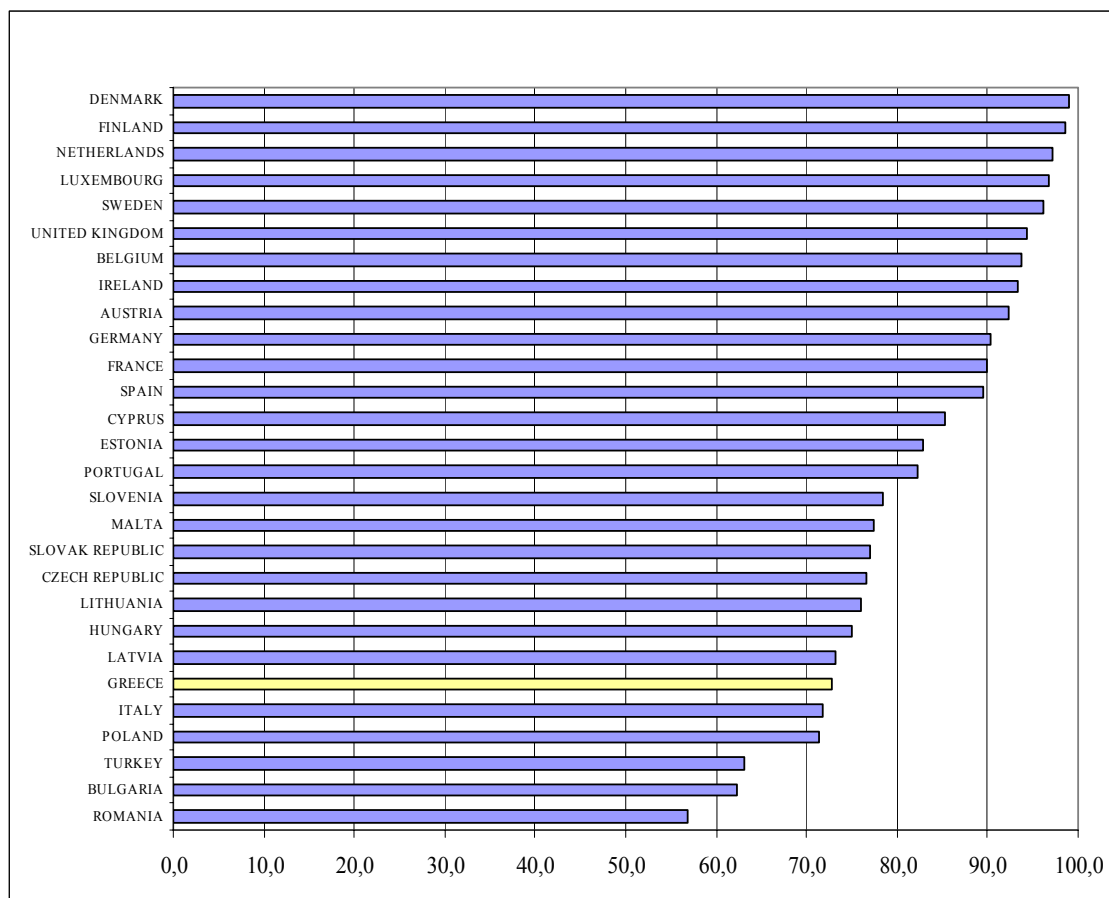
Πηγή: World Bank, 2005, Governance indicators, www.worldbank.org

α) Η θέση της Ελλάδας μεταξύ των 25 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τριών υποψήφιων προς ένταξη χωρών σε 5 κριτήρια καλής διακυβέρνησης (2005)

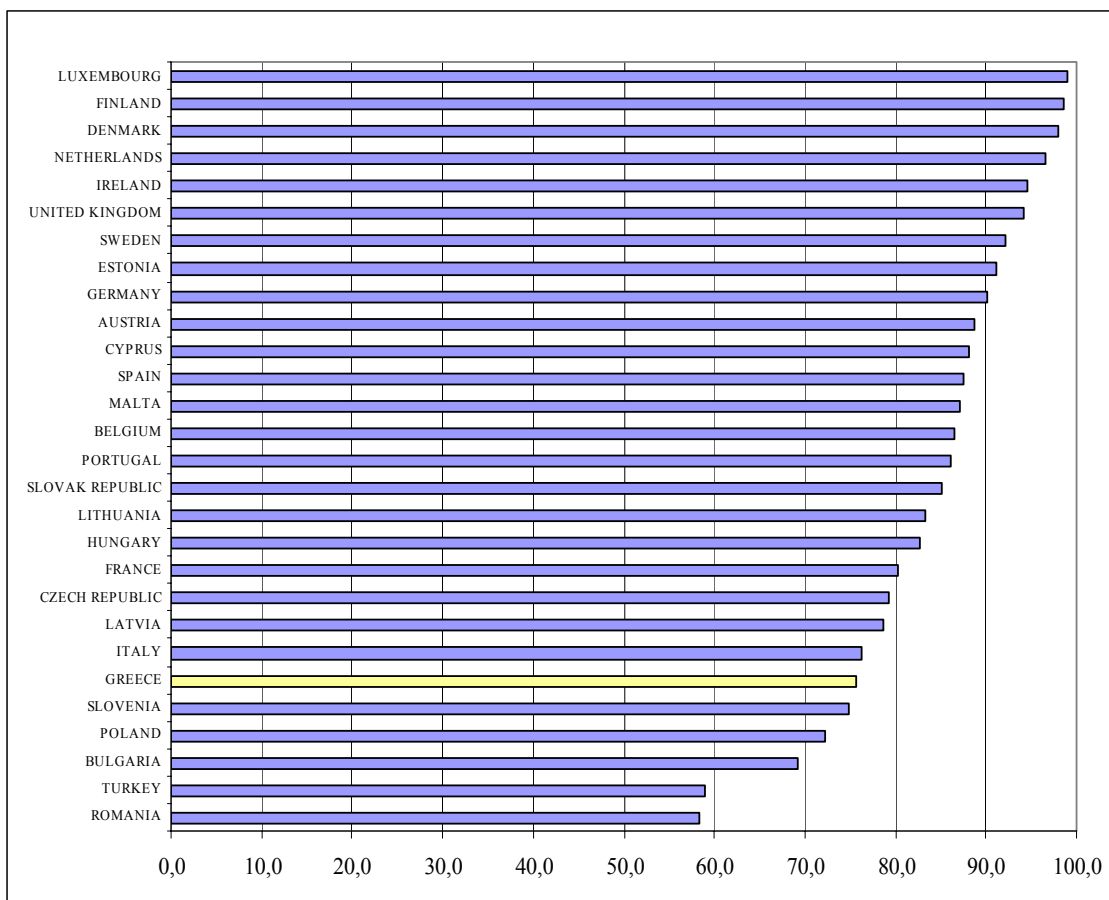
Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability)

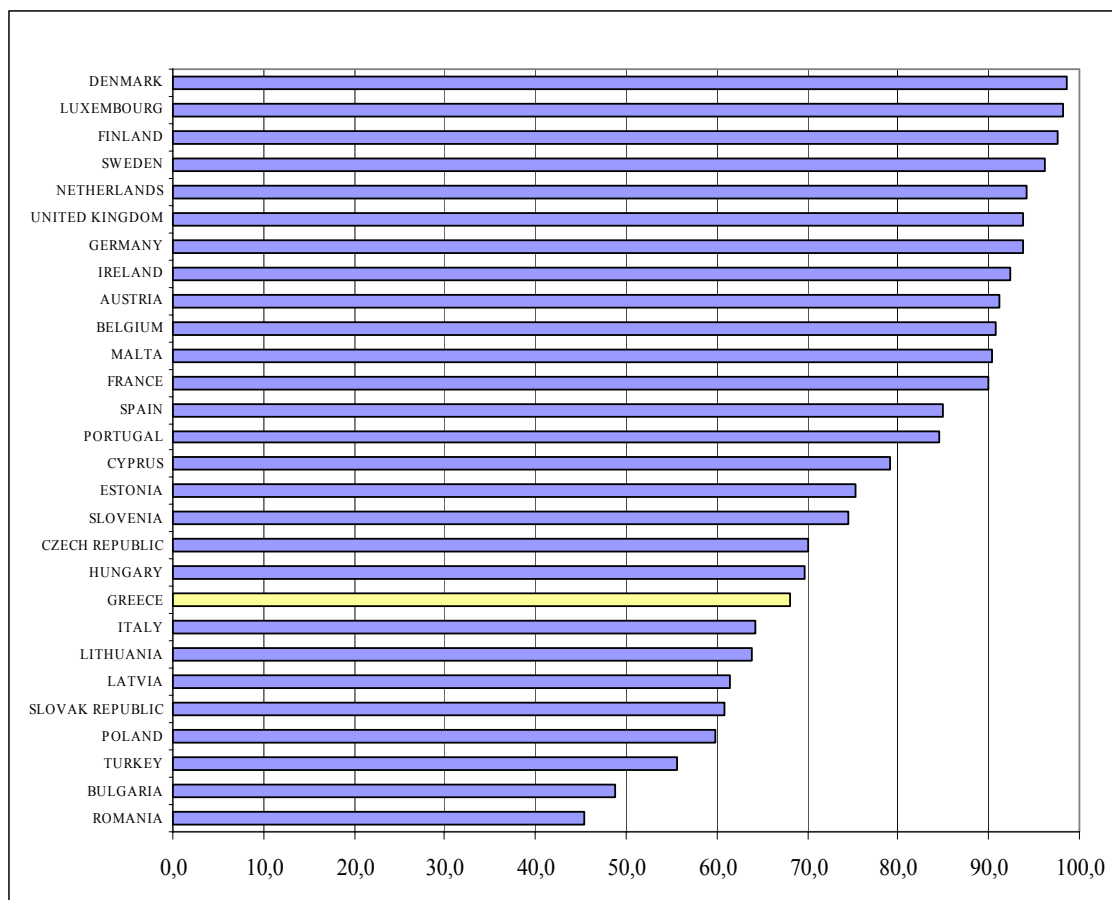
Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness)

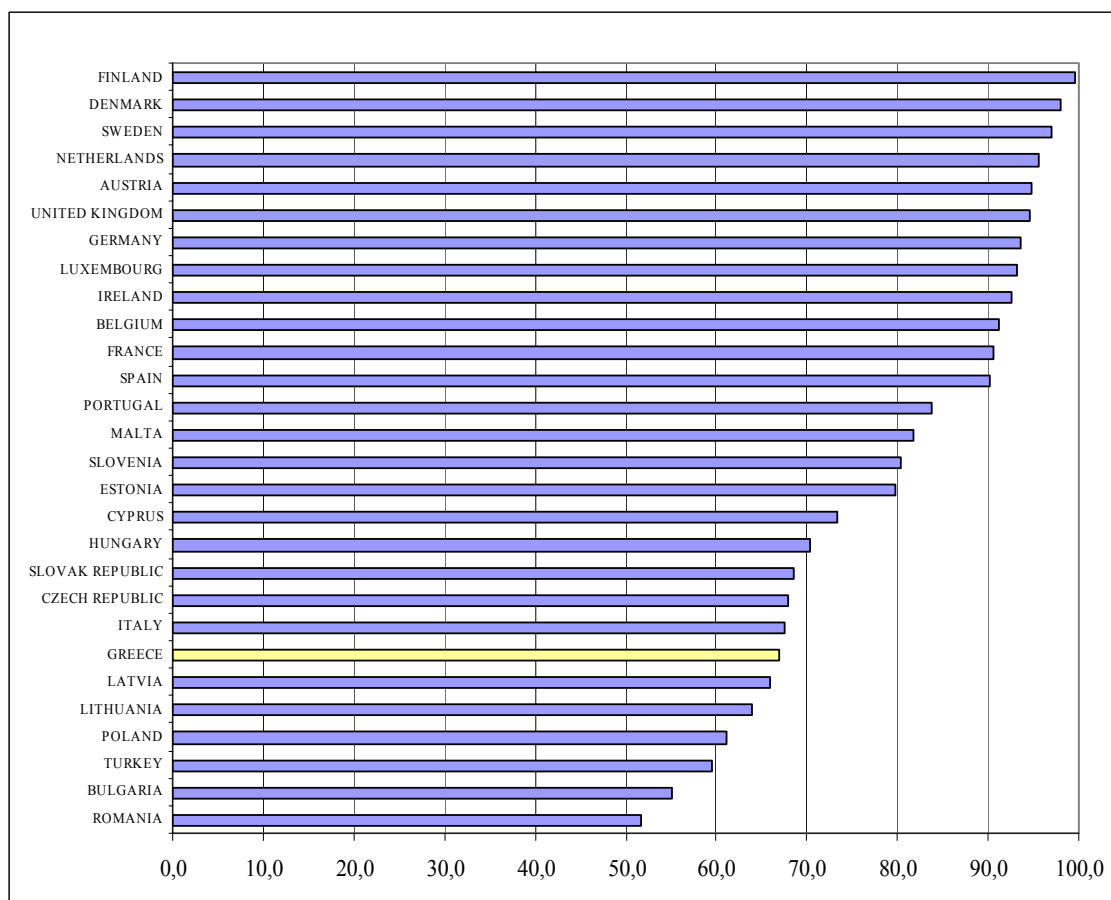
Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality)

Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law)

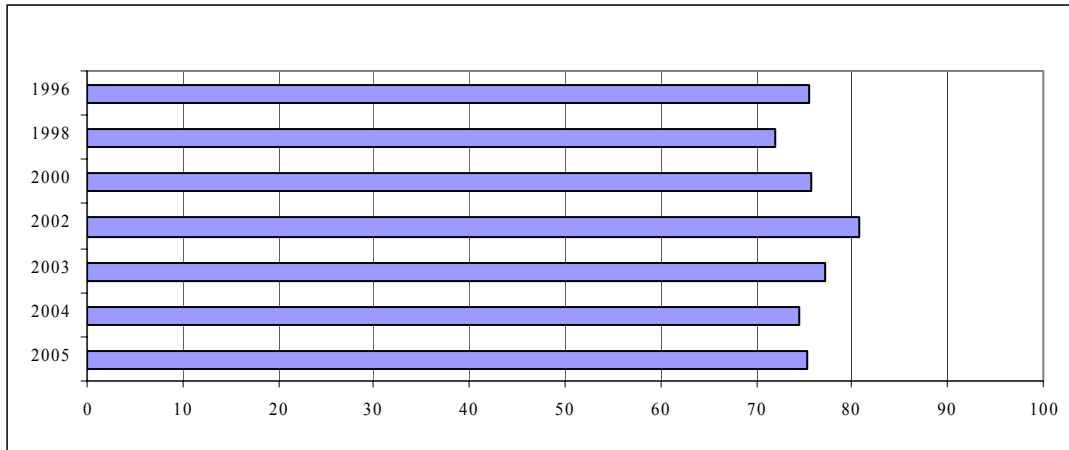

Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption)

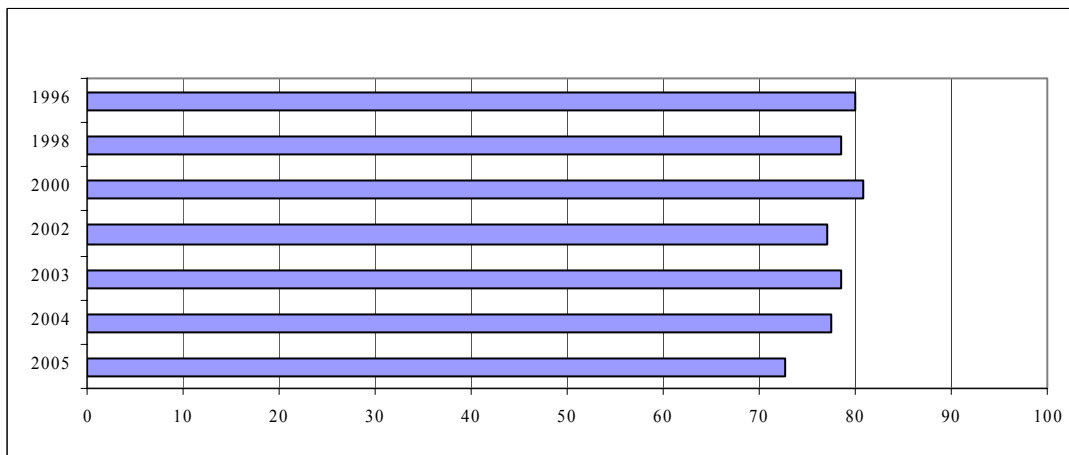

β) Η διαχρονική εξέλιξη της θέσης της Ελλάδας σε 5 κριτήρια καλής διακυβέρνησης, 1996-2005

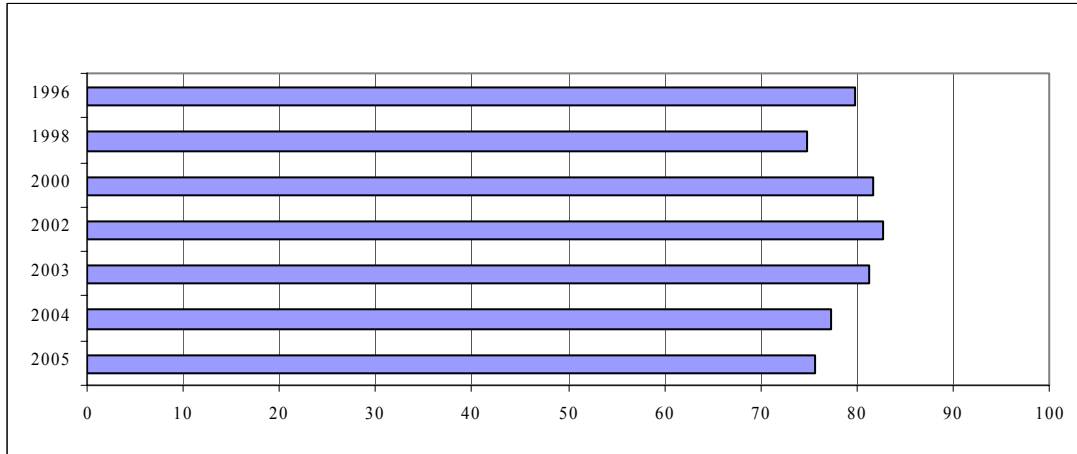
Συμμετοχή και λογοδοσία (Voice and accountability)

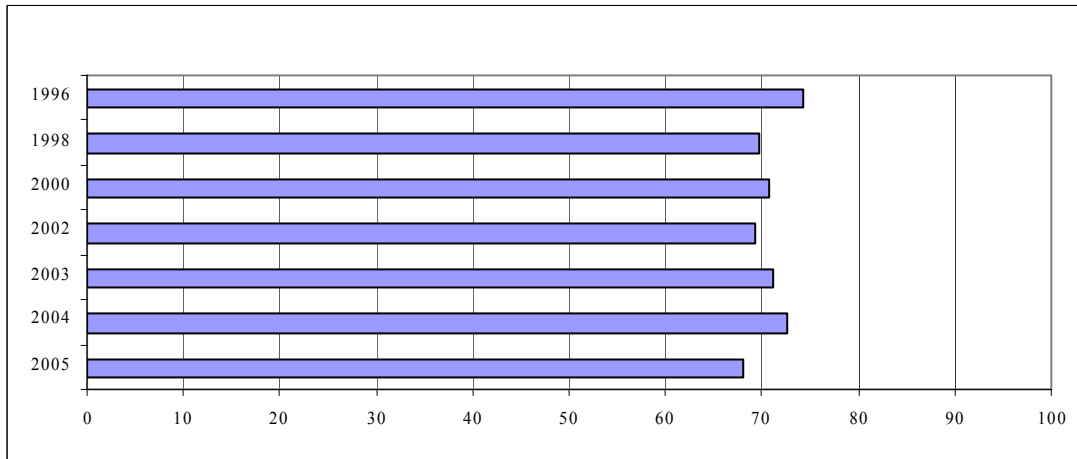
Αποτελεσματικότητα διακυβέρνησης (Government effectiveness)

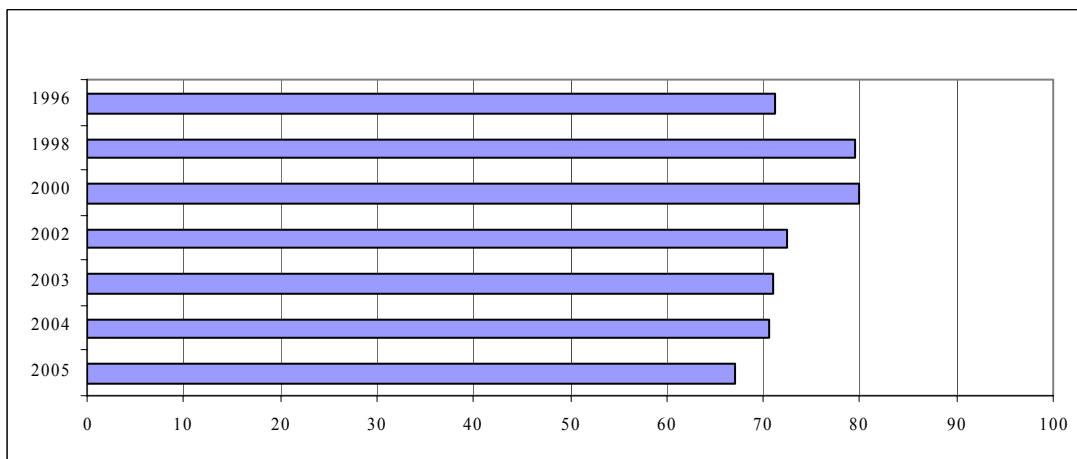
Ποιότητα ρυθμίσεων (Regulatory quality)

Εφαρμογή της νομιμότητας (Rule of law)

Έλεγχος της διαφθοράς (Control of corruption)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (2000, 2004)

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 2005, Δελτία Στατιστικών Στοιχείων Προσωπικού του Δημόσιου Τομέα, Απογραφές 31/12/2000, 31/12/2004.

Πίνακας 1. Μεταβολές Αριθμού Δημόσιων Υπαλλήλων

	Δημόσιες υπηρεσίες	ΝΠΔΔ	Οργανισμοί αυτοδιοίκησης	Τακτικό & Έκτακτο Προσωπικό ΚΝΠΙΔ	Σύνολο
2004	91.240	117.499	70.381	83.817	362.937
2000	103.538	113.770	51.647	132.205	401.160
Μεταβολή 2004-2000	-11,87%	3,27%	36,27%	-36,6%	-9,52 %

Πίνακας 2. Προσωπικό Δημόσιας Διοίκησης κατά Επίπεδο Εκπαίδευσης

Κατηγορίες Δημόσιας Διοίκησης	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	Σύνολο	Ποσοστό ΠΕ & ΤΕ επί του συνόλου
2004						
Δημόσιες υπηρεσίες	28.293	7.504	46.816	8.627	91.240	39%
ΝΠΔΔ	13.268	27.806	55.593	20.832	117.499	35%
Οργανισμοί αυτοδιοίκησης	12.756	5.482	34.569	17.574	70.381	26%
ΚΝΠΙΔ	11.588	6.176	49.792	16.261	83.817	21%
Σύνολο	65.905	46.968	186.770	63.294	362.937	
Σύνολο %	18%	13%	51%	17%	100%	31%
2000						
Δημόσιες Υπηρεσίες	30.235	8.359	52.515	12.429	103.538	37%
ΝΠΔΔ	11.021	24.609	52.867	25.273	113.770	31%
Οργανισμοί αυτοδιοίκησης	6.206	2.755	27.357	15.329	51.647	17%
ΚΝΠΙΔ	16.030	12.025	71.323	32.827	132.205	21%
Σύνολο	63.492	47.748	204.062	85.858	401.160	
Ποσοστό	16%	12%	51%	21%	100%	28%

Πίνακας 3. Ηλικιακή Κατανομή Προσωπικού Δημόσιας Διοίκησης

	Ηλικίες			
	-34	35-44	45-54	55+
2004	11%	25%	42%	22%
2000	11%	33%	42%	14%

Πίνακας 4. Συμμετοχή των Γυναικών σε ανώτερες θέσεις Διοίκησης (Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων)

	Δημόσιες Υπηρεσίες			Ν.Π.Δ.Δ.			ΟΤΑ			Σύνολο		
	Σύνολο ΠΕ & ΤΕ	Προϊστάμενοι		Σύνολο ΠΕ & ΤΕ	Προϊστάμενοι		Σύνολο ΠΕ & ΤΕ	Προϊστάμενοι		Σύνολο ΠΕ & ΤΕ	Προϊστάμενοι	
Γενικές Διευθύνσεις		Διευθύνσεις	Γενικές Διευθύνσεις		Διευθύνσεις	Γενικές Διευθύνσεις		Διευθύνσεις	Γενικές Διευθύνσεις		Διευθύνσεις	
Άνδρες	12.169	35	455	4.472	33	243	6.465	15	333	23.106	83	1.031
Γυναίκες	12.540	24	264	7.126	14	248	5.808	4	194	25.474	42	706
Σύνολο	24.709	59	719	11.598	47	491	12.273	19	527	48.580	125	1.737
Συμμετοχή γυναικών	51%	41%	37%	61%	30%	51%	47%	21%	37%	52%	34%	41%

Πίνακας 5. Άτομα με αναπηρία στη Δημόσια Διοίκηση ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Κατηγορίες Δημόσιας Διοίκησης	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	Άνευ κατηγοριοποίησης*	Σύνολο
Υπουργεία / Γεν. Γραμματείες	151	35	271	56	9	522
Ανεξάρτητες Αρχές	-	1	2	-	2	5
Αυτοτελείς υπηρεσίες	2	-	4	-	-	6
ΝΠΔΔ	49	139	478	370	57	1.093
Ασφαλιστικά Ταμεία	32	15	72	17	30	166
Λοιπά ΝΠΔΔ	3	1	49	5	0	58
Άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες	6	0	10	2	4	22
Δικαστήρια	-	-	-	1	44	45
Γ.Γ.Περιφερειών	7	6	31	17	0	61
ΟΤΑ 1 ^{ου} βαθμού	10	5	69	45	30	159
ΟΤΑ 2 ^{ου} βαθμού	4	7	57	18	6	92
ΝΠΔΔ ΟΤΑ	-	-	-	-	3	3
Σύνολα	264	209	1.043	531	185	2.232

* Δεν δόθηκαν στοιχεία ανά επίπεδο εκπαίδευσης για 185 υπαλλήλους (βλ. η υπ'αρ. ΔΙΑΔΠ/Π.ΑμεΑ/Φ.3/6/7986/13.4.2006 Εγκύκλιος του ΥΠΕΣΔΔΑ και το υπ'ρ. ΔΙΑΔΠ/Π.ΑμεΑ/Φ.3/7/19534/5.11.2006 έγγραφο του ΥΠΕΣΔΔΑ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΟ Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007-13

Οι «συστημικές» δράσεις για όλες τις περιφέρειες της χώρας χωροθετούνται με pro rata μέθοδο βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας. Οι δράσεις που έχουν σχέση με κατάρτιση θα χωροθετηθούν με βάση το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων ανά περιφέρεια.

Οι δράσεις τεχνικής υποστήριξης χωροθετούνται με βάση τον προϋπολογισμό που κατανέμεται ανά περιφέρεια στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Άξονας Προτεραιότητας ΙΑ, ΙΒ, ΙΓ

- Ε.Σ. 1.1: Ενδυνάμωση των μηχανισμών σχεδιασμού, εφαρμογής και ελέγχου των δημόσιων πολιτικών.

Θα χρησιμοποιηθεί η pro rata μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

- Ε.Σ. 1.2: Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Θα χρησιμοποιηθεί η pro rata μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

- Ε.Σ. 1.3: Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.

Θα χρησιμοποιηθεί η pro rata μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

- Ε.Σ. 1.4: Βελτίωση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων με τις δημόσιες υπηρεσίες πολιτών και επιχειρήσεων.

Θα χρησιμοποιηθεί η pro rata μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

Άξονας Προτεραιότητας ΙΙΑ, ΙΙΒ, ΙΙΓ

- Ε.Σ. 2.1: Ενίσχυση της πολιτικής ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων μέσω διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών.

Θα χρησιμοποιηθεί η *pro rata* μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

- Ε.Σ. 2.2: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη θεσμικών και διαρθρωτικών αλλαγών στη δημόσια διοίκηση.

Θα χρησιμοποιηθεί ως μέθοδος το ποσοστό των δημοσίων υπαλλήλων ανά περιφέρεια (βλ. Πίνακας 2)

Άξονας Προτεραιότητας ΙΙΙΑ, ΙΙΙΒ, ΙΙΙΓ

- Ε.Σ. 3.1: Η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας, και των μηχανισμών και δομών εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης για θέματα ισότητας των φύλων.

Θα χρησιμοποιηθεί η *pro rata* μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

- Ε.Σ. 3.2: Η ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα.

Θα χρησιμοποιηθεί η *pro rata* μέθοδος βασισμένη στον αριθμό των διοικητικών περιφερειών της χώρας (βλ. Πίνακα 1).

Άξονας Προτεραιότητας ΙVΑ, ΙVΒ, ΙVΓ

- Ε.Σ. 4.1: Δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της διοικητικής αλλαγής.

Θα χρησιμοποιηθεί ως μέθοδος ο προϋπολογισμός που κατανέμεται ανά περιφέρεια στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (βλ. Πίνακα 3)

- Ε.Σ. 4.2: Δράσεις τεχνικής υποστήριξης του προγράμματος.

Θα χρησιμοποιηθεί ως μέθοδος ο προϋπολογισμός που κατανέμεται ανά περιφέρεια στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (βλ. Πίνακα 3)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Γ.Γ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΑ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1	7,69%
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1	7,69%
3	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1	7,69%
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	1	7,69%
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1	7,69%
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1	7,69%
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	1	7,69%
8	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1	7,69%
9	ΑΤΤΙΚΗ	1	7,69%
10	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1	7,69%
11	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	7,69%
12	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1	7,69%
13	ΚΡΗΤΗ	1	7,69%
	ΣΥΝΟΛΟ	13	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΥ/ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΟΤΑ/ΝΠΔΔ	ΟΤΑ ΣΥΝΟΛΟ	ΚΝΠΙΔ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΑ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	9.055	3.870	660	4.530	710	14.295	3,81%
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	26.830	10.996	1.874	12.870	4.013	43.713	11,66%
3	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	3.601	2.097	357	2.454	72	6.127	1,63%
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	7.501	2.761	471	3.232	164	10.897	2,91%
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	11.564	4.848	826	5.674	1.130	18.368	4,90%
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	3.121	1.559	266	1.825	12	4.958	1,32%
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	11.324	3.969	677	4.646	928	16.898	4,51%
8	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	6.658	3.511	598	4.109	1.677	12.444	3,32%
9	ΑΤΤΙΚΗ	101.288	24.500	4.176	28.676	73.891	203.855	54,39%
10	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	8.211	3.973	677	4.650	616	13.477	3,60%
11	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	3.220	1.446	246	1.692	4	4.916	1,31%
12	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	4.496	2.922	498	3.420		7.916	2,11%
13	ΚΡΗΤΗ	11.870	3.929	670	4.599	496	16.965	4,53%
	ΣΥΝΟΛΟ	208.739	70.381	11.996	82.377	83.713	374.829	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΠΟΥ ΚΑΤΑΝΕΜΕΤΑΙ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΑ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	10,22%
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	15,16%
3	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	3,18%
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	5,43%
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	10,84%
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	2,93%
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	12,55%
8	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	3,09%
9	ΑΤΤΙΚΗ	20,85%
10	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	6,24%
11	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2,08%
12	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,87%
13	ΚΡΗΤΗ	6,55%
	ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

